T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI

YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

24 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ (1107-1108 / 1696)

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NURKADIN ESRA ÇETİN

İSTANBUL 2019

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI

YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

24 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ (1107-1108 / 1696)

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NURKADIN ESRA ÇETİN

TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. MURAT ULUSKAN

İSTANBUL 2019

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Nurkadın Esra ÇETİN'in **24 Numaralı Atik Şikâyet Defteri (1107-1108/1696) (İnceleme-Metin)** konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tarihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Murat ULUSKAN	.....
Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Ekrem TAK	.....
Üniversitesi	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	
Üye	: Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL	.....
Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun 23.../09.../ 2019 tarih ve 2019/21-4 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Okan YEŞİLOT
Müdür

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ II
ÖZET IV
ABSTRACT V
KISALTMALAR VI
1.GİRİŞ 1
2.İNCELEME 6
2.1. 24 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ 6
2.2. TRANSKRİPSİYON USÛLÜ 8
2.3. DEFTERİN TUTULDUĞU DÖNEM 9
2.4. HÜKÜMLERİN MUHTEVASI 15
2.4.1. Ahali Arasındaki Anlaşmazlıklar 15
2.4.2. Borç ve Alacak-Verecek Meseleleri 16
2.4.3. Eşkıyalık Faaliyetleri 16
2.4.4. İdarecilerle İlgili Sorunlar 17
2.4.5. Miras Problemleri 17
2.4.6. Timar 18
2.4.7. Vakıflar 19
2.4.8. Vergiler 19
3.SONUÇ 21
KAYNAKÇA 22
HÜKÜM ÖZETLERİ 24
METİN 125
EK-1 374
EK-2 375
EK-3 376

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nde en önemli karar merkezi olan Dîvân-ı Hümâyûn'da devlet işleri görülüp karara bağlanırdı. İdarî, malî, örfî, şer'î, siyasî, askerî vd. tüm konular müzakere edilir, padişahın onayından geçtikten sonra Mühimme defterlerine kaydedilirdi. Osmanlı Devleti'nin gelişen ve değişen bürokratik yapısının bir ürünü olarak XVII. yüzyılın ortalarından itibaren Mühimme defterlerinden ayrılıp ayrı bir defter olarak Şikâyet defterleri tutulmaya başlanmıştır. Çeşitli konularda birçok şikâyet ile bu şikâyetlere uygun çözümler bu defterlere kaydedilmiş, uygulanması istenen çözüm ilgili yetkililere bildirilmiştir. Söz konusu defterler iletilen şikâyetleri ve bunlara getirilen çözümleri ihtiva etmesi bakımından sosyal tarih ve hukuk tarihi araştırmaları için de temel kaynaklardandır.

Bu çalışmada T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi Külliyesi'nde bulunan Şikâyet defterleri serisinden "24 Numaralı Atik Şikâyet Defteri" incelenmiştir. Şikâyet defterlerinin ortaya çıkışı ve genel özelliklerinden bahsedildikten sonra, 24 Numaralı Atik Şikâyet Defteri'nin fizikî özelikleri belirtilmiş, hükümlerin konularına göre tasnifi yapıldıktan sonra birer başlık altında incelenmiştir. Genel bir değerlendirme sonrası hükümlerin özetlerine ve transkripsiyonlarına yer verilmiş, defterden örnek sayfalar eklenerek sonlandırılmıştır. Amacımız bu alandaki çalışmalara katkıda bulunmaktır.

Bu süreçte üstün sabır ve anlayışıyla beni her zaman destekleyen, güler yüzle yol gösteren danışman hocam Doç. Dr. Murat ULUSKAN'a müteşekkirim. Şüphesiz bu mütevazı çalışma saygıdeğer hocamın teşvik ve desteği ile meydana gelmiştir. Çalışanı olmaktan gurur duyduğum T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nın saygıdeğer Başkan Yardımcısı M. Ahmet TOKDEMİR'e, Dosya-Envanter Şube Müdürü Sabri BACACI'ya, Emine KARLIK'a, Fatma Zehra YARAR'a bu süreçte sağladıkları kolaylıklar ve anlayış için; gerek ders dönemimde gerek tez dönemimde yardımlarını esirgemeyen Arş.Gör.Engin ÇETİN ve Osman YİĞİT'e; bitmek bilmeyen sorularıma sabırla cevaplar veren Arşiv Uzmanı Abdurrahman YARAR'a; manevî desteğini hiçbir zaman unutmayacağım değerli dostum Nazan TEKİN GÜNDOĞDU'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Desteklerini hayatım boyunca üzerimde hissettiğim babam Muzaffer ÇETİN'e, annem Fatma ÇETİN'e, kuzenim Hüseyin ÇETİN'e, kardeşlerim Mustafa Alp, Mahmud Kürşad ve Mehmed Yusuf'a; hüznümde, sevincimde, başarımda daima yanımda olan kıymetli mesai arkadaşım Alpaslan YİĞİT'e gönülden teşekkür ederim.

Nurkadın Esra ÇETİN

İstanbul, 2019

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde gelişen ve değişen bürokrasi ile birlikte XVII. yüzyılın ortalarından itibaren Şikâyet defterleri ortaya çıkmıştır. Bu defterler muhtevası bakımından Mühimme defterlerinden ayrılarak yeni bir defter olarak tutulmaya başlanmıştır. Şikâyet defterleri, sosyal tarih ve hukuk tarihi alanındaki çalışmalar için önemli ana kaynaklardandır. Tutulduğu dönemde halkın yaşadığı sorunların, ilettikleri şikâyetlerin yanı sıra devletin bu problemlere getirdiği çözümleri içermesi bakımından da önemlidir. Bu çalışmada H.1107-1108 / M.1696 tarihine ait 24 numaralı Atik Şikâyet Defteri'nin transkripsiyonu ve incelemesi yapılmıştır.

Osmanlı-Rusya ve Osmanlı-Avusturya savaşlarının da yaşandığı 5 aylık bir dönemi kapsayan bu defter dönemin siyasî, askerî ve malî durumunun sosyal hayata olumsuz yönde yansıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, II.Mustafa, Dîvân, Mühimme, Şikâyet, Ahkâm, Arzuhal

ABSTRACT

With the bureaucracy that was developed and changed in Ottoman Empire, since the middle of 17th century, Complaint Books have started to emerge. Having been separated from the Muhimme Books in terms of their contents, these books started to be kept as a new book. Complaint Books are important main resources for the studies in the fields of social history and legal history. They are also important for including the problems that local people had and the complaints they filed, alongside the government's solutions for these problems. In this study, the transcription and the analysis of an old complaint book numbered 24 belong to the date H. 1107-1108 / M.1696 were made.

Including the 5-Month period that also the Russo-Turkish and Austro-Turkish wars took place, this book shows that the political, military and the financial status of that era affected the social life in a negative way.

Key Words: Ottoman, Mustafa II, Divan, Muhimme, Complaint, Judgements, Petition

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g.mad.	Adı geçen madde
a.g.t.	Adı geçen tez
C.	Cilt
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
ed.	Editör
Evâhir	Ayın ilk ve 10. günleri arası
Evâ'il	Ayın 11.ve 20. günleri arası
Evâsıt	Ayın 21. ve 30. günleri arası
Gurre	Ayın ilk günü
H.	Hicrî
h.	Hüküm
haz.	Hazırlayan
M	Muharrem
M.	Miladî
Ra	Rebî'ülevvel
S	Safer
s.	Sayfa
S.	Sayı
vd.	ve diğerleri
vs.	ve saire
Z	Zilhicce
Za	Zilka'de

1.GİRİŞ

İslâm ve Türk-İslâm devletlerinden beri süregelen, Dîvân'da devlet işlerinin görüşülmesi geleneği Osmanlı'da da mevcuttu. Osmanlı Devleti, Dîvân teşkilatını muhtelif Türk-İslâm devletlerini örnek alarak oluşturmuştur. Osmanlı Devleti'nde birçok dîvân olmasına rağmen; devletin en işlek ve en mühim konularının görüşüldüğü dîvânı Dîvân-ı Hümâyûn'du. Dîvân-ı Hümâyûn padişahın olduğu yerde ve onun adına toplanırdı.[1]

Dîvân'ın Osmanlılardaki ilk teşekkülü kaynaklarda Orhan Bey dönemi olarak zikredilir. Yıldırım Bâyezîd bizzat Dîvân'ın başında toplantılara katılıp, halkın şikâyetlerini dinlemiştir. Bu dîvân Dîvân-ı Hümâyûn olarak anılan dîvânın ilk şekliydi. Devletin büyümesine ve müesseselerinin oluşmasına paralel dîvânın da gelişimi sürmüş, üye sayısı artmış ve çevresinde bir bürokrasi sınıfı meydana gelmiştir. Dîvânın Dîvân-ı Hümâyûn olarak anılması ve klasik yapısına kavuşması Fatih Sultan Mehmed devrinde olmuştur. Sultan Mehmed'e kadar dîvâna padişahlar başkanlık etmiş, bu usûl onla birlikte terkedilmiş, dîvânın başkanı sadrâzam olmuştur.[2]

Dîvân-ı Hümâyun'da siyasî, askerî, malî, örfî, şer'î ve adlî işler gibi önemli meseleler görüşülür ve bu meselelerin çözümü, ilgili yöneticiler tarafından sağlanırdı. Dîvân'a din, millet, tabaka, sınıf, kadın-erkek fark etmeksizin herkes başvurabilir; şikâyetlerinin çözümü için talepte bulunabilirlerdi. Devletin muhtelif bölgelerinde haksızlığa uğrayan, zulüm gören yahut bölge kadıları tarafından haklarında yanlış mahkeme kararı verilmiş olanlara Dîvân kapısı her daim açıktı.[3]

Halil İnalcık'a göre Ortadoğu devlet sisteminin temel unsuru ve prensibi adâlet mefhumudur. Adâlet, halkın problem ve şikâyetlerini hükümdara sunabilmesi ve onun vesilesiyle şikâyet ve isteklerinin halledilmesi demektir. Dîvân'a yapılan başvurular, hükümdarın daima orada olduğu inancıyla, bizzat sultana yapılmış başvurular olarak

[1] Ahmet Mumcu, "Dîvân-ı Hümâyun", *DİA,* C. IX, s. 430.
[2] Recep Ahıshalı, "Dîvân-ı Hümâyûn Teşkilâtı", ed. Güler Eren, *Osmanlı*, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 24.
[3] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1948, s. 13.

telakkî edilirdi. Hükümdarlar Cuma namazlarında, ava çıkarken, avdan dönerken yahut sefere çıkarken halktan dilekçeler toplar bu ritüelleri fırsat olarak değerlendirirlerdi.[4]

Dîvân-ı Hümâyûn'da görüşülen ve karara bağlanan meseleler, padişahında oluru alındıktan sonra fermanlara dönüştürülür ve bu fermanların suretleri defterlere kaydedilirdi. Bahsi geçen defterlere "mühimme defteri" denilmekteydi. Bu defterlerin mühimme olarak adlandırılması 1600'lü yılların sonlarında olmuştur. Bu tarihlerden önce Dîvân'da tutulan defterlere "mîrî ahkâm defterleri" yahut "ahkâm-ı mîrî defterleri" denilmekteydi. Dîvân-ı Hümâyûn devlet işleriyle ilgili meselelerin doğrudan doğruya görüşülmesi hasebiyle hükümet gibidir. Bunun dışında yüksek mahkeme olarak da hizmet gördüğünden, ilk dönem mühimmelerinde her iki nitelikteki hükümlere rastlanır. Bu hükümlerde Avrupa ortalarından Mısır'a, Arabistan, İran, Kuzey Afrika ve Kırım'a değin Osmanlı Devleti'nin idarî yapısı, devlet-halk ilişkisi, iskân, imar, iktisadî meseleler, iç siyaset, dış siyaset, askerî meseleler, yabancı devletlerle olan münasebetler, isyanlar ve bu isyanların nasıl bastırıldıkları meseleleri yer alırdı.[5]

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde H.961-1333/M.1553-1915 tarihleri arasında tutulmuş 419 adet Mühimme Defteri mevcuttur. Ana konuları devleti ilgilendiren siyasî, iktisadî, malî ve savaş-barış gibi önemli konular olması hasebiyle Osmanlı Arşivi'nde bulunan defter serileri içinde önemli bir yere sahiptir. Mühimme Defterleri vukû buldukları dîvânlar bakımından dört ayrı grupta değerlendirilir. Bunlar; sadrâzam başkanlığındaki dîvândan çıkan emirleri ihtivâ eden mühimmeler, rikab mühimmeleri, ordu mühimmeleri ve kaymakamlık mühimmeleridir.[6]

Mühimme Defterleri koleksiyonu Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde olmasına rağmen en eski tarihli iki mühimme defteri Topkapı Sarayı Arşivi'ndedir (TSMA, 951 / 1544 tarihli; TSMK, 959/1552 tarihli). Osmanlı Arşivi'nde bulunan mühimme defterleri tek bir seri içinde toplanamamıştır.[7] Bunun nedeni sonradan bulunup tasnif edilen 17 adet Mühimme Zeyli (980-1159/1572-1746),

[4] Halil İnalcık, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hal ve Arz-ı Mahzarlar", *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul 1988, s. 33.
[5] Mübahat S. Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, C. XXXI, s. 520-521.
[6] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, İstanbul 2017, s. 22.
[7] Kütükoğlu, *a.g.mad.*, s. 521.

68 adet Mühimme-i Askerî (1196/1782), 10 adet Mühimme-i Mektûm (1203/1789) ve 15 adet Mühimme-i Mısır (1119/1707) defterleridir.[8]

1649 yılına değin bütün ferman, berat ve hükümler mühimme defterlerine kaydedilmiştir. Ancak bu tarihten sonra sadece devlete ait olan işler mühimmelere kaydedilmiş olup; şahsî davalara ait hükümler, beratlar ve mübadili belgeler oluşturulan Şikâyet Defterleri'ne kaydedilmiştir.[9] Şikâyet defterleri arazi, sınır, su, mera, yaylak-kışlak ihtilafları ve alacak verecek gibi konuların yanında; mülkî, askerî ve memurlarla alakalı şikâyetleri içermekteydi. Bu defterler 1649'dan 1752'e kadar bu minvalde devam etmiştir. Şikâyet defterleri bu tarihten sonrada tutulmaya devam etti lakin aynı konuların tutulduğu ve devletin idari taksimatına göre her eyalet için farklı "ahkâm-ı şikâyet" adıyla yeni bir defter tutulmaya başlanmış, bu sebeble önceki defterlere "atik şikâyet defterleri" denilmiştir. Osmanlı Arşivi'nde H.1059-1229 /M.1649-1814 yıllarını içine alan 208 atik şikâyet defteri bulunmaktadır.[10]

Şikâyet defterleri iki seri halinde oluşturulmuştur. Birinci seri dîvân defterlerine kaydedilmiştir. İkinci seri ise Bâb-ı Âsafî defterlerinde kayıtlıdır. Birinci serinin ilki olan 1 numaralı defter Osmanlı Arşivi'nde "Atik-Şikâyet Defteri" ismiyle ve 989 numaralı Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu'nda A.DVNS.ŞKT.d koduyla kaydedilmiştir. Bu seri H.1059-1253/M.1649-1837 tarihleri arasını kapsayıp, toplam sayısı 213 adettir. Bunlar atik, ordu, rikâb şikâyet defterleridir. İkinci seri ise A.DVN.ŞKT.d koduyla kaydedilip birkaç sayfadan oluşan 38 defter parçası bulunmaktadır.[11] Bunlarında bir kısmının klasik şikâyet defteri olmadığı ileri sürülmektedir.[12]

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu'nda, H.1059/M.1649 tarihli kayıtlardan oluşan defterin atik şikâyet defterlerinin ilki olduğu kabul edilmektedir.[13] Ancak Dîvân-ı Hümâyûn ve Bab-ı Âsafî defter serileri incelendiğinde daha önceki yıllara ait defterlerin olduğu

---

[8] Seniha Şen, "*30 Numaralı Atik Şikâyet Defteri (1110/1698) (İnceleme-Metin)*",Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018, s.2.
[9] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, İstanbul 2017, s. 30.
[10] Necati Aktaş, Atîk Şikâyet Defteri, *DİA*, C.IV, s.68.
[11] Saliha Okur Gümrükçüoğlu, "Şikâyet Defterlerine Göre Osmanlı Teb'asının Şikâyetleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* C. 61, S. 1, Ankara 2012, s. 178.
[12] Feridun M. Emecen, Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi***,** C. III, S. 5, İstanbul 2005, s.125.
[13]Midhat Sertoğlu, *Muhteva Bakımından Başvekalet Arşivi*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları, Ankara 1955, s. 23-24.

görülmektedir.[14] Feridun Emecen'e göre ilk atik şikâyet defteri olarak kabul edilen defter, bu alandaki ilk defter değildir. Emecen, "kuyûd-ı ahkâm-ı şikâyet" ismiyle karşımıza çıkan en erken tarihli defterin Atik Şikâyet Defterleri tasnifinde değil, Mühimme Defterleri tasnifinde yer aldığını söylemektedir. Emecen'e göre H.1069-1071/M.1658-1660 yıllarına ait kayıtları içeren 92 numaralı defterin başında, "…kuyûd-ı ahkâm-ı şikâyet-i mîrî der zaman-ı…" diye başlayan 25 Şaban 1067/8 Haziran 1657 tarihli bir başlangıç cümlesi vardır.[15]

Osmanlı Arşivi dışında, yurtdışında iki adet şikâyet defteri bulunmaktadır. Bu defterlerden Avusturya Millî Kütüphanesi'nde bulunan 1675 tarihli ve Cod. mixt. 683 künyeli defter Hans Georg Majer tarafından yayınlanmıştır. Bir diğer defter ise Eb 372 koduyla Almanya / Dresden Koleksiyonu'nda bulunmaktadır.[16]

İçerik olarak atik şikâyet defterlerinin devamı niteliğinde olan bir başka defter türü ise "Eyâlet Ahkâm Defterleri"dir. Bu defterler olay yerinde halledilmeyip, merkeze aksettirilen problemlerin çoğalmasıyla birlikte ve buna bağlı oluşan bürokratik işlemleri kolaylaştırmak adına sonradan ortaya konulmuştur. Devrin reisülküttabı Koca Ragıp Paşa tarafından uygulanmaya konulan sistem mahallî meselelere daha hızlı müdahale imkanı getirmiştir. Eyâlet ahkâm defterlerinin tutulması uygulamasına geçilmesine rağmen atik şikâyet defteri tutma geleneği de devam etmiştir.[17]

Şikâyet defterleri şekil itibariyle süslü, gösterişli ve resmi bir yazıyla yazılırdı. Çünkü Dîvân-ı Hümâyûn devletin en yüksek yasama ve yargı organıydı. Burada tutulan ferman, berat, name, mühimme, şikâyet ve ahkâm defterleri dahil her türlü kayıt "Dîvânî" yazı türüyle kaleme alınırdı. Divânî yazı türünün karakteristik özelliği harflerinin birbirinin içine girmesi, çizgilerinin köşeli olmayıp, yumuşak, esnek ve kavisli olmasıdır. Heceler birbiri üzerine eğri bir şekilde yatmıyor, her hece kendisinden önceki hecenin üzerine başlamakta fakat yatay istikamette satır sonuna doğru uzanmaktadır.[18]

17. yüzyılın ortalarına doğru mühimme defterlerinin şekil özelliklerinde bazı değişiklikler meydana gelmiştir. Şikâyet defterlerinin ortaya çıkması bu değişikliklerin

[14] Emel Soyer, *XVI. yy. Dîvân Bürokrasisindeki Değişimlerin Bir Örneği Olarak Mühimme Defterleri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007, s. 79-87.
[15] Feridun M. Emecen, *a.g.m.*, s.125.
[16] Emel Soyer, *a.g.t.*, s.79-87.
[17] Feridun M. Emecen, *a.g.m.*, s.125.
[18] M. Tayyip Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi*, Enderûn Kitabevi, İstanbul 1992, s. 44.

olduğu döneme denk gelmektedir. Bu nedenle iki defter türünde olan benzerlik, mühimme defterlerinin değişimi sonrası halleriyle alakalıdır. Şikâyet defterlerinde fermanın kime teslim edileceğiyle ilgili yazılar dışında, üzerlerinde muamele kayıtları barındırmazlar. Mühimme defterlerinde meydana gelen değişiklikler belirli bir zamanda gerçekleştiğinden bu zaman zarfında ortaya çıkan değişimlerin bir kısmını şikâyet defterlerinde görmek mümkündür. Mühimme defterlerinde tarih başlıklarının ortadan kaldırılıp bunun yerine her hükmün sonuna onar günlük zaman dilimlerinin atılması usûlü şikâyet defterlerinde de görülür. Her iki defter türünde de şeklen benzerlikler vardır. Bunlar: *"... hüküm ki"* hitabıyla başlaması ve emir talebinde bulunanların ise "*…arz-ı hâl sunup…"* hitabında bulunmasıdır. [19]

G. Mayer'den aktaran Feridun Emecen, bu iki defter türünün içlerinde bulundurdukları kayıtların durumunun ayrımın zor olduğunu aralarındaki farkın muhtevalarına bakılarak bulunabileceğini söylüyor. Mühimmelerde hac kafilelerine gönderilen hükümler, sürgün, hapis, ve idam kararları bulunurken; şikâyet defterlerinde bu tarz kayıtlar yoktur.[20] Şikâyet defterlerinde emirlerin muhatabı mühimme defterlerine nazaran daha azdır. Muhatap ekseriyetle molla, kadı yahut naiptir.[21]

Şikâyet eden kişileri incelediğimizde, haksızlığa uğradığını düşünen kişiler yahut topluluklar şikâyet haklarını en alt makamdan başlamak suretiyle en tepeye yani Dîvân-ı Hümâyûn'a kadar kullanmaktadırlar. Şikâyette bulunan kimse erkek-kadın, müslim-gayrımüslim, asker, esnaf olabilmektedir. Şikâyetler bireysel yahut toplu bir biçimde de yapılabilmekteydi. Merkezden ilgili birimlere halkın şikâyet haklarını kullanmaları ve hoş görülüp hiçbir şekilde rencide edilmemeleri gerektiği bildirilmekteydi.[22]

[19] Emel Soyer, *a.g.t.*, s.89
[20] Feridun M. Emecen, *a.g.m.*, s.128.
[21] Emel Soyer, *a.g.t.*, s.93.
[22] Saliha Okur Gümrükçüoğlu, "Şikâyet Defterlerine Göre Osmanlı Teb'asının Şikâyetleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* C. 61, S. 1, Ankara 2012, s. 179.

2.İNCELEME

2.1. 24 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ

İncelemesini yaptığımız H.1107-1108 / M.1696 tarihli 24 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri ciltli bir defterdir. İç ve dış yüzü ebrulu olup, defterin sırtı ve kapaklarının köşeleri deri kaplıdır. Defterin ön kapağında "Şikâyet Defteri Min evâsıtı Zilka'de sene 1107 ilâ evâhiri Rebî'ülevvel sene 1108" yazmaktadır. Tasnif sırasında yazıldığını düşündüğümüz 24 sayısı da burada bulunmaktadır.

Defterin uzunluğu 29cm. genişliği ise 20cm. dir. Toplam 188 sayfa olup; 1-5 ve 146-188 sayfaları arası boştur. Defterde bir çürüme-yıpranma durumu olmayıp sayfalarının tamamı mevcuttur. Defter varak usûlüne göre değil, sayfa usûlüne göre tasnif edilmiştir. Her bir sayfada ortalama 4-5 hüküm vardır. Tasnif hatalarından dolayı 616 hüküm varmış gibi görünse de toplam 615 hüküm vardır. 218.hükmün hitap cümlesi ayrı bir hüküm, şikâyet metni ayrı bir hüküm olarak numaralandırılmıştır. 265.hüküm devam ederken diğer yarısı ayrı bir hüküm olarak değerlendirilmiştir. 364.hükümden sonra gelen hüküm sehven atlanmış olup tarafımızdan 364.hükme 364, bir sonraki hükme de [364a] numaraları verilmiştir.

Defterde divânî yazı türü kullanılmıştır. Defterin tamamında aynı yazı türü kullanılmıştır. Yazı genel olarak aynı büyüklükte yazılmıştır, yer yer sayfaya sığdırabilmek için yazının küçüldüğü, sıkıştırıldığı ve yan yazıldığı görülmektedir.

Defterin başlangıcında "Hâzâ kuyûdün müştemiletün ale'l-ahkâmi'ş-şikâyeti der-zamân-ı Vezîr-i zî-şân Hazret-i Hasan Paşa *yesserallâhu bi'l-hayri mâ-yeşâ* kā'im-makām-ı Edirne ve fî eyyâni Hâşim Mehmed Efendi kā'im-makām-ı Re'isülküttâb *tâle bekāhu ve nâle mâ-yetemennâhu,* el-vâkı' fî evâsıtı Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene seb'a ve mi'e ve elf" ifadesi yer almaktadır. Burada dua kalıpları ile birlikte defterin yazıldığı dönemin veziriazamının ve reisülküttabının ismi verilmiş, daha sonra defterin tutulmaya başlandığı tarih eklenerek sonlandırılmıştır.

Hükümler, gönderildiği muhataba hitap cümlesi ile başlamaktadır. "…kādısına hüküm ki", "…nâ'ibine hüküm ki", "…beğlerbeğine hüküm ki", "…monlâsına hüküm ki", "…paşasına hüküm ki", …mütesellimine hüküm ki", "…vâlîsine hüküm ki" en sık karşılaştığımız hitap kalıplarıdır. "Ki" ekinin birçok hükümde yazılmadığı tespit edilip

tarafımızdan [ki] şeklinde eklenmiştir. Hitap cümlesinden sonra genellikle şikâyetçi olan şahsın adı verilmiştir. "Müteveffâ Mûsâhib Mustafa Paşa'nın kazâ-i mezbûrda vâkı' binâ eylediği Câmi'-i Şerîf Evkāfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Hasan *zîde kadruhû* gelüp…", "Kili Kal'ası neferâtı gelüp…", "Havva Hâtûn gelüp…", "Medîne-i Siroz'da vâkı' müteveffâ Selçukî Medresesi'nin müderrisi Hüseyin gelüp…" şeklinde şikâyetçi olan bildirilmiştir. Şikâyet eden kişi ya da kişilerden bahsedildikten sonra "…arzıhâl idüp…", "…arzıhâl gönderüp…", "…mektûb gönderüp…", "…gelüp…" şeklinde şikâyetin hangi yolla iletildiği belirtilmiştir. Bundan sonra şikâyete konusu aktarılmış, son kısımda da uygulanması istenen çözüm yazılıp, tarih atılmıştır.

Hâneden mensupları, devlet ricâli ve ilmiye mensuplarının bazen isimlerinden önce, genellikle isimlerinin ardından "…merhûm ve mağfûrun-leh ammim Sultân Ahmed Hân *tâbe serâhû* zamânında…", "Seyyidetü'l-muhadderât Vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ*nın mutasarrfe olduğı…", "Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed *zîde kadruhû* gelüp…", "…Gâzî Mehmed Beğ Medresesi'nin müderrisi olan Mevlânâ Ömer *zîde fazluhû* gelüp…", "…kal'a-i mezbûr ağası ve zâbıtı ( ) *zîde hıfzuhû…"* vb. şekillerde hayır ve dua cümleleri gelmiştir.

Hükümlerin tarihleri hüküm bitiminde hemen sol alt kısma yazılmıştır. Bazı hükümlerde tarih olmadığı tespit edilmiş, tarafımızdan tahmini tarih eklenmiştir. Tarihler "Fî evâsıtı Za sene 1107" şeklinde bir kalıpla atılmıştır. Ayın ilk 10 günü için "evâ'il", ikinci 10 günü için "evâsıt", üçüncü on günü için de "evâhir" ifadesi kullanılmıştır. Bunun ardından yazıldığı ayın rumuzu ve senesi yazılmıştır. Nadiren ayın rumuzu yerine kendisinin yazıldığı da görülmektedir. Yıllar genellikle 107 ya da 108 şeklinde yazılırken bazen de 1107 ya da 1108 şeklinde yazılmıştır. "Fî" ifadesinin yer yer yazılmadığı görülmüş bunlar tarafımızdan [Fî] şeklinde ,seneler ise [1]107 ya da [1]108 şeklinde yazılmıştır.

Defterdeki tarihlere kabaca bakıldığında kronolojik bir sıra varmış gibi görünse de, bunu söylemek güçtür. Defterin başlangıç tarihi için ön kapağında ve başlangıç yazısında "…evâsıtı Za sene 1107" yazıyor olsa da 8.hükmün tarihi "Fî evâ'ili Zilka'de sene [1]107"dir. Bunun sehven mi bilinçli olarak mı yazıldığı bilinmediğinden defterin tarih aralığı Evâsıtı Za 1107 / 12-21 Haziran 1696 – Evâhiri Ra 1108 / 18-27 Ekim 1696 kabul edilmiştir.

2.2. TRANSKRİPSİYON USÛLÜ

Çalışmamızda T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi Külliyesi'inde bulunan Şikâyet defterleri serisinden 24 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri'nin inceleme ve traskripsiyonu yapılmıştır.

Metnin Latin harflerine aktarımında basit bir transkripsiyon usûlü uygulanmıştır. Kelime başında olanlar hariç ayın (ع) harfi (‘) ile, (ء) hemze (’) şeklinde; Arapça ve Farsça kelimelerde gayın (غ) ve kaf (ق) harflerinden sonra gelen uzun sesliler “ā”, “ū”, “ī” şeklinde ve diğer uzun sesliler “â”, “û”, “î” şeklinde gösterilmiştir. Sonunda “b” harfi yer alan Türkçe kelimeler “p” harfi ile yazılmıştır.

Defterin orijinal sayfa numaraları [20] şeklinde adı geçen sayfanın ilk hükmünün sol üst köşesinde kalın olarak gösterilmiştir. Hüküm numaraları hükmün hemen üstünde ortalanmış şekilde kalın olarak belirtilmiştir. Dua öbekleri italik olarak yazılmıştır.

Okunamayan kelimelerin yerine parantez içinde üç nokta (…), doğruluğundan şüphe edilen kelimelerin sonuna parantez içinde soru işareti (?) ve metnin orijinalinde boş bırakılan yerlere parantez içinde boşluk ( ) kullanılmıştır. Sehven unutulan ya da anlam bütünlüğü açısından ilave edilmesi gereken, tarafımızdan eklenen kısımlar köşeli parantez içinde [ ] gösterilmiştir. Metnin anlaşılabilirliğini arttırmak için nokta, noktalı virgül, virgül, tire gibi noktalama işaretleri tarafımızdan ilave edilip, köşeli parantez kullanılmamıştır.

2.3. DEFTERİN TUTULDUĞU DÖNEM

24 Numaralı Atîk Şikâyet Defterini incelemeden evvel; defterin tutulduğu dönemi, devrin hükümdarını ve devrin koşullarını incelememizde fayda vardır.

H.1107/1108-M.1696 yılında tutulan defter Sultan II.Mustafa'nın hükümdarlığına denk gelmektedir. II.Mustafa, IV. Mehmed'in büyük oğlu olarak Milâdî 5 Haziran 1664, Hicrî 9 Zilka'de 1074 Salı günü Edirne'de dünyaya gelmiştir. Annesi Gülnûş Emetullah Sultan'dır.[23]

Mustafa'nın ilk hocası 5 yaşına geldiğinde Vanî Mehmed Efendi olmuştur. Daha sonraları Vanî Mehmed Efendi'nin telkinleriyle, Seyyid Feyzullah Efendi'nin talebesi olmuştur. Babasıyla birlikte H.1083-M.1672 senesinde 1.Lehistan seferine katılmış, Babadağı'na kadar gitmiştir. [24]

1687 yılında tahttan hal' edilen IV. Mehmed, büyük oğlu Mustafa'yı tahta aday göstermiş lâkin devlet erkânı II.Süleyman'ı padişahlığa layık görmüşlerdir. II.Mustafa babası ve kardeşi Şehzade Ahmed'le birlikte Topkapı Sarayı'na götürülmüş, burada Şimşirlik Dairesi'ne kapatılmıştır. Daha sonra ise Edirne'ye gönderilmiş; burada rahat, gözden uzak bir hayat geçirmeye başlamıştır.[25]

1693 yılına gelindiğinde II.Süleyman vefat etmiştir. II.Süleyman'ın vefatından sonra IV.Mehmed'in taraftarları Şehzade Mustafa'yı tahta çıkarmak istemişler lâkin buna muvaffak olamamışlardır. Sadrâzam Mustafa Fazıl Paşa IV.Mehmed'in kardeşi II.Ahmet'i tahta çıkarmıştır.1694 yılında Benli Hüseyin Paşa II.Ahmet'i tahttan indirmek suretiyle harekete geçmiş, Şehzade Mustafa'yı padişah yapmak istemiş fakat bunda başarılı olamamıştır.[26]

II.Ahmed 1695 senesinde vefat ettiğinde; Sadrâzam Sürmeli Ali Paşa, tahta II.Ahmed'in oğlu İbrahim'i geçirmek gayesiyle sarayına hareket etmiştir. Bu sırada padişahın ölüm haberini Hazinedarbaşı Mustafa Ağa ve bazı taraftarlarından haber alan Şehzade Mustafa harekete geçerek, Sadrâzam Ali Paşa'ya saraya gelmesi için ardı ardına haber yollamıştır. Sadrâzam ve Şeyhülislam saraya gelene kadar sarayda birtakım hazırlıklar yapılmış, hatta Şehzade Mustafa'nın cülus merasiminde oturacağı

[23] İsmail Hami Danişmend, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, C. 3, Doğu Kütüphanesi Yayınevi, İstanbul 2011, s.631.
[24] Abdülkadir Özcan, "Mustafa II", *DİA*, C. XXXI, s. 275-276.
[25] Özcan, *a.g.mad.*, s. 276.
[26] Erhan Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu,* Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2016, s.360.

taht bile hazırlanmıştır. Sadrâzam ve Şeyhülislam saraya geldiklerinde şaşkınlık içerisinde Şehzade Mustafa'nın tahta oturduğunu görmüşler ve yeni padişahı tebrik etmişlerdir.[27]

II.Mustafa tahta çıktığı esnada, 2.Viyana Kuşatması'yla başlayan çok uluslu ve çok cepheli savaşlar devam etmekteydi.[28] Osmanlı Devleti; Avusturya, Venedik, Rusya ve Lehistan'la savaş halindeydi.[29] II.Mustafa tahta geçer geçmez ilk iş olarak devletin kontrolünü eline geçirmek istedi. Dîvân-ı Hümâyûn'un işleyişinde değişiklik yapılmasını ve haftada dört gün çalışmasını emretti.[30] II.Mustafa tahta çıkışının üçüncü gününde Sadrâzamına bir Hatt-ı Hümâyûn gönderip[31] babası IV.Mehmed'i de dahil etmek suretiyle kendisinden önceki padişahların zevk-ü safâ içinde yaşadıklarını ve devlet işlerini ihmal ettiklerini bu sebeble düşman ordularının dört taraftan hücuma geçtiklerini belirtmiştir. Kendi gayesinin babası IV.Mehmed'den kendisine değin olan padişahları değil, Kanunî Sultan Süleyman'ı örnek almak olacağını ve seferlere bizzat teşrif etmek istediğini buyurmuş ve bu gayesinin devlet erkânı tarafından özenle istişare edilip kendisine bildirilmesini emretmiştir. Padişahın bu isteği görüşülmüş fakat bunun doğru olmadığı, kendisinin sefere gitmek yerine vekil tayin etmesinin daha doğru olacağı II.Mustafa'ya bildirilmiş, II.Mustafa devlet erkânın bu görüşünü doğru bulmayıp, savaşa bizzat katılacağını emretmiş bunun üzerine sefer hazırlıkları başlamıştır.[32]

Sultan II.Mustafa ilk seferi için 30 Haziran 1695'te Edirne'den hareketle, Filibe-Sofya üzerinden yol alarak kırk gün sonra Belgrad'a varmaya muvaffak oldu. Padişahın Belgrad'dan sonra nereye gideceği meşveret edildikten sonra Lipova (Lippa) üzerine harekete geçildi. Tımışvar'ı almak isteyen Avusturya, Temeşvar'ın kuzeydoğusunda bulunan Maraş Nehri kıyısında bulunan Lippa'yı uzun zamandan beri tahkim etmişti.[33] Kale Kumandanı Topal Hüseyin Paşa öncülüğünde ordu Lippa üzerine yürüdü. Lippa Kalesi siper açılmaya gerek bile duyulmadan anî bir saldırıyla ele geçirildi. Kale muhafızları kılıçtan geçirilip, halkı esir edildi. Osmanlı Ordusu burada altı gün

[27] Mustafa Cezar, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, C.4, Baha Matbaası, İstanbul 1960, s.2254
[28] Özcan, *a.g.mad.*, s. 276.
[29] Erhan Afyoncu, *a.g.e.*, s.361.
[30] *Anonim Osmanlı Tarihi*, haz. Abdülkadir Özcan, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000, s. 108.
[31] İsmail Hami Danişmend, *a.g.e.*, s.631.
[32] Erhan Afyoncu, *a.g.*e., s.361.
[33] Mustafa Cezar, *a.g.e.*,s.2256.

kaldıktan sonra kalenin muhafazası zor olacağından kale yıkılarak buradan ayrıldı.[34] Daha sonra Osmanlı Ordusu'na Kırım Hanı Selim Giray'da katılmıştır.[35] Bu sırada Lugoş'un fethiyle görevli Rumeli Beylerbeyi Mahmud Paşa, haber göndererek General Veterani'nin kendi üzerine geldiğini bildirmiştir.[36] Bu haber üzerine Osmanlı Kuvvetleri 22 Eylül 1695'te Veterani üzerine yürümüştür.[37] Üç saat süren savaşı Osmanlı Devleti kazanmış General Veterani savaştan yaralı olarak kaçmaya muvaffak olmuş lâkin daha sonra ölmüştür. Netice olarak Osmanlılar Lugoş Kalesini fethetmiş, ordu da İstanbul'a dönmüştür. Bu seferlerden ötürü II.Mustafa'ya Gazi unvanı verilmiştir.[38]

II.Mustafa İstanbul'a döndükten hemen sonra ertesi sene çıkacağı seferin hazırlıklarına başladı. 21 Nisan 1696'da ikinci seferi için İstanbul'dan hareketle Belgrad'a varmaya muvaffak oldu.[39] Bu sırada Rusların bir yıl önce almak istedikleri lâkin buna muvaffak olamadıkları Azak için tekrar harekete geçtikleri haberi geldi. Bunun üzerine Kırım Hanı Hacı Selim Giray'ın yerinde kalmasının uygun olduğu iletilip sefere bir miktar kuvvetle oğullarından birisinin gönderilmesi iletildi.[40] Bunun üzerine Hacı Selim Giray Han Azak'a hareket etti. Topladığı kuvvetlerle Azak yolu üzerinde bulunan Yılancık denilen mevkiye ulaşan Kırım Hanı Azak Kalesi'nin düştüğünü burada öğrenmiş oldu(17 Ağustos 1596).[41]

Saksonya Elektörü 2. Frederik August, Tımışvar'ı muhasara altına almış, Sultan II.Mustafa'nın Belgrad'da olduğunu öğrenince kuşatmayı dokuzuncu gününde kaldırarak Osmanlı Ordusu'nu karşılamak üzere Bega/Begi önlerine gelmiştir. 26 Ağustos 1696 günü iki ordu Ulaş'ta karşı karşıya gelmiştir. Sadrâzam Elmas Mehmed Paşa'nın on iki bin neferiyle yaptığı şiddetli saldırı karşısında Avusturya Ordusu yenilmiş, Osmanlılar galip gelmiştir. Ordu daha sonra Tımışvar'a gelip kaleyi takviye

[34] J. Von Hammer, *Büyük Osmanlı Tarihi*, C. 12, s.232.
[35] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C. III, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1998, s.504,
[36] İsmail Hami Danişmend, *a.g.*e., s.633.
[37] Erhan Afyoncu, *a.g.e.*, s.362.
[38] Özcan. *a.g.mad.*, s. 277.
[39] Erhan Afyoncu, *a.g.e.*, s.362.
[40] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s. 507.
[41] Halil İnalcık, *Devlet-i Aliyye: Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar*, C. III, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2015, s.268.

ve tahkim etmiştir.[42] II.Mustafa Eylül 1696'da Belgrad'dan ayrılıp Edirne'ye gelmiştir. Kışı burada geçirerek hazırlıklar yapmıştır.[43]

6 Haziran 1697'de Edirne'den hareket eden II.Mustafa, elli beşinci günün sonunda Belgrad'a vardı. Burada oluşturulan savaş kurulunda birbirine zıt iki hakim fikir belirdi. Sadrâzamla Amcazâde Hüseyin Paşa, Varadin üzerine gidilmesini daha mantıklı ve güvenli buluyorlardı. Diğer vezirler ise Sadrâzam Elmas Mehmed Paşa'yı küçültmek isteyip, Tököli'nin de kışkırtmasıyla bu fikre karşı çıkıyorlardı. Onların fikri ise Erdel üzerine yürümekti. Sonuç olarak ikinci fikir ağır bastı ve Tuna üzerinden hareketle Tisa denilen yerde bulunan Zenta'ya gelindi. Daha sonrada Zenta'nın karşı tarafı olan Banat'a geçildi. Eugene de Savoie önderliğindeki Avusturya Ordusu ise Varadin'de kendisine saldırmayan Osmanlı Ordusunu takip ederek Zenta'ya geldi. Osmanlı Ordusu'nun tamamı Banat'a geçmeye muvaffak olamamışken, Prens Eugen anî bir saldırı başlattı. Burada kalan Osmanlı piyadesi ve Şahbaz Giray idaresindeki Kırım kuvvetleri akşama kadar süren çarpışmalarda ya şehit oldular ya da nehrin dalgaları arasında yok oldular (11 Eylül 1697).[44]

Osmanlı Devlet'i bu savaşta, başta Sadrâzamı Elmas Mehmed Paşa olmak üzere birçok paşa, beylerbeyi, sancak beyi ve yeniçeri ağasını kaybetti. Osmanlı kaynaklarında ordunun ne kadar kayıp verdiği net değildir. Ancak Tarih-i Raşid'de ordunun sekizde birinin mahvolduğundan bahseder. Batılı tarihçiler ve kaynaklarda ise yirmi bin askerin savaşarak, on bin askerin ise sularda boğularak öldükleri yazar.[45] Nehrin karşı tarafında bulunan ordunun ise daha fazla telefata uğramaması ve ikinci bir mağlubiyet yaşanmaması adına acil bir şekilde Tımışvar'a götürülmesi kararlaştırıldı. Böylece ordu Tımışvar'a döndü.[46]

II.Mustafa, savaştan altı gün sonra yeni Sadrâzam olarak Köprülü sülalesinden Amcazâde Hüseyin Paşa'yı seçti. Sadarete gelen Amcazâde Hüseyin Paşa, ilk iş olarak Zenta Muharebesi'nde başarısızlık gösteren devlet adamlarını azletti. Savaştan sonra Osmanlı ekonomisi iyice kötüleşmeye başladı. Bunu telafi etmek gayesiyle kahve üzerine yeni bir vergi konuldu. Yine malî durum göz önünde bulundurularak gümrük vergisine sekiz yahut on akçe arttırımda bulunuldu. Mısır hazinesi üzerinden Sadrâzama

[42] İsmail Hami Danişmend, *a.g.e.*, s.635.
[43] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.*e., s.508.
[44] Halil İnalcık, *a.g.e.*, s. 272.
[45] Mustafa Cezar, *a.g.e.*, s.2263.
[46] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.514

verilen yıllık elli kese akçenin, vezirlere verilen altmış kesenin doğrudan hazineye aktarılmasına karar verildi.[47]

Lehistan ile savaşta bir taraftan devam ediyordu. Lehler Kamaniçe'yi almak için yaptıkları son saldırıda başarılı olamamıştı. Kamaniçe'de durum Osmanlı lehine gelişiyordu. Diğer taraftan da Kaptan-ı Derya Mezomorta Hüseyin Paşa, Bozcaada ve Andros mıntıkasında Venedikle savaşıyordu. Hüseyin Paşa, Venediklileri yapılan iki savaşta yenmeye muvaffak olmuştu. Zenta Muharebesi'nden sonra Prens Eugen, Bosna üzerine yürüdü ve karşısında zorlanacağı bir güçle karşılaşmadan şehri zapt u rapt altına aldı. Şehre büyük zararlar verdi. Daha sonra Bosna Beylerbeyliği'ne getirilen Daltaban Mustafa Paşa, Venediklerden bazı kaleleri almaya muvaffak oldu ve onları ülkelerine dönmeye mecbur bıraktı.[48]

Zenta Savaşı'ndan Osmanlı Ordusu'nun yaklaşık sekizde birinin telef olması ve birçok önemli devlet adamının şehit olması sulh isteğini artırmıştı. 1683'ten beri birçok cephede savaşan Osmanlı Ordusu artık harap olmuştu. Savaşların getirdiği ekonomik yıkım ve toprak kayıpları Osmanlı Devleti'ni derinden etkilemişti. Bu şartlar altında yeni savaşlardan kaçınılmak istendi. Avusturya'da sulhe sıcak bakmaktaydı. Bununla birlikte İngilizler ve Flemenkler de Avrupa'da barış ortamının olması taraftarıydılar. İstanbul'da bulunan İngiliz Elçisi Guiliaume Paget ile Flemenk Elçisi Colliers, Amcazâde Hüseyin Paşa'ya devletler arasında barış için arabuluculuk teklifinde bulundular. Avusturya diğer müttefiklerinin de sulhe dahil olmasını istedi. Şartlar uygunlaştıktan sonra barış görüşmeleri başladı. Görüşmeler İmparator Leopold'un teklif ettiği Karlofça'da başladı(13 Kasım 1698).[49]

Netice olarak on altı seneden beri devam eden çok cepheli ve çok devletli savaşlar Karlofça Anntlaşması'nın imzalanmasıyla son buldu. Osmanlı Devleti sonuç olarak Tımışvar hariç Macaristan'ı Avusturya'ya bırakmış, Mora'yı Venedik'e, Podolya ve Ukrayna'yı ise Lehistan'a vermiştir. Rusya'yla ise geçici bir barış sağlamış, Azak Kalesi meselesini bir yıl sonra İstanbul Antlaşması'yla çözüme ulaştırmıştır. Azak Kalesi Ruslarda kalmış, Ruslar haraç veren bir devletken artık Avrupa siyasetinde önemli bir ülke haline gelmiştir. [50]

---

[47] J. Von Hammer, *a.g.e.*, s.259.
[48] Özcan, *a.g.mad.*, s. 277.
[49] Mustafa Cezar, *a.g.e.*, s.2269.
[50] Özcan, *a.g.mad.*, s. 126.

II.Mustafa'nın saltanatının sonlarında Türk Tarihi'nde Edirne Vakası olarak bilinen önemli bir olay cereyan etmiştir. II.Mustafa'nın Şeyhülislamı Feyzullah Efendi burada başrol oynamaktadır. Feyzullah Efendi, padişahın kendisine olan sevgisini ve ihtimamını kötüye kullanarak devlet kadrolarına yakınlarını getirmiş, Sadrâzamların tayininde bile söz sahibi olmuştur. Bu durum kendisine karşı olumsuz bir hava ve muhalif bir kitle oluşturdu.[51] Bununla birlikte II.Mustafa da 1699 Karlofça ve 1700 İstanbul Antlaşmaları'nın bazı maddelerindeki pürüzleri çözmek için Edirne'ye gitmişti. Daha sonra padişahın haremi ve devlet ricali de zamanla Edirne'ye gitmek zorunda kalmıştır. II.Mustafa Edirne'ye yakın olan Çatalca ve Yenibosna'da tıpkı babası IV.Mehmed gibi yüksek meblağlı av partileri düzenlemeye başlamıştır. Askerlerinin 1698-1703 yılları arasındaki ödemelerini de yapmayıp üç kızı için gösterişli düğünler tertip etmeye kalkışmıştır. Padişahın Edirne'ye taşınması İstanbul halkını da zora sokmuştur. Zira İstanbul'daki tüccarların sarayla olan ticarî faaliyetleri son bulmuş, bu durum esnaf kesimine büyük darbe indirmiştir. İstanbul halkı saraya küsmüştür.[52]

Sadrâzam Râmi Mehmed Paşa, Feyzullah Efendi'nin nüfuzunu kırmak için bir plan hazırladı. Plana göre Boşnak İbrahim Ağa'nın tahrikiyle uzun zamandır ulufelerini alamayan cebeciler isyan ettirilecekti. Neticede cebeciler isyan etmiş, cebecilerin isyanına kısa sürede yeniçeriler, seyyidler ve medrese öğrencileri de iştirak etmiştir. Böylece isyan kısa sürede bütün İstanbul'a yayılmış oldu. Asîlerin sayısı altmış bin gibi muazzam bir sayıya ulaştı. Asiler Edirne'ye hareket ettiler, buradaki askerlerin de asîlere karışması II.Mustafa'yı zor duruma düşürdü. Asîler II.Mustafa'yı tahtan indirdi ve küçük kardeşi Şehzade Ahmet'i tahta çıkardılar. Kaçmaya çalışan Feyzullah Efendi Prevadi'de yakalanıp Edirne'ye getirildi ve birtakım işkencelerden sonra öldürüldü. Edirne'de tahta çıkan III.Ahmet, İstanbul'a geldi, bundan sonra hiçbir Osmanlı Sultanı Edirne'de fazla vakit geçirmedi.[53] II.Mustafa'ya gelecek olursak Osmanlı Ordularının başında sefere çıkan son padişah olarak tarihe adını yazdırmıştır. Tahtan hal' edilişinden beş ay sonra üzüntüden ve mesane rahatsızlığından dolayı vefat etmiştir.[54]

[51] Abdülkadir Özcan, "Edirne Vak'ası", *DİA*, C. X., s. 445-446.
[52] Tahir Sevinç, *II. Mustafa'nın İktidar Mücadelesi ve 1703 Edirne İsyanıyla Tahttan İndirilmesi*, Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi, C. 4, S. 9, 2017, s.32.
[53] Abdülkadir Özcan, *a.g.mad*., s.445-446
[54] Mustafa Cezar, *a.g.e*., s.2304-2305.

2.4. HÜKÜMLERİN MUHTEVASI

24 numaralı Atîk Şikâyet Defteri'nin konusunu; bir bölgede yönetici olan kişilerin halktan haksız para veya vergi talep etmeleri, eşkıyalık meseleleri, yetkililerin toplamaları icap eden vergileri toplayamamaları, kişilerin tasarrufunda olan timar ve zeamet topraklarına müdahale edilmesi, borç, alacak-verecek konuları, miras ve mirasçılarla ilgili konularda yaşanan hak alamama yahut veraset tayininde sıkıntı yaşanması, gasp, adam yaralama ve öldürme, hırsızlık, ahali arasındaki anlaşmazlıklar, vakıflar ve vakıf malları gibi konular oluşturmaktadır. Bu konular başlıklar halinde incelenmiştir.

2.4.1. Ahali Arasındaki Anlaşmazlıklar

Eşini kendi evine götürmek isteyen bir beye damadı tarafından engel olunması,[55] bir beyin eski eşiyle evlenen birinden zorla para talep etmesi,[56] eski eşinin borcu olduğu iddia edilerek nafakadan para talep edilmesi,[57] eşinin altınıyla bir kadını hacca göndermesi üzerine bir kadının altınını talep etmesi,[58] bir kızın babasının bileziğini alması üzerine bunu geri istemesi[59] aile etrafında gelişen anlaşmazlıklardandır. Şahıs mülküne haksız müdahale,[60] kişiler tarafından su kaynaklarına müdahale edilmesi,[61] yaşadıkları bölgede çevreyi rahatsız edecek bir hayat süren, cami etrafına meyhane açıp içki satanlara,[62] bahçesinde domuz besleyip halkı mescide domuz doldurmakla tehdit edenlere müdahale edilmesi[63] bu konuda verilebilecek bazı örneklerdendir.

Defterde esnaflar arasındaki anlaşmazlıklarla ilgili hükümler de vardır. Çörekçilerin ekmek satmasından dolayı zarar eden ekmekçi,[64] simitçi açtığı için çevredeki simitçilerden tepki alınması, [65] bazılarının yünü depolayıp daha sonra yüksek fiyatla satmasından şikâyet eden keçeci esnafı, [66] kağıdı ucuza alıp depolayarak kağıt

[55] h. 57
[56] h. 303
[57] h. 334
[58] h. 373
[59] h. 251
[60] h. 6, 76, 94, 162, 167
[61] h. 214, 371
[62] h. 331
[63] h. 3 98
[64] h. 208
[65] h. 302
[66] h. 254

esnafına zarar veren Acem ve Yahudi tüccarların şikâyet edilmesi[67] gibi hükümler bunlara örnek verilebilir. [68] Yaylak-kışlak konusundaki,[69] alacaklılar ve borçlular arasındaki münakaşaların büyük problemlere dönüşmesi,[70] halktan kişilerin işlerini görmesi için vekil tayin edilip alacaklarını alamamaları[71] gibi konular ahali arasındaki anlaşmazlıkları doğurmuştur.

2.4.2. Borç ve Alacak-Verecek Meseleleri

Defterde kişisel borçlarla ilgili birçok hüküm vardır. Borç, alacak-verecek meseleleri genel olarak borçlu kişinin borcunu ödememesi[72] ya da ödeyememesi[73] etrafında şekillenmiştir. Borçlu kişinin borcunu ödeyebilmesi için eşyalarını satmasına izin verilmesi,[74] borcunu inkar etmesi,[75] alacaklının borçluya kefil olan kişiden bunu tahsil etmek istemesi,[76] borçlunun borcunu ödemeden kaçması,[77] borçlunun henüz borcunu ödememişken vefat etmesi[78] üzerine mirasçılarından ödeme talep edilmesi,[79] hanımına veya kızına ait altın yahut nakidi bu kişilerin rızası olmadan sarf eden şahıslardan bunların yerine konmasının istenmesi[80] borcu tahsil eden vekilin vefatı üzerine mikdarın vekilin mirasçılarından istenmesi,[81] borçlunun borcunu ödediğinde/ ödeyeceğinde alacaklının fazla para talep etmesi[82] gibi konularda hükümler defterde mevcuttur.

2.4.3. Eşkıyalık Faaliyetleri

Eşkıyalıkla ilgili faaliyetler hüküm sayısı bakımından oldukça fazladır. Bu tür şikâyetlere konu olan kişiler bir eşkıya ya da bir grup kimse olarak karşımıza

[67] h. 321
[68] h. 329, 337, 349, 403
[69] h. 369,370
[70] h. 20, 203
[71] h. 283, 285, 286, 287, 418, 494
[72] h. 47, 54, 65, 67, 68, 93, 116, 148, 154, 155, 169, 172, 186, 188, 206, 207, 213, 218, 239, 252, 305, 317, 325, 338, 378, 412, 432…
[73] h. 10
[74] h. 297
[75] h. 132
[76] h. 312
[77] h. 427
[78] h. 15
[79] h. 164, 175, 231, 424
[80] h. 251, 373
[81] h. 55
[82] h. 107, 191, 293, 416

çıkmaktadır. Mahkeme basma,[83] köy basıp yağmalama,[84] ahalinin evini basıp adam öldürme ya da eşyalarını çalma[85], yol kesme,[86] alacak iddia edip[87] ya da sorgusuz sualsiz zorla malını alma/çalma[88], vergilerin alınmasına engel olma,[89] adam yaralama[90] ve adam öldürme,[91] halkın hayvanlarını çalma,[92] tecavüz[93] gibi şikâyetler mevcuttur.

2.4.4. İdarecilerle İlgili Sorunlar

Halkı sıkıntıya sokan idareciler ve tam tersi halkın sıkıntıya soktuğu idarecilerle[94] ilgili şikâyetler bulunmaktadır. Yerel görevlilerinin haksız yere halka zulmetmesi,[95] kanuna aykırı vergi veya haksız para talep ederek halkı rencide etmeleri,[96] kötü tarafla ağız birliği edilerek haklının hakkının gasp edilmesi[97] başlıca şikâyetlerdendir. İdareci denetimine yardımcı olunması,[98] idareci tayini,[99] idarecinin bir başkasını görevden attırması,[100] idarecilerin görevden alınması[101] gibi hükümler de bu başlık altında değerlendirilebilir.

Halk tarafından idarecilerin şikâyet edilebiliyor oluşu Osmanlı Devleti'nin adalet anlayışını daha iyi kavramamıza yardımcı olmaktadır.

2.4.5. Miras Problemleri

Çalıştığımız defterde fazlaca yer alan şikâyet başlıklarından birisi de miras problemleridir. Ölen kişinin mallarına idareciler tarafından haksız müdahale edilmesi,[102]

[83] h. 28
[84] h. 26, 125, 149, 176
[85] h. 12, 46, 66, 101, 141, 151, 163, 174, 201, 237, 314, 316, 322, [364a]
[86] h. 121
[87] h. 21, 37, 70, 277
[88] h. 31, 101, 185, 227, 228, 304, 318, 330, 392, 394, 397
[89] h. 53, 124
[90] h. 111, 340, 395, 404
[91] h. 8, 25, 183, 220, 226, 264, 276, 288, 306, 364, 383, 389, 407, 420, 426, 435…
[92] h. 112, 261, 430
[93] h. 66, 112, 139, 204, 209, 253, 405
[94] h. 161
[95] h. 5, 36, 42, 49, 72, 83, 92, 342, 396, 415
[96] h. 49, 59, 83, 86, 87, 88, 128,150, 177, 189, 197, 198, 258, 282, 294, 300, 301, 323, 327, 332, 342, 357, 396, 423
[97] h. 344, 346
[98] h. 44, 48
[99] h. 117, 359
[100] h. 326
[101] h. 181, 268
[102] h. 84, 441

yaşça küçük mirasçılara vekil tayin edilmesi,[103] tayin edilen vekillerin miras kalan malları mirasçı için toplamaya çalışması,[104] mirasçıların vefat eden kişiye borcu olanlardan bunları tahsil etmeye çalışması,[105] kişinin vefatı üzerine mirasçısı olmayan bazı kimseler tarafından mirasa müdahale edilmesi,[106] mirasçılar arasında mirasın eşit bölüştürülmesine engel olunması,[107] eşit bölüştürüldüğü halde eşitsizlik olduğunun iddia edilmesi,[108] mirasçının hakkını alamaması,[109] mirasçı olmayan kişilerin mirasçıyım diyerek hak talep etmesi[110] gibi konularla miras problemlerinin şikâyetlere konu olduğu görülmüştür.

2.4.6. Timar

Timarla ilgili hükümler genellikle bir yerin bir kimsenin tasarrufuna verilmesi, çevreden müdahale olunması ve verilmesi gereken meblağın halk tarafından verilmemesi ile ilgilidir.

Timar sahiplerinin görevini yapmasına engel olunması,[111] timarın başkasına verilmesi,[112] haksız müdahale edilmesi,[113] sahiplerine verilmesi gereken meblağın verilmemesi,[114] bazı kişilerin ya da cemaatlerin göç etmelerinden dolayı toprak düzeni bozulacağından göç edenlerin eski yerlerine iskân ettirilmesi,[115] mütesellimin görevden alınması,[116] mütesellimin halka sıkıntı yaşatması,[117] devlet görevlisine iltizam verilmesi,[118] subaşının fazla vergi almaya çalışması,[119] arazi konusunda ihtilafa düşülmesi,[120] timar tevcihi[121] ya da serbest bir yerin zabtına müsaade edilmesi[122] gibi konu ve şikâyetler bu konudaki ana çerçeveyi oluşturmaktadır.

---

[103] h. 195, 271
[104] h. 195, 271
[105] h. 91
[106] h. 3, 4, 16, 22, 96, 187, 240, 292, 328, 382
[107] h. 30, 243
[108] h. 85, 436
[109] h. 56
[110] h. 481
[111] h. 265
[112] h. 145, 212, 308, 309, 345, 353, 388
[113] h. 17, 134, 157, 171, 199, 217, 223, 229, 273, 360, 366, 409
[114] h. 147, 173, 178, 179, 180, 234, 248, 262, 335, 341
[115] h. 7, 34, 41, 50, 51, 77, 106, 196, 343, 463
[116] h. 181
[117] h. 192
[118] h. 45
[119] h. 348
[120] h. 29
[121] h. 165, 193

2.4.7. Vakıflar

Vakıflarla ilgili de defterde birçok hüküm vardır. Vakfa borcu olan kişilerin borçlarını ödememeleri,[123] vakıf mahallerinde tamiri yapılacak yerlerin tamirinin ya da bakımının yapılmaması,[124] alakası olmayan kişilerin vakıf mütevellisinin işlerine müdahale edilmesi,[125] vakıf mallarının çalınması,[126] vakıf gelirini mütevelliye vermek istememeleri ya da engel olunması,[127] haksız yere vakıf mallarının kullanılması,[128] vakıf bütçesinden haksız para talep edilmesi,[129] vakıf toprağından göçenlerin eksi yerlerine iskân ettirilmesi,[130] vakıf mütevellisinin kira için fazla para istemesi,[131] vakıf mütevellisinin görevini yapmadığı,[132] mütevellinin vakıfta hakkı olanlara hakkını vermemesi,[133] mütevellinin vakıfta görevli olanlara haklarını vermemesi[134] gibi şikâyetler bu konularda ciddi problemler yaşandığını göstermektedir.

Vakıftan geliri olanların hakkının verilmesi,[135] vakıf tarafından bazı köylerin zabtına emir verilmesi[136] de bu konudaki hükümlerdendir.

2.4.8. Vergiler

Vergiler konusundaki hükümler daha ziyade görevlilerin vergileri toplarken halkı rencide etmemeleri ve halkın da vergileri toplayan görevliye karşı çıkmaması, engel olmaması üzerinedir. Görevlilerin usulünce vergi toplaması,[137] azı kimseler vergileri ödemediği gibi toplanmasına da mani olmuşlardır.[138] Görevliler ya da idareciler tarafından haksız yere fazla vergi alınması,[139] vergi yükümlülüğü olmayan kişilerden vergi talep edilmesi,[140] vergi toplamakla görevli olanların[141] ya da bu kişilerin

---

[122] h. 281, 339
[123] h. 137, 160, 270
[124] h. 103, 246
[125] h. 11, 104, 109, 170, 390, 402
[126] h. 358
[127] h. 108, 129, 130, 143, 225, 263, 295
[128] h. 18, 103, 236
[129] h. 89
[130] h. 61, 115, 245, 275
[131] h. 23
[132] h. 24
[133] h. 19, 238, 320
[134] h. 95, 103, 377, 391
[135] h. 244
[136] h. 105
[137] h. 13, 27
[138] h. 53, 80, 124, 142, 224, 262, 274, 315, 324, 425
[139] h. 86, 88, 177, 256, 260, 267, 277, 301, 332, 336
[140] h. 128, 198, 272, 374, 423
[141] h. 35

vekili olanların halka zulmetmesi,[142] rüşvet alınması,[143] vergi muafiyeti olan bazı köylerde vergi talep edilmemesi[144] gibi konu ve şikâyetler defterde mevcuttur. Vergilerin genelde nakit olarak bazen de buğday ve arpa olarak alındığı görülmüştür.

[142] h. 52
[143] h. 88
[144] h. 200

3.SONUÇ

Devlet arşivleri, milletlerin sahip oldukları en önemli hazinelerdendir. Millî kültür, millî hafıza ve tarihin gelecek kuşaklara aktarılmasında yeri doldurulamaz müesseselerdir. Üzerinden yıllar, asırlar geçmesine rağmen hemen her konuda başvurulabilecek ana kaynakları ihtiva etmektedirler. Bu çalışmada T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi Külliyesi'nde bulunan Şikâyet defterleri serisinden "24 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri" kullanılmış, inceleme ve transkripsiyonu yapılmıştır.

Defter genel olarak değerlendirildiğinde; kamu görevlisi-sivil, kadın-erkek, genç-yaşlı, Müslüman-zimmî ayrımı gözetilmeden herkesin şikâyetlerini iletip, çözüm talep edebildiği görülmüştür. Ahali arasındaki anlaşmazlıklar, idarecilerle ilgi sorunlar, haksız vergi talep edilmesi, görevlilerin vergileri toplamasına engel olunması, vakıf mallarına zarar verilmesi, eşkıyaların ya da bir grup kimsenin halka zulmetmesi, hırsızlık, gasp, adam yaralama ve öldürme, devlet görevlilerinin görevlerini kötüye kullanması, kişişel alacak-verecek meseleleri, miras ve veraset problemleri ile vekil tayini, haksız miras talebi gibi şikâyet bu defterin ana çerçevesini oluşturmaktadır.

Osmanlı Devleti'nin sosyal hayatı özenle korumaya çalıştığı şikâyetlere getirilen çözümlerden anlaşılabilmektedir. Öncelikle bir mübaşir tayin edildiği, konunun doğruluğunun tespiti için soruşturma yapıldığı ve yerel mahkemede çözülmesi için uğraşıldığı; yerel mahkemelerde çözüm bulunamayan ya da tam bir çözüme kavuşturulamayan konularda şahısların İstanbul'a sevk edilmesinin istediği görülmektedir.

Osmanlı Devleti'nde şikâyetlere konu olan hususların aslı araştırılarak işlem yapılması, Osmanlı ahalisinden bir kızın babasını, bir kadının eşini dahi şikâyet edebilecek özgürlüğe sahip olması Osmanlı adaleti ve yargı sistemi hakkında önemli ipuçları vermektedir.

Atîk Şikâyet Defterleri, tutulduğu dönemin sosyal yaşantısı, ekonomik durumu, hukukî yapısı hakkında önemli bilgiler vermektedir. Defterin tutulduğu dönemle ilgili daha aydınlatıcı bilgilere ulaşabilmek için dönemi kapsayan diğer kaynaklarla birlikte değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

A.{DVNSŞKT.d. Bâb-ı Âsafî Dîvân-ı Hümâyûn Siciller Şikâyet Defterleri, 24 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2017.

SEZEN, Tahir, *Osmanlı Yer Adları*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2017.

Araştırma ve İncelemeler

Anonim Osmanlı Tarihi, haz. Abdülkadir Özcan, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

AFYONCU, Erhan, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2016.

AHISHALI, Recep, "Dîvân-ı Hümâyûn Teşkilâtı", Osmanlı, ed. Gül EREN, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999.

AKTAŞ, Necati, "Atîk Şikâyet Defteri", *DİA*, C. IV.

CEZAR, Mustafa, *Mufassal Osmanlı Tarihi*, C. 4, Baha Matbaası, İstanbul 1960.

DANİŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, C. 3, Doğu Kütüphanesi Yayınevi, İstanbul 2011.

EMECEN, Feridun M., "Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. III, S. 5, İstanbul 2005.

HAMMER, J. Von, *Büyük Osmanlı Tarihi*, C. 12.

İNALCIK, Halil, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hal ve Arz-ı Mahzarlar", *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul 1988.

İNALCIK, Halil, *Devlet-i Aliyye: Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar,* C. III, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2015.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Mühimme Defteri", *DİA*, C. XXXI.

MUMCU, Ahmet, "Dîvân-ı Hümâyun", *DİA*, C. IX.

OKUR GÜMRÜKÇÜOĞLU, Saliha, "Şikâyet Defterlerine Göre Osmanlı Teb'asının Şikâyetleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.61, S.1, Ankara 2012.

ÖZCAN, Abdülkadir, "Mustafa II", *DİA*, C. XXXI.

ÖZCAN, Abdülkadir, "Edirne Vak'ası", *DİA*, C. X.

SERTOĞLU, Midhat, *Muhteva Bakımından Başvekalet Arşivi*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları, Ankara 1955.

SOYER, Emel, *XVI. yy. Dîvân Bürokrasisindeki Değişimlerin Bir Örneği Olarak Mühimme Defterleri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

SEVİNÇ, Tahir, "II. Mustafa'nın İktidar Mücadelesi ve 1703 Edirne İsyanıyla Tahttan İndirilmesi"*, Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi,* C. 4, S. 9

ŞEN, Seniha, *"30 Numaralı Atik Şikâyet Defteri (1110/1698) (İnceleme-Metin)"*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1948.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, C. III, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1998.

GÖKBİLGİN, M. Tayyip, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmi*, Enderûn Kitabevi, İstanbul 1992.

HÜKÜM ÖZETLERİ

1

Pazarcı ve kiracılardan bazılarının, seferle görevli asker olmadıkları halde pazara mal getirip geri döndüklerinde Gelibolu'da bulunan hasekinin geçişlerine engel olması üzerine, bu müdahalenin engellenmesi.

2

Dua edicilerden Ebubekir Hamza ve Ahmed Hamza'nın, seferle yükümlü askerlerden olmadıkları halde asker toplamakla görevli zabıtlar tarafından zorla askere alınmak istenilmesi üzerine, bu baskının engellenmesi.

3

Dilsiz Mehmed'in babasının vefatıyla mirasının, kendisi ile kız kardeşlerine kaldığı halde kendisinin başka yerde bulunmasından yararlanan kaza sakinleri tarafından yapılan müdahale edilmemesi.

4

Mehmed'in, İstanbul'da sakin amcasının oğlu Mehmed'in vefatı üzerine İstanbul'daki ev ve bahçesi kendisine kalmışken, diğer Mehmed'in müdahalesinin engellenmesi.

5

Gelibolu'da bulunan Baruthane'de çalışmakta olan üç zimmînin, görevlerini yaptıkları, kimseye zararları olmadığı ve şeriata göre üzerlerinde bir vergi zorunluluğu olmadığı halde Gelibolu voyvodasının kendilerine baskı yaptığına dair şikâyetleri üzerine, baskının kaldırılması.

6

Hatice Sultan'ın haslarından olan Ferecik'e bağlı Kınıkyeri köyünün zabıtı Ali'nin, öşürlerini eskiden beri kendisi aldığı halde İstanbul'da bulunan Sultan Bayezid Han Evkafı köylerinden Göbekli köyü zabıtı Osman'ın "Bu yerler bana ait köyün sınırları dahilindedir." iddiasıyla yaptığı müdahalenin engellenmesi.

7

Hatice Sultan'ın haslarından Zağra-i Atik kazasına bağlı köylerin defterinde kayıtlı halktan bazılarının kazalarda sakin olmaları üzerine, eski yerlerine iskan ettirilmeleri.

8

Konar-göçer Kürtlerden Tatar Ahmed cemaatinden Seyyid Ahmed'in üvey oğlu Süleyman'ın aynı cemaate mensup Settar oğlu Mehmed tarafından öldürülmesi üzerine, gereğinin yapılması.

9

Akhisar-ı Saruhan kazasında sakin Şeyh Mehmed, İsmail, Süleyman, diğer Mehmed, Numan ve diğer şahıslar, kendi hallerinde oldukları halde eski Karaman Valisi Çukadar Mehmed Paşa'nın suçlayarak öldürttüğü Ahmed'in bir miktar malını alıp vârislerine verdiği ve kendilerinin alakaları yokken söz konusu Ahmed'in oğulları Ali ve Hasan'ın "Babamızı siz gammazlayarak öldürttünüz." diyerek baskı yapmaları üzerine, gereğinin yapılması.

10

Seyyid Mehmed'in, Yanbolu'ya bağlı Karacamuradlı köyünde sakin Hacı Ahmed'de olan alacağını alamadığından, bunların Edirne'ye getirtilerek, gereğinin yapılması.

11

Dimetoka'ya bağlı Sülemiş köyünde bulunan Karakoca Evkafı'nın mütevellisi Ahmed'in, vakıfla alakası olmayan bir şahsın vakıf işlerine müdahale ettiğini bildirmesi üzerine, bunun engellenmesi.

12

Siverek'e bağlı Bıçak köyü sakinlerinden Alaybeyi Süleyman oğlu Osman ve kardeşi İsmail, Abdi ve oğlu Hamza, Allahvirdi oğlu Ebubekir, Saruhan oğlu Hamo ve diğer avaneleri, Arslan'ın evini basıp eşyalarını yağma ve gasp ettiklerinden, haklarında gerekenin yapılması.

13

Yeniçerilerin postal bedellerinin her sene olduğu gibi Selanik'te yeniçeri zabıtı olanlar tarafından alınmakta olan Kalah ve Gölege(?) kolluklarının tayin olunan adam tarafından toplattırılması ancak fakir ahaliye baskı yapılmaması.

14

Zeamet sahibi Kasım'ın Gümülcine'ye bağlı Banaylı(?) köyünün öşür ve diğer vergilerini kendisi topladığı halde Sefer'in adamı tarafından engel olunduğundan, bu müdahalenin engellenmesi.

15

Karaferye'de Gazi Mehmed Bey Medresesi müderrisi olan Ömer'in, söz konusu medrese mütevellisi Mehmed'de olan alacağını alamadan Mehmed'in vefat ettiği ve vârislerinden talep ettiğinde vermek istememeleri üzerine hakkının korunup, tahsil edilmesi.

16

Vefat eden Şerîfcan Hatun'un mirası Bergos kazasına bağlı Karadanişmendli köyü sakinelerinden Fatma'ya kaldığı halde, mirasla alakası olmayan kaza sakinlerinden Kara Ali tarafından olunan müdahalenin engellenmesi ve alıkoyduğu meblağı ödememekte ısrar eder ise Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunması.

17

Mehmed, Biga sancağının Lapseki nahiyesine bağlı Şahinili köyü ve diğer köylerde olan timarına hizmet etmekte iken diğer Mehmed tarafından olunan müdahalenin engellenmesi, ihtilafın çözülmesi.

18

Galata'da bulunan Hürrem Çavuş, Hoca Dursun, Kürkçübaşı ve Papazoğlu Mustafa Çelebi vakıfları nazırı olan Abdülbaki'nin, anılan vakıfların mütevellisi olan kardeşi Mahmud ile vakıfların katibi Derviş'in işbirliği yaparak vakıf malını yiyip içip telef ettiklerine dair şikâyeti üzerine fetva gereğince söz konusu vakıfların muhasebelerinin görülmesi.

19

Galata'da Tophane kasabasında bulunan Hürrem Çavuş, Hoca Dursun, Kürkçübaşı ve Papazoğlu Mustafa Çelebi vakıfları nazırının, anılan vakıfların mütevellisi olan Mahmud'dan vakıf gelirlerinden kalan geliri vakıf evlatlarına eşit olarak dağıtması istenildiğinde vermek istemediğinden kendisinden şikâyetçi olması üzerine gerekenin yapılması.

20

Prevadi sakinlerinden Seyyid Halil'in; söz konusu kaza sakinlerinden Eyüp'ün babanın bana borcu var diyerek kanuna aykırı olarak bir kürk ve bir miktar para aldığından bahisle tekrar baskı yapmaya başlamasından dolayı kendisinden şikâyetçi olması üzerine baskının engellenmesi ve Eyüp adlı şahsın uyarılması.

21

Gümülcine sakinlerinden Mehmed, Mustafa, diğer Mehmed ve diğer şahısların Esteban adlı zimmîde alacakları olduğunu iddia edip kanuna aykırı olarak parasını aldıklarından bahisle hukukunun korunmasını talep etmesi üzerine meselenin mahallinde çözümlenmesi.

22

Şumnu kazasına bağlı Hızır Sipahi köyünde öldürülen Ali'nin vârisi Fatma Hatun tarafından Seyyid Mehmed'in vekil kılındığı, söz konusu köye vardığında kendisine saldırıldığı ve darp edildiğinden bahisle bunları yapanların Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmesini talep etmesi üzerine Seyyid Mehmed'in hasımlarının buldurulması ancak kimsenin rencide edilmemesi.

23

Ümmügülsüm Hatun'un, Ali Paşa Evkafı'ndan kiraladığı haneye çevredeki kira rayici oranında kira vermeye razı iken, vakfın mütevellisinin fazla kira istediğinden bahisle şikâyetçi olması üzerine hanımın elinde olan belge gereğince işlem yapılıp fazla kira talebinde bulunulmamasın.

24

Şam'da bulunan Haramat(?) Evkafı'nın nazırı olan Şeyh Mesud'un, bu vakfın mütevellisinin görevini yapmadığı ve vakfı zarara uğrattığına dair şikâyette bulunması üzerine vakfın muhasebesinin görülmesi.

25

Şumnu kazasının Hızırsipahi köyü ahalisinden Kordede oğlu İbrahim, Hatib oğlu Ahmed, Arab oğlu Ali ve Kapıcı oğlu Receb'in yine bu köyden Fatma Hatun'un kardeşi Ali'yi öldürdüklerinden bahisle kendisine Seyyid Mehmed'i vekil tayin ettiğini bildirmesi üzerine meselenin mahallinde çözümlenmesi.

26

Mora kazasına bağlı Ağrafa nahiyesinde martolosbaşı olan Angeli adlı şahsın haydutlarla işbirliği yaparak nahiye ve köyleri basıp yağmaladığı, her türlü zulümde bulunduğuna dair şikâyet üzerine Angeli'nin görevinden alındığı ancak Angeli'nin görevin verildiği Çeber oğlu Yani'nin vazifesini yapmasını engellediğinin bildirilmesi üzerine bu müdahalenin engellenmesi.

27

Yeniçerilerin postal bedellerinin her sene olduğu üzere Selanik'te yeniçeri zâbıtı olanlar tarafından alınmakta olan Ustrumca'da bulunan Kostondan(?) kolluğunun tayin olunacak adam tarafından toplattırılması ancak fakir ahaliye baskı yapılmaması.

28

Antalya ayanlarından beş kişinin mahkemeyi basıp, eski Antalya naibi olan Hüseyin'in para ve sair eşyalarını gasp etmeleri, kendilerinden istediğinde vermemeleri, Hüseyin'in şikâyette bulunması üzerine meselenin araştırılması.

29

Yunus Fakih Zaviyesi'nin zaviyedarı Ali'nin şikâyeti üzerine, Amasya sancağında Gedegara nahiyesinde Kozpınar adlı mezranın timarının tasarrufu hususunda Yunus Fakih Zaviyesi ile Taceddin Bey Hamamı Vakfı arasında çıkan ihtilafın kayıtlar incelenerek giderilmesi ve olunan müdahalenin engellenmesi.

30

Karaferye’ye bağlı Zendel(?) köyünde sakin Asiye Hatun’un, babasının vefatı üzerine mirasın kendisi ile halaları Safiye ve Ayşe’ye intikal ettiği, kendisi küçük olduğu için hissesini diğerlerinin aldığı, daha sonra Ayşe’nin vefatı üzerine kendi alacaklarını Safiye ile Ayşe’nin vârislerinden talep ettiğinden "Biz vefat eden annene verdik." diyerek hakkını vermekten kaçındıklarını bildirmesi üzerine meselenin mahallinde halledilmesi, çözümlenemez ise Safiye’nin vekili ile söz konusu mirasçıların Edirne’ye getirtilmesi.

31

Pınarhisar’a bağlı Bahlı(?) köyü ahalisinden Papas, Papa Meşir, kardeşi İstemat, İstetar ve Dimo adlı zimmîler fakir halka baskı yapıp zorla paralarını almalarına dair şikâyet üzerine meselenin mahallinde görülmesi, verilecek kararı yerine getirmezler ise Edirne’ye getirtilmeleri.

32

Kars sakinlerinden Mahmud’un Veli’nin cebren ürünlerini ve hayvanlarını aldığı, Hacı Mehmed’in ise Veli’ye olan borcunu vermediğinden bahisle, hakkının alınması talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

33

Darüssaade Ağası Ali Ağa tarafından, İstanbul’da bulunan Hacı Gevher Sultan Evkaf’ından Lofça kazasına bağlı Maluksora(?) köyü ahalisinden bazılarının köylerini terk ederek başka yerlere yerleştikleri bildirildiğinden, bunların Mehmet Usta tarafından eski köylerine iskan ettirilmeleri.

34

Müteferrika Silahşör Abdullah’ın mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Haknan, Hasbeyli, Cumalı ve Seyyid köyleri halkından bazılarının başka yerlere yerleştiklerini bildirmesi üzerine kanuna uygun olarak iskanlarının sağlanması.

35

Müteferrika Silahşör Abdullah’ın, mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Kozluca ve diğer köylerin öşrünü sefer ihtiyaçları için pazara gönderip satmak

istediğinde vergicilerin vergi talebinde bulunarak baskıda bulunduklarını bildirmesi üzerine bu konuda gereğinin yapılması ve baskının engellenmesi.

36

Mudurnu kazasına bağlı köylerden Gediközü, Depe, Bekirfakihler, Sarıcak, Sırçalı, Gömeç, Korusaray ve diğer köyler ahalisinin köylerinin subaşısı olan Yahya'nın yaptığı zulümden dolayı haklarının korunmasını talep etmeleri üzerine gerekenin yapılması.

37

Mudurnu kazası ahalisi yükümlülüklerini yerine getirdiği halde, Mudurnu sakinlerinden Karafer oğlu Yahya'nın yaptığı zulümden dolayı haklarının korunmasını talep etmeleri üzerine gerekenin yapılması.

38

Mudurnu kazası ahalisinin, Mudurnu kazası sakinlerinden Yahya, Hacı Hüseyin, Ahmed, diğer Ahmed ve Osman'ın yaptıkları zulüm ve baskıdan dolayı şikâyetçi olmaları üzere gerekenin yapılması.

39

Antep'de bulunan Ali Neccar Camii'nin imamı olan Ömer'in vazifesine İbrahim tarafından müdahale olunduğunu bildirmesi üzerine kendisine yeniden vazifenin tevcih olunması ve yeni berat verilmesi.

40

Yanya kazası ahalisinden ve çerçi tayfasından İstefan'ın, yine bu tayfadan bazılarının İstefan'ın işlerine engel olduğunu iddia ederek baskı yapmakta olduklarını bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

41

Çavuşlardan Hacı Siyavuş'un, zeameti köylerinden Yenice-i Vardar kazasına bağlı Radomir ve Zoşnih(?) köyleri halkından bazıların başka yerlere yerleştiklerini bildirmesi üzerine onların eski köylerine iskan ettirilmesi.

42

Çankırı Kalesi muhafızlarından Mustafa sefere gitmeyerek kalede kaldığında imdadiyeden hissesine düşeni verip başka bir şey yapılması gerekmezken, Çankırı mütesellimi ile kale dizdarının birlik olup imdadiyeden akçe isteyerek baskıda bulunduklarının bildirilmesi üzerine baskının kaldırılması.

43

Sultan Süleyman Han'ın İstanbul'da yaptırdığı cami ve imaretleri evkafından Rumeli'nde bulunan Drama mukataası ve Leftere(?) mukataasının belli şartlarla Ali Paşa kulu Mehmed'e verilmesi.

44

Ulemadan Şeyh Mehmed'in kassam-ı süvari tayin edildiği ve Anadolu'nun sağ kolunda bulunan kazaların askerî işlerini görmekle görevlendirildiği, birlikte tayin olunan Muhzır Ali'nin sağ kolda bulunan kazalara vardığında her türlü denetim ve inceleme yapması hususunda bütün idarecilerin gereken kolaylığı göstermesi ve yardımda bulunması, görevini layıkıyla ifa eden kassamların görevlerinde devam ettirilmesi ve hıyanet üzere olanların yerlerine yeni kassam atanması.

45

Anadolu Valisi Vezir Mustafa Paşa'nın Ladik kazasında mutasarrıf olduğu haslardan Akpınar ve diğer köylerin iltizamının Kapıkethüdası Halil'e verildiği.

46

Silivri'ye bağlı Candırı köyünden Trandafil oğlu Morodi ve Kosta oğlu Torna adlı zimmîler Gülistan hatunun evini basıp yağmalarından dolayı küreğe konulmaları ferman olunmuşken yine evine gelip zulüm ettikleri bildirildiğinden baskılarının engellenmesi.

47

Mustafa'nın Bergama'ya bağlı bir köyden Alemşah oğlu Ramazan'da olan alacağının tahsil olunması.

48

Ali'nin kassam-ı süvari tayin edildiği ve orta kolda bulunan kazaların askerî işlerini görmekle görevlendirildiği, ortakolda bulunan kazalara vardığında her türlü denetim ve inceleme yapması hususunda bütün idarecilerin gereken kolaylığı göstermesi ve yardımda bulunması, görevini layıkıyla ifa eden kassamların görevlerinde devam ettirilmesi ve hıyanet üzere olanların yerlerine yeni kassam atanması.

49

Tavas kazası ahalisinin Aydın ve Sarıhan sancakları muhassılı Ahmed Paşa'nın yaptığı zulümlerden dolayı şikâyetleri üzerine kanuna aykırı olarak aldığı her şeyin sahiplerine iade ettirilmesi, meselenin mahallinde çözümlenmesi.

50

İsmail'in, İnebahtı sancağında Çatalca nahiyesinde mutasarrıfı olduğu köylerden Ayvalı, Raca ve Uğuryanı köyleri halkından bazılarının başka yerlere yerleştiklerinden bahisle, iskanları için hüküm talep etmesi üzerine bulundukları kazada yeniden yazım yapılmamışsa kanun üzere iskan edilmeleri.

51

Siyahîler Ağası Mustafa'nın beratla mutasarrıfı olduğu köylerden Silistre sancağı Yanbolu nahiyesine bağlı Sarıhavaslı köyü halkından bazılarının köylerini terk ederek başka yerlere yerleştikleri bildirildiğinden şayet bulundukları yeni yerde yazım yapılmamışsa kanun üzere iskan edilmeleri.

52

Silistre ahalisinin vergilerini toplamak ve mahalline teslim etmek için kaza sakinlerinden vekil tayin ettikleri şahısların kendilerine zulüm ve baskı ettiklerinden bahisle şikâyetçi olmaları üzerine muhasebeleri görülerek fazladan aldıkları ne varsa sahiplerine iadesinin sağlanması.

53

Mihaliç voyvodasının; kaza sakinlerinden Küçük Ali ve Köfte oğlu Ahmed'in voyvodalık işlerine müdahale ettikleri, halkı tahrik ettikleri ve verginin toplanmasına engel olduklarına dair şikâyeti üzerine bu baskının kaldırılması.

54

Osman'ın, Çorlu kazası ahalisinden Hüseyin'de olan alacağının tahsil olunması.

55

Abdurrahman'ın; Cezire Hakimi'nde olan alacağını almak üzere Halep subaşısı olan Osman'ı vekil olarak gönderdiği, Osman alacağı tahsil ettikten sonra dönerken Halep'te vefat ettiği, söz konusu alacağın vârisi olan oğlu Ali'den talep edildiğinde vermediğini bildirmesi üzerine meselenin mahallinde çözümlenmesi.

56

Hüsna Hatun'un küçük kardeşi Ali'nin vefatı üzerine malları Hüsna Hatun'a ve amcası Hacı Yunus'a intikal etmiş, lakin amcası intikal eden meblağı vermediğinden, adresini bazen Bağdat bazen de Musul olarak bildirdiğinden, bulunduğu yerde davası görülüp Hüsna'nın hakkının kendisinden tahsil olunması,

57

Hüseyin'in Havass-ı Mahmudpaşa kasabasından eşi Fatma'yı Edirne'de kendi evine getirmek istediğinde Fatma'nın damadı Mustafa ve kardeşi Mehmed'in engel olduklarından bahisle bu müdahalenin engellenmesi talebi üzerine Edirne Kadısı İdris'in hükmüne göre meselenin çözümlenmesi.

58

İstanbul'a dışarıdan satılmak üzere gelen yazı kağıdı, çerçeve, kara kağıt ve diğer kağıtlarla alakalı eşya kethüdalar tarafından kağıtçılar esnafı arasında dağıtılır iken çerçeve kağıdı satan bazı Yahudi taifesinden olan kethüdalar daha yüksek fiyata satmak için bezirganlardan alıp, depolayıp esnafa baskı yapmalarından dolayı birçok kere uyarıldıkları halde bu tutumlarından vazgeçmediklerinin Kağıtçılar kethüdası tarafından bildirilmesi üzerine bu konuda yürürlükte olan emre uygun olarak işlem yapılması.

59

Kadı Osman'ın kimseye bir zararı ve borcu yokken Çankırı sancağı mütesellimin kanunlara aykırı olarak parasını ve hayvanını zorla aldığından, malının geri alınmasını talep etmesi üzerine meselenin mahallinde görülüp, alıverilmesi.

60

Mahmud'un, Kars'ta nevahîler alaybeyliği üzerinde olduğu ve müdahaleyi gerektirecek hiçbir neden yokken Kars sakinlerinden Mehmed'in alaybeyliğini hile ile zabt ettiğini bildirmesi üzerine meselenin mahalinde görülmesinin mümkün olmadığı anlaşıldığından Mehmed'in Erzurum'a getirtilerek muhakeme olunması.

61

Hersek Ahmed Paşa Evkafı'nın mütevellisi Ahmed'in vakıf köylerinden Keşan kazasına bağlı Rumköy(?) köyü halkından olup köylerini terk eden bazılarının, tekrar köylerine iskan edilmelerinin sağlanması.

62

Kadriye Hatun'un vasîsi olduğu küçük oğlu Seyyid Halil'e babası Ali'den kalan değerli eşyaları Prevadi kazası ahalisinden Yahya'nın gasp ettiği; Bizbanzade Ali, Kefzaric(?) Ahmed, Hacı Osman ve Mustafa'da olan alacağının alınması, ödememezlik ederlerse Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmeleri.

63

Hüseyin'in amcasının oğlu Ali, Bergos kazasında sakin Fortacı Ali'nin evinde hasta iken daha sonra vefat ettiği, Fortacı Ali'ye verdiği para, eşya ve hayvanının kazada sakin Beytülmalcı olan diğer Ali tarafından gasp edilmesi üzerine meselenin mahallinde çözümlenmesi mümkün olmadığından şahısların Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunmaları.

64

Valide Sultan'ın çiftlikleri koyunlarını yaylamak ve kışlamak üzere kimsenin tasarrufunda olmayan Dragoş olarak bilinen yaylak ve kışlaklar bağış olup zamanla sınırlarının kaybolduğunu Valide Sultan'ın kethüdası Hacı Mehmed'in bildirmesi üzerine yetkin kişilerden bir heyet oluşturup söz konusu yere varılarak hududun yeniden tespit edilmesi.

65

Ali'nin, Zağra-i Atik kazası kadılarından Mustafa'da alacağı olduğunu ve istediğinde verilmediğini bildirmesi üzerine hakkını vermezlerse Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmesi.

66

Hassa sakalarından Mehmed'in Pınarhisar kazasına bağlı Tepeler köyü sakinlerinden İsmail, Salih ve Hüdaverdi adlı eşkıyalar geceleyin evini basıp eşine zulüm ettiklerini bildirmesi üzerine durumun araştırılarak doğru ise bu şahısların Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmeleri.

67

Bakkal Tanaş'ın, Niğbolu kazasında mütesellim yanında misafir olarak bulunan Kozarta adlı Yahudi'de olan alacağını istediğinde vermediğini bildirmesi üzerine yerinde çözülmesi, yine vermezse Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunması.

68

Tanaş'ın, Niğbolu sancağına mutasarrıf olan İslam'da olan alacağının bir kısmını aldığı, bir kısmının liva mütesellimine havale olunduğu ve onun da istenildiğinde vermekten kaçındığını bildirmesi üzerine meselenin yerinde görülmesi, yine vermezse Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmesi.

69

Diyarbakır'da habbazlar şeyhi olan Mahmud'un, kendisini çekemeyen bazı şahısların vazifesini yapmasına engel olduklarını bildirmesi ve bu müdahalenin engellenmesini talep etmesi üzerine bu baskının kaldırılması.

70

Cisr-i Ergene kazasından Derviş'in, kimseye borcu yokken Kel Hasan oğlu olarak bilinen şahsın Derviş'in kardeşinin kendisine borcu olduğunu söyleyerek baskı yaptığını bildirmesi üzerine durumun yerinde çözümlenmesi.

71

Ekradlık aşireti Karamanlı cemaatinden Menar oğlu Mehmed'in, Süleyman'ı haksız yere öldürdüğü, aynı cemaatten Seyyid Ali'nin Süleyman'ın küçük çocuklarına

mahkemeden vasî tayin olunduğu, barış sağlamak için gayret ettiği ve hatta Menar'ın kızını kardeşi Hasan'a nikahlamışken Menar, oğlu Mehmed ve amcasının oğlu Osman kızı gizlice alıp götürdükleri, iftira ile Seyyid Ali ve kardeşi Hasan'ın hapsedildikleri, Hasan'ın hapiste öldüğünden bahisle Seyyid Ali'nin, hakkının korunmasını talep etmesi üzerine meselenin yerinde görülmesi.

72

Çankırı'da bulunan Bekçiler Tekkesi'nin beratla şeyhi olan Şeyh Kasım'ın, Çankırı Kalesi muhafızlarından olmayıp sefere gitmeyerek kalede kalması, imdadiyeden hissesine düşeni verip başka bir şey yapılması gerekmezken; Çankırı mütesellimi ile kale dizdarı birlik olup "Bize fazla akçe ver ya da sefere git." diye baskıda bulunduklarını bildirmesi üzerine baskının kaldırılması.

73

Ali'nin, Yenice-i Kızılağaç kazasına bağlı Gedikli köyü halkından bazılarının köylerini terk ederek başka yerlere yerleştiklerini bildirmesi üzerine söz konusu insanların tekrar köylerine iskan edilmeleri.

74

Ümmühan Hatun'un, Bursa'da yaşayan eşi Ahmed Ağa vefat etmiş, mutasarrıf olduğu ev, bağ ve diğer malları Ümmühan Hatun'a ve kızı Havva'ya ve diğer eşi Ümmühan ile küçük oğlu Abdullah'a kalmışken; diğer eşi ev, bağ ve diğer paraları alıkoyup bağ ile evi başkalarına sattığı, ölen küçük kızının dahi hissedar olduğundan bahisle talebi üzerine konunun yerinde görülüp hakkının alınması.

75

Hüsam Giray Sultan'ın mutasarrıf olduğu haslarından Paşa sancağında bulunan Serfice hassının zabtına görevlendirilen Sarıca Ali'de kalan meblağ kendisinden istenildiğinde karşı çıkması, yine vermemekte ısrar ederse Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunması.

76

Defter-i Hakani katiplerinden Mehmed'in, Malkara kazasına bağlı Elmalı köyü sakinlerinden çoban Nikola'da olan koyunlarında başkasının müdahale edebileceği bir

durum yokken Kiryazi'nin "Bu koyunlar içerisinde benim koyunlarım da var, elinden alırım." diyerek anlaşmazlık çıkardığını bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

77

Valide Sultan'ın kethüdası Hacı Mehmed'in, Valide Sultan'ın mutasarrıfe olduğu haslarından Çeni(?) cemaati halkı, cemaatlarından ayrılıp başka bir kazaya yerleşmiş olmalarıyla daha önce iskanları ferman olunan tayfadan değillerse, eski yerlerine iskan olunmaları.

78

Bozulus kadısının, Valide Sultan haslarından Bozulus Türkmenlerinden Eminli kethüdası Hasan, Şerir oğlu Osman ve Kara oğlu Veli'nin eşkıyalık yaptıklarını ve halkı taciz ettiklerini bildirmesi üzerine bunların halkın işlerine karışmamaları ve kendi hallerinde olmayanların uyarılması, uymadıkları takdirde durumlarının bildirilmesi.

79

Ohri kazasında Sinan Çelebi Evkafı'na bağlı Viraneşte, Behilitce(?) ve Sate(?) köylerinin halkının vakfın eski mütevellisi Mustafa'da alacakları olduğu, istediklerinde vermek istemediği ve fazladan aldıklarını geri iade etmesi kendisine tebliğ olunmuşken emre itaat etmediğinden yerinde muhakeme olunup, kanuna aykırı olarak fazladan aldıklarının geri verilmesi.

80

Şam mütesellimi tarafından halktan vergileri talep edildiğinde nefsine uymuş olan bazı şahısların zorbalara dayanarak vermedikleri anlaşıldığından haklarında gereğinin yapılması.

81

Nikola'nın, ortak olarak ticaret yaptıkları Yuvan ile arasındaki anlaşmazlığın yerinde görülerek çözümlenmesi.

82

Fatma'nın, kölesi olan cariye İstefano'yu Cisr-i Ergene kazasında muhzırbaşı olan zatın zorla alıp Cisr-i Ergene'ye bağlı Buzağıderesi köyünden Şahin adlı zimmîye

verdiği ve hâlâ Şahin'in elinde olduğunu bildirmesi üzerine Şahin ile cariyenin Edirne'ye getirtilerek haklarında gereğinin yapılması.

83

Yani'nin, Ahyolu kazasına bağlı Karaviran köyünden olup köylerinin zâbıtı olan Mehmed'in kendisini darp edip, parasını gasp ettiğini bildirmesi üzerine Mehmed'in Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunması.

84

İstato'nun, babası Anderya'nın ölümü üzerine mirasının kendisi ile erkek kardeşi İskerled'e intikal ettiği, hakkını talep ettiğinde kadının bazı kimselerle ağız birliği ederek vermediğinden şikâyet etmesi üzerine, anılan şahısların Edirne'ye getirtilerek muhakeme olunmaları.

85

( ) Hatun, kocası Saadet Giray Han'ın vefatı üzerine mirasının mirasçıları arasında taksim edildiği, herkesin hakkını alıp birbirleriyle alakaları kalmadığı halde diğer mirasçılar tarafından çıkarılan anlaşmazlık üzerine kendisinin de oğlu Ahmed Giray Sultan'ı vekil tayin ettiğini bildirdiğinden konunun yerinde çözümlenmesi.

86

Karaman kazasına bağlı Kulpak köyü ahalisi, bütün yükümlülüklerini yerine getirmeye razılarken köyün sipahisi Seyyid Hüseyin'in haddinden fazla vergi talep etmesi ve baskı yapmasından şikâyetçi olmaları üzerine derhal baskıdan vazgeçmesi hususunda uyarılması ve uymadığı takdirde durumun bildirilmesi.

87

Pınarhisar kazasına bağlı Yayacıklar köyü zimmîlerinin üzerlerine düşen ödemeyi yapıp haklarını istediklerinde vermemesi, Bakkal Tanaş'ın kaza cizyedarlarından şikâyetçi olduklarını bildirmesi üzerine konunun yerinde görülmesi.

88

Şeyhli kazası ahalisinin, vergilerini toplamaya memur olan Mahmud Efendi ve Kara Bayram'ın rüşvetsiz iş yapmadıkları, halktan kendileri için de para aldıklarına dair

şikâyetleri üzerine kendilerinde her ne varsa tamamı sahiplerine teslim ettirildikten sonra kendilerinin hapse atılıp haklarında ne karar verilirse ona göre işlem yapılması.

89

Tokat'ta bulunan Kablî Mehmed Paşa Vakfı'nın mütevelliyesi olan Emine, Zimmetşah(?) ve İsmihan'ın; vakfın vakfiyesinde türbedar vazifesi ihdas edilmediği halde birilerinin kendilerini türbedar ilan edip vakfın bütçesinden para talep ettiklerini bildirmeleri üzerine konunun görüşülüp, gereğinin yapılması.

90

Karinabad kazasından Katrancı Tebo'nun, Konakçı oğlu Mehmed Ağa'dan aldığı parayı ödeyip, borcu kalmamışken daha fazla para talep ettiğini bildirmesi üzerine görevlendirilen çavuş tarafından yerinde çözümlenmesi.

91

Hüseyin'in kardeşi Mehmed vefat edip mirası Hüseyin'e kalmışken, Malkara kazasının Maksudlu köyünden Derviş'in Mehmed yaşarken bir miktar eşyasını, atını ve bir miktar parasını alıp emre de uymadığının bildirilmesi üzerine yerinde görülüp hakkının alınması.

92

Derviş Beyzade Hızır'ın, Valide Sultan haslarından Bozulus cemaatinden İzzeddinli cemaatinin kethüdası olan Hüsam oğlu Mehmed'in göreve uygun hareket etmemesi üzerine yerine kethüda tayin olunması.

93

Hacı Siyavuş Çavuş'un Ruskasrı kazasına bağlı Bıyıklı İbrahim köyünden Ali Sipahi'de alacağı olduğu, yerinde görülmesi.

94

Agob'un, başka memlekette olduğu esnada Divriği kazasının Kesme köyünde bulunan bağ ve bir miktar eşyasını köy ahalisinden bazılarının zabt etmeleri ve Agob talep ettiğinde "Biz alacaklılarından aldık." diyerek vermek istemediklerini bildirmesi üzerine konunun görüşülüp, hakkın sahibine teslim edilmesi.

95

Siroz Adası'nda bulunan Selçukî Medresesi'nin müderrrisi Hüseyin, medresedeki görevinden dolayı Siroz sakinlerinden eski vakıf mütevellisi Câbî Solak Sefer'de ve mütevelli vekili Ali'de olan alacağının tahsil olunması.

96

Ahmed'in vefatı üzerine mirası Havva'ya intikal etmişken mirastan bir miktarı alakası olmayan Ulumse'nin(?) aldığı, kalanını da Beytülmal Emini Mehmed'in aldığı ve kazada sakin Budinli Sadık'da olan meblağ ile diğerlerinin aldıkları eşyalar istenildiğinde vermek istemediklerini Havva'nın bildirmesi üzerine, Havva'nın vekili ile ilgili şahısların Edirne'ye getirilmesi.

97

Hassa musahiplerinden Çavuşbaşılı Ahmed Ağa'nın Azaklı kölesinin firar ettiği, bir an evvel yakalanarak getirilmesinin ilgili makamlara bildirildiği.

98

Kili Kalesi neferlerinin davalarının görülmesi, yakalanması ve hapsedilmesi gerektiğinde eskiden beri kale ağası ve zâbıtı tarafından yerine getirildiğinden mal getirmede dışardan müdahale olunmaması için emir verildiği.

99

Çankırı'da bulunan Kasım Bey Evkafı'nın mütevellisi Mehmed'in, vakfın geliri hasıl olmuş değilken kazada sakin kadılardan Seyyid Hasan, Seyyid Mustafa ve diğer kimselerin ertesi sene hasıl olan gelirini alıp haksızlık ettiklerini bildirmesi üzerine gerekenin yapılması.

100

Musahib Mustafa Paşa'nın Yenice-i Karsu'da yaptırdığı Cami-i Şerîf Evkafı'nın mütevellisi olan Hasan'ın, kazada sakin bazı kimselerin vakfın çeşmelerine ait akan suyun yolunun künklerini delip yolundan çıkarıp kendi evlerine ve tarlalarına akıttıklarını, uyarıldığı halde dinlemeyip bu hallerine devam ettiklerini bildirmesi üzerine bu saldırıların engellenmesi.

101

Karataş nahiyesine bağlı Şebki köyünden Hacı Hasan oğulları İbrahim, Halil, İsmail, Maksud, Mirza, Ahmed ve Mehmed adlı eşkıyaların Ahmed'in mallarını yağmalamalarıyla muhakemeleri yapılıp aralarında barış sağlandığı halde bunlar "Sen Genç Mehmed Paşa'yı üzerimize getirdin." diyerek Ahmed'in evini basıp babası Hüseyin'i öldürdükleri ve saldırılarda bulunduklarını bildirmesi üzerine haklarında gereğinin yapılması.

102

Dimetoka, Cisr-i Ergene, Ferecik, İpsala ve Keşan kazalarının askerî işleri Edirne'de kassam-ı askerî olan Abdullah'a verildiğinden söz konusu kazalara düşen vefat eden askerlerin mirası ile alakalı işleri yürütmesi ve vergilerini tahsil etmesinin kendisinden talep olunduğu.

103

Gazi Hüdavendigar Cami-i Şerîfi Evkafı'nın mütevellisinin, vakfın eski mütevellisi olan Hamza Hoca'nın zamanında gelirleri topladığı halde görevlilere haklarını vermediğini, cami ve medresenin tamirlerini yaptırmadığını, kendi şahsî masraflarına harcadığını vakıf malının Hamza Hoca'da kaldığını bildirmesi üzerine vakıf malının tahsil olunması.

104

Gazi Hüdavendigar Medresesi'nin ve evkafının mütevellisi Mehmed'in, vakfın eski mütevellisi olan Hamza Hoca'nın vakfın işlerine müdahale ettiğini bildirmesi üzerine söz konusu eski mütevellinin müdahalesinin engellenmesi.

105

Mehmed'in, İstanbul'da Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî Evkafı'nın Gümülcine kazasına bağlı Hisaryeri ve Hallacdere adlı mevkilerde bulunan köylerin vakıf tarafından zabtı için emir verildiği.

106

Hatice Sultan'ın kethüdası Mustafa'nın, Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu haslarından Antalya'da Azman(?) ve Azbenan(?) köyleri halkından bazılarının köylerini terk edip, Altıparmak oğlu ve bazı güçlü kimselerin çiftliklerine yerleştiklerini bildirmesi üzerine eski yerlerine iskanları için gereğinin yapılması.

107

Mahmud'un, Acem tüccarlarından Babadağı kazasında sakin Gedek(?) ve kardeşinden borç aldığı meblağı vekili Mehmed ile bilahare eksiksiz ödediği halde bunların "300 kuruş daha alacağımız vardır." diyerek baskı kurdukları ve 300 kuruşluk cizye kağıdı aldıklarını bildirmesi üzerine davanın yerinde görülerek gereğinin yapılması.

108

Mehmed adlı şahsın, Sultan Süleyman Han Evkafı'ndan Drama ve çevresi mukataasının zabtı kendisindeyken, kaza sakinlerinden bazılarının mahsüllerini toplamadan zarar ettiğini söyleyerek vakfa zarar verdiklerini bildirmesi üzerine gelirin toplanması, sene sonunda zararları olursa görülmesi.

109

Seyyid Guneym(?) ile kardeşi Seyyid Mehmed'in, Mısır'a bağlı Fuvva kasabasında bulunan Seyyid Salim Ebü'n-Necat Türbesi ve Zaviyesi'nin idaresi kendi uhdelerinde olmasına rağmen Bamya oğlu Mehmed Çavuş ve başkalarının müdahalede bulunduklarını bildirmeleri üzerine ellerinde bulunan yeni beratın gereğinin yapılması.

110

Mekke-i Mükerreme mücavirlerinden Salâhaddîn-i Özbekî evladının, bundan önce Medîne-i Münevvere mücavirlerinden 108 erdeb hıntaya mutasarrıf olan Kilârî Hacı Ebubekir vefat ettiğinde 108 erdeb hınta evlatları üzerinde olmakla, Mısır Valisi müteveffâ Ahmed Paşa hıntanın 14 erdebini Ebubekir'e verdiğini ve kalanını Ebubekir'in evlatlarına verdiği, daha sonra Ebubekir'in 18 erdeb hıntayı kendi rızasıyla Salâhaddîn-i Özbekî evladına verdiğinden hâlen üzerinde olup müdahale etmek gerekmezken Ebubekir'in evlatları kanaat etmeyip bunun üzerinde olan 18 erdeb hıntayı da almak istediklerini bildirdiğinden durum tahkik olunup eğer 18 erdeb hınta bunun üzerinde ise başkalarının müdahalesine meydan verilmeme.

111

Doğanhisar kazasına bağlı Karağa köyünden Hacı Osman'ın, Sultan Alaeddin Cami'inde imam ve hatiplik yapmaktayken, bir zararı olmadığı halde sipahilerden Mustafa ve diğerleri camiden çıkarken kendisine hakaret ederek saldırıp, darp ettiklerini bildirmesi üzerine şahıslar hakkında gereğinin yapılması.

112

Yörük tayfasından Çağlar'ın, aynı tayfadan Arap Kasım'ın oğulları Abdülbaki, Mehmed ve Süleyman'ın Çağlar'ın kızı amcasının evine giderken saldırarak tecavüz ettikleri, etraflarına 30-40 kadar eşkıya toplayarak eşyalarını ve hayvanlarını gasp ettikleri, oğlu Hamza'yı darp ettiklerini bildirmesi üzerine gereken işlemin yapılması.

113

Mahmud'un, mutasarrıfı olduğu Casga(?) mukataası köylerinin zabtı için göndereceği adamının mahsulleri ve vergileri tahsil edebilmesi için emir verilmesi.

114

Bereketli Kadısı Şeyh Mehmed'in, kanunen kimseye bir vereceği olmadığı halde bu kazaya bağlı Selyan köyünden Emrullah, Hasan ve diğerlerinin ağız birliği ederek "Sen bizim kanuna aykırı olarak paramızı aldın." diyerek yalancı şahitliklerle iftira attıklarını bildirmesi üzerine bu şahıslar hakkında gereğinin yapılması.

115

İstanbul'da bulunan Sultan Murad Han Türbe-i Şerîfi Evkafı mukataasından Şeyhli, Baklan ve çevresinde bulunan Sungur Bey ve buraya bağlı mukataa vakıf köylerinin zâbıtı Yakub'un, bu köylerin halkından bazılarının köylerini terk ederek muhtelif kaza, kasaba, köy ve çiftliklere yerleştiklerini bildirmesi üzerine bunların eski köylerine iskanları.

116

Saro'nun, Dimetoka'ya bağlı Ortaköy köyünden Papa İstemo'da olan alacağının tahsil olunması.

117

Malatya, Gerger, Behisni, Taşili ve Şura(?) kazalarında bulunan ileri gelenler üzerine nakibüleşraf kaymakamı olarak Seyyid Yahya'nın tayin edildiği.

118

Hatice Sultan kethüdası Mustafa tarafından Hatice Sultan'ın Çatalca'da mutasarrıfesi olduğu çiftliklerinde damızlık için bir miktar marya koyun satın alınması esnasında celep tayfasından bazılarının müdahalede bulunmaları ve yaptıkları kanunsuzlukların engellenmesi.

120

Suret.

121

Salih'in, kendi halinde giderken Malkara kazasına bağlı Kalavye(?) köyünden bazı zimmîler tarafından yolu kesilerek soyulmasıyla bu şahısların Gelibolu'ya getirilerek muhakeme olunmaları.

122

Vize kazasında bulunan ( ) Evkafı'nın mütevellisi Ali'nin, vakfın vakiyesinde eczahanlık ve mumluk vazifesi ihdas edilmemişken Sofular köyü imamı Mustafa Osman'ın askeri beratıyla eczahanlık ve mumluk ihdas edip vazife talep ettiğini bildirmesi üzerine bir mübaşir tayin edilip vakfiye ile ilgili kanunlar incelenerek gerekenin yapılması.

123

Davud'un, Çorlu kazası sakinlerinden vefat eden Osman'da olan alacağı karşılığında Çorlu kasabasında bulunan çiftliği satın aldığından müdahale edilmemesi gerekirken Osman'ın zevcesinin emlakı zabt etmesinin haksızlığa sebep olduğunu bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

124

Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu Uzuncaabad-ı Hasköy hassı voyvodası olan Hüseyin'in; Bekir, Demir oğlu Ali, Yusuf, Kara Musa, Yazıcı oğlu Süleyman, kardeşi Murad, Ali ve çoban Estoban eşkıyalık yapıp vergi vermediklerini, halkı tahrik

ettiklerini, voyvodaya itaat etmediklerini, uyarıldıkları halde eşkıyalığa devam ettiklerini bildirmesi üzerine bunların Edirne'ye getirtilerek muhakeme edilmeleri.

125

Yenipazar'a bağlı Karagöz köyünden Yahya'nın, Silistre mütesellimin adamının on beş nefer atlı adamlarıyla gelip çiftliği bastıklarını, bazı eşyaları yağmaladıklarını ve cebren paralarını aldıklarını bildirmesi üzerine tayin olunan mübaşir tarafından mütesellimin adamının buldurularak Yenipazar kazasına getirtilmesi ve durumun bildirilmesi.

126

Zeynep Hatun'un, babası müteveffa Abdülbaki'nin Keşan kazasına bağlı Bolnar(?) ve Kendek(?) köyleri ahalilerinde olan alacağının tahsil olunması.

127

Emine Hatun'un, vasîsi olduğu Abdullah'ın İpsala'ya bağlı Kulaklı köyünde bulunan babasından kalan tarlalarına Sinan ve Mehmed'in müdahale ettiklerini, muhakemeleri görülüp şahıslar uyarıldığı halde müdahaleden vazgeçmediklerini bildirmesi üzerine bu müdahalenin engellenmesi.

128

Taman adasında sakin Cuşak oğulları Hüseyin, İslam ve diğer oğulları, Osman oğulları Hasan ve Tatar, Tatma oğulları Ali, Sultanoy ve diğer oğlu; vergilerini verdikleri, müdahale edilecek bir durum olmadığı halde bunlar sefere gittiklerinde idarecilerin ailelerini bazı taleplerde bulunarak rahatsız ettiklerine dair şikâyetleri üzerine bu taleplerde bulunulmaması.

129

Şam'da bulunan Sultan Süleyman Han İmaret-i Amiresi Evkafı mütevellisi olan Ali'nin, vakıf köylerinden Guha(?), Darı, Karaya, Âdiliye ve Karza toprağında yapılan tarım sonucu elde edilen ürünlerden vakfa ait olanların kanuna göre tahsil olunması talebi.

130

Şam'da bulunan Sultan Süleyman Han Evkafı mütevellisi olan Ali'nin, vakıf köylerinden Merce ve Sevaya(?) toprağında mutasarrıf olanlardan yapılan tarımdan elde edilen ürünlerden vakfa ait olanlar talep edildiğinde "İleri gelenlerdeniz ve askeriz." diyerek eksik verip, vakfa zarar verdiklerini bildirdiği.

131

Medine-i Münevvere sakinlerinden Muhammed el-Fakir'in, bundan önce Medine-i Münevvere'de öldürülen Hasan Ağa'nın kölesi olup hayattayken kendisini azat ettiğini, elinde fetva bulunduğunu ancak Hasan Ağa'nın vârislerinin kendisine şiddet uygulayıp, esir etmekle tehdit ettiklerini bildirmesi üzerine fetva gereğince işlem yapılması.

132

Hacı Nevruz Hatun'un, eşi Surre Emini Ali Efendi'nin hacca gitmeden önce İstanbul'da Süleymaniye yakınında Silahtar Katibi Ali Efendi ile Hacı Musa'ya bir sepet içerisinde bazı eşyalarını ve bir vasiyetnameyi mühürleyerek emanet bıraktığını, kendisinin Hac'da vefat ettiğini, daha sonra Ali Efendi ile Hacı Musa'nın da vefatları üzerine emanetin zevcelerinin ellerine düştüğünü, onların da inkar ettiklerini bildirmesi üzerine bu hatunların Edirne'de muhakeme olunmaları ve emaneti geri vermemek için direnirlerse Divan-ı Hümayun'a gönderilmeleri.

133

Galata'ya bağlı Bandırma'da sakin Mehmed'in, müteveffiye Alime Hatun'un kasaba avarızına vakfeylediği ve mutasarrıfı olduğu menzil için Emetullah Hatun'un, Alime Hatun'un vârisi olduğunu, ihtiyacı bulunduğundan vakfetmesini tanımadığını, menzili alacağını ifade ederek kavga ettiğini bildirmesi üzerine meselenin yerinde görülerek çözümlenmesi.

134

Sivas Valisi Vezir Dursun Mehmed Paşa'nın, mutasarrıfı olduğu Bergama hassına bağlı Çandarlı memlehasını üzerine alan Mustafa'nın idare edemeyip, Çandarlı Kalesi dizdarı Hacı Mehmed'in mahsulünü almakta olduğunu, ödeme yapmadığını, tarafından Osman'ı vekil tayin ettiğini bildirdiği, borcunu ödemekten kaçınırsa yerinde gerekli inceleme ve araştırmanın yapılarak Hacı Mehmed'in Edirne'ye getirilmesi.

135

Hamid sancağı mütesellimi olan Veli'nin yerine, arpalık olarak Hamid sancağına mutasarrıf olan Mustafa'ya verilmesi.

136

Abdullah'ın, Yanbolu'ya bağlı Kargun köyünde sakin babası İbrahim vefat edince çiftliğinin ve diğer eşyalarının kendisine intikal ettiğini, kendisi başka bir memlekette bulunduğundan Kara İvaz ve Handan'ın diğer bazı şahıslar ile bunları alıkoyup, bazı kişilere sattıklarını, kendisinin elinde fetva bulunduğunu da bildirmesiyle konunun fetva gereğince yerinde çözümlenmesi.

137

Abdullah'ın, Eyüp'te bulunan Şah Sultan Evkafı mütevellisiyken Yorganî Mustafa'da vakfın alacağı olup istendiğinde vermediği, hâlâ vakıf nazırı Darüssaade Ağası Hacı Ali Ağa tarafından tahsili için mektup verildiğini bildirdiğinden konunun yerinde görülüp borcu olan vakıf malını vermezse Edirne'ye getirtilmesi.

138

Dergah-ı muallam çavuşlarından iken emekli olan Hacı Yusuf'un yaşlılığı nedeniyle sefere gitmeye mecali olmadığı, asker toplayıcı ve sairleri tarafından sefer teklifi ile rencide edilmemesi.

139

Ayşe'nin, kız kardeşi Hatice'yi Tırnova'ya bağlı Arnavut köyünden Kirko, Kosta ve Yuvan'ın kaçırıp her türlü kötülüğü yaptıklarını bildirdiğinden konunun yerinde araştırılması ve eşkıyaların yakalanarak payitahta getirilmeleri.

140

Prevadi sakinlerinden iken vefat eden ( ) adlı şahsın küçük oğlu Seyyid Halil'in vasîyesi Fatma'nın; Eyüp'ün "Babanın bana borcu vardı." diyerek bir kürk ve bir miktar para aldığından bahisle tekrar baskı yapmaya başlamasından dolayı kendisinden şikâyetçi olması üzerine baskının engellenmesi, Eyüp adlı şahsın uyarılması ve uymadığı takdirde durumun bildirilmesi.

141

Konar-göçer Yörük tayfasından İbrahim Halife, Derici İbrahim, Kara Hüseyin, Kütük Abdünnebi, Halil ve Evliya'nın,yine konar-göçer tayfasından Sandal oğlu Genç Halil'in eşkıyalarla birlikte pazarda saldırıp eşyalarını çaldığını, evlerini basarak eşya ve hayvanlarını yağmaladıkları, aile fertleri ile akrabalarını yaraladıklarını bildirmeleri üzerine eşkıyalar hakkında gereken işlemin yapılması.

142

Mehmed'in, Sis sancağı mütesellimliği üzerinde olup işleri yürütmek üzere gönderdiği adamı Murtaza'ya kaza sakinlerinden bazı şahısların engel olduklarını bildirmesi üzerine baskının kaldırılması.

143

Haremeyn Evkafı mukataalarından Kızılcatuzla'ya bağlı (…) ve buraya bağlı köylerin hâlâ zâbıtı olan Mehmed'in, vakıf köylerinden Yayadere sakinlerinden Osman ve Mustafa'nın vakfın işlerine karıştıklarını, halkı tahrik ettiklerini, vergilerin tahsilini engelliediklerini ve vakfa büyük zarar verdiklerini bildirdiğinden eşkıyalar hakkında gerekenin yapılması ve baskının kaldırılması.

144

Mehmed'in, köleleri Şahin ve İvaz'ın firar ettiğini, Prevadi kasabasında sakin yaveci ( ) adlı şahsın bunları sakladığını, müjde bedelini ödeyip almak istediğinde vermek istemediğini bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

145

Mustafa ve Mehmed'in, Ahmed Sipahî'nin beratla mutasarrıf olduğu timar köylerinden (…) ve Kızılağaç'a bağlı Örenli köyleri için meblağı alıp, ellerine temessük verilmesi.

146

Limni Adası'na sürülmüş olup oradan da firar ettiği bildirilen Halil'in buldurulup yerinde davası görüldükten sonra Edirne'ye gönderilmesi.

147

Mora Seraskeri İbrahim Paşa'nın; Gümülcine hassının 9-10 kese geliri olan Kırakova memlehasını Kavala sakinlerinden Sarı Abdullah'ın hileyle ele geçirdiğini, memlehayı işlettiği, gelirinden vermesi gereken meblağı vermeyip üretilen tuzu sattığı ve büyük zarar verdiğinden bahisle Sarı Abdullah'ın buldurularak yanına gönderilmesini talep ettiğinden gereken emrin verildiği.

148[145]

İstati'nin, Pınarhisarı'ya bağlı Tepe köyü sakinlerinden Papa Panayot'un İstati'nin annesinden kalan malları satıp akçe elde ettiğini, istediğinde vermediğini bildirmesi üzerine alacağının tahsili.

149

Karinabad kazasına bağlı Göbekli köyü ahalisinin, Korucular köyünden yörük tayfasından Ahmed ve Bahadır'ın köylerine gelerek kendilerini darp ettiklerini, bağ ve bahçelerine zarar verdiklerini bildirmesi üzerine bu şahısların eşkıyalıklarının engellenmesi.

150

Karaferye'nin gayr-ı müslim ahalisinin, kaydedilenden fazla vergi istedikleriden dolayı cizyedarlarından şikâyetçi olduklarını bildirmesi üzerine haklarının alıverilmesi.

151

Uzuncaabad-ı Hasköy'de sakin Hızır'ın, evini basan, eşyasını ve bir miktar parasını çalan Maksutlar köyünden İbrahim'den şikâyetçi olduğunu bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

152

Gelibolu sakinlerinden Mehmed, Hasan ve Hüseyin'in, sattıkları ticaret malında hile yaptıkları iddiasıyla tüccar bazı zimmîlerden şikâyetçi olduklarını bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

153

[145] 148 numaralı hüküm üzeri çizilerek iptal edilmiştir.

Hacı Nasuh'un, Tavukpazarı Çarşısı'nda Malulzade Vakfı olan tasarrufunda bulunan Çakır Fırını'nın yandığı, arsa üzerine yeniden yapılan dükkana vakıf yetkilisi tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

154

Mehmed'in, Hacı Receb'de olan alacağının tahsili.

155

Hacı Hasan'ın, Mehmed adlı şahıs zimmetinde olan alacağının tahsili. (Borç ve alacak-verecek meseleleri)

156

Ferecik kazasına bağlı Çekirdekli köyünde bulunan yerin öşrünü Sultan Bayezid Han Evkafı mütevellilerinin almak istemesi, vakfa ait yerler olmadığı anlaşıldığı hâlde mütevellilerin ısrar edip kendilerine zulmetmelerinden dolayı Kapıcı Behram Kethüda'nın evladının şikâyeti üzerine yerinde araştırılarak gereğinin yapılması.

157

Timar sahibi Mustafa'nın, tasarrufunda bulunan Budim(?) denilen arazinin öşrünün Sultan Bayezid Han Evkafı'na bağlı köylerden Vakf-ı Kebir'in zâbıtı olan Hacı Osman tarafından alınmak istediğini, bu yerlerin Mustafa'nın tasarrufunda olduğu isbat edildiği hâlde ısrarcı olduğunu bildirmesi üzerine müdahalenin engellenmesi.

158

Hasan'ın, Sis mütevellisi Hacı Ahmed'de olan alacağını alamadan Hacı Ahmed'in öldüğünü, geriye kalan malını alacaklılarının alıkoyduğunu, hakkını istediğinde vermediklerini bildirmesi üzerine hakkının alıverilmesi.

159

Ömer'in, Dimetoka kazasına bağlı Sülemiş köyündeki Kara Musa Çiftliği'nde bulunan dedesine verilmiş olan yerlere Ali ve Ali vefat ettikten sonra oğlu Ahmed tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

160

Abdullah’ın, kiraladığı Karaman-ı Sağir denilen hamam, Fatih Sultan Mehmed Han Vakfı’na ait olduğundan ödemesi gereken miktarı eşit taksitler halinde vakfa ödemesi.

161

Bereketli ve Pravişte kazalarından Şeyh Mehmed ve naibinin, Bereketli kazasına bağlı Selyana(?) köyü ahalisinden Emrullah, Kutlu ve Hasan’ın "Fukaraya zulmediyorlar." diye yaptıkları şikâyetin asılsız olduğunu bildirmeleri üzerine haklarında gerekenin yapılması.

162

Adil’in, Rodos’ta sakin Cihangiray Sultan’ın Karinabad kazasında mutasarrıfı olduğu çiftlik emlakını satmaya vekil tayin olunduğu hâlde bazı kişilerin engellemeleriyle karşılaştığını bildirmesi üzerine bu yerlerde bulunan eşyayı teslim alması ve satmasına engel olunmaması.

163

Karinabad sakinlerinden Ahmed’in, kayınpederi Hüseyin ile Saraylı Receb, Halil ve Mustafa’nın evini basıp, kendisini darp ederek eşini alıp götürdüklerini bildirmesi üzerine haklarında gerekenin yapılması.

164

Meryem Hatun’un, Kıbtiyân cizyedarı Ahmed vefat ettiğinden alacağının Ahmed’in mirasçılarından tahsil olunması.

165

Arpalık olarak Ankara sancağına mutasarrıf olan Ali’ye zabt edebilmesi için emir verilmesi.

166

Kayseri mütesellimliğinin Kurd Mehmed’e verilmesi.

167

İsmihan Hatun'un, mutasarrıfı olduğu tarlasında bulunan cevizleri Baba-yı Atik kazası ahalisinden Hatib Halil ve Hacı Ali'nin "Bu ceviz ağaçları bizimdir." diyerek topladıklarından bahisle söz konusu şahıslar hakkında şikâyetçi olduğundan gerekenin yapılması.

168

Mehmed'in, İpsala kasabası Bayrambey Mahallesi'nde kendisine verilmiş olan eve ahaliden İbrahim'in "İmam Ahmed bu evi bana verdi." diyerek müdahale ettiğini bildirmesi üzerine müdahalenin engellenmesi.

169

Cezayir Beylerbeyi Musa'nın, Kili Nazırı Ahmed'de olan alacağının tahsil olunması.

170

Larende kazasında Karamanoğlu İbrahim Bey Vakfı'na bağlı Fenari Hamamı'na mutasarrıflık iddiasında bulunan Hacı Receb'in müdahalesinin engellenmesi.

171

Mora Seraskeri'nin, mutasarrıf olduğu Karakova memlehasını hile ile gasp eden Kavala sakinlerinden Sarı Abdullah'ın verdiği zararın tahsili ve Edirne'ye getirilerek hakkında kanunî işlem yapılması.

172

Çirmen kazasına bağlı Adaçal köyü halkından bazılarının, vaktinde borç verdikleri aynı köy ahalisinden İbrahim ve Topal Ali'de olan alacaklarının tahsili.

173

Vezir Yusuf Paşa'nın, mutasarrıfı olduğu Kemer-i Edremid'e bağlı Kamlı ve buraya bağlı yerler hassını verdiği Seyyid Derviş'de olan alacağının tahsili.

174

Selanik'teki Keşhar(?) hassına mutasarrıf olan eski Limni Muhafızı Ali Paşa'nın hassının voyvodası Mehmed'in, Ahmed'in evini bastığını, eşya ve parasını

yağmaladığını bildirmesi üzerine şikâyetçi olduğundan Ahmed hakkında gerekenin yapılması.

175

Edirne'de Sevindikfakih Mahallesi'nde bir kişinin, eski Başmuhasebeci Hasan Efendi'ye kendisine ait bir evi kiraya verdiğini, Hasan Efendi vefat ettikten sonra mirasçılarından talep ettiğini fakat verilmediğini bildirmesi üzerine alacağının mirasçılarından tahsil olunması.

176

Valide Sultan'ın haslarından Zile hassı voyvodası Hacı Mehmed'in, Sarı Ahmed, Ali Efendi ve Genç Mehmed Paşa'nın kethüdası Abdurrahman'ın köylerine gelip halka zulmettiklerine dair şikâyeti üzerine bu şahıslar hakkında gereken muamelenin yapılması, aldıkları eşyaların sahiplerine geri verilmesi.

177

Atike Valide Sultan'ın Üsküdar'da yaptırdığı Cami ve İmareti Evkafı'na bağlı konar-göçer Türkmen tayfasından Cedîd Çakallar cemaatinden Habib'in, üzerlerine düşen vergileri verdikleri hâlde idarecilerin kanuna aykırı olarak kendilerinden vergi talebinde bulunup zulmettiklerini bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

178

Sultan Süleyman Han Evkafı'na bağlı Drama mukataası köyleri zâbıtının, Drama'nın Visucan(?) köyüne bağlı yerlerde, timar köylerinden Kozluca ve İskeleköy ahalisinden bazıları tarım yaptıklarında vergisi istendiğinde "Buralar timar toprağıdır, kendi sipahilerimize veririz." diyerek karşı koyup vakfı sıkıntıya soktuklarını bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

179

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa'nın, Karaağaç ve Gölhisar kazalarında köylerin vergilerini toplayan Burhan'da kalan alacağının tahsil olunması.

180

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa, Hamid sancağı halkının yükümlülüklerini yerine getirmediklerini bildirip dolayı şikâyetçi olduğu.

181

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa'nın, Karaman mütesellimi Şeref oğlu Halil'in vergileri alıkoyduğunu ve vazifeden alındığını bildirdiği, yeni mütesellimle beraber muhasebelerinin görülmesi.

182

Erkondola'nın(?), nafakadan dolayı kocası Avraham'da olan alacağının tahsilini talep etmesi üzerine Avraham'ın Edirne'ye getirilmesi.

183

Yani, İstamo ve sairlerinin, babaları Panayot ile İstamad Eğriboz tarafına giderlerken kiracıları Ahmed ile yanındaki şahıslar tarafından öldürüldüklerini ve paralarını gasp ettiklerini bildirmeleri üzerine şahıslar hakkında gereken muamelenin yapılması.

184

Tatarpazarı ahalisinden İsmail Haseki'nin bir davası olduğundan Edirne'ye getirilmesi.

185

Kalyon reislerinden Yani'nin, Eğriboz kalesi için satın alınması gereken 7343 kile zahirenin alım çalışmaları yapılırken devreye giren Eğriboz Kalesi sakinlerinden Hacı Ferhad oğlu olarak bilinen Mehmed'in, geminin navlununu vermediği gibi eşi Esimo'yu hapse attırdığı ve kayınvalidesinden cebren para aldığından bahisle söz konusu Mehmed hakkında şikâyetçi olması üzerine konunun araştırılarak gereken kanunî muamelenin yapılması.

186

Ayşe Hatun'un, vefat eden kocası Ömer'in Bursa'ya bağlı Soğanlı köyü sakinlerinden Osman'da olan alacağını talep ettiği hâlde vermediğini bildirmesi üzerine alacağının tahsil olunması, vermezse İstanbul'a getirilmesi.

187

Pellepe(?) Hatun'un, Dimetoka kazasına bağlı Çobanlı köyünde sakin oğlu Benek oğlu Dimo'nun vefatıyla mirası kendisine ve aynı köyden Niko, Hıristo ve Yostram'a(?) kalmışken bu şahıslar tamamını alıkoyduklarından meydana gelen mağduriyetin giderilmesi talebi.

188

Mehmed'in, Yanbolu kazasına bağlı Kırdan köyü ahalisinden Yorgi'de olan alacağının tahsili.

189

Yenişehir-i Fener kazasına bağlı Nevatus(?) köyü ahalisinin, eskiden beri derbentçi olduklarını, bütün yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde kazada martolosbaşı olanların kanuna aykırı olarak kendilerinden martolos akçesi adıyla kendilerinden akçe talep etmelerinin engellenmesine dair şikâyetleri üzerine gereğinin yapılması.

190

Derviş Hasan'ın, Kara Ali'nin Dişli köyü imamını zorla başka yere gönderdiği ve ahaliye baskı yaparak çeşitli zulümler yaptığına dair şikâyeti üzerine eşkıyalık yapan Kara Ali'nin Edirne'ye getirilmesi.

191

Yenişehir kazasına bağlı Balatos(?) köyü ahalisinin, Yenişehir ahalisinden bazı şahıslardan aldıkları borcu ödemek istediklerinde faiz adı altında kendilerinden küllî akçe talep ettiklerinden söz konusu şahıslardan şikâyetçi oldukları.

192

Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu Garteban hassı halkından bazılarının, Antalya kazasına bağlı bazı köy topraklarında vergi gerektiren emlak ve arazileri olmadığı hâlde Antalya mütesellimi, Hammal Ali ve Ayineci Ahmed'in kanuna aykırı olarak kendilerinden para alındığını bildirmeleri üzerine alınan paraların iade edilmesi.

193

Mustafa'nın, Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına bağlı Kömürcü, Kızıllı ve Soruncakaya(?) köyleri timarına sahip Osman'ın timarı zabtı için kendisine temessük verildiğinden bahisle temessükü gereğince zabtı için emir verilmesi.

194

Mansure kazasına bağlı Muîd Ebû Hâlid köyünde bulunan Seyyid Ali bin Seyyid Osman Türbesi'nin türbedarlık vazifesinin Şeyh Carullah'a verilmesi.

195

Vefat eden Kenan'ın çocuklarının vasîsi Ahmed'in, Kenan'ın bazı şahıslarda olan alacağını almadan vefat ettiğini bildirmesi üzerine haklarının alıverilmesi.

196

Beyhan Sultan kethüdası Abdurrahman'ın, Beyhan Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Niğbolu kazasında ve çevresinde olan Kıllı ve buna bağlı hassı köylerinde iskan edilen zımmî halkın başka yerlere yerleştiklerini bildirmesi üzerine bunların eksi köylerine iskan edilmeleri.

197

Beyhan Sultan kethüdası Abdurrahman'ın, Beyhan Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Niğbolu kazasında ve çevresinde olan Kıllı ve buna bağlı köyler hassının voyvodası Mehmed'in, halktan fazladan para aldığını bildirmesi üzerine fazladan aldıklarının sahiplerine iadesi.

198

Beyhan Sultan kethüdası Abdurrahman'ın, Beyhan Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Niğbolu kazasında ve çevresinde olan Kıllı ve buna bağlı köyler ahalisinden 18 kişinin, Niğbolu dışında vergi vermelerini gerektirecek bir durumları, toprakları olmadığı hâlde varoş halkı kadı ile ağız birliği yaparak bu kişilerden zorla paralarını aldıklarını bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

199

Mehmed Hoca'nın, Malkara'ya bağlı Yılanlı köyü yakınında Mîr-i âlem hassı köylerinden Hacı İlyas Mezrası denilen mezranın tasarrufu kendisinde olmasına rağmen Ahmed tarafından müdahale olunduğunu bildirmesi üzerine gereğinin yapılması.

200

Haremeyn-i Şerîfeyn Evkafı köylerinden söz konusu kazaya bağlı Irgad Halil(?), Sabaz(?) ve bağlı köyler vergi muafiyetine dahil edildiğinin mîr-i mîrân, mîr-livâ, mütesellimler ve diğer alakalı kişilere tebliğ olunması.

201

Aydos kazasına bağlı Kapıcı köyünden Fatma Hatun'un, Mustafa'nın yandaşlarıyla birlikte birinin evini bastığını, mallarını yağmaladıktan sonra firar ettiklerini bildirmesi üzerine bunların yakalanarak gereğinin yapılması.

202

Rodoscuk kazasından Hacı Ahmed'in mutasarrıfı olduğu fırınında narh-ı cari üzere has ekmek üretmesine kimsenin engel olmaması gerektiği.

203

Karapınar köyü zimmîlerinin, Ruskasrı'na bağlı Balabanlı köyünden Mustafa ile Ferman Obası'ndan Hacı Ahmed'in kanuna aykırı olarak paralarını aldıklarını bildirmeleri üzerine bu şahısların Edirne'ye getirtilmeleri.

204

Seyyid Mehmed'in, Pınarhisar kasabası sakinlerinden Hatib Murad'ın avanesiyle evini bastığını, eşi ve kızına tecavüze kalkıştığını bildirip, şikâyetçi olması üzerine söz konusu şahısların Edirne'ye getirilmeleri.

205

Mehmed'in, vefat eden babası Konakçı Hüseyin'in Karinabad kazasında Elmalıdere'de yaptırdığı yıkılmaya yüz tutmuş köprünün olduğu yere Halil Efendi'nin değirmen yaparak insanların gelip geçmesine engel olduğundan bahisle şikâyetçi olması üzerine konunun yerinde çözümlenmesi.

206

Mehmed'in, Karinabad sakinlerinden kazancı Beto'da olan alacağının tahsili.

207

Sultan Mehmed Han'ın odalıklarından Ayşe Kadın'ın, İsmail Geçidi mütevellisi Seyyid Hasan zimmetinde olan alacağının tahsil olunması.

208

Hatice Sultan'ın Ayvansaray'da mutasarrıfesi olduğu ekmek fırınının kiracısı olan kişinin, Nişancı, Sütlüce ve Hasköy'de çörekçi ve sairlerinin ekmek üretip satmalarından dolayı kendisinin ekmeğini satamadığından zarar gördüğüne dair şikâyeti üzerine gereğinin yapılması.

209

Mahmud Paşa kazasına bağlı Eski Yoros(?) köyü sakinlerinden Abdülkadir'in, söz konusu karye subaşısı Ali'nin eşine tecavüz ettiğine dair ettiği şikâyeti üzerine kanunen gerekenin yapılması.

210

Beyhan Sultan'ın kethüdası Abdurrahman'ın, Niğbolu'ya bağlı Kumlu Hızır(?) köyü sakinlerinden Tatar Mahmud, Mamko(?) ve Dizman'ın (?)fitnecilerden olduğunu; vekil, naib, voyvoda, mütesellim ve diğerleri yanlarına gidip fitnecilik yaptıklarını şikâyet etmesi üzerine söz konusu şahısların bu hareketleri ile halka yaptıkları baskının men edilmesi.

211

Yanbolu kazasında sakin zimmîlerin, yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde Azak Kalesi muhafazası için asker alınmak istendiklerine dair şikâyette bulunmaları üzerine gereğinin yapılması.

212

Maraş'a bağlı Camuşlu(?) köyü ve çevresinden 2000 akçe timara mutasarrıf olan Kalender Ahmed'in Tımışvar Kalesi muhafazası vazifesinden firar etmesiyle timarı

mahlul olduğundan söz konusu timarın Maraş'a bağlı Kirhan köyü ve çevresinden 2000 akçe timara mutasarrıf olan Hüseyin'e verilmesi.

213

Cezayir Beylerbeyi Musa'nın, İstanbul'da sakin eski kapı kethüdası Mustafa Efendi'de olan alacağının tahsili.

214

Rodoscuk kasabası ahalisinin, Aşçıbaşı Suyu olarak bilinen ve çeşmelerinden yıllardır akan suyun mecrasını değiştirdiğine dair kasabada sakin Sarımsakçıoğlu Mehmed hakkında şikâyetleri üzerine kanunen gereğinin yapılması.

215

Edirne'ye gelip şahsî işlerini gördükten sonra vilayetlerine dönmek isteyen Ahmed ve Veli'nin gitmelerine memurlarca engel olunması üzerine yapılan tahkikatta bu şahısların sefer emriyle alakaları olmadığı anlaşıldığından dönüşlerine engel olunmaması.

216

Ankara'da Veli'nin, cariyesinin kendine ait olduğu iddiasıyla kaçıran Çubukabad kazası ahalisinden Kahramanoğlu hakkında şikâyeti üzerine, Karamanoğlu iddiasını isbat edemediğinden cariyeyi teslim etmesi.

217

Yusuf'un vasîsi olduğu küçük Mehmed'in, Paşa sancağı Gümülcine nahiyesinde mutasarrıf olduğu timardan Doğancılar köyünün öşrünü kendisi almakta iken civarlarında zeamate mutasarrıf olan Abdullah Çavuş ve Şahin tarafından olunan müdahalenin engellenmesini talep ettiğinden davanın yerinde değil Divan-ı Hümayun'da görülmesi.

218

Ali'nin, Çirmen sancağı mütesellimde olan alacağının tahsili.

219

Şeyhli kazası sakinlerinden Fatma Hatun'un, kocası Mehmed Çavuş'u hizmetlerinde bulunan Bilal'in öldürdüğünü ancak kazadan bazılarının katil ile işbirliği yaptın diyerek iftira attıkları için bu şahıslar hakkında şikâyetçi olması üzerine gereğinin yapılması.

220

Seyyid Ömer'in, oğlu Mehmed'i Ketre köyü sakinlerinden Hocaoğlu Mustafa ile hizmetkârı Ebubekir, Ali ve Şaban'ın öldürüp firar ettiklerini bildirmesi üzerine cezalandırılmalarını talep ettiğinden bu şahısların yakalanarak Edirne'ye getirilmeleri.

221

Eski Sivas kadısı Abdullah'ın, eski Malatya Kadısı Esadzade Mehmed'de olan alacağının vefat ettiğinden dolayı mirasçılarından tahsil olunması.

222

Kerime Hatun'un, eski Ahyolu Kadısı olan Mustafa oğlu Şaban'da olan alacağının tahsili.

223

Hacı İbrahim'in, timar sahibi Şahin'in Niğbolu sancağında mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Aydos kazasında bulunan köylerin zabtını kendisine vermişken Ahmed tarafından engel olunduğuna dair şikâyeti üzerine elinde bulunan belge gereğince muamele olunması.

224

Kırkkilise kazasına bağlı Kabaklı ahalisinin, köy dahilindeki Kurtpınarı Mahallesi toprağında bulunan zimmîlerin vergilerini vermemekte olduklarına dair şikâyetleri üzerine gereğinin yapılması.

225

Sultan Selim Han Evkafı'na bağlı Vize kazası ve bağlı köylerin zâbıtının, Selman Bey Mezrası'nın öşrü vakıf tarafından alınmakta iken civar yerlerin zâbıtlarının " İskender Paşa ve Ahmed Baba Mezrası toprağındandır." diyerek müdahale ettiklerine dair şikâyeti üzerine söz konusu öşrün vakıf tarafından alınması.

226

Antalya kazasına bağlı Eşkaz(?) köyü sakinlerinden Hacı Mehmed, Seydi, Hasan, Receb, diğer Hasan, Veli ve diğerlerinin; Kaş köyünden Hızır'ın Mustafa'yı öldürdüğü ve kendilerinin alakaları yokken Kaş sakinlerinden Erdu(?) oğlu Mehmed ve Hacı Cafer'in kendilerinden para aldıklarına dair şikâyetleri üzerine gereğinin yapılması.

227

Süleyman'ın, Adana'ya giderken Ereğli'de Abdülgaffar Ağazâde diye tanınan İbrahim'in yanındaki Arap hizmetkarının atıyla silahını çalarak Derviş'e sattığı anlaşıldığından at ile silahın geri aldırılarak sahibine verilmesi.

228

Aydıncık nahiyesine bağlı Simavlı ve Ermekli köyleri ahalisinin, şehit Şahin Mehmed Paşa'nın bölükbaşılarından Kürdankıran İbrahim'in kendilerine zulmettiği ve paralarını aldığına dair şikâyetleri üzerine gereğinin yapılması.

229

Ser-etıbbâ-i hassa olan Nuh'un mutasarrıfı olduğu Gelibolu sancağı İril(?) nahiyesinde Dere ve diğer köylerin zâbıtı olan Hacı Ahmed'in, civarlarında bulunan zâbıtlar tarafından olunan müdahaleyi bildirmesi üzerine müdahalenin engellenmesi ve konu hukuken çözülene kadar bu sene gerçekleşen mahsulün reaya üzerlerinde kalmasının sağlanması talebi.

230

Ahyolu kazasına bağlı Kanyarca(?) köyü camii hatibi Kaya Hoca ile Karaviran köyü camii hatibi Ahmed Hoca'nın, söz konusu kaza ileri gelenlerinden bazılarının kendilerinden akçe talep ederek mağdur ettiklerine dair şikâyetleri üzerine konunun tahkikiyle kanunen gereğinin yapılması.

231

Hacı Mehmed'in, vefat eden Etyemez Ebubekir Ağa'da olan alacağının mirasçılarından tahsili.

232

Veziriazam Mehmed Paşa'nın tasarrufunda olan Keşan hassının zâbıtı olan Ahmed'in, Çeltik, Karatepe ve Çavuş Budak köyleri halkında olan alacaklarının tahsili.

233

Asyati'nin, Pınarhisarı kazasına bağlı Nebe(?) köyü sakinlerinden Papa Sebalot'da(?) olan alacağının tahsili.

234

Hacı İbrahim'in, Müteferrika Şahin'in Niğbolu sancağında mutasarrıf olduğu zeametinin gelirini kendisi alacakken Ahmed'in ispenç ve mahsulatını alıkoyduğunu bildirmesi üzerine Ahmed'ten alınarak İbrahim'e teslim edilmesi talebi.

235

Divan-ı Hümayun katipleri şakirdlerinden İbrahim'in, Bor kasabası mahallerinden Kaleiçi'nde tasarrufunda bulunan evi ve bahçesi yakınındaki boş arsa için vergisini öderken kasaba ahalisinden bazı şahısların "Burası dedemizden bize kaldı." diyerek baskı yaptıklarına dair şikâyeti üzerine gereken muamelenin yapılması.

236

Galata'ya bağlı Tophane'de bulunan Hürrem Çavuş, Hoca Tursun, Kürkçübaşı ve Papasoğlu Mustafa Çelebi vakıflarının evladiyet üzere nazırı olan Abdülbaki'nin, söz konusu vakıfların mütevellisi kardeşi Mahmud ile vakıfların katibi Dervş'in işbirliği yaparak vakıf yerlerini sattıkları ve zimmetlerin eleçirdikleri ve saireden dolayı şikâyetçi olması üzerine vakıfların muhasebesinin görülmesi.

237

Kesriye Cizyedarı Mahmud 'un, Kesriye kazası sakinlerinden ve eşkıyadan Fazlıoğlu Fettah, kardeşi Fazlı ve Ahmed konağını basarak eşya ve parasını gasp ettiklerinden dolayı kendilerinden şikâyetçi olması üzerine bu konuda kanunen gerekenin yapılması.

238

Galata'ya bağlı Tophane'de bulunan Hürrem Çavuş, Hoca Tursun, Kürkçübaşı ve Papas oğlu Mustafa Çelebi vakıflarının evladiyet üzere nazırı olan Abdülbaki'nin,

vakfın gelir fazlasından hissesini almak istediğinde vakfın mütevellisi kardeşi Mahmud'un vermediğinden dolayı şikâyeti üzerine kanun çerçevesinde halledilmesi.

239

Mehmed'in, Çirmen kazasına bağlı Yahyalı köyünde sakin Seyyid Hasan oğlunda olan alacağını vermediği gibi kendisine öldürme kastıyla saldırdığından dolayı şikâyeti üzerine söz konusu şahsın Edirne'ye getirtilmesi.

240

Rabia Hatun'un, Tire kazasına bağlı Karacaali köyünde vefat eden kardeşi Derviş Mehmed'den miras kalan çiftlik ve mallara Hacı Hasan tarafından olunan müdahale ve baskının engellenmesi talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

241

Yelpazeci Mehmed'in, Mısırlı Ruben(?) adlı Yahudî'de olan alacağının tahsili.

242

Mehmed'in, Sultanyeri zimmîlerinin cizyesini toplama görevi kendisinde olup söz konusu kazadan Abdülbaki'ye cizyeyi toplattığı ve Abdülbaki'de kalan meblağı talep ettiğinde vermek istemediğinden dolayı şikâyetçi olması üzerine vermemekte direnirse Edirne'ye getirtilmesi.

243

Kızılağaç kazasına bağlı Davudbeyli köyünde sakin Abdülbaki'nin kız kardeşleri Rafia ve Emine'nin, Abdülbaki'nin vefatıyla mirasının kızları ile Manastır'da olan eşi Fatma'ya kaldığı hâlde Fatma Hatun'un hileli taksimatta bulunduğu ve yeniden hak paylaşımı için davet edildiği hâlde kendisinin babaları Cebeci Ahmed'in evine girerek zarar verdiğinden bahisle şikâyetçi olduklarını ifade etmeleri üzerine davanın yerinde çözümlenmesi.

244

Kırkkilise ahalisinden Cabi Derviş'in, Muradiye Evkafı'na bağlı Koca İbrahim Cami-i Şerîfi mürtezikalarına hakları olan üç aylıklarını tamamen ödediği hâlde inkar ve

yeniden para talep ettiklerinden dolayı şikâyetçi olması üzerine konunun yerinde çözümlenmesi.

245

Konya'da bulunan Sultan Alaeddin Evkafı mütevellisi Hacı Ahmed Çelebi'nin, vakfa bağlı köylerde yaşayanlardan bazılarının köylerini terk ederek başka yerlere yerleştiklerini bildirmesi üzerine bu kişilerin eski köylerinde iskan edilmeleri.

246

Darüssaade Ağası olan Hacı Ali'nin, nezareti altında olan Konya'da bulunan Sultan Alaeddin Cami-i Şerîfi Evkafı'na bağlı Sille köyündeki Eğri Sinan Pınarı olarak bilinen pınarın tamir ettirilmesi ve temizlettirilmesi talebi üzerine gereğinin yapılması.

247

Mehmed'in, Tırnova kazası sakinlerinden Hacı Osman'da olan alacağının tahsili.

248

Yusuf'un, vasîsi olduğu küçük Mehmed'in Paşa sancağı Gümülcine nahiyesinde mutasarrıf olduğu timardan Doğancılar köyünün öşrünü kendisi almaktayken civarlarında zeamate mutasarrıf olan Abdullah Çavuş ve Şahin'in "Bizim toprağımızdadır." diyerek öşrü kendileri almak istediklerini bildirip, vekilleri Boyacı Mehmed tarafından olunan müdahalenin engellenmesini talep etmesi üzerine Boyacı Mehmed emre uymadığından Edirne'ye getirtilmesi.

249

Vefat eden Mehmed'in küçük yetimlerinin vasîsi olan Hacı Ahmed'in, Dimetoka kazasına bağlı Karabeyli köyü sakinlerinden Halil'in yetimlerin malını yiyip deftere dahil ettirmediğinden dolayı şikâyetçi olması üzerine beş senelik muhasebesinin görülerek yetim malına zarar verdiği anlaşıldığından söz konusu Halil'in Edirne'ye getirtilmesi.

250

İleri gelenlerden Seyyid Osman'ın, yaptıkları buğday ticaretinden dolayı Bergos kazası ahalisinden Kadri, Mehmed, Mustafa, Hüseyin ve diğer şahıslarda olan alacağının tahsili.

251

Asya Hatun'un, Cisr-i Ergene sakinlerinden üvey babası İvaz'ın kendisinden izinsiz altın bileziğini aldığı, birkaç defa istediğinde "Borcuma karşılık rehin verdim." diyerek ödemek istemediğinden dolayı davacı olması üzerine İvaz hakkında kanunen gerekenin yapılması.

252

Emine ve Beyhan Hatunların, vefat eden babaları Salih Çavuş'un Silivri kazası sakinlerinden Ferham(?) adlı Yahudî'de olan alacağının tahsilini talep ettiklerinden gereğinin yapılması.

253

Çirmen kazası ahalisinden Seyyid Abdullah'ın, Bevanlı(?) köyünden Ahmed ile avanesinin evini basıp eşini götürüp kendisine zorla nikahladığı ve zulmettiğine dair şikâyeti üzerine söz konusu Ahmed, eşi, babası ve akrabasından olan diğer şahısların Edirne'ye getirtilmeleri.

254

İstanbul'da bulunan Keçeci esnafının; İstanbul, Üsküdar, Galata ve Haslar kazalarında kesilen koyun ve keçi derilerini debbağların alıp yün ve yapağısını keçeci esnafına satmaktalarken bazılarının yün ve yapağıyı depo edip bilahare yüksek fiyatla satarak esnafa zarar verdiklerine dair şikâyetleri üzerine bu konuda kanunen gerekenin yapılması.

255

Mehmed ve Ahmed'in, Nevrekop ve Razlık kazaları ahalisinin zahirelerini Belgrad'a götürüp yerine teslim edip döndükleri ve haklarını talep ettiklerinde Ahmed, Mustafa ve diğer bazı şahısların engel olmaları üzerine şikâyetçi olmalarıyla konunun tahkikiyle haklarının alıverilmesi.

256

Kesriye kazası zimmîlerinin, cizyedarları Mahmud'un fazla akçe aldığına dair şikâyetleri üzerine konunun yerinde araştırılarak kanunen gerekenin yapılması.

257

Tire'de bulunan Yahya Bey Evkafı'nın mütevellisi olan Rabia Hatun'un, vakıflarda badenin üçer kuruşa alınıp satılması, daha sonra dört kuruşa satıldığı hâlde hâlâ üç kuruştan almaları hususunda çıkan fermana riayet edilmediği ve vakfın zarara uğratıldığına dair şikâyeti.

258

Sinop kazası ahalisinin, Sinop'ta sakin Kadı Halil'in kanuna aykırı olarak uygunsuz hareketlerde bulunduğu, akçelerini aldığı ve halka zulmettiğine dair şikâyetleri üzerine bu konuda kanunen gerekenin yapılması.

259

Edirne kazasına bağlı Doğanoğlu köyünde Piri Paşa Evkafı'nın mütevellisinin, vakfın gelirlerinden olan değirmenlere akan suyun yolunu değiştirerek kendi bahçelerine akıtan şahıslar hakkında şikâyeti üzerine gereğinin yapılması.

260

Silistre kazası ahalisinin, vergilerini toplamakla görevlendirilen Mirza Mustafa, Hüseyin oğlu Halil, Abbas Emir ve Kurd'un fazla akçe aldıkları ve muhasebe sonucu hakkı olanların haklarını vermediklerinden dolayı şikâyetçi olmaları üzerine haklarında gereğinin yapılması.

261

Hasan'ın, Karinabad ahalisinden Kormori(?), kardeşi Kurd ile alacaklıları Tari(?), Kafaoğlu Mehmed, Feda(?) ve Mako(?) adlı Kıbtîler'in hayvanlarını çalıp firar ettiklerinden bunların yakalanarak Edirne'ye getirtilmeleri.

262

Edirne Kaymakamı Hasan Paşa'nın, mutasarrıf olduğu Mihaliç hassı voyvodası Hamza'nın, Müslüman ve zimmî halktan vergilerini almak istediğinde Mandi(?) oğlu, Sinan oğlu, Bandırmalıoğlu, Balcıoğlu ve zimmî halktan bazı şahısların halka zarar verdikleri ve vergilerin toplanmasına engel olduklarından hapsedilmesini talep etmesi üzerine bu konuda kanunen gerekenin yapılması.

263

Sultan Süleyman Evkafı arazilerinden Çorlu kazasındaki Çoksekban arazisi zâbıtı Hacı İbrahim'in, Kınıklı köyünden Hasan ile ( ) köyünden Mustafa ve Çoksekban köyü sakinelerinden ( ) Hatun'da olan alacağının tahsili.

264

Atnaş'ın Dimetoka'ya bağlı Ortaköy sakinlerinden amcası Yorgi'yi ortağı İsterko(?), kaynatası Atnaş, Hırsava Karhcı(?) oğlu, Kostantin, Papas Niko, Papa Peter Poli(?) ve Ladce'nin(?) dükkanında öldürdükleri ve dükkanını yağmaladıklarından bahisle Edirne'ye getirtilerek yargılanmalarını talep ettiğinden gereğinin yapılması.

265

Yenice-i Karaağaç kazasına bağlı Doğancılar'dan Şaban'ın, Sipahi Ahmed'in mutasarrıfı olduğu timar köylerinden Edirne kazasına bağlı köylerin vergilerini toplama görevinde iken Mehmed tarafından vazifesine olunan müdahalenin engellenmesini talep ettiğinden gereğinin yapılması.

267

Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu haslarından Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına bağlı Ovacık köyü halkının, vergilerini vaktinde ödedikleri hâlde âyandan bazılarının kendilerine baskı yaptıkları ve fazla para talep ettiklerine dair şikâyetleri üzerine baskının bir an önce kaldırılması.

268

Hayrabolu kazası ahalisinin, Ali'nin her gelen kadı ve naibe katib olup bir takım uygunsuz işler yaptığına, kendisi için para aldığına dair şikâyette bulunmaları üzerine bu şahsın katiplikten alınarak hakkında gereğinin yapılması.

269

Hayrabolu sakinlerinden İbrahim'in, firar eden cariyelerinin Mehmed'in yanında oldukları tespit edildiğinden iadesini talep ettiğinde Mehmed bu konuda hüküm istediğinden gerekli hükmün gönderildiği.

270

Sûfîye Fatma Sultan Vakfı mütevellisi Osman'ın, söz konusu vakıf mukataası köylerinden Cisr-i Ergene kazasına bağlı Sarıhanlı ve Karaburçak köylerinin vergilerini toplayan Halil'de kalan vakıf alacağının tahsili.

271

Varna sakinlerinden Seyyid Ahmed'in, babası Seyyid Ömer'in vefatı üzerine Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin'in vasîsi olduğundan bahisle çocukların hisselerini mirastan almak istediğinde engel olan Varna kasabasından Şeyh oğlu Mustafa'nın müdahalesinin engellenmesi talebi üzerine kanunen gereğinin yapılması.

272

Bergos kasabasında Mahalle-i Cedid sakinlerinden Kıptî tayfasından Hasan, Ahmed, İbrahim, diğer Hasan, Mustafa, Sinan, Sabri, İvaz, Ali ve diğer Mustafa'nın; Alacamescid, Atik ve Hüseyin Bey Mahalleleri toprağında vergi gerektiren toprakları olmadığı hâlde mahalleler ahalisinden vergi talebinde bulunduklarından baskılarının kaldırılması.

273

Şahin adlı zaimin Silistre sancağı Aydos nahiyesinde mutasarrıf olduğu zeameti köylerinden Kızılcık, Refte, Salih Çelebi, Doğankayası, Taştepe, Sekiz Mahalle ve Yörükan köylerinin zabtı kendisinde bulunan Ahmed'in, talebi üzerine Hacı İbrahim tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

274

Ahmed'in, köyün ( ) toprağında ziraat yapıp mahsüllerini alanlardan sekizde bir öşürlerini talep ettiğinde Müezzin Ali'nin öşür vermek istemediğinden dolayı şikâyeti üzerine muhalefet edenler hakkında kanunen gereğinin yapılması.

275

Darüssaade Ağası Hacı Ali Ağa'nın, nezareti altında olan evkafdan Üsküdar'da bulunan merhume Atik Valide Sultan Evkafı'ndan Yeniil haslarına bağlı Aşudi(?) ve Akçakale nahiyesi mukataası cemaatlerinden bazılarının cemaatlerini bırakıp Erzurum ve Kars civarlarına yerleştiklerinden bahisle eski köylerine iskan edilmelerini talep etmesi üzerine gereğinin yapılması.

276

Yenice-i Karasu kazasına bağlı Koyun köyü ahalisinin, Erzva(?) oğlu Petre ve Güveyisi Yorgi'nin Ahmed'i öldürüp firar ettiklerini, maktulün babası Kokan Halil ile daha önce anlaşmışken katillerin yeniden düzen bozduğunu bildirmeleri üzerine davanın kanun çerçevesinde halledilmesi.

277

Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu haslarından Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına bağlı Ovacık köyü ahalisinin, vergilerini eda ettikleri hâlde kaza ahalisinden bazılarının ordu geçerken harç adıyla kazalarından fazla para alındığını, "Köyünüzün hissesine düşeni ödeyin." diye talepte bulunulduğuna dair şikâyetleri üzerine konunun araştırılarak kanunen gerekenin yapılması.

278

Hacı Mehmed ve Hüseyin'in şahsi işlerini görmek üzere Anadolu'dan Gelibolu'ya geldikleri ve memleketlerine dönmek istediklerinde engel olunmamasının ilgililere bildirildiği.

279

Karinabad ahalisinden Mustafa'nın, Yosef ve Papam(?) adlı Yahudîlerde olan alacağının tahsil olunması.

280

Şahin adlı Yahudî'nin, aralarındaki ticaretten dolayı Beypazarı voyvodası Mustafa'da olan alacağının tahsili.

281

Kapucıbaşı Ahmed'in, Maraş'a bağlı ( ) köyün toprağında Veli Fakih yakınlarında Kurd Çayırı denen boş ve ziraate elverişli yerin tarafından zabtı için temessük verilmesi.

282

Manastır'a bağlı ( ) köyünde sakin Dismo, Miço, Sape, Dipo ve bazı zimmîlerin, vergilerini zâbıtlarına verdikleri hâlde çeribaşılarının kendilerine baskı yaptığından bahisle çeribaşı hakkında şikâyetçi oldukları.

283

Seyyid Hüseyin'in, Silistre kazası ahalisinden bazılarının işlerini görmek üzere kendisini vekil ettikleri, işlerini gördükten sonra muhasebelerini görüp ellerindekini belirttikleri hâlde bazılarının kendisine baskı yaptıkları ve kanuna aykırı olarak parasını aldıklarından bu şahıslar hakkında şikâyetçi olduğu.

284

Seyyid Hüseyin'in, kimseye borcu ve kefilliği olmadığı hâlde Silistre kazasından bazıları "Sende alacağımız var." diye iddia edip zulmettiklerinden dolayı haklarında şikâyetçi olması üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

285

Seyyid Hüseyin'in, Silistre kazası ahalisinden bazılarının şahsî işlerini görmek üzere kendisini vekil ettikleri, işleri gördükten sonra muhasebeleştikleri zaman alacaklarını talep ettiğinde vermek istemediklerinden dolayı şikâyetçi olması üzerine Çardak kadısı tarafından gereğinin yapılması.

286

Seyyid Hüseyin ile Kurd'u, Silistre kazası ahalisinden bazılarının şahsî işlerini görmek üzere kendilerini vekil ettikleri, işleri gördükten sonra muhasebeleştiklerinde alacaklarını talep ettiklerinde vermek istemedikleri ve kendilerine baskı yaptıklarından dolayı haklarında şikâyetçi olduklarından bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

287

Seyyid Hüseyin ile Kurd'un, Silistre kazası ahalisinden bazılarının şahsî işlerini görmek üzere kendilerini vekil ettikleri, işleri gördükten sonra muhasebeleştiklerinde alacaklarını talep ettiklerinde vermek istemediklerinden dolayı haklarında şikâyetçi olduklarından davanın mahallinde görülerek çözümlenmesi gerektiği.

288

Seyyid Receb'in, oğlu Mehmed'i Çağlayık kazasına bağlı Kenes köyünden Kara İsmail ile arkadaşları Şaban, Topal Osman oğlu Ömer, Benlioğlu Hasan, Durali, Hocaoğlu Mustafa, ırgadın Bekir ve Kıbtî Ali'nin öldürdüğünden bahisle Kara İsmail'in ele geçirildiği ve diğerlerinin de yakalanarak haklarında gereken kanunî muamelenin yapılması.

289

Dârendeli İbrahim'in, Ferecik kasabası ahalisinden Ahmed, Veli, Osman, Kasım, Nasuh ve diğer kişi ile Başmakçılar, Harubali(?) ve diğer köy ahalisinden Anastaş, Kurd ve diğerlerinde olan alacağının tahsili.

290

Ahmed'in, Hacıosman Pazarı kazasına bağlı Kazgan köyü ahalisinde olan alacağını tahsil için gönderdiği üç adamına söz konusu köy ahalisinin zulmettiğine dair şikâyeti üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

291

Ahmed'in, Silistre sancağı sürsat bedelini toplamaya memur olup adamı Ahmed'i Dobral(?) köyüne gönderdiğinde köy ahalisinin adamını darp edip eşya ve parasını gasp etmelerinden dolayı şikâyeti üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

292

Ahmed'in, Vize kazasına bağlı Turgutbey köyünden İbrahim ile olan miras davasının kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

293

İstanbul ahalisinden İbrahim'in, Abdullah Efendi'nin Edirne'de Topkapı yakınında mutasarrıf olduğu hanı vekili Mustafa aracılığıyla kendisine kiraya verdiği, kirasını tamamen ödediği hâlde vekil Mustafa'nın kendisinden fazla para talep ettiğinden şikâyetçi olması üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

294

Prevadi kazası ahalisinden Ramazan, Ali ve Hacı ( ) adlı şahısların; kendilerine zulmettiği ve paralarını aldığına dair Silistre mütesellimin adamı hakkındaki şikâyetleri üzerine kanunen gereğinin yapılması.

295

Davud Paşa Camii Şerîfi Evkafı'ndan Ruskasrı kazasına bağlı Davudlu köyünün zâbıtı olan Süleyman'ın, vakıf tarafından öşrü alınan yerlere Misivri kazasına bağlı ( ) köyünün sipahisi tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

296

Eski Sivas Valisi Hüseyin Paşa'nın mütessellimi olan Halil'in, aralarında olan bazı hesapları görmek üzere Turgut'ta sakin Kethüda İbrahim'in yanına gitmesine Gelibolu İskelesi'nde engel olunmaması.

297

İvaz'ın, Mahas(?) ve Mikail'e olan borcunu ödemesi için İstabul'a gelip orada bulunan eşyalarını satmasına izin verilmesi.

298

Keşan kazasına bağlı Marzucu(?) köyü ahalisinin, köylerinde sakin Papa Timo(?) ve kardeşinin kendilerine baskı yaptıkları ve aleyhlerine asılsız suçlamalarda bulunduklarından dolayı şikâyet etmeleri üzerine bu şahısların yakalanarak Edirne'ye getirtilmeleri.

299

Hacı Ahmed'in, Şumnu ahalisinden Selim'de olan alacağının tahsili.

300

Ali Paşa Evkafı'na bağlı köylerden Karinabad kazasına bağlı Şeyh köyü ahalisinden bazılarının, vergilerini tamamıyla ve vaktinde yerine getirdikleri hâlde çeribaşılarının kendilerinden kanuna aykırı olarak talepte bulunduğundan dolayı hakkında şikâyetçi oldukları.

301

Karinabad kazasında sakin Kiptîlerden bazılarının, vergilerini kendisine teslim ettikleri hâlde kağıtlarını vermediği gibi fazladan para tahsil ettiğinden dolayı cizyedarları Ali'den şikâyetçi olmaları üzerine davanın yerinde görülerek halledilmesi.

302

Mehmed'in, Pravişte kazasının Orhan nahiyesinde mutasarrıf olduğu arsası üzerine bir simitçi dükkanı yaptığında kasabada bulunan simitçi tayfasının kendisine baskı yaptıklarından bahisle şikâyetçi olması üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

303

Ahmed'in, Kıptî tayfasından Ramazan'ın eski eşini alıp kendisine nikahladığını iddia ederek kendisinden zorla para aldığına dair şikâyeti üzerine konunun yerinde çözümlenmesi.

304

Kara Mehmed'in, Çağlayık kazasına bağlı Kenes köyünden Receb Hoca'nın kendisine iftira attığı, parasını aldığı ve zulmettiğine dair şikâyeti üzerine konunun yerinde görülerek çözümlenmesi.

305

Ebubekir'in, Yenice-i Karasu kazasına bağlı Kara Bazazlar(?) köyünden Çakalbaşı Mehmed adlı yeniçeride olan alacağının tahsil olunması.

306

Yenice-i Karasu kazasına bağlı Koyun köyünden Halil'in, oğlu Ahmed'i öldüren şahısların buldurularak cezalandırılması talebi.

307

Yanbolu kazası halkının, vergilerini verdikleri hâlde kazada sakin Müslümanların seferberlik akçesi diye para talep etmelerinden şikâyetçi oldukları.

308

Mustafa'nın, Şaban Çavuş'un Silistre sancağında Varna kazasına bağlı Düdekçi(?) köyü ve diğer mutasarrıf olduğu zeameti köylerinin zabtını kendisine verdiğinden bahisle emir verilmesi.

309

Seyyid İsa'nın, Gümülcine voyvodası olan Ali'nin Gümülcine'ye bağlı Çukacılar ve Sinofor adlı mezraların zabtını kendisine iltizam verdiği ve bedelini de kendisine peşin olarak ödediği hâlde Voyvoda Ali'nin anlaşmayı bozduğuna dair şikâyeti üzerine yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

310

Vefat eden Hacı Hasan'ın yetimlerinin vasîsi olan Mehmed'in, Hacı Hasan'ın Çorlu kazasına bağlı Deregünderli köyünden İdrisoğulları Hasan ve Hüseyin ile Rodoscuk kazası sakinlerinden birinde olan alacağının tahsili.

311

Yenipazar kazası ahalisinden bazılarının, Prevadi kazasına bağlı Patlak köyünde vergi vermeyi gerektiren toprakları olmadığı hâlde köy ahalisinin kendilerinden zorla para aldıklarına dair şikâyetleri üzerine alınan paraların sahiplerine geri verilmesi.

312

Bostan ustalarından Mustafa, eski Veziriazam Kethüdası İbrahim'in kethüdalıktan azledildiğinde Edirne'de Karakaş'tan kendisinin kefil olmasıyla aldığı borcun kalanını kendisinin ödediğinden bahisle talep ettiğinde İbrahim'in vermek istememesi üzerine şikâyetçi olduğundan alacağının tahsili.

313

Arpalık olarak Hüdavendigar sancağına mutasarrıf olan Süleyman'ın, emaneten mütesellim tayin ettiği İbrahim'i azledip yerine Ali'yi görevlendirdiğinden İbrahim'le muhasebelerinin görülerek, artan ne ise alınarak Ali'ye verilmesi.

314

Edirne kazası Üsküdar nahiyesine bağlı Kale köyünden Arslan'ın, Türkmen tayfasından bazılarının evini bastıklarını, mallarını yağmalayıp firar ettiklerini bildirmesi üzerine bunların yakalanarak Edirne'ye getirtilmeleri.

315

Edirne Kaymakamı Vezir Hasan Paşa'nın mutasarrıf olduğu Mihaliç hassı voyvodası Hamza'nın, halkın cizyelerini toplamak istediğinde karşı geldiklerini bildirmesi üzerine haklarında gerekenin yapılması ve cizyelerin tahsili.

316

Havva Hatun'un, oğlu Rodoscuk kazasında Desmod(?) yaylasına gidip gelirken Kazovası'nda arabacı Dimo tarafından öldürüldüğü, Dimo'nun firar ettiğini bildirmesi üzerine yakalanarak hakkında kanunen gereğinin yapılması.

317

Avodik(?) adlı Keşiş Kosta, Tonori'de(?) olan alacağının tahsili.

318

Tatarpazarı ahalisinin, kaza sakinlerinden Abdülkadir, Karabaşzâde Mehmed, diğer Mehmed ve Kara Ali'nin ahaliye zulmettikleri ve mallarını gasp ettiklerine dair şikâyetleri üzerine haklarında kanunen gereğinin yapılması.

319

Çanlı kazası ahalisinin, Sultan Bayezid-i Velî Han Evkafı'nın Çanlı kazası köylerinden bazı şahısların ahaliye yaptıkları zulümden dolayı şikâyetçi olmaları üzerine haklarında çıkacak fermanın gereğinin yapılması.

320

Mehmed oğlu Mustafa'nın, Mihrimah Sultan Evkafı'ndan günlük iki akçe ile vazife kardeşi Mehmed Ali'nin iken vefatı üzerine Mustafa'nın bu sırada başka memlekette bulunmasını fırsat bilen mütevellinin Aydın oğlu Ahmed'e vererek kendisini mağdur ettiğinden dolayı şikayeçi olması üzerine söz konusu vazifenin Mehmed oğlu Mustafa'ya verilmesi.

321

İstanbul'da bulunan kağıtçı tayfasının, bazı Acem ve Yahudî tüccarların dışarıdan kağıt getirenleri karşılayıp, kağıtları satın alarak depolayıp bilahare yüksek fiyattan satarak kendilerini zarara soktuklarından bahisle şikâyetçi olmaları üzerine söz konusu tüccarlar hakkında kanunen gereğinin yapılması.

322

Cevri Hatun'un, oğlu Seyyid Osman'ı öldürüp Rodoscuk'a firar eden şahsın bulunması talebi üzerine söz konusu arabacı şahsın yakalanıp Edirne'ye getirtilmesi.

323

Çöke nahiyesine bağlı Çakalderbend köyünden Rahomerid(?), Yavan ve diğer şahısların, vergilerini tamamen yerine getirdikleri hâlde çeribaşılarının kanuna aykırı olarak voynuk resmi adıyla kendilerinden para tahsil ettiğinden dolayı şikâyetçi olmaları üzerine davanın yerinde görülerek halledilmesi.

324

Valide Sultan'ın haslarından Ziştovi ve buraya bağlı yerler hassının voyvodası Hacı Ahmed'in, söz konusu hassa bağlı köylerde üretilen üzümlerden hasıl olan şıraları talep ettiğinde ahaliden bazılarının vermek istemediklerini bildirmesi üzerine haklarında kanunen gereğinin yapılmasının.

325

Ali'nin, Yanbolu kazasına bağlı Çömlek köyünden Behzad'da olan alacağının tahsili.

326

Şeyh Ahmed'in, Ferecik'de ( ) Camii imamlığını yaparken kendisine düşmanlık eden şahıslarla birlikte hareket eden İpsala kazası Naibi Mehmed'in kendisini vazifeden attırmasıyla mağdur olduğunu bildirmesi üzerine konunun yerinde araştırılarak çıkacak sonuca göre muamele olunması.

327

İpsala kasabası'nda Sarac İlyas Mahallesi sakinelerinden Şerîfe ve Hatice'nin, İpsala kazası Naibi Mehmed'in kendilerini darp ettiği, bebeklerini düşürmelerine neden olduğu ve kendilerine iftira ederek başka bir yere sürmek istediğinden bahisle şikâyetçi olmaları üzerine konunun yerinde araştırılarak çıkacak sonuca göre muamele olunması.

328

Nevruz Hatun'un, İznik'te bulunan bahçeye mutasaarıf olan oğlu Abdullah'ın vefatıyla söz konusu bahçenin miras olarak tasarrufuna geçtiğini ispat etmesi üzerine Seyyid Mustafa tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

329

Dimetoka sakinlerinden ve çanakçı esnafından Kiryako'nun, haricî çanak işleyen Nikola, Todore ve Dimitraki'nin kendi sanatını taklit ederek zarar verdiklerinden dolayı şikâyetçi olması üzerine söz konusu şahıslar hakkında kanunen gereğinin yapılması.

330

Zakarya Hatun'un, kız kardeşinin oğlu Abetdi'nin(?) değerli eşyası ile bir miktar parasını alarak Rusçuk tarafına firar ettiğini bildirdiğinden söz konusu şahsın yakalanarak Edirne'ye getirtilmesinin sağlanması.

331

Kırkkilise'de Cami-i Kebir Mahallesi'nde sakin Osman ile bazı şahısların, gayrımüslimlerden bazılarının cami etrafında meyhaneler açıp içki sattıklarına dair şikâyetleri üzerine söz konusu şahıslar hakkında kanunen gerekenin yapılması.

332

Şeyhlü kazası ahalisinin, her vergiden kendisi için fazla para aldığına dair kazalarının kadısından şikâyetçi olduklarından konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

333

Babadağı ahalisinden Ayşe Hatun'un, oğlu Ahmed'i öldürüp firar eden şahısları Niğbolu mütesellimininin yakalayarak tutukladığından söz konusu şahısların Babadağı'na getirtilmesi.

334

Uzuncaabad-ı Hasköy kazası sakinelerinden Meryem'in, kocası Hüseyin boşadığında nafaka karşılığı miktarı belirli eşyaları kendisine vermişken Hasan Hoca'nın "Eski kocan benim eşyamı çalmıştı." diyerek eşyalarını zorla aldığını bildirmesi üzerine kanunen gereğinin yapılması.

335

Timar sahibi Mehmed ve Hacı Hasan adlı sipahilerin mutasarrıf oldukları köylerden Kars kazasına bağlı (…) köyü toprağında çiftçilik yapan Hasan Çavuş, Mahduk(?), Hüseyin ve diğer şahısların öşürlerini vermek istemediklerini bildirmeleri üzerine yerinde çözülmezse Erzurum'a getirilmeleri.

336

Uzuncaabad-ı Hasköy kazası ahalisinin, vergilerini ödemeye razılarken söz konusu kaza ileri gelenleri ve halkından bazılarının kanuna aykırı olarak fazla para talep edip aldıklarını bildirmeleri üzerine haksız olarak alınan akçelerin sahiplerine iadesi.

337

İstanbul'da bulunan kağıtçı tayfasının, bazı Acem ve Yahudî tüccarların dışarıdan kağıt getirenleri karşılayıp, kağıtları satın alarak depolayıp bilahare yüksek fiyattan satarak kendilerini zarara soktuklarından bahisle şikâyetçi olmaları üzerine söz konusu tüccarlar hakkında kanunen gereğinin yapılması.

338

Mühürdar Hasan'ın, hâlâ Aydasan(?) kadısında olan alacağının tahsili.

339

Mehmed'in, mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Kastamonu'da Boyabad ve diğer nahiyelerde bulunan köylerden Örenözü(?) ve bağlı köyler serbest olduğundan müdahale olunmaması için hüküm yazıldığı.

340

Hacı Hasan adlı yeniçerinin, Akçaşehir kazasında sakin bazı yeniçerilerin kendisini darp edip yaraladıklarını bildirmesi üzerine söz konusu şahıslar hakkında yerinde kanunen gereğinin yapılması.

341

Valide Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Ekradlık hassı kethüdası Hacı Mehmed'in, söz konusu hassın halkından Tatar kethüda, Hacı Ali, Emiroğlu Mustafa, Kara Şaban ve diğer bazı şahısların ahaliyi tahrik ettiklerini, vergilerini vermemeye yönlendirdiğini bildirmesi üzerine söz konusu şahısların uyarılması ve dinlememeleri halinde Edirne'ye getirtilmeleri.

342

Valide Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Ekradlık hassı kethüdası Hacı Mehmed'in, söz konusu hassın hâlâ kadısı olan Ömer'in ahaliye zulmettiği ve fazla para aldığını bildirmesi üzerine kanuna aykırı olarak aldığı paraların sahiplerine iade ettirilmesi.

343

Valide Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu Ekradlık hassı kethüdası Hacı Mehmed'in, söz konusu hassı halkından bazılarının cemaatlerinden ayrılarak başka kasaba ve köylere yerleştiklerini bildirmesi üzerine eski yerlerine iskan edilmelerinin sağlanması.

344

Mehmed'in mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Kastamonu'da Boyabad'a bağlı Örenözü, Başeğen, Kadı Deresi, Beybükü ve Taşköprü kazasına bağlı Yahya Deresi, Şahinceli, Karaağaç ve Köni kazasına bağlı Akçaşehir, Samanlı ve Yeran(?) ve buraya bağlı köyler halkının; Boayabad'da sakin Dişlek Çavuşoğlu Hatib, Devecioğlu Muslu ve Hacı Bayramoğlu'nun daima memurlar ve idareciler yanında dolaşıp laf

yetiştirdiklerini, vergi işlerine karıştıklarını, zulmettiklerini bildirmeleri üzerine söz konusu şahısların uyarılması ve dinlememeleri halinde kanunen gereğinin yapılması.

345

Gümülcine'de bulunan Akpınar ve diğer köylerdeki zeamete mutasarrıf olan İbrahim'in, zeametin zabtını emaneten Mehmed'e verdiğinden zabtı için elinde bulunan temessük gereğince hüküm yazıldığı.

346

Mehmed'in mutasarrıfı olduğu zeameti köylerinden Kastamonu'da Boyabad'a bağlı Örenözü, Başeğen, Kadı Deresi, Beybükü ve Taşköprü kazasına bağlı Yahya Deresi, Şahinceli, Karaağaç ve Köni kazasına bağlı Akçaşehir, Samanlı ve Yeran(?) ve buraya bağlı köyler halkının; Boayabad'da sakin Dişlek Çavuşoğlu Hatib, Devecioğlu Muslu ve Hacı Bayramoğlu'nun daima memurlar ve idareciler yanında dolaşıp laf yetiştirdiklerini, vergi işlerine karıştıklarını, zulmettiklerini bildirmeleri üzerine söz konusu şahısların uyarılması, aldıkları paraları sahiplerine vermeleri ve dinlememeleri halinde kanunen gereğinin yapılması.

347

Ömer'in, Hayrabolu kazasına bağlı Öri(?) adlı vakıf köy toprağında bulunan tarla ve çayırlara mutasarrıfe olan eşi Hatice Hatun'un rızasıyla kendisine verdiği ve vefat etmesi üzerine söz konusu köyün zâbıtının anılan yerleri başkasına vermeye kalkışmasıyla yaptığı müdahalenin engellenmesi.

348

Cisr-i Mustafapaşa kazası ahalisinden bazılarının, zeamet köylerinden olup Kınıklı Mezrası toprağında bulunan bağlarının vergilerini vermeye razılarken söz konusu zeametin subaşısının kanuna aykırı olarak öşür talep ettiğini bildirmeleri üzerine subaşının uyarılması.

349

Cisr-i Mustafapaşa kasabasında Çeyrekçi tayfasından Abdülhalim, Ahmed ve diğer şahsın, taşradan sığır satın alarak kıymetinden iki akçe eksiğe sattıklarını

bildirmeleri, bu duruma kasapların itiraz etmesi üzerine engel olunmaması için hüküm yazıldığı.

350

Gebze'de Mustafa Paşa Evkafı'na bağlı köylerden Tavatuş(?) köyü halkının, vergilerini vaktinde öderlerken zâbıtlarının kanaat etmeyerek kanuna yakırı olarak vergi talep ettiği ve baskıda bulunduğuna dair şikâyetleri üzerine kanunen gereğinin yapılması.

351

Hüseyin'in, Serfice kasabası sakinlerinden Hasan'da olan alacağının tahsili.

352

Eşkıyalar hangi köye gelirse yakınında olan köylere ve mahkemeye haber verilerek üzerlerine hücum edip tutuklanmaları bütün köyler ahalilelerine tenbih olunmuşken Filibe'ye bağlı İzdıraycka(?) adlı köye eşkıya geldiği, evleri yakıp üç Müslüman'ı öldürdükleri hâlde köy ahalisinin civar köylere haber vermemesi ve eşkıya üzerine hücum etmeyerek emre itaatsizlik ettiklerinden haklarında gereğinin yapılması.

353

Hacı Süleyman'ın, timar sahibi Mehmed'in timarı köylerinden Havass-ı Mahmudpaşa kazasına bağlı Devlethan ve Sükutçuk mezralarının zabtını kendisine verdiğinden bahisle elindeki temessükü gereğince zabtı için hüküm yazılması.

354

Cisr-i Ergene'ye bağlı Karaburçak köyünden Yorgi, Kiryazi, Kivek(?), Niko, Cavdar ve diğer şahıs; Hayrabolu kazasında sakin Petko, Niko, Yorgo, Esterko(?), Barkiri, Angeli, Dimitri, diğer Yorgo, Aleksi ve diğer şahıslarda olan alacaklarının tahsili.

355

Rodoscuk kasabası ve köyleri ahalisinin; vergilerini verip borçları yokken kazadan bazı şahısların kanuna aykırı olarak bunlardan para almaları ve görülen dava sonucu bunlardan aldıkları paralar geri iade ettirilmişken İmambaşı Hacı Mehmed, Kurt

Hacı Osman ve Topal Hacı Hasan ile Rum kethüdası Kosta, Ermeni kethüdası ( ) Viktor ağız birliği ederek kendilerine zulmettiklerine dair şikâyetleri üzerine konunun mahallinde araştırılarak söz konusu şahısların Edirne'ye getirilmeleri hususunda hüküm yazıldığı.

356

Hatice Sultan'ın eski başağası olan Süleyman'ın, Şeyh Ömer'de olan alacağının vekilinden tahsili.

357

Bor kasabası ahalisinin, hâlâ kadıları olan Zeynel Âbidin'in yaptığı resmî işlerde kanuna aykırı fazla paralarının alındığını bildirmeleri üzerine aldığı paraları sahiplerine iade etmesi.

358

Çorlu kazası imamlarından birinin; kazadan bazılarının Sultan Süleyman Han İmaret-i Amiresi'nden sepetleri ve tasları, evleri basıp eşyaları çaldıklarını bilahare kendilerinin yeniçeri olduklarını iddia eden İsmail oğlu Mehmed, Bağdadlıoğulları Mustafa ve Mehmed; Taşkın Mahallesi'nden Böce Hüseyin, Kör Hüseyin; Kemal Kadı Mahallesi'nden Deli Kasım Mustafa ve İsmail oğlu Mustafa; Hacı Emin Mahallesi'nden Kutuoğlu Musa; Karaca Ahmed Mahallesi'nden Kara Ali ve Hızır Ağa Mahallesi'nden Veyis oğlu Ahmed'den şikâyetleri üzerine bu şahısların Edirne'ye getirilmeleri.

359

Uzuncaabad-ı Hasköy, Çırpan ve Zağra-i Atik kazalarında her sene bir defa kurulan panayırlara zâbıta tayin edildiği.

360

Hatice Sultan'ın kethüdası Mustafa'nın, Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu Kızılcamüsellem hassı köylerinden Filibe kazasına bağlı Konice mezrasındaki yerlere civarında zeamete mutasarrıf olan İsmail tarafından olunan müdahalenin engellenmesi talebi hakkında kanunen gereğinin yapılması.

361

Hüseyin’in, Denizli voyvodasının bazı işlerini görmek üzere İstanbul’a geldiği ve memleketine dömek istediğinde engel olunmaması.

362

Kazgun köyünde sakin voynuk tayfası, üzerlerine düşen vergileri verdikleri halde kendilerinden seferberlik akçesi adıyla akçe talep edildiğinden baskının kaldırılması.

363

Ahmed’in, Lofça kazası sakinlerinden Osman’ın kazada bulunan evi ile Lih(?) köyündeki çiftliği, bağı ve değirmenlerini bedelini ödeyerek satın aldığı aldığı hâlde kendisine teslim etmediğine dair şikâyeti üzerine meselenin yerinde çözülmesi.

364

Dârendeli Seyyid Receb’in, oğlu Seyyid Mehmed’i öldüren Çağlayık kazasında sakin eşkıyadan Hocaoğlu Mustafa ile yandaşları Topal Osman oğlu Ömer ve Ebubekir ve Kıbtî Mustafa’nın firar ettiklerini bildirmesi üzerine ve durumun Bereketli kadısı tarafından araştırılması, sonuca göre bunları azmettiren Sefer ile kefilleri olan Yengeoğlu Hasan ve Durali Dede’nin Edirne’ye getirilmelerinin sağlanması.

[364a]

Haymana-i Sağir naibi Ahmed’in, nahiyeye bağlı Gökler köyü sakinlerinden Hacı Mustafa’nın oğlu Hakverdi’nin, Bozulus aklamından Tabanlı aşiretinden Bulutlu cemaatinden Abdullah ve kardeşi Haydar oğlu İbrahim’in sakin olduğu evi bastıkları, evi harap ettikleri ve kendisini öldürmeye kalkıştıklarına dair şikâyetçi olduğunu bildirmesi üzerine durumun Ankara naibi tarafından araştırılarak sonucuna göre kanunen gereğinin yapılması.

365

Veyis’in, Uluborlu kazasında sakin Mustafa’nın bahçesini bedelini ödeyerek satın aldığı hâlde "Anlaşmayı bozarım." diyerek tehdit ettiğini bildirmesi üzerine Veyis’in elinde olan belgeye göre gereğinin yapılması.

366

Zaim İbrahim'in, Paşa sancağında Gümülcine kazasına bağlı Akpınar köyü ve gayrıdan olan zeameti kendisinde olduğundan eski mutasarrıfı tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

367

İstanbul sakinlerinden Menteş adlı Yahudî'nin Karinabad kazasında sakin Baram(?) adlı Yahudî'de olan alacağının tahsili.

368

İvaz'ın, Silistre kazasından alınan 80 adet öküzü yerinden alıp getirerek kasapbaşıya teslim ettiği ve hizmeti karşılığını almışken söz konusu kazadan bazılarının fazla paralarını almakla kendisini suçladıklarını bildirmesi üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

369

Derbendi köyü ahalisinin; Aşılu köyü ahalisinin yaylaklarını basıp, hayvanlarını götürerek zulmettiklerini bildirmeleri üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

370

İlbasan kazası Derbend köyü ahalisinin, Aşılu köyü ahalisinin Küçük Dırağan denilen yaylaklarının yarısını zabt ettiklerini bildirmeleri üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

371

Hacı Mehmed ve Yakub'un, Aşbat kazasına bağlı Yunaris köyü yakınında Gostice Nehri kenarında yaptıkları değirmene üst taraflarında bulunan değirmenlerin mutasarrıfları Ahmed ve İbrahim tarafından su yolu bozularak müdahale edildiğini bildirmeleri üzerine su yolunun düzeltilmesi, bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

372

Cisr-i Ergene naibi ile menzilcisinin Edirne'ye gelmeleri gerektiği.

373

Ayşe Hatun'un, murisi Hacı İsa'nın eşinin altın bileziğini bir hatuna verip hac ettirdiğini, öldüğünde eşinin "Buğday almak için vermiştim." deyip altın bileziği talep ettiğine dair şikâyeti üzerine kanunen gereğinin yapılması.

374

Hasbahçe bostancılarından Hocaoğlu (…) ve Hüseyin oğlu Ahmed'in, Zağra-i Atik kazasına bağlı Karapınar köyü toprağında vergi gerektiren emlak ve arazileri olmadığı hâlde söz konusu köy ahalisinin kanuna aykırı olarak vergi talep ettiklerini bildirmeleri üzerine kanunen gereğinin yapılması.

375

Süleymaniye Evkafı ruznamecisi vefat ettiğinden hanesinde bulunan emanetler mirasçılarından alınarak ruznameci tayin olunan Mehmed'e verilmesi.

376

Durez'in(?), Manastır'a bağlı Küçük Manastır köyünden Kiryazi oğlu ve diğer şahsın kendisi Edirne'deyken "Bağlarımız senin tarlan tarafından gelen ateşle yandı." diyerek kendisine baskıda bulunduklarını bildirmesi üzerine konunun yerinde araştırılarak sonucun bildirilmesi.

377

Mihaliç'de bulunan Karaca Ahmed Paşa Camii Şerîfi ve İmareti Evkafı'ndan almak üzre vazife ve fodulaları taleb ettiklerinden vakıf mütevellisinin vermek istemediğini Yahya, Ahmed, İbrahim, Zülfikar, Halil ve Mustafa'nın bildirmesi üzerine ellerindeki berat gereğince hakları olan vazife ve fodlaların alınması.

378

Edirne'de sakin Yahudî tayfasından Tobya Kohen adlı doktorun, İstanbul'da sakin Haydar Yabuş(?) oğlu İsrail'de olan alacağının tahsil olunması.

379

Hayrabolu kasabasında bulunan Bakiye Hatun Vakfı'nın eski mütevellisi Mehmed'in, kendisinde vakıftan bir şey kalmamışken yeni mütevelli Mehmed ile Aydın

oğlu İbrahim'in "Mehmed'de vakfın alacağı var." diyerek baskıda bulunduklarını bildirmesi üzerine elindeki fetva gereğince amel olunması.

380

Mehmed, Yorgo, Dimitri, Peter ve diğer şahısların Dimetoka kazası sakinlerinden İstamo'da olan alacaklarının tahsil olunması.

381

Yorgi'nin, İnöz kazası sakinlerinden Rima(?) ve Yani'de olan alacağının tahsil olunması.

382

Abdullah'ın, Yanbolu kazasına bağlı Kargun(?) köyü sakinlerinden babası İbrahim vefat ettiğinde çiftliği, emlak ve eşyası kendisine kaldığı hâlde söz konusu köyden Kara İvaz, Ahmed, Kıbtî Kadri ve Göncü Dinan'ın(?) müdahalede bulunduklarını bildirmesi üzerine elinde bulunan fetva gereğince amel olunması.

383

Yenice-i Karasu kazasına bağlı Koyun köyü ahalisinin, köylerinde öldürülen Ferman Halil oğlu Ahmed'in katillerinin zimmîlerden iki kişinin olduğu anlaşıldığı hâlde maktulün babasının diyet talebinde bulunduğunu bildirmeleri üzerine yerinde araştırma yapılarak kanunen gereğinin yapılması.

384

Yenice-i Karasu kazasına bağlı Musa (…) köyünden Halil'in, söz konusu köyden Süleyman, Hatib oğlu Mehmed, Hasan ve diğer şahısların düşmanlık ederek kendisinde alacakları olduğunu iddia edip dava açıp para talep ettiklerini bildirmesi üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

385

Edirne Kaymakamı Vezir Hasan Paşa'nın mutasarrıf olduğu haslarından Haymaneteyn hassı voyvodası Ali ile Haymana-i Kebir kazasına bağlı yedi köyün ahalisinin; Bozulus Türkmeninden Karamanlı cemaatinden Yunus oğlu Ali, İncirci Veli, Danacıoğlu İbrahim, Daroğlu Mehmed, Kara Mehmed, Cafer, Maksud oğlu Murad,

Kara Mehmedli, Mehmed, Kocuklu Murad oğlu Ali ve karındaşları, Cafer oğlu Şîr, Hacı Mehmed, Hacı Resul Haymana-i Sağir kazasına bağlı Yaylalıözü'nde tarım yaptıkları ve aldıkları mahsulün öşrünü vermedikleri gibi hayvanlarını ekinlerine sokarak zarar verdiklerine dair şikâyetleri üzerine öşürleri tahsil olunduktan sonra Edirne'ye getiriilmeleri.

386

Ağrican nahiyesine bağlı köyler ahalisinin, bazı şahısların fahişe kadın saklayıp, şarap yaptıkları gibi türlü eşkıyalıklar yaparak halka zarar verdiklerine dair şikâyetlerinin yerinde araştırılması ve eşkıyalık yapanların cezalandırılmaları.

387

Çağlayık kazası ahalisinin, katil ve hırsız olan Sefer adlı eşkıyadan şikayeçi olmaları üzerine durumun tahkik olunarak eşkıyanın hakkında kanunen gerekenin yapılması.

388

Hacı Mehmed ve diğer Mehmed'in, Dergah müteferrikalarından Ali'nin mutasarrıf olduğu zeameti köylerinden Haydar, Naili ve Kabaklı köylerinin zabtını kendilerine verdiğinden ellerindeki belge gereğince emir yazılması.

389

Çağlayık kazasına bağlı Kenez köyünde sakin Seyyid Receb'in, oğlu Mehmed'i aynı köyden Hocaoğlu Mustafa, Ömer, Ebubekir ve Kıbtî Ali ve diğer şahısların öldürdüklerini, iki defe emir geldiği hâlde kefilleri Hasan, Durali ve Üveys'in bunları ele vermediğini bildirmesi üzerine söz konusu şahısların Edirne getirilmeleri.

390

Gelibolu'da bulunan Sarıca Paşa Evkafı mütevellisinin, vakfa ait dört adet dükkana mutasarrıf olan şahsın çocukksuz olarak vefat etmesiyle dükkanları başkasına kiraya vermek istediğinde kaza sakinlerinden Kemeş Mustafa'nın engel olduğunu bildirmesi üzerine söz konusu dükkanların kiraya verilmesi ve itiraz edenlerin Edirne'ye getirilmeleri.

391

Şam'a bağlı Hatî(?) kasabasında bulunan Fatma Sultan Evkafı'nın katibi Ahmed ve vergi toplamakla görevli Ebu's-Safa'nın, hak ettikleri vazifeleri vakfı mütevelliyesi Rabia Hatun vermemek istemediğini bildirmeleri üzerine ellerinde bulunan beratları mucebince haklarının verilmesi.

392

Edirne kazasına bağlı Kale köyü ahalisinden Arslan'ın, Beyli cemaatinden bazı şahısların eşyalarını çalarak firar eden şahısların yakalanıp Edirne'ye getirilmeleri.

393

Mihrimah Sultan Evkafı'na bağlı köylerden Nevrekop kazasına bağlı (…) köyü ahalisinin, köyleri civarında bulunan ve kömür, odun, kereste sağladıkları Menaç Dağı'ndan dolayı Aşağı Derbendi köyü ahalisi ile aralarında olan ihtilafı çözmeye çalışırlarken bu defa İlise köyü ile aralarında doğan husumetin ellerinde bulunan belgeleri ve kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

394

Ali'nin, Karinabad kazasına bağlı Susığırı köyünden Bektaş oğlu Hasan'ın haksız olarak kendisinden zorla para aldığını bildirmesi üzerine söz konusu şahsın haksız olarak aldığı parayı iade etmesi.

395

Sultan Selim Han Camii Evkafı'na bağlı köylerden Karinabad kazasına bağlı Göbekli köyü ahalisinin, Korucular köyünde sakin Yörük tayfasından Mehmed, Ahmed ve İbrahim'in insanların kıyafetlerini soyup çaldıklarını, halka şiddet uygulayıp yaraladıklarını ve türlü eşkıyalıklar yaptıklarını bildirmeleri üzerine söz konusu şahısların uyarılması ve dinlemedikleri takdirde haklarında kanunen gereğinin yapılması.

396

Filibe kazasına bağlı Korucak-ı Müsellah(?) köyü ahalisinin, köyleri zâbıtının köyde bir Müslüman ve bir zimmîyi öldürdüğünü, diyet öşrü olarak akçelerini aldığını bildirmeleri üzerine zâbıt hakkında kanunen gereğinin yapılması.

397

Akçakızanlık kazasının Kıptîlerinin cizyedarı olan Kürd Hüseyin'in yanına bazı hırsız Kıptîleri alıp halka zulmettiğinin bildirilmesi üzerine dava görüldüğünde bu cizyedarın eşkıyalara sahip çıktığından bahisle söz konusu şahıslar hakkında yerinde araştırılarak kanunen gereken muamelenin yapılması.

398

Keşan kazasına bağlı Morez(?) köyü Müslüman ahalisinin, köylerine sonradan gelip yerleşen Aleksandra'nın mescitlerinin yakınına domuz ağılı yapıp bir de kendilerini mescide domuz doldurmakla tehdit ettiğini bildirmeleri üzerine söz konusu şahsın yakalanarak Edirne'ye getirilmesi.

399

Hacı Mustafa'nın, Cisr-i Ergene'de Şehsuvarbey Mahallesi'nde sakin Ali'de olan alacağının tahsili.

400

Ahmed'in, zaim Mehmed'in mutasarrıf olduğu zeameti köylerinden Pravadi kazasına bağlı Karaağaç, Koylubey ve Gazioğlu mezralarının zabtı kendisinde olduğundan elindeki belge gereğince zabtı için emir verilmesi.

401

Seyyid Mustafa'nın, Hanzadelerden Şahbaz Giray Sultan'ın mutasarrıf olduğu Yanbolu hassının zabtı kendisindeyken söz konusu kaza sakinlerinden Mehmed iki buçuk aylık mahsülünü alıkoyduğundan konunun yerinde kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

402

Veli ve Ömer'in, Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına bağlı Kara Halil köyünde bulunup vefat eden Ağriboz Mirlivası Sinan Bey'e hibe edilen yerleri müteveffanın

vakfettiği ve gelire mutasarrıflarken evlad-ı vakıftan Mustafa Hoca ve Sinan oğlu Mehmed'in hisselerine kanaat etmeyerek mahsülün tamamını almak istemeleriyle ortaya çıkan anlaşmazlığı bildirmeleri üzerine vakıf evlatlarının müdahalelerinin engellenmesi.

403

Şam'da Maddetü'ş-Şeyh(?) Mahallesi'nde sakin pazarcı tayfasından Hacı Mustafa ve Hacı Ahmed'in değerinde meyve ve saire satıkları hâlde diğer meyveciler ve saireler tarafından müdahale edildiğini bildirmeleri üzerine kanuna aykırı olarak müdahale olunmaması.

404

Seyyid Ahmed'in, Cisr-i Mustafapaşa kasabası ahalisinden Seyyid Deli Osman'ın kendisine kılıçla saldırarak baş parmağını kestiği ve şikâyet etmesi durumunda öldürmekle tehdit ettiğini bildirmesi üzerine söz konusu şahsın yakalnarak Edirne'ye getirilmesi.

405

Yanbolu kazasına bağlı Muslu Koca köyünden Dimitri'nin, aynı kazadan Sığırtmaç Prodan, Çoban Prodan, Çoban Momçe ve Marko oğlu Ostoye'nin ailesiyle birlikte tarladayken tarlayı basarak eşi ile kendisini tutup, kızına tecavüz edip zumettiklerini bildirmesi üzerine söz konusu şahısların yakalanarak Edirne'ye getirilmeleri.

406

( ) Hatun'un, cariyesini zorla alıp götüren Abdülkadir'in bilahare vefat etmesiyle oğullarından söz konusu cariyeyi istediğinde vermek istemediklerini, oğlu Ömer'i vekil tayin ettiğini bildirmesi üzerine konunun kanun çerçevesinde halledilmesi.

407

( ) zimmînin, mûrisi Todor'un Serfice sakinlerinden (…) oğlu Mustafa, Osman oğlu Mustafa, Hasan, İbrahim ve Ahmed tarafından öldürüldüğünü, mallarının yağmalandığını bildirmesi üzerine davanın yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

408

Terzi Yorgo'nun, Edirne'de Hıristos Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu hanesinin Dergah yeniçerileri kışlasıyken konak defterinden çıkarıldığından konak sakinlerinin rencide edilmemesi.

409

Hüseyin ve Abdurrahman'ın, timar köylerinden Dimetoka kazasına bağlı Alayer köyünde eskiden beri vergilerini aldıkları yerlere Sipahiler köyü sipahisi Hasan tarafından olunan müdahalenin engellenmesi.

410

Hacı Mehmed ve Hüseyin'in, şahsî işlerini görmek üzere Anadolu'dan Gelibolu'ya geldikleri, dönmek istediklerinde engel olunmaması.

411

Filibe sakinlerinden İbrahim'in, bir suçu yokken Filibe sakinlerinden İsfahan ve annesi Emine "Kardeşimiz ve oğlumuz senin yanındayken başka memlekete gittiğinden senden isteriz." diyerek kendisini rencide ettiklerini bildirmesi üzerine kanunun yerinde kanunen halledilmesi.

412

Ahyolu kazasına bağlı Zirve köyünden Yorgi'nin, aynı köy ahalisinden Karça, Bercekor, Tokralı, Miho, Poyebos, Logosya, Braşlak ve diğer şahısta olan alacağının tahsili.

413

Edirne kazasına bağlı Yumrukaya köyü ahalisinin, eskiden beri kendilerine ait olan ve kullanageldikleri meraya Hatunili kazasına bağlı Komadin(?) köyü ahalisi ve Abdülbaki tarafından zarar verildiğini, zabt edildiğini, çobanlarını hapsedip koyunlarının telefine sebep olduklarını bildirmesi üzerine olunan müdahalenin engellenmesi.

414

Sultan Selim Han Evkafı'na bağlı mukatalardan Karinabad kazasına bağlı Göbekli köyü ahalisinin, Korucular köyünde sakin yörük tayfasından Mehmed, Ahmed ve İbrahim'in eşkıyalık yaptıklarını bildirmeleri üzerine söz konusu şahısların haklarında kanunen gerekenin yapılması.

415

Karaferye Kadısı Selim'in, Karaferye ahalisinin; Karaferye sakinlerinden olup hâlen Cumapazarı kadısı olan (…) oğlu Mehmed'in uygunsuz hareketlerde bulunduğunu, ahaliye zulmettiği ve saireye dair şikâyetlerini bildirmesi üzerine söz konusu kadı'nın Selanik'e getirilmesi, kendisinde bulunan şeylerin sahiplerine iadesi ve kendisinin hapsi için hüküm yazıldığı.

416

Çorlu kasabasından Hüseyin'in, Yazıcı Mehmed'e olan borcunu tamamen ödediği hâlde yalancı şahit ayarlayarak otuz üç bin akçe daha talep ettiğini bildirmesi üzerine davanın yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

417

Hacı Eyüb'ün, Aydıncık kazasında sakin Hacı Hüseyin'de olan para ve buğday alacağının tahsil olunması.

418

( ) ve Mustafa'nın, Hacıoğlupazarı ahalisinin şahsî işlerini görmek üzere kendilerini vekil ettikleri, işlerini görüp muhasebeleştiklerinde masrfaları ile haklarını talep ettiklerinde vermek istemediklerini bildirmeleri üzerine haklarının dergah çavuşlarından Hüseyin aracılığıyla aldırılması.

419

Mustafa'nın, Ali Ağa'da olan alacağının tahsil olunması.

420

Şahin adlı Kıbtî'nin eşi Kerime ile Alime'nin, Uzuncaabad-ı Hasköy sakinlerinden bazı şahıslar tarafından Şahin'in öldürüldüğünü bildirmeleri üzerine konunun yerinde araştırılarak kanunen gereğinin yapılması.

421

Emine Hatun'un, babası Mehmed ve kardeşi Ali ticaret amacıyla Yenişehir-i Fener'e giderlerken Türkmen tayfasından yörük Mehmed, Kara Hasan, Uğurlu Sefer ve Alişan tarafından öldürüldüklerini bildirmesi üzerine konu hakkında kanunen gerekenin yapılması.

422

Sultan Selim Han Evkafı köylerinden Aydos kazasına bağlı Derbend-i kebir köyü ahalisinin, ( ) şahsa olan borçlarını vermeğe razılarken söz konusu kazadan Hüseyin, Receb, Kostantin ve Papas'ın ahaliden murabaha adıyla topladıkları meblağın muhasebesi görülmek istenildiğinde yanaşmadıklarına dair şikâyetleri üzerine haklarında kanunen gereğinin yapılması.

423

Kudüs'te sakin Rum Patriki, Rum ve Gürcü ruhban tayfasıyla Kudüs'te bulunan Rum ahalisinin, kendilerinden tekalif-i şakka alınmazken Salih Paşa tarafından çeşitli bahanelerle kendilerine zulmedildiğini, Salih Paşa'dan sonra gelen idarecilerinde aynı zulme devam ettiklerini bildirmeleri üzerine kanuna aykırı muamele etmemeleri hususunda muatasarrıfların, mütesellimlerin ve sairlerinin uyarılması.

424

Mustafa'nın, vefat eden Mustafa'da olan alacağının mirasçıları Süleyman, ( ) ve Zeynep'ten tahsil olunması.

425

Hatice Sultan'ın mutasarrıfesi olduğu hassı köylerinden Zağra-i Atik kazasına bağlı (…) köyü halkının, bazı kimselerin vergi gerektiren emlak ve arazileri olduğundan hisselerine düşeni talep ettiklerinde "Biz askerdeniz." deyip vermek istemediklerini bildirmeleri üzerine kanunen gereğinin yapılması.

426

Acem tüccarlarından Yakob'un, kardeşi Nazar ile hizmetkarı İstefan ticaret için Hezargrad'da ike söz konusu kazaya bağlı Şirmen(?) köyünden bazı şahısların bunları

haksız yere öldürdüklerini, eşyalarını ve hayvanlarını yağmaladıklarını bildirmesi üzerine davanın yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

427

Hüseyin'in, borcunu ödemeyip Şam'a firar eden, geldiğinde de ödemeyen Mustafa Ağa'da olan alacağının tahsil olunması.

428

Çirmen kazasına bağlı Sarıyar köyü ahalisinin, köyleri zâbıtı olan Mustafa'nın kölesi Hasan'ın düşerek ölmesinden dolayı herhangi bir şey gerekmezken Zâbıt Mustafa'nın diyet talep ederek kendilerine baskı yaptığına dair şikâyetçi olmalarıyla konunun kanun çerçevesinde halledilmesi.

429

Yorgaki'nin, Ahyolu kazasına bağlı Zoran köyünden Dimitri'de olan alacağının tahsili.

430

Halil'in, çoban Dragan, Miço ve kardeşinin koyunlarını sürüp götürüp Yanbolu kazasına firar ettiklerini bildirmesi üzerine söz konusu koyunların buldurularak sahibine teslim edilmesi.

431

Sultan Süleyman Han Camii Şerîfi Evkafı köylerinden Razlık kazasına bağlı Aruluk(?) ve Başakcı(?) köyleri halkının, vergilerini toplamakla görevli Süleyman Ağa'nın verdikleri mebalağ ile yetinmeyip fazla para talep ettiğine dair şikâyetçi olmaları üzerine aldıklarının geri iade edilmesi ve Süleyman Ağa'nın İstanbul'a gönderilmesi.

432

Veli'nin, Ferecik kasabası sakinlerinden Kara Eyüb, Koltuklu Hasan Beşe ile Erdişli(?) köyünden Tenekecioğlu Ali'de olan alacağının tahsili.

433

Fatma’nın, kocası Ramazan’ın Ferecik kazasına bağlı köyler ahalisinden bazılarında olan alacağını yetimlerin vasîsi olarak talep ettiğinde vermek istemediklerini bildirmesi üzerine meselenin yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

434

Keşan kasabası mahallelerinden Kefre, Kays Kayan(?) ve Sekelli adlı mahallelerin zimmî ahalisi, kasaba sakinlerinden İstemat, Yorgi oğlu Yani ve Soma’nın baskı ve hile ile kendilerini borçlu gösterdikleri ve zulmettiklerine dair şikâyetleri üzerine konunun kanunen halledilmesi.

435

Fatma’nın, kocası Ramazan’ı Ferecik kazası sakinlerinden bazı şahısların haksız yere öldürdüklerini bildirmesi üzerine yerinde araştırılarak katiller hakkında kanunen gereğinin yapılması.

436

Kırkkilise kazası sakinlerinden ( ) zimmînin, eşi Marolo’nun(?) mirası üvey oğluna kaldığı ve hepsini aldığı hâlde "Annemin mirasından sende kalan şeyler var." diyerek taciz ettiğini bildirmesi üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

437

Veziriazam haslarından Keşan hassı voyvodasının, has köyleri toprağında ziraat edip mahsül alanlardan vergileri talep ettiğinde bazılarının eksik verdiğini bildirmesi üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

438

Prevadi kazasına bağlı Kadıköy köyü sakinlerinden Kostadin’in, babasından kalan ev ve bahçesine aynı köyden Aleksi Yovan, Bato, Tetre(?) ile diğer şahısların evini yıkıp, kerestelerini çalıp, bahçesini tarumar ettiklerine dair şikâyetinin yerinde görülerek kanunen gereğinin yapılması.

439

Yorgi’nin, babası öldüğünde Kırkkilise’deki üvey babası Kisaro’nun(?) bütün eşyasına el koyduğu, kendisinin ücretle üvey babasına sekiz sene hizmet ettikten sonra ücreti ile

eşyasını istediğinde vermediğini bildirmesi üzerine konunun yerinde kanun çerçevesinde görülmesi.

440

Emine'nin, babası Mehmed ve kardeşi Ali ticaret amacıyla Yenişehir-i Fener ve Selanik kazalarına giderlerken Türkmen tayfasından yörük Mehmed, Kara Hasan, Uğurlu, Sefer, Alişan ve diğer arkadaşları tarafından öldürüldüklerini bildirmesi üzerine konu hakkında kanunen gereğinin yapılması.

441

İstanti'nin(?), üvey kardeşi Kiryazi'nin Rodoscuk'ta vefat etmesiyle mirası kendisine kaldığı hâlde Rodoscuk kasabası subaşısının mirasa el koyduğunu bildirmesi üzerine meseleni yerinde kanun çerçevesinde halledilmesi.

442

Havass-ı Mahmudpaşa kazasına bağlı Bozanlı köyünden Mustafa'nın, Kırkkiliseli Ahmed'in köyün reayasına zulmettiğini, emlak ve yerlerine el koyup kullanıp üzerine düşeni senelerdirödemediğini bildirmesi üzerine söz konusu şahıs hakkında kanunen gereğinin yapılması.

443

Kambur Todori'nin, Çorlu kazasına bağlı Köprücü köyü iltizamını aldığından elindeki belgeye göre gereken emrin yazılması.

444

Havass-ı Mahmudpaşa'ya bağlı Çavuş köyü ahalisinin, vergiden hisselerine düşeni vermediğinden dolayı Ali hakkındaki şikâyetleri üzerine, kanunen gereğinin yapılması.

445

Rüstem Paşa Evkafı köylerinden Bergos'a bağlı Çiftlik köyü ahalisinin, çavdar satın aldıkları İbrahim'in anlaştıkları fiyattan fazla meblağ talep etmesi üzerine şikâyetçi oldukları.

446

Rodoscuk'a bağlı Papa Yani Mahallesi ahalisinin, halka zulmettiği için mahalle sakinlerinden Vasil hakkındaki şikâyetleri.

447

Zaim Hacı Dilaver'in, adamlarıyla bir yerden dönerken Yanbolu'ya bağlı Kızılcalı ve Armutlu köyleri civarında saldırıya uğradıkları, üzerlerinde bulunan para ile eşyalarının gasp edildiğine dair şikâyetleri üzerine durumun araştırılması, kanunen gereğinin yapılması.

448

Ahyolu memlehası emini Seyyid Mehmed ile gece yarısı gemiye tuz yüklerken öldürülen zimmînin vârislerinin şikâyeti üzerine katiller hakkında kanunen gereğinin yapılması.

449

Edirne'de Çavuşbaşı Vekili Ali'nin, Mağnisa'ya bağlı Paşalar köyünde mutasarrıfı olduğu çiftliğin mühimmatında eksik oluşmaması için Hacı Mustafa ve Hacı Halil ile olan alışverişinin muhasebesinin görülmesini talep ettiği.

450

Edirne'de Çavuşbaşı Vekili Ali'nin, Mağnisa'ya bağlı Paşalar köyünde mutasarrıfı olduğu çiftliğin mühimmatına eksik oluşmaması için Hacı Mustafa ve Hacı Halil emaneten aldıkları eşyaları iade etmek ve kiralarını ödemek istemediklerinden haklarında kanunen gereğinin yapılması.

451

Zağra-i Atik kazasının Alacamescit Mahallesi'nde bulunan Şeyh Mahmud Efendi Zaviyesi'nde vaizlik yapan Şeyh Mehmed'in, mutasarrıfı olduğu bahçeye ikinci vaiz tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

452

Edirne Kaymakamı Vezir Hasan Paşa'nın tasarrufunda olan köylerin voyvodası Hamza'nın gereği gibi tahsilat yapamadığına dair şikâyeti üzerine kanunen gereğinin yapılması.

453

Edirne Kaymakamı Vezir Hasan Paşa'nın tasarrufunda olan köylerin voyvodası Hamza'nın, Kirmasti kazasına bağlı Lidos köyünde bulunan yerlere Hazret-i Eba Eyyüb el-Ensarî Evkafı'na bağlı vakıf köyünün zâbıtı tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

454

Şatır Hasan'ın cebren parasını aldığı, bu kişi ile anlaşmazlıkları devam ederken Şatır Hasan'ın ölmesi üzerine alacağının vârislerinden tahsil edilmesi talebi üzerine bu konuda kanunen gereğinin yapılması.

455

Edirne'de Yıldırım Bayezid Han Mahallesi sakinlerinden Seyyid İbrahim'in evini basıp para ve eşyasını gasp ederek firar eden Canbaz Kara Ahmed ile arkadaşlarının yakalanarak kanunen gereken işlemin yapılması.

456

İbrahim'in, Saruhan sancağı mütesellimi olan Seyyid Ahmed'de olan alacağının tahsil edilmesi.

457

Siroz'da bulunan Selçuk Sultan Evkafı'nın mütevellisi Ali'nin, tahsilat yetkisi verdikleri Salih'de olan vakfa ait alacağın tahsili talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

458

İpsala kasabası sakinlerinden Ali'nin evini basıp eşya ve parasını gasp eden Karabaşoğlu ile arkadaşları hakkında kanunun gerekenin yapılması.

459

Pınarhisar kazasına bağlı Bolen(?) köyünden Yanaki'nin, Tepe köyü ahalisinden Papa Yanob'da olan alacağının tahsil edilmesi.

460

Yusuf'un, Manyas kazasında babasından kalan çiftliğin teslimi esnasında Yani'nin bazı hayvan, ziraat aletleri ve eşyalarını vermediğine dair şikâyeti üzerine kanunen gerekenin yapılması.

461

Pehlivan Kara Ali Çavuş'un zeameti köylerinin subaşısı Yusuf'un, bazı köylerde tahsilat yapılamadığı ve şimdi talep edildiğinde de bazılarının vermek istemediklerine dair şikâyeti üzerine gereken emrin yazıldığı.

462

Hatice Sultan'ın kethüdası Mustafa'nın, Gümülcine hassı zâbıtı olan Ali'de olan alacaklarının tahsilini talep etmesi üzerine gerekenin yapılması.

463

Timar sahibi Mehmed'in, Selanik kazasına bağlı Zarve köyü ahalisinden bazılarının başka kasaba ve köylere yerleştiklerini bildirip, eski köylerine iskanlarını talep etmesi üzerine haklarında kanunen gerekenin yapılması.

464

Selanik'in Lenfere'ye(?) bağlı Zarve köyü ahalisinin, kaza sakinlerinden Müftizade Mustafa ve Yahya'dan aldıkları borcu ödedikleri halde kanaat etmeyerek faiz olarak paralarını aldıklarına dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

465

Mahmud Paşa-yı Veli Cami Evkafı'ndan Çatalca ve çevresi zâbıtının, yeteri kadar tahsilat yapamadığına dair şikâyeti üzerine kanunen gerekenin yapılması.

466

Çağlayık'a bağlı Minhones(?) köyünden Fatma'nın, tasarrufunda olan tarla ve çayıra vefat eden Mehmed'in oğlu Ömer'in vasîsi Ali tarafından olunan müdahalenin engellenmesi talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

467

Aydos kazasına bağlı Derbend-i Kebir köyü ahalisinin, vergileri için bir şahıstan aldıkları borcu kendilerinden tahsil edip, o şahsa ödemeyen Hüseyin, Receb, Kostantin ve Papas'dan şikâyetçi olmaları üzerine haklarında kanunen gerekenin yapılması.

468

Kadı Ali'nin, babasından kalan İslimye yakınındaki değirmene kaza sakinlerinden Yakup tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

469

Çirmen kazasına bağlı Beğbeğli köyü ahalisinin, Akbaşılar köyünden Mustafa ile avanesinin Şakire adlı kadının evini basıp kızı Saliha'yı zorla götürürlerken müdahale eden Seyyid Halil'i yaraladıkları, söz konusu şahısların yakalanarak hapse konulduklarını bildirmeleri üzerine konunun araştırılarak haklarına kanunen gerekenin yapılması.

470

Keşan kazasına bağlu Morezde köyü ahalisinin, Papa Timno zimmetinde olan alacaklarının tahsilini talep etmeleri üzerine söz konusu şahıs hakkıda kanunen gereken muamelenin yapılması.

471

Hacı İbrahim'in, Edirne'de bulunan Darülhadis mütevellisi Hüseyin Ağa'da olan alacağının tahsili olunması.

472

Seyyid Hasan'ın, Rumeli'nin orta kolunda bulunan kazaların süvari-i kassamlığına tayin edildiği.

473

Rodoscuk'ta bulunan Rüstem Paşa Camii Şerîfi Evkafı köylerinden Papacılar(?) köyünden İstemat, Poti, Aleks, Kostadi, Maranko ve Dinmo'nun vergilerini verdikleri halde aynı köyden Apostol, Ataş, İstemat ve diğerleri işbirliği yaparak fazla miktar talep ettiklerine dair şikâyetleri üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

474

Gümülcine'ye bağlı Sofular köyünden Hüseyin'in, Murad, Osman, Süleyman, Mehmed ve diğer Mehmed'in bunun evi yakınına fahişeler getirdikleri, hayvanlarını çaldıkları, aile fertlerine hakaretler ettikleri ve kendilerini uyaran Ahmed'i yaralayarak kaçtıklarını bildirmesi üzerine yakalanmaları için emir yazıldığı.

475

Yanbolu ahalisinden Abdullah'ın, babasından kalan Karguz köyündeki çiftlik, emlak ve saireye Kirinco(?) tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi talebi üzerine hakkında gereken muamelenin yapılması.

476

Yanbolu'ya bağlı Kargalık köyü ahalisinin, köylerinin zâbıtı olan Mustafa'nın cebren paralarını aldığına dair şikâyetleri üzerine konunun yerinde araştırılarak kanunen gereğinin yapılması.

477

Çirmen'e bağlı Sarıyar köyü ahalisinin, köylerinin zâbıtı Mustafa hakkında şikâyetçi olmaları üzerine kanunen gerekenin yapılması.

478

Edirne'de Sultan Bayezid mütevellisi Ahmed'in, Ahyolu kazasına bağlı (…) köyü sakinlerinden bazılarının Ahyolu'na yerleştiklerini bildirmesi üzerine kanunen köylerine iskanlarının sağlanması.

479

Cisr-i Mustafapaşa'ya bağlı Asarlı köyü ahalisinin, köylerinden bazılarının vergilerini kendilerine yükleyerek fazla para talebinde bulunduklarına dair şikâyetleri üzerine gereğinin yapılması.

480

Halil'in, Zile'de bulunan Taceddin Paşa Evkafı'ndan olan hamam yakınında mutasarrıf olduğu boyahaneye ücreti karşılığında hamamdan su akıtıp boyahaneyi işletirken,

Ömer'in boyahane bitişiğindeki kahve dükkanını kanuna aykırı olarak boyahaneye çevirerek Halil'in dükkanını kapatmasına neden olduğuna dair şikâyeti üzerine konunun yerinde araştırılarak kanunen gereğinin yapılması.

481

Zağra-i Atik kazası sakinlerinden Hıristo ve Aslazi ve diğer zimmîlerin, amcaları İzlati'nin vefatıyla mirası bunlara kaldığı halde Kerime'nin İzlati'nin vefatından beş gün önce Müslüman olduğu ve mirasçısı olduğunu iddia ettiğini bildirmeleri üzerine konunun yerinde araştırılarak sonuca göre kanunen gerekenin yapılması.

482

Keşan ahalisinden Kantarcı Kosta'nın, Bayrak'da(?) sakin Boğdan'da olan alacağını talep ettiğinde Boğdan ile Subaşı Hacı Osman tarafından kendisine hakaret ve darp edildiğini bildirip, alacağının tahsilini talep etmesi üzerine haklarında kanunen gerekenin yapılması.

483

Yanbolu'da sakinken vefat eden Hacı Ahmed'in yetimlerinin vasîsi Ömer'in, yetimlerin malları üzerinde söz hakları yokken Karahüseyinli köyünde sakine Hacı Ahmed'in eşi Ayşe ve kızı Meryem tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

484

Mustafa'nın, Alacahisar sancağı beyi olan Mehmed'de olan alacağının tahsil edilmesi talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

485

Çorlu kazasında bazı kimselerin geceleri evlere girerek hırsızlık yaptıkları, Sultan Selim Han İmaret-i Amiresi'ndeki büyük sinilerin ve tasların çalındığı, eşkıyalık yapan şahıslar arasında yeniçerilik iddiasında bulunanlar olduğunun da bildirilmesi üzerine bu şahısların Edirne'ye getirtilerek haklarında kanunen gerekenin yapılması.

486

Gedik Ahmed Paşa Evkafı mütevelliyesi Emine'nin vakfın işlerini görmeye engeli bulunduğundan vekil tayin edilen Hacı Mustafa'nın, vakfın Banaz kazasına bağlı Hasan, Arnavut ve Yenice köylerinin zabtını Hacı Mahmud'a verdiği ancak Emine Hatun ve işbirlikçileri tarafından engellendiğinin bildirilmesi üzerine kanunen gereğinin yapılması.

487

Gedik Ahmed Paşa Evkafı mütevelliyesi Emine'nin vakfın işlerini görmeye engeli bulunduğundan vekil tayin edilen Hacı Mustafa'nın, vakfın Banaz kazasına bağlı Hasan, Arnavut ve Yenice köylerinin zabtını Hacı Mahmud'a verdiği ancak Emine Hatun ve işbirlikçileri tarafından engellendiğinin bildirilmesi üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

488

Ahmed'in, kaybolan kardeşi Halil'in işlerini görmek üzere kayyum atandığı halde ( ) adlı şahıs tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

489

Hacı İbrahim'in, Edirne'de Muradiye mütevellisi ve (…) kazası sakinlerinden Hüseyin'de olan alacağının tahsil edilmesi.

490

Mehmed'in, Filibe Nazırı İbrahim'de olan alacağının tahsil edilmesi.

491

Sultan Selim Han Evkafı köylerinden Zağra-i Atik'e bağlı Derbend-i Cedid köyü ahalisinin, köylerinin zâbıtının kanuna aykırı olarak fazla para talep ettiğine dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

492

Ayşe Hatun'un, vefat eden amcası Ahmed'in vârisi kendisiyle kız kardeşi Sabire olduğu halde Abdülkadir'in, vefat eden Ahmed'in kardeşi olup beş sene önce vefat ettiği belgelenmiş olan Derviş'in hayatta olduğu iddiasıyla yaptığı müdahalenin engellenmesi talebi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

493

Çağlayık kazasına bağlı ( ) köyü ahalisinden Mustafa, Musa Dede ve ( ); Osman'ın, babasını kendilerinin öldürdüğü iddiasıyla ortaya çıktığını, iddasını ispat edemediği halde işbirlikçileriyle birlikte kendilerine rahatsızlık verdiklerine dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

494

Kesriye kasabası zimmîlerinin, işlerini görmesi için vekil tayin ettikleri Papa Yelo'da olan alacaklarının tahsilini talep etmeleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

495

Mısırlı Mustafa Paşa'nın Yenice-i Karasu kazasında yaptırdığı Camii Şerîf Evkafı mütevellisinin, kazada vakfa ait çeşmelere akan suyun yolunun ahaliden bazıları tarafından bozulduğuna dair şikâyeti üzerine konunun yerinde kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

496

Hatice Sultan Kethüdası Hacı Mustafa'nın, İzmir kazası sakinlerinden Kör Ömer'de olan alacağının tahsil edilmesi.

497

Hatice Sultan Kethüdası Hacı Mustafa'nın, İzmir hassı voyvodası Kenan'da olan alacağının tahsil edilmesi.

498

Hatice Sultan Kethüdası Hacı Mustafa'nın, İzmir kazası sakinlerinden mahalle mütevellileri olan Hacı Ali ve Hacı ( ) üzerinde olan alacağının tahsil edilmesi.

499

Emine Hatun'un, vefat eden kız kardeşi Ümmühani Hatun'un mirası kendisine kalmışken Emine Hatun'un kocası Şatır Ali ile dayısı Arnavut Mehmed'in zorla eşyaları aldıkları gibi cariyelerini de götürdüklerini bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

500

Yanaki'nin, Lofça kazası sakinlerinde Aci(?) Miho'da olan alacağının tahsili edilmesi.

501

Yorgaki'nin, Edirne Kaleiçi'nde Veliyyüddin Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu Hasan Ağa Hanesi diye bilinen konak yıkılmaya yüz tutmuş olmasından dolayı konaklıktan çıkarılmışken hâlâ konaklık olarak müdahale edildiğini bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

502

Kaftancı Yamandi'nin, Edirne Kaleiçi'nde Metropolid Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu ev yıkılmaya yüz tutmuş olmasından dolayı konaklıktan çıkarılmışken hâlâ konaklık olarak müdahale edildiğini bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

503

Yorgaki'nin, Edirne Kaleiçi'nde Firuzağa Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu haneler yıkılmaya yüz tutmuş olmasından dolayı konaklıktan çıkarılmışken hâlâ konaklık olarak müdahale edildiğini bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

504

Hayrabolu kazası sakinlerinden Mehmed'in, Bakiye Hatun Vakfı mütevellisi olup selefi olan Hasan'da vakfa ait bir şey kalmamışken hâlen vakıf mütevellisi olan Mehmed'in kasaba sakinlerinden diğer Mehmed'de vakfın alacağı olduğundan dolayı "Senden isterim." diye baskı yaptığını bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

505

Zağra-i Cedîd'e bağlı Derbend-i Cedid köyü ahalisinin, vergilerini vermektelerken köylerinden bazılarının kendi hisselerini ödemeyip ahaliye yüklediklerine dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

506

Rodoscuk Kaymakamı Seyyid Halil'in, kaza sakinlerinden Ali'nin vefatından sonra mutasarrıf olduğu değirmen ve mirası babası Sinan, büyük kızı ( ) ve küçük kızı

Fatma'ya kaldığı halde aralarında anlaşmazlık çıktığını ve halledilemediğini bildirmesi üzerine konunun yerinde araştırılarak kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

507

Keşan ahalisinden İstemo'nun, kimseye borcu yokken aynı kazadan Hıristo ile eşi Saltana'nın "Sende alacağımız var." Diyerek iftira atıklarını bildirmesi üzerine kanunen gereken uyarının yapılması, uymazlarsa Edirne'ye getirtilmeleri.

508

Rusçuk ahalisinden Hacı Ahmed'in, Rusçuk hassı voyvodası olan Hacı Ali'de olan alacağının tahsil edilmesi.

509

Gümülcine kazası ahalisinden Ahmed'in, kazanın vergilerini toplamaya memur olan Hasan'da olan alacağının tahsil edilmesi.

510

Ahmed'in, Drama'ya bağlı Racotika, Hora, ( ), ( ) ve Zihne kasabasına bağlı Kırlakdan(?) köyleri ahalilerinden bazılarında olan alacağının tahsil edilmesi.

511

Zaim Hacı Ali'nin, adamlarıyla bir yerden dönerken Yanbolu'ya bağlı Kızılcalı ve Armutlu köyleri civarında saldırıya uğradıkları, üzerlerinde bulunan para ve eşyalarının gasp edildiğine dair şikâyeti üzerine durumun araştırılması, kanunen gerekenin yapılması.

512

Keşan hassı köylerinden Karatepe köyü ahalisinin, köylerinin zâbıtının kanuna aykırı olarak paralarını aldığına, zulüm ve baskılarının arttığına dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

513

Keşan hassı köylerinden Karatepe köyü ahalisinin, köylerinin zâbıtının kanuna aykırı olarak paralarını aldığına, kuzulardan bile koyun resmi talep ettiğine, zulüm ve

baskılarının arttığına dair şikâyetleri üzerine zâbıt hakkında kanunen gerekenin yapılması.

514

Süleyman ile Dimetoka'ya bağlı Bahşi(?) köyüne mutasarrıfe olan Ayşe Hatun arasındaki anlaşmazlığın kanun çerçevesinde halledilmesi.

515

Keşan hassı köylerinden Karatepe köyü ahalisinin, köyleri zâbıtının kanuna aykırı olarak paralarını aldığına, zulüm ve baskılarının arttığına dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

516

Baba-yı Atik kazasına bağlı Kır köyünden Ebubekir'in, aynı köyden Durmuş'un geceleyin evine girerek eşyalarını çaldığını, eşyalardan bir kısmını aldığını ve kalanını istediğinde üzerine saldırdığına dair şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

517

Çirmen kazasına bağlı Elvan-ı Cedîde, Kozluca ve Ferase(?) köyleri ahalilerinin, köyleri câbîsi olan ( ) adlı şahsın kanuna aykırı olarak fazla para talep ettiğine dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

518

Karasu ahalisinden Ahmed'in, akrabasından Mehmed Ali'nin kızı Emine ile evlendiği, başka bir memlekete gittiğinde Mehmed Ali'nin vefat etmesiyle diğer damadı Ali ile dayısı Ahmed'in eşini Minkaliye(?) sakinlerinden Hacı Mustafa oğlu Ahmed'e vermeye kalkışıp kendisinin üzerine de hücum ettiklerini bildirmesi üzerine meselenin kanun çerçevesinde halledilmesi.

519

Zağra-i Cedid ahalisinden Hüseyin'in, aynı kazadan Abdulcelil, damadı Turak(?), Receb ve kardeşi ile Sungur'un hayvanlarını çaldıklarını bildirmesi üzerine konunun araştırılması kanunen gerekenin yapılması.

520

Karasu ahalisinden Derviş Ali'nin, Minkaliye(?) kazası sakinlerinden vefat eden Mehmed'in mirasının kendisi ile müteveffanın kızları Emine, İsmihan ve eşine kaldığı halde müteveffanın damadı ile kayınbiraderinin müdahalede bulunduklarını bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

521

Nasliç kazasına bağlı İme(?), Zati(?) ve Kuza(?) köyleri ahalisinin, Kolonya(?) kazasına bağlı Isparta köyünden Süllüoğulları olarak bilinen şahıslarla işbirliği yapan iki yüz Arnavut eşkıyanın kazalarını bastıklarını, mal, eşya ve paralarını gasp ettiklerini, adam öldürme ve yaralamadan geri durmadıklarını, zulüm ve baskıda sınır tanımadıklarını bildirmeleri üzerine bu eşkıyalar hakkında gereken kanunî muamelenin yapılması.

522

Keşan kazasına bağlı Muruz(?) köyü ahalisinin, Divan-ı Hümayun'a götürülmesi gereken Papa Petko'yu Kargun köyünde yakaladıklarında köyün subaşısının adamlarıyla kendilerine saldırdığını ve Papa Petko'yu bıraktığını bildirmeleri üzerine bu şahısların Edirne getirtilmeleri için emir yazıldığı.

523

Receb'in, Pınarhisar'a bağlı Boyralı(?) köyünde mutasarrıf olduğu çiftliğinin bu kazaya bağlı Yenice köyü sakinlerinden Tarman ve diğer zimmîler tarafından yakıldığını bildirmesi üzerine meselenin yerinde araştırılarak, sonuca göre kanunen gerekenin yapılması.

524

Edirne kazasına bağlı ( ) köyünden derbent Mehmed'in, köyleri yakınındaki Ekşimik köyünden Yaftim(?) oğlu Kostantin ile kardeşinin yanında çalışan Yusuf'u öldürdüklerini bildirmesi üzerine konunun araştırılarak hukuken gerekenin yapılması.

525

Cisr-i Cedîd köyü ahalisinin, Yenice-i Karasu kazasına bağlı Ekşi Elmalık'da ölü bulunan Receb oğlu Mehmed'in ailesiyle aralarında sulh sağladıkları halde dışardan birilerinin aileyi tahrik ettiğini bildirmeleri üzerine gereken uyarının yapılması.

526

Rabia Hatun'un, evindeki cariyeyi İstanbul sakinlerinden Yusuf'un kandırıp sonra dengi olmayan hizmetkarına zorla nikahladığı gibi "Cariyenin sende alacağı varmış." diyerek adamlarıyla birlikte evini bastığını bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

527

Mustafa'nın, başka bir memlekete giderken Karinabad kazasında mutasarrıfı olduğu çiftliği ( ) adlı şahsa emanet ettiğini, sonra şahsın vefatını fırsat bilen Devecioğlu'nun müdahalede bulunduğunu bildirmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

528

Papa Simo'nun, Hayrabolu kazasına bağlı Alahan köyünden amcası oğlu Papa Hıristo'nun vefatıyla yetimlerinin vasîsi olduğunu ve mirasını talep ettiğinde "Müteveffa mirasını kiliseye bıraktı." diyerek müdahalede bulunulduğunu bildirmesi üzerine mesele araştırılarak, kanunen gerekenin yapılması.

529

Uzuncaabad-ı Hasköy kazasının vergilerini toplamaya memur Mustafa ve diğer Mustafa'nın, bu kazaya bağlı Bomaşlar(?) köyü ahalisinin bazılarınından alıp bazılarından alamadıklarını, köyün eşkıyalarından Himmet ve adamlarının engel olup ahaliyi kışkırttıkları bildirmesi üzerine Himmet'in Edirne'ye getirtilmesi için hüküm yazıldığı.

530

Yanaki'nin, Lofça kazası sakinlerinden Aci(?) Miho ile olan davasının kanunlar çervesinde görülmesi.

531

Zeamet köylerinden Zihne kazasına bağlı Anastaş köyü zâbıtı Mehmed'in, köy toprağında üretilen üzümlerin öşrünün köy halkından tahsil edilmesi talebi.

532

Yenice-i Karasu kazasına bağlı Merdan(?) köyünde bulunan Kuru Toprağı denilen araziye bazı şahıslar tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

533

Ada'ya bağlı (…) adlı köyden Hüseyin'in, evde bulunmadığı bir vakitte aynı köyden Manav Ahmed, Mustafa ve Köse Bakioğlu adlı eşkıyaların evini basıp mallarını yağmaladıklarını bildirmesi üzerine meselenin yerinde görülerek kanunen gereken muamelenin yapılması.

534

Şumnu sakinlerinden Bayram'ın, evini basıp eşya ve parasını gasp eden Hezargrad ahalisinden Kadri, İbrahim, Mustafa, Ömer ve diğer eşkıyalar hakkında kanunen gerekenin yapılması.

535

Razlık kazasına bağlı Baniska(?) köyü ahalisinin, Süleyman Ağa oğlu Mustafa'nın kanuna aykırı olarak bunların paralarını aldığına dair şikâyetleri hakkında kanunen gerekenin yapılması.

536

Amed'de Mehmed Paşa'nın yaptırdığı caminin mütevellisi Yusuf'un, tevliyet vazifesine Teberdar Veli adlı şahıs tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

537

Hatice Sultan'ın kethüdası Mustafa'nın, Gümülcine hassı eski zâbıtı olup hâlen Malkara'da bulunan Bostanî hasekilerinden Ali'de olan alacağın tahsili talebi hakkında kanunen gerekenin yapılması.

538

Eski Minkaliye(?) kadısı olan Mehmed'in, Dimetoka kazasında bulunan askerlerden vefat edenlerin muhallefat defterlerini tanzim edip, kassam-ı asskerî olan Abdullah'a teslim etmesi için emir yazıldığı.

539

Edirne'de bulunan Sultan Murad Han Evkafı'nın Siroz kazasında olan dükkanlarının kiralarının tahsil edilmesi.

540

İstanbul'da bulunan Beyzade Sinan Bey Evkafı'nın mütevellisi Hacı Mustafa'nın, vekili Mehmed'in kendinden habersiz harcama yaparak vakfı zarara uğrattığına dair şikâyeti hakkında kanunen gerekenin yapılması.

541

İbrahim'in, Hüdavendigar sancağı mütesellimi Ali'nin mütesellimliği 1107 senesi sonuna kadar kendisine verildiği halde anılan mütesellimliğe tekrar müdahale ederek elinden aldığına dair şikâyeti üzerine kanunen gerekenin yapılması.

542

Hasan'ın; Filibe, Zağra ve Çırpan'da Kıptîlerden Ramazan, Ali, Baki ve diğerlerinde olan alacağını talep ettiğinde vermediklerine dair şikâyeti üzerine bu şahıslar hakkında kanunen gerekenin yapılması.

543

Rodoscuk'da vefat eden Hacı Hasan'ın eşi olup yetimlerinin vasîsi olan Emine Hatun'un, müteveffanın Çorlu kazasına bağlı Gündüzlü köyünden Hüseyin, Osman ve Mehmed'de olan alacağını talep ettiğinde vermediklerine dair şikâyeti üzerine bu şahısların Rodoscuk'a getirtilerek meselenin kanun çerçevesinde halledilmesi.

544

Hatice Sultan kethüdası Mustafa'nın, Antalya kazasında bulunan Arikan(?) ve Karikan(?) hassı reayalarından İsa, Receb, Himmet, Kara Şaban ve diğer şahısların Hatice Sultan hassı malına zarar verdiklerine dair şikâyeti üzerine haklarında kanunen gereken muamelenin yapılması.

545

Dimetoka kazasına bağlı Tokmak köyünden Dimo'nun eşi Yusteline ile oğlu Istanbul'un, Karnin(?) ile avanesinin Dimo'yu öldürdüklerine dair şikâyetleri üzerine katillerin yakalanarak haklarında kanunen gereken muamelenin yapılması.

546

Haymana-i Sağîr nâhiyesine bağlı Gökler köyünden Hacı Mustafa oğlu Hakvirdi'nin, Tabanlı aşiretinden Abdullah ve kardeşi Haydar oğlu İbrahim'in evini basıp malını telef ettiklerini ve öldürmek için üzerine hücum ettiklerini bildirmesi üzerine bu şahıslar hakkında kanunen gereken muamelenin yapılması.

547

Yeniçeri çavuşlarından Hasan Çavuş'un, Yenice-i Karasu kazası sakinlerinden Kırk Deli Halil ve Koca oğlu diğer Deli Halil'in evini basıp zulmettiklerini bildirmesi üzerine bu şahıslar hakkında gereken kanunî muamelenin yapılması.

548

Bereketli kazasına bağlı Sultan köyü zâbıtı Mustafa'nın, aynı köy sakinlerinden Uzunoğulları olarak bilinen İbrahim, Abdullah, Yusuf ve Yakup adlı eşkıyaların vazifesine müdahale ettiklerine dair şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

549

Kavala kazası sakinlerinden Ayşe Hatun'un, amcası kızı Havva'nın malını korumak için kayyum atandığı halde amcası oğlu Abdülkadir'in kanuna aykırı olarak müdahalede bulunduğunu bildirmesi üzerine meselenin kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

550

Razgrad kazasına bağlı Netirmed(?) köyü ahalisinden bazı şahısların adam öldürme ile alakaları olmadığı halde öldürülen Acem tüccarından Yakob'un kardeşi Matar ve hizmetkarı İstefan'ın "Siz öldürdünüz." diye iddiada ısrarcı olmaları ve baskıda bulunmaları üzerine meselenin yerinde çözümlenerek, baskının engellenmesi.

551

Sultan Süleyman Han Evkafı köylerinden Razlık kazasına bağlı Baniska(?) ve Godelve(?) köyleri ahalisinin, vergi işlerini görmekte olan Süleyman Ağa'nın kanuna aykırı olarak fazla paralarını aldığına dair şikâyetleri üzerine yerinde muhasebeleri görülerek kanunen gereken işlemin yapılması.

552

İslimye kazasından Ali'nin, babasından kalan İslimye kasabası yakınındaki değirmene Ahmed Efendi Vakfı mütevellisi Yakup tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

553

Hacı Veli'nin, adamları ve develeriyle ticaret için giderken (…) kazası sakinlerinden Veli Ömer ve yirmi kadar eşkıyanın hayvanlarını ve paralarını gasp ettiklerine dair şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

554

Keşan kazasında sakin zimmîlerin, cizyedarları olan Hasan ve kardeşinin kanuna aykırı olarak fazla paralarını aldığına dair şikâyetleri üzerine bu konuda kanunen gereken işlemin yapılması.

555

Akkirman varoşu zimmîlerinin, fetihden beri tasarruflarında olan kilisenin harap olan yerlerini yapılan keşif gereğince tamir ettirdikleri halde "Keşif haricinde tamirat yapmışsınız." denilerek cerime adıyla kendilerinden para istenildiğine dair şikâyetleri hakkında kanunen gereken muamelenin yapılması.

556

Uzuncaabad-ı Hasköy kazası ahalisinin, kazaya bağlı Kısık köyü sakinlerinden Şükrullah, Hüseyin, Ali, Ramazan, Abdülgânî, Mustafa, diğer Ali ve diğer Mustafa ile davaları olup, anılan şahısların yeniçerilik iddiasında bulunarak hukuka riayet etmediklerine dair şikâyetleri üzerine bu şahıslar hakkında kanunen gereken işlemin yapılması.

557

Edirne'de bağ, bahçe ve arazi tasarruf edenlerin, Edirne'de ve yakınlarındaki köylerde sakin bazı kimselerin hayvanlarını getirerek bağ, bahçe ve arazilerine zarar verdiklerine dair şikâyetleri üzerine bu şahıslar hakkında gereken kanunî muamelenin yapılması.

558

Hasan'ın, İstanbul Topçular'da babası Mehmed Paşa'nın mutasarrıf olduğu yirmi dönüm tarla babasının vefatıyla kendisine kalmış, kendisi küçük olduğundan Ali Paşa-yı Cedid Vakfı mütevellisi ( ) başkasına verdiğinden babasından kalan yerlerin geri alınması hususunda emir yazıldığı.

559

Kars kazasında sakin Buğucuk(?) cemaati kethüdası Mustafa'nın, bu cemaatten bazı şahısların kethüdalık işlerine müdahale ettiklerine dair şikâyeti üzerine bu meselede kanunen gereken muamelenin yapılması.

560

Sakız kalesi dizdarı Hacı Ali'nin, kale içinde mutasarrıfı olduğu evi konak değilken zağarcıbaşının konak yaparak kendisine büyük zarar verdiğine dair şikâyeti üzerine kanunen gereken işlemin yapılması.

561

Bayramiç kazasına bağlı Çavuşlar köyünden Hacı İvaz'ın, aynı köyden Hüseyin ve Hacı Mustafa'nın evini basarak eşyası ile parasını gasp ettiklerine dair şikâyeti üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

562

Fatma Hatun'un, küçük oğlu Ahmed'i üvey babası Derviş'in Karahisar-ı Sahib kazasında sakin ( ) adlı şahsa sattığına dair şikâyeti üzerine gereken kanunî muamelenin yapılması.

563

Hüseyin'in, Edirne kazasına bağlı Suyudcek(?) köyünde eşi Ayşe'yi annesi Hatice'nin kandırarak Kırkkilise kazasına götürdüğüne dair şikâyeti üzerine eşinin aldırılması şayet annesi vermemekte ısrar ederse Edirne'ye getirtilmeleri hususunda hüküm yazıldığı.

564

Gümülcine ve Yenice kazaları Kıptî ahalisinin, cizyedarı olan ( ) adlı şahıs kanaat etmeyerek kanuna aykırı olarak kendilerinden fazla para aldığına dair şikâyetleri üzerine konunun yerinde kanun çerçevesinde görülmesinin emredildiği.

565

İlyas'ın, Malkara kazasında bulunan Ahmed Kethüda Evkafı mütevellisiyken vakfın tamire muhtaç yerlerini kendi cebinden harcayarak yaptırdığı, parasını alamadan azledildiği ve yerine mütevelli olan Hakkı ve Ahmed'in ise parasını vermediğine dair şikâyeti üzerine meselenin yerinde görülerek kaunun çerçevesinde çözümlenmesi.

566

Kars-ı Maraş kazası ahalisinden Veli'nin, sefere memur olup Edirne'ye geldiğinde ordu Belgrad'dan dönüyor olduğundan, ordu gelene kadar Edirne'de kaldığından, yollarda ve memleketinde rencide edilmemesi.

567

Veli'nin, Hatice Sultan'nın mutasarrıfe olduğu haslarından söz konusu kazada bulunan köy ve çevresinin zabtı kendisine verildiği, zabtı için oraya gideceğinden yollarda ve memleketinde rencide edilmemesi.

568

Çorlu kazası sakinlerinden Hüseyin'in, Rodoscuk sakinlerinden Yazıcı Mehmed'e olan borcunu ödediği halde söz konusu şahsın yalancı şahit göstererek kanuna aykırı olarak otuz üç bin akçe daha talep ettiğine dair şikâyeti üzerine meselenin yerinde kanun çerçevesinde görülmesi hususunda hüküm yazıldığı.

569

Mehmed'in, kimseye borcu ve vereceği yokken Hüdavendigar sancağı mütesellimi Ali'nin kanuna aykırı olarak hayvanını ve değerli eşyalarını gasp ettiğine dair şikâyeti üzerine gasp edilen eşyaların alınarak iade olunması hususunda emir yazıldığı.

570

Darüssaade Ağası Ali Ağa'nın, Edirne'de bulunan Sultan Murad Han Camii Şerîfi Evkafı köylerinden Filibe kazasına bağlı Kara Reis(?), (…), (…) ve Merdan köylerinden vergisi alınan yerlere civarında bulunan evkaf, zeamet ve timar sahiplerince yapılan müdahalenin engellenmesi.

571

Ruha kazası sakinlerinden Döğerli cemaatinden Hacı İsmail, Osman ve Halil ile Razi(?) aşiretinden Kürdî(?) ve ( ) adlı şahsın, kendilerine yaptığı zulüm ve baskıdan dolayı Buka(?) Beylerbeyi Ahmed'den şikâyetçi olmaları üzerine durumun araştırılarak baskı ve zulmün ortadan kaldırılması hususunda hüküm yazıldığı.

572

Edirne Kaymakamı Vezir Hasan Paşa'nın mutasarrıf olduğu haslarından Yeni sancağında bulunan garipler hassı halkının, İbrahim'in kanuna aykırı olarak paralarını alarak zulmettiğine dair şikâyetleri üzerine meselenin mahallinde görülerek hakkın yerine getirilmesinin emredildiği.

573

Hatice Sultan'ın kethüdası Mustafa'nın, Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına bağlı Karaahmedli köyünden alınmakta olan vergiye civarında bulunan Malkoç Bey Evkafı'ndan ( ) adlı köyün zâbıtınca yapılan müdahalenin engellenmesi.

574

David adlı rahibin, Kesriye kazası sakinlerinden (…) adlı rahipde olan alacağının tahsil edilmesi.

575

Pive'nin, babası ve kardeşi Marko'nun ticaret amacıyla gittikleri ( ) adlı kazaya bağlı Karacakoyun ve Durağan(?) adlı köylerden bazı şahısların evlerine misafir olduklarında öldürüldüklerini, eşya ve paralarının gasp edildiğini ve cesetlerinin köylerin yakına atıldığını bildirmesi üzerine konunun yerinde araştırılarak katiller hakkında gereken kanunî işlemin yapılması.

576

Osman'ın, Karaman oğlu İbrahim Bey Vakfı'ndan Dârende yakınında kiraladığı bahçeye akan suya Dârende sakinlerinden Ömer Çavuş ve kardeşi Osman tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

577

Süleyman'ın, Çirmen kazasına bağlı Elvandere ve Karabağ köyleri ahalisinde olan alacağının tahsil edilmesi.

578

Hacı Bayram'ın, Mut kazasında sakin Kaltabur'da(?) olan alacağının tahsil edilmesi.

579

Payas kalesi neferlerinden Ali, Hüseyin, Mehmed, diğer Ali, İbrahim, Halil ve Durmuş'un kötü huyları var iddiasıyla hapsedildikleri ancak kendi hallerinde oldukları ve herkesin kendilerinden razı oldukları anlaşıldığından haklarında kanunen gereken işlemin yapılması.

580

Payas ahalisinin, Payas mütevellisi Abdi Ağa'nın yaptığı baskı ve zulümden bahsederek kendisinden şikâyetçi olmaları üzerine meselenin yerinde görülerek hakkın teslim edilmesi hakkında hüküm yazıldığı.

581

Ali'nin, Payas mütevellisi Abdi Ağa hakkında şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

582

Sadrazam nezaretinde olan vakıflardan ( ) Evkafı'nın mütevellsi olan Mehmed'in, Filibe sakinlerinden Mümin Ahmed'de olan vakıf malının tahsili hususunda gereken kanunun muamelenin yapılması.

583

Kars-ı Zülkadriye kazasından Veli'nin, Hatice Sultan'ın mutasarrıfe olduğu haslarından ( ) adlı kazada bulunan köylerin zabtı kendisine verildiğinden kendi o tarafa gideceğinden yollarda ve memleketinde rencide edilmemesi.

584

Yarhisar kazasında bulunan İlyas Bey Vakfı'nın tevliyetinin Mehmed'e verilmesi.

585

Bergos kazasına bağlı Ören Seki(?) köyünden Halil'in eşi ile kızı Ayşe Hatun'un, Halil'in başka memlekete giderken mallarını emanet ettiği kardeşi Ahmed'in, Halil vefat etmiş gibi mallarına el koyduğuna dair şikâyetleri üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

586

Hatice Sultan kethüdası Mustafa'nın, Elbistan ve Zamantı haslarını elinde bulunduran Kör Yusuf, Kel Hasan ,Parlak ve diğer şahıslarda kalan alacağının tahsil edilmesi.

587

Cisr-i Ergene kazasına bağlı Paşa Yenicesi köyünden Apostol'un, Karaburçak ve Hatablı köylerinden olan yedi eşkıyanın evini basıp, eşyasını gasp edip, zulmettiklerini bildirmesi üzerine söz konusu eşkıyaların yakalanmaları için hüküm yazıldığı.

588

Bursa'da bulunan Üftade Efendi Evkafı'nın mütevelli kaymakamı olan Mustafa'nın, vakfa ait koru, bağ, bahçe ile etrafında bulunan mezaristana bazı şahısların hayvanlarını salarak zarar verdiklerine dair şikâyeti üzerine konunun araştırılarak kanunen gereken muamelenin yapılması.

589

Receb'in, Alasonya kazasına bağlı Manuta köyü halkının vergi işlerini gördüğü ve yaptığı masrafı talep ettiğinde köylülerden bazılarının vermediğine dair şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

590

Receb'in, Alasonya kazasına bağlı Mida köyünden Papa Foti, Kano, Atanaş, Aşyati ve diğerlerinin halkın vergi işlerini gördüğü ve yaptığı masrafı talep ettiğinde vermediklerine dair şikâyeti üzerine kanunen gereken muamelenin yapılması.

591

Uzgur oğlu İsa Bey Evkafı'nın mütevellileri olan Abdullah ve Abdülbaki'nin, vakfa mensup köylerden Kirmasti kazasına bağlı Sündüklü köyünde bulunan arazinin vergisine o civarda bulunan Eba Eyyub el-Ensari Evkafı köylerinden Uzgur köyü zâbıtı tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

592

Kiresmo'nun, Edirne Kaleiçi'nde bulunan Hacı Doğan Mahallesi'nde Kuyumcu Barbam hanesi olarak bilinen haneyi tamir ettirip kendisi ikamet etmek üzere konak sınıfından çıkarılarak kendisine verilmesi talebi hakkında kanunen gereken işlemin yapılması.

593

Dimetoka kazasına bağlı Karaca Halil köyünden Süleyman'ın, Subaşı köyünden Mustafa'nın kendisine saldırıp yaraladığını ve firar ettiğini bildirmesi üzerine bu şahsın buldurulup kanunen gerekenin yapılması hususunda hüküm yazıldığı.

594

Abdülkadir'in, Eğribucak nahiyesine bağlı Kozan köyü ahalisinden Yorgi, Papa Koli, Mohasimo, Dimo Sencerli, Yahi Dukanci ve diğerlerinde olan alacağının tahsil edilmesi.

595

Hassa doktorlarından Ahmed'in, amcası İsa vefat ettiğinde mirasının babası İbrahim ile kızı Ümmühani Hatun'a kaldığı, Ümmühani'nin babasından kalan hissesini İbrahim'e devrettiğini, babası İbrahim'in vefatı üzerine Ümmühani'nin kocası Suhte Mehmed'in "Sizde alacağımız vardır." diye tacizde bulunduğuna dair şikâyeti üzerine bu şahsın uyarılması hususunda hüküm yazıldığı.

596

Hassa doktorlarından Ahmed'in, amcası İsa vefat ettiğinde mirasının küçük kardeşi Mehmed ile kızları Ayşe ve Emine'ye kaldığını, vasîleri Hacı Hüseyin'in fazla miktar talep ettiğini ve kardeşi Mehmed'i taciz ettiğine dair şikâyeti üzerine söz konusu şahsın uyarılması hususunda hüküm yazıldığı.

597

Ahiçelebi Evkafı köylerinden Ahiçelebi kazasına bağlı Yunus Deresi köyü ahalisinin, kendi tasarruflarında olan koruya Demirci köyünden bazıları tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi talebi.

598

Papa Simo'nun, Hayrabolu kazasında vefat eden kardeşinin oğlu Hıristo'nun mirasını kendisine kalmışken, bu kazada Beytülmalcı olan şahıs tarafından müdahale edildiğinin bildirilmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

599

Tokat kazasında sakin talebelerin, kendileri için gerekli mum yağını kasaplardan alırlarken mumcuların aldırtmayıp tamamını kasaplardan kendileri alıp daha fazla para ile kendilerine sattıklarına dair şikâyetleri üzerine bu konuda kanunen gereken muamelenin yapılması.

600

Sultan Mehmed Han Evkafı mukataalarından Vize kazasına bağlı Perakende mukataası köylerinin zâbıtı olan Hamza'nın, Çöçön(?), Kopafor(?), Süslemye(?) ve diğer köyler yakınında bulunan palamut ağaçlarından palamut mahsulünü eskiden beri vakıf tarafından toplandığı halde anılan köyler ahalilerince olunan müdahalenin engellenmesi.

601

Timuriçe kazasına bağlı Varda Derbendi köyü ahalisinin, köylerinin sipahisi olanların kanuna aykırı olarak kendilerinde fazla para aldıklarına dair şikâyetleri üzerine kanunen gerekenin yapılması.

602

Papa Todoraki ve Nikola'nın, Sultan Mehmed Han Evkafı mukataalarından Vize kazasına bağlı Perakende muktaası zâbıtı olan Hamza'nın, (…) ağaçları ve mahsulünü kendilerine sattığı halde alakaları olmayan Papa Hıristo, Todori, Angeli ve diğerleri tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

603

Kastamonu'da bulunan Topçuzâde Camii Şerîfi Evkafı'nın mütevellisi olan Hafız Mehmed'in, Kastamonu kazasında vakfa ait bir han ile saraçhaneyi mutasarrıfı olan Süleyman'ın vefatı üzerine vârislerinden Cerrah İbrahim'in zabt ettiği ve sonra onun da vefat etmesi üzerine bu mülklerin vakfa iadesinin sağlanmasını talep ettiği.

604

Nikola'nın, Edirne Kaleiçi'nde Hıristos Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu Abacı Mitro Menzili denilen evin konaklıktan çıkarılması talebi üzerine söz konusu evin konaklıktan çıkarılması hususunda hüküm yazıldığı.

605

Venükoğlu adlı zimmînin, Edirne Kaleiçi'nde Hırsito Mahallesi'nde mutasarrıf olduğu evin konaklıktan çıkarılması talebi üzerine söz konusu evin konaklıktan çıkarılması hususunda hüküm yazıldığı.

606

Mehmed'in, Aydos kazasına bağlı Kadıköy köyü sakinlerinden Süleyman'da olan alacağının tahsil edilmesi.

607

Ahmed'in, Tokat kazası ahalisinin işlerini görmek üzere kethüda tayin olunduğu ancak kendisini çekemeyen bazı şahıslar tarafından vazifesini yapmasına engel olunduğuna dair şikâyeti üzerine kanunen gerekenin yapılması.

608

Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî Evkafı mukataalarından Keşan kazasına bağlı Seydi ve Kadı mukataalarının zâbıtı Hacı Mustafa'nın, söz konusu köyler vakfa gelir olarak yazılmışken İnöz Emini Hasan tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

609

İslimye kazası sakinelerinden Ayşe Hatun'un, kocası Ali'nin kanunsuz olarak evini zabt ettiği gibi değerli eşyasını da cebren aldığına dair şikâyeti üzerine konunun yerinde kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

610

Ahmed'in, Zağra-i Cedid kazasında Tunca nehri üzerinde bulunan değirmenine Hasan tarafından yapılan müdahalenin engellenmesi.

611

Kadri'nin, Selanik kazasına bağlı Solok(?) köyü zâbıtı olduğu sırada bazı şahıslardan çeşitli sebeplerle tahsil edemediğinden kalan alacağının tahsilini talep etmesi üzerine kanunen gerekenin yapılması.

612

Edirne'de çavuşbaşı vekîli olan Ali'nin, Tırnova kazasına bağlı Bela(?) köyünden Receb'de kalan alacağının tahsil edilmesi.

613

Davud Paşa Evkafı köylerinden Mahalle-i Kömürkeş(?) ve Davudlu köyleri zâbıtı olan kişinin, vakfa ait köyler ile olan hududları bozulduğundan civarında bulunan köylerin zâbıtları tarafından olunan müdahalenin engellenmesi babında hudutların eski haline getirilmesi talebi hakkında kanunen gerekenin yapılması.

614

Şahin'in, Turgut kazasına bağlı köylerin mahsulünü almaya Turgut sakinlerinden Türkmen Kethüdası Hüsam oğlu kethüda Mehmed'i vekil ettiği, mahsulü talep ettiğinde vermemesi üzerine hakkında şikâyetçi olduğundan bu konuda kanunen gereken muamelenin yapılması.

615

Niksar sakinlerinden Mustafa'nın, Niksar voyvodası olan Evliya Efendi'nin adamının dükkanını soyduğu ve bunu kabul ettiği halde voyvodanın "Ben çalınan eşyanı alırım."

diyerek hırsızı kurtardığı gibi oğlu Mehmed'i de darp ettiğine dair şikâyeti üzerine konunun kanun çerçevesinde çözümlenmesi.

616

Güzelhisar'da vefat eden Mehmed Emin'in yetimlerinin vasîsi Mehmed'in, müteveffanın kimseye borcu olmadığı halde vefatından sonra bazılarının haksız yere alacak iddiasında bulunduklarına dair şikâyeti üzerine bu konuda kanunen gereken muıamelenin yapılması.

METİN

[6]

Hâzâ kuyûdün müştemiletün ale'l-ahkâmi'ş-şikâyeti der-zamân-ı Vezîr-i zî-şân Hazret-i Hasan Paşa *yesserallâhu bi'l-hayri mâ-yeşâ* kā'im-makām-ı Edirne ve fî eyyâni Hâşim Mehmed Efendi kā'im-makām-ı Re'isülküttâb *tâle bekāhu ve nâle mâ-yetemennâhu,* el-vâkı' fî evâsıtı Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene seb'a ve mi'e ve elf

1

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki:

Bâzârcı ve kirâcı tâ'ifesinden ( ) ve ( ) sâ'irleri gelüp; bunlar sefere me'mûr askerî tâ'ifesinden olmayup kirâcı tâ'ifesinden olup davarlarına bâzergân metâ'ı tahmîl ve mahalline getürdikden sonra avdet eylediklerinde Gelibolu'da olan haseki celb-i mâl içün ubûrlarına mâni' olup ta'addî olunduğın bildirüp ol vecihle rencîde olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, ahâlî-i vilâyet ve ma'rifet-i şer'le re'âyâ ve kirâcı ve bâzârcı oldukları zâhir oldukda ubûrlarına mümâna'at olunmayup ammâ bu bahâne ile askerî tâ'ifesinden bir ferdin ubûrına müsâ'adeden ihtirâz olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

2

Tokad nâ'ibine hüküm ki:

Du'â-gûyândan Ebûbekir Hamza ve Ahmed Hamza nâm kimesneler gelüp; bunlar sefere me'mûr askerî tâ'ifesinden değiller iken asker ihrâcına me'mûr olanlar ve zâbıtlar tarafından sefer teklîfi ile rencîde olunduğın bildirüp men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

3

( ) kādısına hüküm ki:

Mehmed bî-zebân gelüp; bundan akdem babası ( ) nâm kimesne fevtolup muhallefâtı irs-i şer'le buna ve kız karındâşlarına intikāl idüp lâkin bu diyâr-ı âharda bulunmağla, kazâ-i mezbûr sükkânından ( ) ve ( ) nâm kimesneler bunun hissesin fuzûlî

ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kabzidüp gadreylediklerin bildirüp, mahallinde şer‘le hakk u adl üzre görilüp icrâ-yı hakk olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[7]

4

İstanbul kā’im-makāmına ve monlâsına hüküm ki:

Mehmed gelüp; İstanbul sâkinlerinden ammîsi oğlunun oğlu Mehmed fevtolup mahrûse-i mezbûrda mutasarrıf olduğı mülk menzil ve mülk bağçe irs-i şer‘le hasran buna intikāl itmişiken Mehmed fuzûlî zabtidüp gadreyledüğin ve nakl-i şehâde şer‘iyyesi olduğun bildirüp, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

5

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

Gelibolu'da vâkı‘ baruthâne hüddâmından ( ) ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen hidmetlerin edâ idüp kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u ta‘addîleri olmayup ve üzerlerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil [iken] Gelibolu voyvodası olanlar mücerred celb-i mâl içün hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde eyledüğin bildirüp, men‘ u def‘ olunmak bâbında hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

6

Ferecik kādısına hüküm ki:

Havâss-ı hümâyûndan Ferecik kazâsına tâbi‘ Kınıkyeri nâm karyenin ber-vech-i temlîk berât-ı şerîfimle mutasarrıfı olan seyyidetü'l-muhadderât iklîletü'l-muhsenât Hatice Sultân *dâmet ismetühâ*nın hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ mütesellimlik nâm karyenin bi'l-fi‘l zâbıtı Ali gelüp; zikrolunan karyelerin mümtâz [u] mu‘ayyen hudûdu dâhilinde olmağla kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resmi havâssı tarafından alınagelen

ma‘lûmetü'l-hudûd bir mikdâr yerler içün İstanbul'da vâkı‘ merhûm [ve] mağfûrun-leh Sultân Bâyezid Hân *tâbe serâhû* Evkāfı karyelerinden civârında vâkı‘ Göbeklü nâm karyenin zâbıtı Osman nâm kimesne ol yerler vakf-ı mezbûr karyesinin mümtâz [u] mu‘ayyen sınûrı dâhilindendir, öşr ü resmin ben alurım diyü hilâf-ı kānûn ve kadîme mugâyir müdâhale idüp gadreyledüğin bildirüp, kadîme muhâlif ta‘addîsi men‘ hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, kadîmden kangı tarafa zabt olunagelmiş ise yine ol tarafa zabtitdirilüp muhâlefet ider ise arzolunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

7

( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân'ın mutasarrıfe olduğı hâslarından Zağra-i Atîk kazâsına tâbi‘ ( ) ve tevâbi‘i hâssı karyelerinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kalkup varup taht-ı kazâlarınızda sâkin olmalarıyla, kānûn üzre iskân hükmü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

8

( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Sivas ve Çorum mütesellimlerine hüküm ki:

Konar ve göçer ekrâd tâ’ifesinden Tatar Ahmed cemâ‘atinden Seyyid Ali gelüp; kıbel-i şer‘den mansûb vasîsi olduğı üvey oğlu Süleyman nâm kimesneyi yine cemâ‘at-i mezbûrdan Settâr oğlu Mehmed nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde âlet-i cerh ile cerh ve katlidüp ta‘addî etmekle, hüccet-i şer‘iyye ve Şeyhülislâm fetvâsı mûcebince şer‘le ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf ihkâk-ı hakk olunmak üzre hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Zilka‘de sene [1]107

[8]

9

Akhisâr-ı Saruhan kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin Şeyh Mehmed ve İsmâil ve Süleyman ve diğer Mehmed ve Numan ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri ve virecekleri olmayup bir vechle dahl ve rencîde olunmak îcâb etmez iken sâbıkā Karaman vâlîsi Çukadâr Mehmed Paşa ithâm ile katleyledüği Ahmed nâm kimesnenin bir mikdâr mâlın alup veresesinin yedlerine karz olmak üzre temessük virip ve bunların husûs-ı mezbûrda alâkaları olmayup (…) ve alâkası memnû‘ iken mezbûr Ahmed'in oğulları Ali ve Hasan nâm kimesneler şirrete sülûk idip babamızı siz gamz idüp katline sebeb oldunuz diyü hevâsına tâbi‘ kimesnelere istinâd ve şâhid-i zûr ikāmetiyle hilâf-ı şer‘ ta‘addî vü rencîde eylediklerin bildirüp, şer‘le görilüp şirret-i da‘vâ ile ta‘addî itdirilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğin ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

10

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Seyyid Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karacamuradlı nâm karyede sâkin el-Hâc Ahmed nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘den dokuz yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül üzre olup mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp, mezbûr Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr ve ahvâlleri şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre ihzâr olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

11

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sülemiş nâm karye kurbunda vâkı‘ Karakoca Evkāfı'nın bi'l-fi‘l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Ahmed gelüp; bu vakf-ı mezbûrun berât-ı şerîfimle mütevellîsi olmağla edâ-yı hidmet idüp bir vechle dahlolunmak îcâb etmez iken âhardan ( ) nâm kimesne bî-vech ve bilâ-sebeb ve bilâ-berât tevliyeti umûrına karışup ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüp, yedinde olan berâtı mûcebince amel olunup bilâ-sebeb ta‘addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, yedinde olan berâtı mûcebince amel olunup bilâ-sebeb ta‘addî itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

12

Diyârbekir vâlîsine ve monlâsına ve Siverek kādısına hüküm ki:

Arslan gelüp; bundan akdem bin yüz ( ) senesinde Siverek kazâsı muzâfâtından Bıçak nâm karye sükkândan Alaybeği Süleyman oğlu Osman ve karındaşı İsmâil ve Abdi ve oğlu Hamza ve Allahvirdi oğlu Ebûbekir ve Saruhan oğlu Hamo ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bunun evin basup iki hurde eşyâ ve guruş ve beş kumaş ve sâ'ir eşyâsın yağma vü gâret idüp ziyâde fesâd etmeleriyle, şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

13

Selânik kādısına hüküm ki:

Selânik'de vâkı' Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin postal bahâlarıyçün beher sene mu'tâd üzre Selânik'de yeniçeri zâbıtı olanlar tarafından zabt olunagelen Kalah ve Gölege(?) kollukların işbu bin yüz yedi senesinde dahi sinîn-i sâbıkāda olıgeldüği vech üzre mûmâ-ileyh tarafından ta'yîn olunan âdemîsine zabtitdirilüp, ammâ bu bahâne ile ahâlîsinden ve re'âyâ fukarâsından bir ferde ta'addî vü rencîde itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[9]

14

Gümülcine nâ'ibine hüküm ki:

Zü'amâdan Kāsım gelüp; berât ile mutasarrıf oldığı ze'âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Banaylı(?) nâm karyenin zabtı bin yüz yedi senesinde kendüye der-uhde ve iltizâm ve zabtıyçün yedine memhûr temessük virilmişiken kazâ-i mezbûrda sâkin Sefer nâm kimesnenin âdemîsi ( ) nâm kimesne karye-i mezbûrenin vâkı' olan a'şâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukūk u rüsûmâtın ahz ü kabzına mâni' olup ta'addî eyledüğin

bildirüp, karye-i mezbûre yedinde olan memhûr temessükü mûcebince zabt ve vâkı‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz itdirilüp dahliden mezbûra hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-sened müdâhale vü mu‘âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnun recâ itmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

15

Selânik muhâfazasında olan ( ) *dâme ikbâlühû*ya ve Selânik ve Karaferye kādılarına hüküm ki:

Karaferye'de me’zûn bi'l-iftâ olup Gâzî Mehmed Beğ Medresesi'nin müderrisi olan Mevlânâ Ömer *zîde fazluhû* gelüp; medrese-i mezbûra berât-ı şerîfimle müderris olup edâ-yı hidmet idüp berâtı mûcebince hidmeti mukābelesinde müstahıkk oldığı vazîfesinden bin yüz ( ) senesinden berü beş senede medrese-i mezbûre mütevellîsi Mehmed zimmetinde otuz üç bin akçe vazîfesin almadın fevtolmağla, muhallefâtın kabziden Karaferye sâkinlerinden vârislerinden taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilüp muhâlefet itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

16

Bergos kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karadanişmendlü nâm karye sâkinelerinden Fatma gelüp; bunun mûrisesi Şerifcan nâm hâtûn müteveffîye olup asliyyet cihetinden muhallefâtı ancak buna münhasıra olup âharın verâsetde alâkası yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kara Ali nâm kimesne şirrete sâlik olup müteveffîye-i mezbûreye zevi˙l-erhâm cihetinden ben dahi vârisim diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî yüz elli guruş hakkın alup kabz ve gadr etmekle, bundan akdem emr-i şerîfim virilüp murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olup ahvâlleri şer‘le görüldükde mezbûr müdde‘âsını vech-i şer‘î üzre isbâta kādir olmamağla meblağ-ı mezbûr şer‘an buna hükmolunup edâya tenbîh-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmekle, mezkûr meblağ-ı mezbûrun ( ) guruşun virüp bâkî zimmetinde beş bin akçe hakkı kalmağla, edâsına üç yüz altmış gün va‘de virilüp hâlâ va‘desi tamâm olmağla bâkî kalan meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde hevâsına tâbi‘

kādıya istinâd ile müteveffîye-i mezbûrenin vârisiyim diyü virmekde ta‘allül eyledüğin ve fetvâsı olduğun bildirüp hüküm recâ etmeğin, hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince sâbit olan hakkı mahallinde edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

17

Sultanhisârı nâ’ibine ve dizdârına hüküm ki:

Mehmed gelüp; bundan akdem Biga sancağında Lapseki nâhiyesinde Şâhinili nâm karye ve gayrıdan bin dört yüz akçe gedik tîmâr ile kal‘a-i mezbûr müstahfızlığı berât-ı şerîfimle üzerinde ve edâ-yı hidmet idüp kusûru ve dahlolunmak îcâb ider hâli yoğiken âhardan diğer Mehmed hilâf-ı inhâ bir tarîkle alup gadrolunduğun bildirüp hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le ve ahâlî-i vilâyetin müsinn ü ihtiyârları ve zâbıtları ma‘rifetiyle ahvâlleri görilüp sıhhati üzre arzoluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[10]

18

Âsitâne kā’im-makāmına ve Galata kādısına hüküm ki:

Kasaba-i mezbûrda vâkı‘ Hürrem Çavuş ve Hoca Dursun ve Kürkçübaşı ve Papasoğlu Mustafa Çelebi Evkāflarının meşrûtiyyet üzre bi'l-fi‘l berât-ı şerîfimle nâzırı olan Abdülbâkî gelüp; hâlâ kazâ-i mezbûrda sâkin zikrolunan evkāfların mütevellîsi olan karındaşı Mahmud nâm kimesne evkāfın kâtibi Derviş nâm kimesne ile yek-dil olmağla, mâl-ı vakfı ekl ü bel‘ ve zâyi‘ u telef idüp gadreyledüğin ve fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer‘le muhâsebesi görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı Za sene [1]107

19

Âsitâne kā’im-makāmına ve Galata kādısına hüküm ki:

Galata kazâsı muzâfâtından Tophâne kasabasında vâkı‘ Hürrem Çavuş ve Hoca Dursun ve Kürkçübaşı ve Papasoğlu Mustafa Çelebi Evkāflarının meşrûtiyyet üzre berât-ı şerîfimle nâzırı olup evkāf-ı mezbûrların akārından hâsıl olan galleden vakf-ı merkūm mürtezikalarının vazîfeleri virildikden sonra ziyâde kalan galleyi vâkıf-ı mezbûrlar evlâdına ale's-seviyye şart u ta‘yîn idüp ve bu evlâddan olmağla, izdiyâd-ı galleden hissesin evkāf-ı merkūm mütevellîsi olup kazâ-i mezbûrda sâkin Mahmud nâm kimesneden taleb eyledikde ta‘allül üzre olduğın ve fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince şer‘le görilüp icrâ-yı hakk içün hüküm recâ itmeğin, şer‘le görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı Za sene [1]107

20

Prevadi ve ( ) kādılarına ve Silistre mütesellimine hüküm ki:

Prevadi sâkinlerinden Seyyid Halil gelüp; Prevadi kazâsı sâkinlerinden Eyüp nâm kimesneye şer‘an bunun vireceği yoğiken mezbûr mücerred yirmi seneden mukaddem senin babanın gavgâsı içün vilâyetden üç yüz guruş alınmağa sebeb olmuşidi, vilâyetlüye vekâletim hasebiyle senden alurım diyü hilâf-ı şer‘ bir kürk ve on beş guruş alduğından gayrı, elli guruş dahi taleb ve rencîde üzre olduğın bildirüp şer‘le görilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında [hüküm recâ etmeğin], hilâf-ı şer‘ ta‘addîsi men‘ u def‘ olunup mütenebbih olmaz ise vukū‘u üzre arzoluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za [1]107

21

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Esteban nâm zimmî gelüp; Gümülcine sâkinlerinden Mehmed ve Mustafa ve Mehmed ve ( ) nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde senin zimmetinde öküz akçesi vardır diyü iddi‘â ve hilâf-ı şer‘ iki yüz yirmi dört guruşun alup gadritmeleriyle, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

22

Bostancıbaşıya ve Şumnu kādısına hüküm ki:

Seyyid Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Hızırsipâhî nâm karyede bundan akdem katlolunan Ali nâm kimesnenin vârisi Fatma Hâtûn tarafından da‘vâya vekîl olmağla, karye-i mezbûra vardıkda ahâlî-i karyeden ( ) ve ( ) nâm kimesneler urup bir gözün mecrûh etmeleriyle gadr u ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûr Seyyid Mehmed'in hasımların buldurup Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunup bu bahâne ile hilâf-ı şer‘ kimesneye rencîde itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[11]

23

İstanbul'da Haremeyn müfettişi vekîline hüküm ki:

Ümmügülsüm nâm hâtûn arzıhâl idüp; Bâbüssa‘âde Ağası nezâretinde olan evkāfdan Peykhâne kurbunda Ali Paşa Evkāfı’nda beher mâh yirmişer akçe icâre ile mutasarrıfe olduğu hânesinin ecr-i misle mu‘âdil icâresin virmeğe râzıye iken vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan ( ) nâm kimesne kanâ‘at itmeyüp ziyâde icâre talebiyle rencîde eyledüğin bildirüp ol bâbda emr-i şerîf recâ etmeğin, yedinde olan ma‘mûlün-bih temessüğü mûcebince amel olunup ziyâde talebiyle rencîde olunmaya diyü emr-i şerîf verilmişdir.

Fî evâhiri Za sene [1]107

24

Şâm-ı Şerîf monlâsına hüküm ki:

Şam'da vâkı‘ Harâmât(?) Evkāfı’nın berât ile nâzırı olan Şeyh Mesud gelüp; evkāf-ı mezbûr mütevellîsi olan ( ) nâm kimesne mâl-ı vakfı ahz ü kabz ve vakıfda müsâ‘ade var iken mürtezikalarının vazîfelerin virmeyüp ekl ü bel‘ ve kendü masârıfına sarfla istihlâk ve vakfın ta‘mîr ü termîme muhtâc olan mahallerin dahi ta‘mîr ü termîm itmeyüp vakfa gadretmekle, şer‘le muhâsebesi görilüp mâl-ı vakf (…) getürilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, şer‘le görülmek [üzre] yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

25

Edirne bostancıbaşısına ve Şumnu ve Osmanpazarı kādılarına hüküm ki:

Şumnu kazâsına tâbi‘ Hızırsipâhî nâm karye sâkinelerinden Fatma nâm hâtûn gelüp; karye-i mezbûr sâkinlerinden Kordede oğlu İbrâhim ve Hatîb oğlu Ahmed ve Arab oğlu Ali ve Kapucı oğlu Receb nâm kimesneler bunun kendü hâlinde olan karındaşı Ali nâm kimesneyi bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın urup katlidüp ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin ve bu tarafından Seyyid Mehmed nâm kimesneyi vekîl nasbeyledüğin bildirüp, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le [görile diyü] hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

26

Mora tarafında asâkir-i İslâm'a serasker olan Vezîr İbrâhim Paşa'ya hüküm ki:

Çeber oğlu Yani nâm zimmî Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; bundan akdem kazâ-i mezbûr muzâfâtından Ağrafa nâhiyesinde martolosbaşı olan Angeli nâm zimmî senede nâhiye-i mezbûrdan ücret nâmıyla on dört bin guruş aldıkdan sonra vezîrin tarafına olmak üzre dört bin beş yüz guruş tahsîl ve bundan sonra haydûd eşkıyâsına istinâdıyla nâhiyelerin kurâsın her-bâr basup nehb ü gâret ve küllî fesâd idüp ahvâlleri diger-gûn olduğu mukaddemâ arz olundukda mezbûr Angeli ref‘ ve bu martolosbaşı nasbolunup emr-i şerîf virilmişiken mezbûr Angeli hâliyâ bilâ-emr-i şerîf fuzûlî martolosbaşılık umûrına karışup ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, ahkām kaydına mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzre mezbûr Angeli'nin sû-i hâli arzolunmağla, ref‘ ve bu martolosbaşı nasbolunup emr-i şerîfimle üzerinde olduğu mastûr u mukayyed bulunmağın, bilâ-emr-i şerîf fuzûlî müdâhale itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[12]

27

Ustrumca kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin postal bahâlarıyçün beher sene Selânik'de yeniçeri zâbıtı olanlar tarafından mu‘tâd üzre zabtolunagelen Ustrumca'da vâkı‘ Kostondan(?) kolluğı işbu bin yüz yedi senesinde dahi sinîn-i sâbıkāda olıgeldüği vech üzre mûmâ-ileyh tarafından ta‘yîn olunan âdemîsine zabtitdirilüp ammâ bu bahâne ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ahâlîsinden ve re‘âyâ fukarâsından bir ferde ta‘addî vü rencîde ittirilmeye diyü Yeniçeri Ağası Vezîr Mahmud Paşa tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

28

Antalya müftîsine ve nâ’ibine hüküm ki:

Bundan akdem kazâ-i mezbûrda nâ’ib olan Hüseyin gelüp; hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken kazâ-i mezbûr a‘yânından beş nefer ki sâbıkā Teke sancağı mutasarrıfı Salih Paşa'ya istinâdıyla bi-gayrı hakkın mahkemeyi basup on bir buçuk kîse nukūd ve sâ’ir emvâl ü erzâkın hilâf-ı şer‘ gasb ve zulm itmeleriyle, gasbolunan nukūd ve eşyâsını taleb eyledikde mücerred virmemek içün ashâb-ı hukūka virdik diyü cevâb virüp gadretmeleriyle, ahvâlleri ma‘rifet-i şer‘le teftîş ü tefahhus ve vâkı‘-ı hâl arzolunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

29

Gedegara kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda Yunus Fakih Zâviyesi'nin zâviyedârı Ali arzıhâl idüp; Amasya sancağında Gedegara nâhiyesinde Kozpınar nâm mezra‘anın mâlikânesi Taceddin Beğ Hammâmı Vakfı ve dîvânı kadîmlik ve yurd-ı Yunus Fakih diyü defter-i evkāfda mukayyed olmağla, cânib-i vakfdan zabtolunur iken erbâb-ı tîmârdan Mahmud ve Ahmed nâm sipâhîler Kozpınar nâm karyenin dîvânîsi bizim tîmârımızdır diyü müdâhale itmeleriyle, Defterhâne-i âmiremde merbût olan Rûznâmçe-i hümâyûn ve Defter-i icmâl ve mufassal ve Defter-i evkāfa mürâca‘at olundukda; zikrolunan

mezra‘anın dîvânı tîmâr ve mâlikânesi vakf-ı Tâceddin diyü mukayyed olup lâkin Defter-i mufassalda yazılduğı mahalde muharrir kalemiyle dîvânı kadîmlik ve yurd-ı Yunus Beğ (…) taleb olunmaya, hükm-i Sultânî diyü mukayyed olup an-asl tahrîr ü defter olunmağın sıhhati ve kadimden ol vechile tarafeynin zabt u tasarruf eyledüği mahallinde ma‘lûmdur diyü Defter emîni arzı mûcebince emr-i şerîf virilüp mahallinde kadimî üzre hüccet olunmuşiken mezkûr Mahmud kanâ‘at etmeyüp vakfa â‘id olan mahsûle fuzûlî ta‘arruz etmeğin, zâviyedâr-ı mezkûr Ali yediyle vârid olan emr-i şerîf mûcebince Gedegara kazâsında vâkı‘ münâza‘un-fîhâ olan Kozpınar nâm mezra‘asında hâsıl olan bir müdden alınan dört kile öşrün iki kilesi Tâceddin Vakfı'na ve bir kilesi Yunus Fakih Zâviyesi'ne ve bir kile tîmâr tarafına alınageldüği ol diyârın müsinn ü ihtiyârları ihbârlarıyla Gedegara kādısı huzûrunda sâbit olup zâviyedâr-ı **[13]** mezkûr Ali yedine hüccet-i şer‘iyye virildüğin Rûmili kādıaskeri i‘lâm etmeğin, kadîmden olduğu üzre zabt ve hâsıl olan mahsûlu ahz ü kabz olunup kadîme mugâyir müdâhale olunmamak üzre ammim merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Ahmed Hân *tâbe serâhû* zamânında emr-i şerîf virilmekle, tecdîd olunmak bâbında hükm-i hümâyûn recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunup hilâfından ihtirâz olunmamak içün emr-i şerîf virilmişdir.

Fî evâhiri Za sene [1]107

30

Kara[ferye] kādısına hüküm ki:

Asiye nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Zendel(?) nâm karye sâkinlerinden babası ( ) fevtolup muhallefâtı irs-i şer‘le buna ve müteveffânın kız karındaşları Safiye ve Ayşe'ye intikāl idüp lâkin mezbûre Asiye sağîre bulunmağla kendüye isâbet iden hissesin dahi mezbûreler kabz ve ba‘dehû mezbûre Ayşe dahi müteveffîye olup bu dahi irişüp bâliğa olmağla, hissesini mezbûre Safiye'den ve müteveffîye-i mezbûrenin muhallefâtın kabz iden kazâ-i mezbûrede sâkin vârisleri ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden taleb eyledikde mücerred virmemek içün müteveffîye olan vâlidene virdik diyü hevâlarına tâbi‘ kimesnelere istinâd ile virmeyüp mümâna‘at üzre oldukların bildirüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnun recâ itmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkı edâda ta‘allül iderler ise mezbûrlar ile mezbûre hâtûnun vekîl-i şer‘îsi Edirne'ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

31

Pınarhisâr nâ'ibine hüküm [ki]:

Bahlı(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûr sâkinlerinden Papas ve Papa Meşir ve karındaşı İstemat ve İstetar ve Dimo nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayup gelen ehl-i örf ile yek-dil ve fukarânın akçelerin almağla, bundan akdem ta'addîleri men'-birle hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezbûrlar kanâ'at itmeyüp bin yüz ( ) senesinde hevâlarına tâbi' kādıya istinâd ve ba'zı kimesneler ile yek-dil olmalarıyla hilâf-ı şer' cebren üç yüz guruşların alup ziyâde ta'addî itmeleriyle, mahallinde şer'le görilüp sübût bulan hakların [virmede] muhâlefet iderler ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

32

Erzurum vâlîsine ve monlâsına hüküm ki:

Veli gelüp; Kars sâkinlerinden Mahmud hevâsına tâbi' kimesnelere istinâd ile bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ( ) kile mikdârı mahsûlün tagallüben ahz ve iki re's atın dahi cebren alup ve Hacı Mehmed nâm kimesne zimmetinde hukūk-ı sahîha-i şer'iyyeden beş yüz guruş hakkı olmağla, taleb eyledikde ol dahi virmekde ta'allül ü muhâlefet idüp gadrolunduğın bildirüp şer'le görilüp zimmetlerinde zuhûr iden hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin; şer'le görile diyü hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[14]

33

Lofça ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Dârüssa'âde Ağası olan el-Hâc Ali Ağa *dâme uluvvuhû* Dergâh-ı mu'allâma arz gönderüp; taht-ı nezâretinde olan evkāfdan mahrûse-i İstanbul'da vâkı' merhûm Hacı Gevher Sultân *tâbet serâhâ*nın evkāfından Lofça kazâsına tâbi' tütün mukāta'ası

karyelerinden Maluksora(?) nâm karyenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî sâkin oldukları karyelerinden kalkup varup taht-ı kazâlarınızda vâkı‘ kasabât ve kurâ ve askerî çiftliklerinde sâkin olmalarıyla, Mehmed Usta *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle vakfın o makūle defterlü re‘âyâsı kaldırılup kadîmî karyelerine iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâsını arzetmeğin, kānûn üzre iskân itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

34

Ruskasrı ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Müteferrika Silahşör Abdullah gelüp; Silistre sancağında Ruskasrı nâhiyesinde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinden Haknan ve Hasbeğli ve Cumalı ve Seyyid nâm karyelerin defterde mukayyed re‘âyâlarından ba‘zıları varup âhar yerde sâkin olmalarıyla, kānûn üzre iskânlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

35

Varna nâ’ibine hüküm ki:

Mûmâ-ileyh gelüp; taht-ı kazânızda berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı ze‘âmeti karyelerinden Kozluca ve sâ’ir tevâbi‘i karyelerinin öşrün sefer mühimmâtıyçün bâzâra gönderüp bey‘ murâd eyledikde bâcdârlar bâc taleb idüp ta‘addî itmeleriyle, kānûn üzre amel olunup ta‘addî itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

36

Bolu voyvodasına ( ) kādısına ve Mudurnu nâ’ibine hüküm ki:

Mudurnu kazâsına tâbi‘ (…) ze‘âmeti karyelerinden Gediközü ve Depe ve Bekirfakihler ve Sarıcak ve Sırçalu ve Gömeç ve Korusaray ve ( ) nâm karyeler ahâlîsi gelüp; bin yüz beş senesinde karyeleri sübaşısı olan Mudurnu kazâsında sâkin Yahya nâm kimesne hilâf-ı defter ve bilâ-emr-i şerîf ve dîvân ağırlığı nâmıyla beher karyeden bi-gayrı hakkın on ikişer guruşların aldığından gayrı, avârız cem‘ine me’mûr olanlar

tarafından hâs tahsildârıyım diyü kendü içün dahi zimmetlerine elli guruş zam itdirüp ve her karyeden harc nâmıyla ikişer guruşların alup ziyâde gadreyledüğin bildirüp, hilâf-ı şer‘-i şerîf alduğı hakları şer‘le kendülere alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

37

Mûmâ-ileyhime hüküm ki:

Mudurnu kazâsı ahâlîsi gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen tekâlîflerin edâ idüp kusûrları yoğiken Mudurnu sâkinlerinden Karafer oğlu Yahya nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde Bolu nâzırı tarafından vekîl olmağla, hukūk u rüsûmların defter mûcebince aldıkdan sonra hilâf-ı defter ve bilâ-emr-i şerîf dîvân ağırlığı nâmıyla üç yüz guruşların alup ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp, şer‘le görülmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[15]

38

Mûmâ-ileyhime hüküm ki:

Mudurnu kazâsı ahâlîsi gelüp; Mudurnu kazâsı sâkinlerinden Yahya ve Hacı Hüseyin ve Ahmed ve diğer Ahmed ve Osman nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zı kimesnelere istimlâk(?) ve bedel-i beldâr nâmıyla dahi Hasan nâm kimesne zimmetinde olan bin beş yüz guruşların bi-gayrı hakkın aldıklarından gayrı, Kütahya mütesellimine doksan guruş virdik diyü Süleyman nâm kimesne yediyle fukarâya dört yüz guruş tevzî‘ ve tahsîl idüp ziyâde gadretmekle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

39

Ayıntab nâ’ibine ve mütesellimine hüküm ki:

Ayıntab'da vâkı‘ Ali Neccâr Câmi‘-i Şerîfi'nin yevmî üç akçe vazîfe ile berât-ı şerîfimle imâmı olan Mevlânâ Ömer *zîde ilmühû* gelüp; bundan akdem imâmet-i mezbûr üzerinde ve hidmetinde kusûru ve azl îcâb ider hâli yoğiken âhardan İbrâhim nâm kimesne hilâf-ı inhâ bir tarîkle alup gadretmekle, Şeyhülislâm işâretiyle kendüye müceddeden tevcîh ve ibkā ve Mâliye tarafından berât-ı şerîfim virilmek, elinde olan berât-ı cedîdi mûcebince zabtitdirilüp müdâhale vü mu‘âraza olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

40

Rûmili vâlîsine ve Yanya kādısına hüküm ki:

Yanya kazâsı mahallâtından ( ) nâm mahalle sâkinlerinden çerçi tâ’ifesinden İstefan nâm zimmî gelüp; bu kendü hâlinde kâr u kisb idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayup bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken tâ’ife-i mezbûrdan ba‘zıları bize kesâd virirsin diyü rencîdeden hâlî olmadıkların ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüp, hilâf-ı şer‘ rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

41

Yenice-i Vardar ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Nişân-ı hümâyûnum virilen Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından el-Hâc Siyavuş gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden Yenice-i Vardar kazâsına tâbi‘ Radomir ve Zoşnih(?) nâm karyelerinin re‘âyâlarından ba‘zıları kalkup varup âhar yerde sâkin olmalarıyla, iskânlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

42

Kengırı kādısına hüküm [ki]:

Kengırı Kal‘ası müstahfızlarından Mustafa nâm müstahfız Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; kal‘a-i mezbûr müstahfızlarından birkaç neferi Sefer-i Hümâyûnuma me’mûr ve kalanlar kendilere mümkin mertebesi imdâd eylemek üzre bundan akdem emr-i şerîfim

virilmekle, mezbûr Mustafa sefere gitmeyüp kal‘ada kalmağla imdâdiyyeden hissesine düşeni virüp bir vechile rencîde olunmak îcâb eylemez iken Kengırı sancağı mütesellimi kal‘a-i mezbûre dizdârı ile yek-dil olup mücerred seni seferden alıkoduk, imdâdiyyeden gayrı bize akçe vir veyâhûd sefere git diyü rencîde itmeleriyle, men‘ u def‘ olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[16]

43

( ) kādısına hüküm ki:

Takrîr gelüp; merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû*nun mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ binâ eyledüği Câmi‘-i şerîfi ve İmâret-i âmireleri evkāfından Rûmili'nde vâkı‘ Drama mukāta‘ası işbu bin yüz yedi senesinde zabtı Ali Paşa kulu Mehmed *zîde mecdühû*nun uhdesinde olmağla, mukāta‘a-i mezbûre aklâmından kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Leftere(?) mukāta‘asının sene-i merkūme Mart'ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabtı elli bin akçeye buna der-uhde ve iltizâm ve ber-vech-i peşîn yirmi bin akçesin mûmâ-ileyhe teslîm ve otuz bin akçesin harman sonunda edâ itmek üzre zabtıyçün yedine memhûr temessük virilmekle, temessüğü mûcebince zabtıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

44

Ulemâdan Mevlânâ Şeyh Mehmed *zîde ilmühû*ya hüküm ki:

İşbu sene seb‘a ve mi’ete ve elf Zilka‘desi'nin on sekizinci gününden seni kassâm-ı süvârî ta‘yîn ve Anadolu'nun sağ kolunda vâkı‘ kazâların umûr-ı kısmet-i askeriyyesi sana tefvîz ve sipâriş olunmağla, imdi; ma‘an ta‘yîn olunan Muhzır Ali ile zikrolunan sağ kolda vâkı‘ kazâlara vardıkda kādılar yedlerinde mazbût olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi ahz ü kabz ve teftîş ü tefahhus ve yedine virilen memhûr deftere kayd ve her birine imzâ etdirüp ve masârıf olduğun mevtâ-yı askeriyye muhallefâtın her kangı kazâda bulunur ise sen tahrîr ve taksîm idüp hâsıl olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi defter-i mezbûra kayd ve vilâyet kādısına imzâ ve bu tarafa irsâl eyleyesin ve siz ki zikrolunan

kazâlarda vâkı‘ kādılar ve kassâmlarsız; Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh taht-ı kazânıza vardıkda yedinizde olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi mûmâ-ileyhe teslîm ve yedine virilen memhûr deftere kayd ve imzâ eyleyesiz ve siz ki zikrolunan sağ kolda vâkı‘ arpalıklarda olan beğlersiz; mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına varır ise terekesi yirmi akçeden ziyâde olan müteveffâların muhallefâtından makbûzunuz olan rüsûmu teslîm ve yedinde olan deftere kayd ve imzâ eyleyesiz ve sen ki kassâm-ı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûru istikāmet üzre olanlara ke'l-evvel ibkā ve hıyânet üzre olanların yerlerine müstakîm kassâm nasb ve yedlerine mürâsele virüp zabtitdiresin diyü Anadolu kādıaskeri olan Abdullah Efendi mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

45

Lâdik ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Mehmed Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Anadolu vâlîsi vezîrim Mustafa Paşa *edâmallâhü te‘âlâ iclâlehû*nun mutasarrıf oldığı hâslardan taht-ı kazânızda vâkı‘ Akpınar ve tevâbi‘i karyelerinin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zâbıtı Ali nâm kimesneye der-uhde ve iltizâm olunup lâkin mezbûr Ali'nin iltizâm eyledüği akçeyi edâya iktidârı olmamağla ref‘ ve sene-i merkūme zabtı buna der-uhde ve iltizâm olunup vezîr-i müşârün-ileyhin kapıkethüdâsı olan Halil tarafından zabtıyçün yedine mühürlü temessük virildüğin bildirüp mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, yedinde olan temessükü mûcebince zabtitdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[17]

46

Silivri nâ’ibine, yapağıcı ustasına hüküm ki:

Gülistan nâm hâtûn arzıhâl ider; nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Candırı karyesinden Trandafil veled-i Morodi ve Kosta veled-i Torna nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde bunun menzilin basup emvâl ü erzâkın gâret itmeleriyle ahz ve küreğe fermân olunmuşlar iken yine ıtlâk olunmağla, evlerine gelüp yine ızrâr ve fesâd kasdında

oldukların bildirüp mezbûrların ma‘rifet-i şer‘le kefîlleri alınup ta‘addîleri men‘ olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

47

Bergama kādısına hüküm [ki]:

Mustafa nâm kimesne arzıhâl ider; kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karyeden Alemşâh oğlu Ramazan nâm kimesne zimmetinde iki yüz guruş hakkı olup kazâ-i mezbûrdan Hacı Ali ve karındaşı Sarı Mehmed kefîl bi'l-mâl olup taleb idüp murâfa‘a olduklarında hükmolunmuşiken virmedüğinden mâ‘adâ üzerine hücûm ve şütûm-ı galîza ile şetm idüp ziyâde gadreylediklerin bildirüp, şer‘le sâbit olan hakkı tahsîl itdirilüp hilâf-ı şer‘ bir dürlü ta‘allül itdirilmemek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

48

Mevlânâ Ali *zîde ilmühû*ya hüküm ki:

İşbu sene seb‘a ve mi’ete ve elf Zilka‘desi'nin on sekizinci gününden sen kassâm-ı süvârî ta‘yîn ve orta kolda vâkı‘ kazâların umûr-ı kısmet-i askeriyyesi sana tefvîz ve sipâriş olunmağın, imdi; siz ki zikrolunan orta kolda vâkı‘ kazâlara vardığında kādıların yedlerinde mazbût olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi yedlerinden ahz ü kabz ve teftîş ü tefahhus ve yedine virilen memhûr deftere kayd ve her birine imzâ itdirüp ve masârıf olduğun mevtâ-yı askeriyye muhallefâtın her kangı kazâda vakı‘ olur ise sen tahrîr ve taksîm idüp hâsılı olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi defter-i mezbûra kayd ve vilâyet kādısına imzâ itdirüp bu tarafa irsâl eyleyesin ve siz ki zikrolunan orta kolda vâkı‘ kādılar ve kassâmlarsız; mûmâ-ileyh kassâm her kangınızın taht-ı kazâsına varır ise yedinizde olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi mümâna‘at etmeyüp mezbûra teslîm ve yedine virilen deftere kayd ve imzâ eyleyesiz ve sen ki kassâm-ı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûrda istikāmet üzre olanları ke'l-evvel ibkā ve hıyânet üzre olanların yerlerine müstakîm kimesneleri kassâm-ı askerî nasb ve yedlerine mürâsele virüp zabtitdiresin diyü Anadolu kādıaskeri mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

49

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılığı pâyesiyle Saruhan sancağı mütesellimi olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Ahmed *dâme mecdühû*ya Tavas ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Tavas kazâsı ahâlîsi gelüp; bundan akdem bin yüz ( ) senesinde Aydın ve Saruhan sancaklarında muhassıl-ı emvâl iken Ahmed Paşa bunlardan devr-i kebîr nâmıyla üç bin guruş ve devr-i sağîr nâmıyla bin beş yüz guruş alup ve beş yüz atlu âdem ile iki gün mikdârı meks ve müft ü meccânen koyun ve kuzu ve sâ’ir me’kûlâtların ve pişkeş nâmıyla at ve katırların aldığından gayrı, üç senede hilâf-ı emr ve defter kendüsiyçün altışar-yedişer yüz guruşların alup ve içlerinden birinin üzerine şer‘an bir cürm sâbit olmadın cerîme diyü zulmen emvâl ü erzâkların alup bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın ve mûmâ-ileyh hâlâ taht-ı kazânızda olduğun bildirüp şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr ü defter aldığı her ne ise girü ashâbına alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görülmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

[18]

50

Yenişehr-i Fener monlâsına ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Za‘îm İsmâil gelüp; İnebahtı sancağında Çatalca nâhiyesinde berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı ze‘âmeti karyelerinden Ayvalı ve Raca ve Uğuryanı nâm karyelerin Defter-i Cedîd-i Hâkānî’de mukayyed zimmî ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kalkup varup âhar yerde sâkin olmalarıyla iskânlarıyçün hüküm recâ etmeğin, iki sene mürûr idüp âhar kazâda tahrîr-i cedîde kaydolunmamış ise kānûn üzre iskân itdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

51

( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Siyâhîler Ağası Mustafa *dâme mecdühû* gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden Silistre sancağında Yanbolu nâhiyesinde Sarıhavaslı nâm karyesinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkup varup taht-ı kazânızda kasabât ve kurâda ve askerî çiftliklerinde sâkin olmalarıyla hüküm recâ etmeğin, üç seneden berü varup sâkin olup üzerlerine tahrîr geçmiş değil ise iskân etdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

52

Silistre kādısına ve mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi gelüp; bin yüz dört senesinden yüz yedi senesine gelince emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin cem‘ u tahsîl ve mahalline edâ vü teslîm etmek içün kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mirza Mustafa ve Akkadınlar nâm karye sâkinlerinden Celasin(?) Hüseyin ve Şaro(?)_nâm karye sâkinlerinden Abbas Emir ve Şahinler nâm karye sâkinlerinden Kurd nâm kimesneleri taraflarından vekîl naspetmeleriyle, mezbûrlar vâkı‘ olan tekâlîflerin ziyâde tevzî‘ u taksîm ve kendüleriyçün küllî akçelerin almalarıyla şer‘le muhâsebeleri görilüp zuhûr iden hakların almak istedikde mezbûrlar şirrete sülûk idüp virmediklerinden mâ‘adâ hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın bunlardan üç bin guruş dahi taleb idüp ta‘addî vü tecâvüzden hâlî olmadıkların bildirüp, şer‘le muhâsebeleri görilüp kendüleriyçün ziyâde aldıkları girü ashâbına alıvirilmek bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

53

Mihaliç kādısına hüküm ki:

Mihaliç hâssı voyvodası gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Küçük Ali ve Köfte oğlu Ahmed nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bunun voyvodalığı umûrına karışup ve re‘âyâyı tahrîk ve ıdlâl ve kānûn ve defter mûcebince hukūk u rüsûmların ahz ü kabzına mâni‘ olup mahsûl-i hâssa küllî noksân müterettib olduğun bildirüp vech-i meşrûh üzre olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre ta‘addî vü rencîde itdirilmemek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

54

Çorlu kādısına hüküm ki:

Osman gelüp; kazâ-i mezbûrdan Hüseyin nâm kimesne zimmetinde ( ) bin akçe hakkı olup tarafından âdemîsin gönderdikde şirret idüp meblağ-ı merkūmu ben edâ eyledim diyü ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkın virmekde ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[19]

55

Haleb kādısına ve Haleb mütesellimine hüküm ki:

Abdurrahman *zîde mecdühû* gelüp; bin yüz ( ) senesinde Cezîre hâkimi zimmetinde olan altı yüz elli guruş hakkını ahz ü kabza Haleb sübaşısı olan Osman nâm kimesneyi tarafından vekîl nasbetmekle, mezbûr Osman dahi vekâleti hasebiyle varup meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm ahz ü kabz idüp gelür iken Haleb'de fevtolup medîne-i merkūm sükkânından oğlu Ali nâm kimesne meblağ-ı mezbûru mâl-ı mevrûse olmak üzre hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî kabzetmekle, taleb eyledikde ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkını edâda ta‘allül ider ise ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

56

Bağdâd vâlîsine ve Musul beğlerbeğisine ve Bağdâd monlâsına ve Musul kādısına hüküm ki:

Hüsna nâm hâtûn gelüp; bundan akdem bin yüz beş senesinde bunun karındaşı Ali nâm sağîr fevtolup muhallefâtı irs-i şer‘le buna ammîsi Hacı Yunus nâm kimesneye intikāl idüp lâkin ammîsi mezbûr muhallefât-ı mezbûrlardan irs-i şer‘le buna intikāl iden on bin guruş hissesini alup kabzidüp virmekde ta‘allül etmekle, tarafından zevci ve

vekîli olan Hacı Mehmed Musul'da ammîsi mezbûr ile murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında; on bin guruş hissesin kabzeyledüği şühûd-ı udûl ile isbât idüp cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken Musul sâkinlerinden Abdülcelil oğulları Hacı Halil ve İbrâhim nâm kimesneler istinâdıyla bir vechile icrâ-yı hakk mümkin olmayup ve ammîsi mezbûr gâh Bağdâd'da ve gâh Musul'da sâkin olduğun bildirüp bulunduğı yerde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, bulunduğı mahalde şer‘le görilüp sübût bulan hakkı tahsîl itdirilüp mümâna‘at ider ise arz u i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

57

Havâss-ı Mahmudpaşa nâ’ibine hüküm ki:

Hüseyin nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; kasaba-i mezbûre sâkinelerinden zevcesi Fatma nâm hâtûnu Edirne'de kendü menziline getürmek istedikde mezbûrenin dâmâdı Mustafa ve karındaşı Mehmed nâm kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf mâni‘ olduklarından mâ‘adâ kendüsi dahi ta‘allül üzre olduğın bildirüp; zevcesi mezbûreyi Edirne'de menziline götürmeğe mümâna‘at olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve mezkûr Hüseyin'in zevcesi Fatma'yı ekall müddet sefer olup mehr-i mu‘accelini teslîm etmiş ise nakli meşrû‘dur diyü akzâ kuzâti'l-Müslimîn Edirne kādısı Mevlânâ İdris *zîdet fezâ’ilühû* i‘lâm etmekle, Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcebince amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[20]

58

Anadolu kādıaskerliği pâyesiyle İstanbul kādısı olan Mevlânâ Abdullah *edâmallâhü te‘âlâ fezâ’ilühû*ya hüküm ki:

Mahrûse-i İstanbul'da bi'l-fi‘l Kâğıdcılar kethüdâsı olan ( ) *zîde kadruhû* arzıhâl ider; mahrûse-i mezbûreye taşradan bey‘ içün yazı kâğıdı ve çerçeve ve kara kâğıd ve sâ’ir kâğıda müte‘allik eşyâ geldikde kethüdâ olanlar üzerine varup bahâların kat‘ ve kâğıdcılar esnâfı beyninde tevzî‘ idegelmişiken çerçeve kâğıdı fürûht iden ba‘zı Yehûdî

tâ'ifesi kethüdâ olanlar varup bâzâr etmedin ziyâde bahâya fürûht etmek içün hufyeten varup bâzârgânlarından alup der-mahzen idüp ta'addî etmeleriyle, bundan akdem kıbel-i şer'den defa'âtıyla tenbîh olunmuşiken mütenebbih olmayup ta'addî vü tecâvüzden hâlî olmaduğın ve bu bâbda merhûm ve mağfûrun-leh ammim Sultân Süleyman Hân *tâbe [serâhû]* zamânında emr-i şerîf virildüğin bildirüp müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâfına emr-i âhar vârid olmadı ise vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhiri Za sene [1]107

59

Kengırı kādısına ve Kütahya mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden kuzâtdan Mevlânâ Osman *zîde fazluhû* gelüp; bunun şer'an kimesneye vireceği yoğiken Kengırı sancağı mütesellimi olan ( ) nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde cebren ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir re's at ile ( ) bin akçesin alup ziyâde gadr u ta'addî eyledüğin bildirüp şer'le görilüp hilâf-ı şer' alduğı at ile akçesi alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, mahallinde şer'le görilüp sübût bulan hakkı girü alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

60

Erzurum vâlîsine ve mollâsına hüküm ki:

Mahmud gelüp; bundan akdem Kars eyâletinde vâkı' nevâhîler alaybeğliği emr-i şerîfimle üzerinde ve kendü hâlinde olup bir vechile dahl ü rencîde olunmak îcâb ider hâli yoğiken Kars sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne mütegallibeden olmağla alaybeğliğin sahte emir ile zabteylediğinden mâ'adâ zimmetinde hukūk-ı sahîh-i şer'iyyeden olan hakkın dahi taleb eyledikde edâda ta'allül idüp mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmayup küllî gadrolunduğun bildirüp mezbûr Erzurum'a ihzâr olunup şer'le icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görile diyü hüküm [yazılmışdır].

Fî evâhiri Za sene [1]107

61

( ) ve ( ) ve ( ) kādısına ve Keşan nâ'ibine hüküm [ki]:

Müteveffâ Hersek Ahmed Paşa Evkāfı'nın mütevellîsi Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; vakıf karyelerinden Keşan kazâsına tâbi' Rûmköy(?) nâm karyesinin defterde mukayyed ra'iyyet ve ra'iyyeti oğullarından ba'zıları kadîmî karyelerinden kalkmalarıyla yine kadîmî karyelerine nakl ve iskânları içün şürûtuyla yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

62

Prevadi nâ'ibine hüküm ki:

Kadriye Hâtûn gelüp; vasîyyesi olduğı sağîr oğlu Seyyid Halil'e babası Ali'den intikāl iden üç aded elmas taşlı bir hâtem ve iki la'l taşı ve dört kırmızı inciyi kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Yahya fuzûlî gasb ve yine kazâda sâkin Bîzbânzâde Ali ve mütekā'id Kefzâric(?) Ahmed ve Hacı Osman nâm kimesneler zimmetinde elli beş guruş ve akçesini edâ etmek üzre aldıkları iki yüz guruşluk eşyâ ve yine kazâda sâkin Mustafa nâm mütekā'id zimmetinde beş yüz doksan yedi guruş ve bir denk mâl-ı eytâm olmağla, mahallinde edâda ta'allül iderler ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

[21]

63

Bergos kādısına hüküm ki:

Hüseyin gelüp; bunun ammîzâdesi Ali nâm sipâhî kazâ-i mezbûrda sâkin Fortacı Ali nâm kimesnenin evinde hasta ve sâhib-i firâş kalmağla, ba'dehû bin yüz ( ) senesinde fevtoldukda mezbûr Fortacı Ali'ye emânet vaz' eyledüği dört yüz guruş ve bir re's at ve bir mikdâr eşyâsın kazâ-i mezbûrda sâkin Beytülmâlcı olan diğer Ali nâm kimesne fuzûlî ahz ü kabz idüp ziyâde gadritmeleriyle mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmamağla, mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

64

Cisr-i Ergene ve Dimetoka nâ’iblerine ve kazâ-i mezbûrânda Hâssa koru zâbıtına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât Vâlidem Sultân *dâmet iffetühâ*nın kethüdâsı Hacı Mehmed *dâme mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın çiftlikleri koyunları yaylayup ve kışlamak üzre taht-ı kazânızda vâkı‘ kimesnenin tasarrufunda olmayan hâssa koru mülhâkātından olan Dragoş dimekle ma‘rûf yaylak ve kışlaklar hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla hibe ve temlîk olunup lâkin mürûr-ı eyyâm ile hudûdu belürsiz olmağla, ol vilâyetin müsinn ve ehl-i vukūf ve mu‘temedün-aleyh kimesneleriyle zikrolunan mahallin üzerine varılup hudûd u sınûrı ma‘rifet-i şer‘le keşf ve hüccet-i şer‘iyye olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

65

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Ali gelüp; kazâ-i mezbûrdan kuzâtdan Mustafa zimmetinde memhûr temessük mûcebince yüz otuz dokuz guruş hakkı olmağla taleb eyledikde edâda ta‘allül etmekle, mahallinde sübût bulan hakkın virmekde ta‘allül ider ise Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

66

Edirne bostancıbaşısına ve Pınarhisârı nâ’ibine hüküm ki:

Hâssa sakalardan Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Tepeler nâm karye sâkinlerinden İsmâil ve Sâlih ve Hüdâverdi nâm şakîler bin yüz ( ) senesinde karye-i mezbûrede vâkı‘ gice ile bunun menzilin basup zevcesi ( ) nâm hâtûnu âhar kimesnenin menziline firâr eyledikde ol menzile dahi varup elbette firâr iden zevcesi mezbûru gönderin yohsa sizin dahi evinizi basarız diyü ta‘addî etmekle, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le keyfiyyetleri tefahhus olunup i‘lâm olundığu üzre ise mezbûrların Dîvân-ı Edirne'ye ihzârlarıyçün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri Za sene [1]107

[22]

67

Niğbolu kādısına hüküm ki:

Bakkāl Tanaş nâm zimmî gelüp; Niğbolu kazâsında mütesellim yanında misâfiren sâkin olan Kozarta nâm Yehûdî zimmetinde yedinde olan memhûr deyn temessükü mûcebince cihet-i şer‘den otuz bin akçe hakkı olup taleb eyledikde virmekte ta‘allül ü mümâna‘at üzre olduğın bildirüp ol tarafa âhar husûsiyçün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan ( ) ma‘rifetiyle yedinde olan temessükü mûcebince şer‘le müteveccih olan hakkı alıvirilüp ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde mümâna‘at ider ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

68

Niğbolu kādısına hüküm ki:

Tanaş nâm zimmî gelüp; ber-vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan İslâm *dâme ikbalühû*nun zimmetinde bin yüz ( ) senesinden cihet-i şer‘îden memhûr temessükü mûcebince üç yüz yetmiş üç guruş hakkı olup yüz guruşun virüp bâkî iki yüz yetmiş üç guruşun tarafından livâ-i mezbûra mütesellim olan ( ) nâm kimesneden havâle itdirüp tarafeyn havâleyi kabûl etmekle, bundan akdem âdemîsini gönderüp mütesellim-i merkūmdan taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le müteveccih olan hakkı edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, mahallinde şer‘le sübût olan hakkını edâda ta‘allül ü mümâna‘at ider ise Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

69

Diyârbekir vâlîsine ve Âmed monlâsına hüküm ki:

Medîne-i mezbûrda berât-ı şerîfimle habbâzlar şeyhi olan Mahmud gelüp; bu hâlâ habbâzlar şeyhi olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayup ve

üzerine şer‘an bir şey sâbit ü zâhir olmuş değil iken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zı kimesneler bî-vech ve bilâ-sebeb ve bilâ-berât umûrına karışup ta‘addî eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hilâf-ı şer‘ ta‘addîleri men‘ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

70

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrdan Derviş gelüp; bunun kimesneye vireceği olmayup ve üzerine dahi şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken Kel Hasan oğlu dimekle ma‘rûf kimesne zuhûra gelüp bin yüz iki senesinde senin karındaşın Mehmed nâm kimesne Uzunköprü mütevellîsi iken benim karındaşım ( ) nâm kimesne kuttâ‘u't-tarîk eşkıyâsından olmak üzre anın ma‘rifetiyle ahz ve salb olunup lâkin ba‘zı eşyâsı zimmetinde kalmış idi. Hâliyâ karındaşın mezbûr fevtolmağla senden ve vasîsi olduğun eytâmından alırım diyü hevâsına tâbi‘ şâhid-i zûr ile ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp şer‘le görilüp vech-i meşrûh üzre olan ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, mahallinde şer‘le görilüp nizâ‘ları faysal bulmaz ise keyfiyyetleri vukū‘u üzre arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[23]

71

Ekrâdlık ve ( ) ve ( ) kādılarına ve ( ) mütesellimlerine hüküm ki:

Sen ki Ekrâdlık kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; konar-göçer Ekrâdlık aşîretinden Karamanlı cemâ‘atinden Seyyid Ali meclis-i şer‘a varup yine cemâ‘at-i mezbûreden Menar nâm kimesnenin oğlu Mehmed nâm kimesne Süleyman nâm kimesneyi bin yüz ( ) senesinde bi-gayrı hakkın urup katl idüp mezbûr Seyyid Ali evlâd-ı sığârına taraf-ı şer‘den vasî nasbolunmağla, şer‘le müteveccih olan diyet-i kefâr içün vesâyeten taleb ve da‘vâ sadedinde iken beynlerine muslihûn tavassut etmekle mezbûr Seyyid Ali dahi eytâma sulh enfa‘ olduğundan nâşî sulh ve birbirlerinin zimmetini ibrâ ve ıskāt idüp ve mezbûr Menar kızı ( ) nâm bâkireyi mezbûr Seyyid Ali'nin karındaşı Hasan'a tezvîc etmişiken mezkûr Menar kimesne ile

oğlu Mehmed ve ammîsi oğlu Osman yediyle kızı mezbûreyi hufyeten alup götürüp tekrâr şirrete sülûk itmekle, kızımı ateşe hark eylediler diyü hevâsına tâbi‘ ehl-i örfe istinâdıyla mezbûr Seyyid Ali ve karındaşı merkūm Hasan'ın hilâf-ı şer‘ emvâl [ü] erzâkın gâret ve kendülerin ahz ü habs ve merkūm Hasan hapisde müte’essiren fevtolup ziyâde ta‘addî itmekle, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

72

Kengırı kādısına hüküm ki:

Kasaba-i Kengırı'da vâkı‘ Bekçiler Tekyesi’nin berât-ı şerîfimle şeyhi olan Şeyh Kasım *zîde salâha* gelüp; mezkûr şeyh olup Kengırı Kal‘ası müstahfızlarından olmayup sefere me’mûr değil iken işbu sene-i mübârekede kal‘a-i merkūme neferâtının bir mikdârı Sefer-i Hümâyûnuma me’mûr ve kalanlar gidenlere mümkin mertebesi imdâd eylemek üzre emr-i şerîfim sâdır olmağla, kal‘a-i mezbûre dizdârıyla Kengırı sancağı mütesellimi müstahfız tîmârı karyelerinden ( ) nâm karyede tekye-i merkūmenin mâlikâne vakıf hissesi vardır ol takdîrce sen dahi imdâdiyye nâmına akçe vir veyâhûd sefere git diyü ta‘addî vü rencîde eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mukaddemâ fermânım olduğuna mugâyir rencîde olunmamak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri Za sene [1]107

73

( ) ve ( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali *zîde kadruhû* gelüp; Yenice-i Kızılağaç kazâsına tâbi‘ havâss-ı hümâyûnumdan berât-ı şerîfimle uhdesinde olan Gediklü nâm karyenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî yerlerinden kalkup varup taht-ı kazânızda vâkı‘ kasabât ve kurâ ve askerî çiftliklerinde sâkin olmalarıyla ol makūle defterlü re‘âyâsın kadîmî karyelerine nakl ve iskân eylemek üzre iken ta‘allül ü nizâ‘ idüp hâss-ı merkūm mahsûlüne gadrolunduğun bildirüp üç seneden berü kalkup giden re‘âyâsı nakl ve iskân itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[24]

74

Bursa monlâsına ve Hüdâvendigâr sancağı mütesellimine hüküm [ki]:

Ümmühân nâm hâtûn gelüp; Bursa sâkinlerinden olup bunun zevci Ahmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne fevtoldukda kazâ-i mezbûrda vâkı‘ mutasarrıf olduğu mülk menzil ve bağ ve sâ’ir muhallefâtı buna ve bundan mütevellîde Havva nâm sağîreye ve zevc-i âharı diğer Ümmühân ile sağîr oğlu Abdullah'a intikāl etmişiken diğer zevcesi mezbûre hâtûn zikrolunan menzil ve bağı ve sâ’ir nukūd ve muhallefâtı fuzûlî zabt ve bağı Şaban oğlu ( ) nâm kimesneye ve menzili dahi vekîlleri ( ) nâm kimesneye bey‘ idüp bunun kızı sağîre-i mezbûre dahi müteveffîye olup hissesi buna intikāl etmekle, yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer‘le görilüp mülk menzil ve bağ ve sâ’ir muhallefâtdan kassâm defteri mûcebince şer‘le müteveccih olan hakkı alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

75

Karaferye kādısına hüküm ki:

Hüsam Giray Sultân gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı hâslarından Paşa sancağında vâkı‘ Serfice hâssının bin yüz iki senesinde zabtın kazâ-i mezbûrda sâkin Sarıca Ali nâm kimesne ( ) bin guruşa der-uhde ve sene-i merkūmede hâss-ı merkūmu zabt ve mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ü kabz eyleyüp zimmetinde bir yük akçe bâkî kalmağla taleb eyledikde makbûzu iltizâma tâbi‘ iken virmekde ta‘allül ü mümâna‘at üzre olduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp virmekde ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkını edâda ta‘allül ider ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

76

Malkara nâ’ibine hüküm ki:

Defter-i Hâkānî kâtiblerinden Mehmed gelüp; bunun kazâ-i mezbûra tâbi‘ Elmalı nâm karye sâkinlerinden çobanı Nikola yedinde olan koyunlarında âharın alâkası yoğiken Kiryazi nâm zimmî zikrolunan koyunların içinde benim dahi koyunlarım vardır, elinden alurım diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve nizâ‘dan hâlî olmaduğın bildirüp hilâf-ı şer‘ ta‘addî itdirilmemek bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

77

Trablusşam monlâsına ve Aydın ve ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât Vâlidem Sultân'ın kethüdâsı Hacı Mehmed *dâme mecdühû* arzıhâl idüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu hâslarından Çeni(?) cemâ‘ati re‘âyâsı cemâ‘atlerinden ayrılup taht-ı kazânızda tavattun üzre olmalarıyla, mukaddemâ iskânları fermân olunan tâ’ifeden değiller ise şürûtuyla iskân hükmü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

78

Müfettiş Yusuf Paşa ve Bozulus ve ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Bozulus kādısı mektûb gönderüp; seyyidetü'l-muhadderât iklîletü'l-muhsenât Vâlidem Sultân *dâmet iffetühâ*nın hâslarından Bozulus Türkmeni tâ’ifesinin kethüdâ ve ihtiyâr ve re‘âyâları meclis-i şer‘a varup yine tâ’ife-i mezbûreden Eminlü kethüdâsı Hasan ve Şerîr oğlu Osman ve Kara oğlu Veli nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup gelen ehl-i örf tâ’ifesini üç-dört konak yerde karşulayup hilâf-ı vâkı‘ mevâdd isnâdıyla emvâl ü erzâk ve hayvânâtların aldırmağa bâ‘is ve darb-ı şedîd ile darb ve fesâddan hâlî olmamalarıyla ekseri perâkende vü perîşân olmağa yüz tutup hukūk u rüsûmlarının tahsîline âdem-i kudretleri olduğun bildirüp hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına ilhâhlarıyla arz etmeğin, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz mezkûrlar min-ba‘d re‘âyâ umûrına karışmayup ve hukkâm ve ehl-i örf yanlarına varmayup kendi hâllerinde olmalarıyçün tenbîh oluna, mütenebbih olmazlar ise tekrâr ahvâlleri arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[25]

79

Ohri kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda müteveffâ Sinan Çelebi Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Viraneşte ve Behilitce(?) ve Sate(?) nâm karyeler re‘âyâları gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin evkāf-ı merkūme mütevellîsi olup ref‘ olunan Mustafa nâm kimesne zimmetinde temessük mûcebince hukūk-ı şer‘iyyeden yirmi iki yük yetmiş bin akçe hakları olup taleb eylediklerinde virmekde ta‘allül eyledüğinden mâ‘adâ bin yüz ( ) senesinde hazînedârları olmağla hilâf-ı emr ü defter kendüsiyçin küllî akçelerin alup ziyâde gadreylemekle bundan akdem hilâf-ı şer‘ ziyâde aldığı girü redd olunmak içün emr-i şerîfim virilmişiken itâ‘at-i emr-i şerîf itmeyüp icrâ-yı hakk olunmayup gadrolunduğun bildirüp kükürd mübâya‘asına emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan Mustafa *zîde kadruhû* mübâşeretiyle şer‘le görilüp teveccüh iden hakları ile hilâf-ı şer‘ aldığı girü alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre mahallinde şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

80

Şam monlâsına ve Şam mütesellimine hüküm ki:

Şam mütesellimi ( ) gelüp; eyâlet-i Şam'ın hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karye ve tevâbi‘i karyelerinin rüsûm-ı ra‘iyyetlerin kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde içlerinden ba‘zıları hevâlarına tâbi‘ zî-kudret ve mütegallibeye istinâd ile virmeyüp gadretmekle kānûn üzre alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

81

Amasya ve Kırşehri ve Sultanönü ve Akşehir sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf *dâme ikbâlühû*ya ve Kayseriye nâ’ibine hüküm ki:

Nikola nâm zimmî gelüp; mukaddemâ bunun ticâretde şerîki olan kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Yuvan nâm zimmî ile hesâbın görüp ve zimemde olan mâlların beynlerinde taksîm ve herkes hissesin alup şer‘an dahl olunmak îcâb etmez iken bin yüz ( ) senesinde âhar karyede iken zimmî-i mesfûrun diyâr-ı âharda kendü kisbi ile tahsîl eyleyüp varup Kayseriye'de bâyi‘ açup içine vaz‘ eyledüği dükkânın basup yüz yirmi zirâ‘ çukasın hilâf-ı şer‘-i şerîf gasb eyledüğinden mâ‘adâ zimemde olan akçeyi dahi tekrâr senden alurım diyü küllî gadreyledüğin bildirüp hüküm recâ etmeğin, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

82

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

Fatma nâm hâtûn gelüp; bunun memlûkesi İstefano nâm câriyesin bundan akdem kazâ-i mezbûrda muhzırbaşı olan ( ) nâm kimesne hilâf-ı şer‘ ve cebren ahz ve yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Buzağıderesi nâm karye sâkinlerinden Şahin nâm zimmîye virmekle hâlâ mesfûrun yedinde olduğun bildirüp mesfûr Şahin ve câriyesi mezbûre Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunup icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

83

Edirne bostancıbaşısına ve Ahyolu kādısına hüküm ki:

Yani nâm zimmî gelüp; bunun şühûd-ı udûl ile şer‘an üzerine bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karaviran nâm karye sâkinlerinden olup sâbıkā karyeleri zâbıtı olan Mehmed bin yüz senesinde bunu ahz ve hilâf-ı şer‘ darb itdüğinden mâ‘adâ yetmiş guruşun almağla, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûru Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr eylemen içün yazılmışdır.

[Fî] gurre-i Z sene [1]107

[26]

84

Saray-ı Vize nâ’ibine hüküm ki:

İstato nâm Nasrâniyye gelüp; babası Anderye nâm zimmî mürd oldukda metrûkâtı bununla er karındaşı İskerled nâm zimmîye intikāl idüp metrûkâtı defter-i kassâm mûcebince bin beş yüz guruş idüp şer‘le taksîm ve isâbet iden hisse-i şâyi‘asın almak istedikde hevâsına tâbi‘ kādıya istinâd ve ba‘zı kimesneler ile yek-dil olmalarıyla virmeyüp icrâ-yı hakk olunmayup gadrolunduğın bildirüp murâfa‘a-i şer‘ içün ihzâr olunmak bâbında Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

85

Yanbolu kādısına hüküm ki:

( ) nâm hâtûn gelüp; bunun zevci Sa‘âdet Giray Hân fevtoldukda muhallefâtı verese beyninde aksâm ve *alâ-mâ farzullâh* herkes hisselerin ahz ü kabz idüp mezbûrenin ( ) ve ( ) nâm abd-i memlûklarında kimesnenin alâkası yoğiken kazâ-i mezbûrda sâkin üvey oğlu ( ) Giray Sultân müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olmak üzre mezbûrları bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ahz idüp gadr u ta‘addî eyledüğin ve tarafından oğlu Ahmed Giray Sultân *dâme uluvvuhû*yu vekîl nasb eyledüğin bildirüp şer‘le alıvirilmek bâbında hüküm recâ [etmeğin], mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

86

Karaman vâlîsine ve Develi kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kulpak nâm karye ahâlîsi meclis-i şer‘a varup bunlar a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ’ir hukūk u rüsûmların şer‘, kānûn, defter mûcebince virmeğe râzılar iken karye-i mezbûr sipâhîsi olan Seyyid Hüseyin nâm kimesne kanâ‘at etmeyüp hîn-i ta‘şîrde birer batman yağların almadıkça ta‘şîr etmeyüp ve alduğı öşrün dahi kat‘ idüp üzerlerine bırakup ba‘dehû ziyâde atlu ve âdem ile varup ehl-i ıyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerine konup müft ü meccânen yem ü yemek ve sâ’ir me’kûlâtların alduğından mâ‘adâ ba‘zıların dahi kendü hâlinde olup üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın bi-gayrı hakkın darb-ı şedîd ile darb ve dahi

haps idüp bunun emsâli zulm [ü] ta‘addîsinin nihâyeti olmadığın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâsına arz eylediğin ecilden, ta‘addîsi men‘ u def‘ olunup mütenebbih olmaz ise arz olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

87

Pınarhisâr nâ’ibine hüküm ki:

Bakkāl Tanaş nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yayacıklar nâm karye sâkinlerinden Tanaş veled-i Kosta ve Kasderkol(?) veled-i Yani ve Mihal ve Kosta ve İstemat veled-i Avram ve Kosta veled-i Yorgi ve İstani veled-i Nikita ve Dimitri ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp be-şartu'r-rücû‘ emirleriyle kazâ-i mezbûr cizyedârlarına otuz iki bin akçelik zehâ’ir virüp müteveccih olan hakkını taleb eyledikde edâda ta‘allül etmekle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[27]

88

Şeyhlü kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûr ahâlîsi meclis-i şer‘a varup üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfleri cem‘ine me’mûr olanlara emr ü defter mûcebince virüp bir vechile rencîde olunmak îcâb eylemez iken kazâ-i mezbûr sükkânından Mahmud Efendi ve Kara Bayram dimekle ma‘rûf kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil ve tekâlîf vâkı‘ oldukda emir ve defterden ziyâde kendüleriyçün küllî akçe tahmîl ve tevzî‘ ve cebren alup voyvoda olanlardan rüşvet nâmıyla akçe almadıkça zabt itdirmediklerinden gayrı, içlerinden birinin üzerine şer‘an bir cürm sâbit olmadın Kütahya mütesellimlerine ve sâ’ir ehl-i örf tâ’ifesine hilâf-ı şer‘-i şerîf gamz u tecrîm itdirüp gadr [u] ta‘addî üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına ilhâhlarıyla arz eyledüğin ecilden, mezkûrlardan ahvâli ma‘rifet-i şer‘le ve kazâ-i mezbûr voyvodası ma‘rifeti ile husemâ muvâcehesinde görilüp tahsil (…) zimmetlerinde sâbit ü zâhir olan her ne ise bi't-tamâm ashâbına redd ü teslîm itdirildükden sonra kendüleri haps olunup üzerlerine sübût bulan mevâdd-ı

hakîkî üzre arz u i‘lâm oluna ba‘dehû, haklarında ne vechile fermân sâdır olur ise ona göre amel olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

89

Sivas vâlîsine ve Tokad nâ’ibine hüküm ki:

Medîne-i Tokad'da vâkı‘ müteveffâ Kâblî Mehmed Paşa Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre berât-ı şerîfimle iştirâken mütevellîyesi olan Emine ve Zimmetşah(?) ve İsmihan nâm hâtûnlar gelüp; vakf-ı mezbûrun gallesinin bir vechile müsâ‘adesi olmayup ve şart-ı vâkıfda dahi türbedârân vazîfesi nâmıyla kimesneye vazîfe ta‘yîn olunmuş değil iken hâliyâ âhardan ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler sonradan türbedârân vazîfesi ihdâs ve berât itdirdik diyü vakfın gallesinden vazîfe talebiyle dahl ve rencîde eylediklerin ve fetvâları olduğun bildirmekle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

90

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin Katrancı Tebo nâm zimmî gelüp; bundan akdem bu kazâ-i mezbûrda sâkin Konakçı oğlu Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesneden aldığı iki yüz guruşu edâ idüp zimmetinde virecek nesne kalmış değil iken mezbûr hilâf-ı şer‘-i şerîf yüz guruş aldığından mâ‘adâ yetmiş guruş dahi taleb idüp ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp ol tarafa emr-i şerîfimle âhar husûs içün mübâşir ta‘yîn olunan ( ) Çavuş mübâşeretiyle icrâ-yı hakk olunmaz ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnun recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmaz ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

91

Malkara nâ’ibine hüküm [ki]:

Mektûb gönderüp; Hüseyin meclis-i şer‘a varup karındaşı Mehmed fevtolup muhallefâtı irs-i şer‘le buna intikāl itmişiken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Maksudlu nâm karyede sâkin Derviş nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrun huyûtunda bir mikdâr eşyâ ve elli guruş kıymetlü bir re’s at ve bir mikdâr nukūdun fuzûlî kabz idüp itâ‘at-i emr-i şer‘ itmeyüp ihkāk-ı hakk olunmaduğın bildirüp hüküm recâsına arz etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkı alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[28]

92

Bozulus kādısına ve voyvodası Ahmed'e hüküm ki:

Derviş Beğzâde Hızır gelüp; Vâlide Sultân hâslarından Bozulus cemâ‘atinden İzzeddinli cemâ‘atinin kethüdâsı olan Hüsam oğlu Mehmed eşirrâdan olmağla, hâssı mâlından kalan menzil olmağla mezbûr Mehmed ref‘ ve yerine kethüdâ nasb olunmak üzre Vâlide Sultân *dâmet ismetühâ*nın kethüdâlığı hidmetinde olan el-Hâc Mehmed *dâme mecdühû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

93

Ruskasrı kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Hacı Siyavuş Çavuş gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bıyıklı İbrâhim nâm karyede Ali Sipâhî zimmetinde tereke mahsûlü bahasından ( ) bin akçe hakkı olmağla, mahallinde edâda ta‘allül eder ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

94

Divriği ve ( ) kādılarına hüküm ki ve Sivas mütesellimine hüküm ki:

Agob nâm zimmî Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; bundan akdem bu diyâr-ı âharda iken Divriği kazâsına tâbi‘ Kesme nâm karyede vâkı‘ mutasarrıf oldığu mülk

bağ ve bir mikdâr eşyâsın karye-i mezbûrede sâkin ( ) ve ( ) nâm kimesneler fuzûlî ve hilâf-ı şer‘-i şerîf zabt idüp taleb eyledikde biz senin dâyinlerinden satun aldık diyü virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikde, şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

95

Selânik muhâfızı paşaya ve Selânik monlâsına ve Siroz kādısına hüküm ki:

Medîne-i Siroz'da vâkı‘ müteveffâ Selçukî Medresesi'nin müderrisi Hüseyin gelüp; medrese-i mezbûrda talebe-i ulûma ders virüp edâ-yı hidmet idüp bin yüz ( ) senesinde berâtı mûcebince müstahıkk olduğu vazîfesinden Siroz sâkinlerinden sâbıkā vakıf mütevellîsi vekîli Câbî Solak Sefer nâm kimesne zimmetinde yedi yüz guruş ve mütevellî vekîli Ali zimmetinde yüz guruş hakkın taleb eyledikde emvâl-i vakıfdan olup ve vakıfdan müsâ‘ade var iken virmekde bî-vech ta‘allül üzre oldukların bildirüp mahallinde şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise Selânik'e ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene [1]107

96

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Havva Hâtûn gelüp; mûrisi Ahmed fevtolup muhallefâtı irs-i şer‘le intikāl etmişiken muhallefâtdan bir mikdârın kazâ-i mezbûrda sâkin verâsetde alâkası olmayan Ulumse(?) nâm hâtûn kabz idüp ve bâkî cümlesini kazâda Beytülmâl Emîni Mehmed kabz idüp ve yine kazâ-i mezbûrda sâkin Budinli Sadık Yeniçeri zimmetinde cihet-i şer‘den yetmiş dört bin akçe hakkı ile mezbûrların muhallefât-ı mezbûrdan kabz eyledikleri eşyâsını şer‘le taleb eyledikde virmekde bî-vech ta‘allül üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı edâda ta‘allül ider ise mezbûre hâtûnun vekîl-i şer‘îsi ile mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene [1]107

[29]

97

İsakçı ve Rusçuk ve Silistre ve Niğbolu kādılarına ve zikrolunan kazâlarda vâkı‘ iskele emînleri ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Hâssa Musâhiblerimden Çavuşbaşılı Ahmed Ağa'nın sarı bıyıklı uzun boylu Azaklı ( ) nâm gulâmı bir (…) matlab sîm bisâtıyla atına binüp ve hâliyâ taht-ı kazânızdan firâr etmekle, imdi; siz ki kādılar ve iskele emînleri ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz; gulâm-ı mezbûr herkangınızın taht-ı kazâsında bulunur ise bi-eyyi hâl ahz ve kayd ü bendile Dergâh-ı mu‘allâma ihzâr eylemekde ihtimâm idesiz diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

98

Kili kādısına hüküm ki:

Kili Kal‘ası neferâtı gelüp; bunların umûr-ı şer‘iyyeleri ve ahz ü habs olunması lâzim geldikde kadîmü'l-eyyâmdan berü kal‘a-i mezbûr ağası ve zâbıtı ( ) *zîde hıfzuhû* ma‘rifetiyle şer‘le görile gelmişiken mücerred celb-i mâl içün âhardan müdâhale olunmağla, ol vechile müdâhale olunmamak üzre Sultân Ahmed zamânında virilen emir mûcebince yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

99

Kengırı kādısına ve mütesellimine hüküm ki:

Kengırı'da vâkı‘ müteveffâ Kasım Beğ Evkāfı’nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre mütevellîsi olan Mehmed gelüp; vakf-ı merkūm mürtezikalarının vazîfelerin galleden şart ve ta‘yîn olunmağla, bin yüz ( ) senesinde galle hâsıl olmuş değil iken mürtezikadan kazâ-i mezbûrda sâkin kuzâtdan Seyyid Hasan ve Seyyid Mustafa ve ( ) ve ( ) nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf sene-i âtiyyede hâsıl olan galleyi alup gadretmekle, fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüp şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene [1]107

100

Yenice-i Karasu nâ'ibine hüküm ki:

Müteveffâ Mûsâhib Mustafa Paşa'nın kazâ-i mezbûrda vâkı' binâ eylediği Câmi'-i Şerîf Evkāfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Hasan *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı' vakf-ı mezbûr çeşmelerine cârî olan vakfın mahsûs u müstakill suyunda âharın alâkası yoğiken yine kazâ-i mezbûrda sâkin ba'zı kimesneler zikrolunan su yolunun künklerin delüp mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve kendü menzillerine icrâ ve duhân tarlalarına şakî idüp ta'addî etmeleriyle, bundan akdem birkaç def'a tenbîh olundukda mütenebbih olmayup yine vech-i meşrûh üzre ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüp ol vechile ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

[30]

101

Amasya ve Kırşehri ve Akşehir ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf Yusuf Paşa'ya ve Silifke kādısına hüküm ki:

Ahmed gelüp; bu kendü hâlinde iken kazâ-i mezbûr muzâfâtından Karataş nâhiyesine tâbi' Şebki nâm karyede sâkin Hacı Hasan oğulları İbrâhim ve Halil ve İsmâil ve Maksud ve Mirza ve Ahmed ve Mehmed nâm şakîler hilâf-ı şer'-i şerîf bunun emlâk ve erzâkın gâret etmeleriyle, bundan akdem murâfa'a-i şer' olunduklarında beynlerine muslihûn tavassutuyla birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmeğin, mezbûrlar şirrete sülûk idüp sen Genç Mehmed Paşa'yı bizim üzerimize getürdin diyü bin yüz ( ) senesinde tekrâr hilâf-ı şer'-i şerîf gice ile bunun evin basup babası Hüseyin nâm kimesneyi katl idüp ziyâde ta'addî vü fesâd eylediklerin bildirüp yedinde olan hüccet-i şer'iyyeleri mûcebince şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

102

Edirne'de kassâm-ı askerî olan Mevlânâ Abdullah *zîde ilmühû*ya hüküm ki:

İşbu sene seb‘a ve mi’ete ve elf Zilka‘de gurresinden medîne-i Dimetoka ve Cisr-i Ergene ve Ferecik ve İpsala ve Keşan kazâlarının umûr-ı kısmet-i askeriyyeleri dahi sana tefvîz ve sipâriş olunmağla, imdi; târîh-i merkūmdan kazâ-i mezbûrlarda düşen mevtâ-yı askeriyye muhalelfâtını tarafından tahrîr ve beyne'l-verese tevzî‘ u taksîm idüp rüsûm-ı mu‘tâdelerin ahz idesin diyü Rûmili kādıaskerinin mühürlü mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

103

Seddülbahir muhâfazına ve Kızılcatuzla kādısına hüküm [ki]:

Merhûm Gâzî Hüdâvendigâr Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı’nın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan ( ) *zîde kadruhû* gelüp; sâbıkā vakf-ı merkūm mütevellîsi olup kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hamza Hoca dimekle ma‘rûf kimesne zamân-ı tevliyetinde mahsûlât-ı vakfı ahz ü kabz ve dört sene mürtezikanın vazîfesin virmeyüp ve câmi‘-i merkūmun ta‘mîre muhtâc olan mahallerini dahi ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ta‘mîr ü termîm eyleyüp câmi‘ ve medrese harâba müşrif olup mâl-ı vakfı ekl ü bel‘ ve kendü masârıfına sarfla istihlâk ve muhâsebesin dahi görmeyüp mâl-ı vakf zimmetinde kalduğın bildirüp şer‘le muhâsebesi görilüp mâl-ı vakf tahsîl ve şart-ı vâkıf icrâ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf şer‘le tahsîl olunup hilâf-ı şer‘ ta‘allül etdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

104

Kızılcatuzla kādısına hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûrda vâkı‘ merhûm Hüdâvendigâr-ı Gâzî Medresesi'nin ve evkāfının mütevellîsi olan Mehmed *zîde ilmühû* gelüp; Mevlânâ-yı mezkûrun medrese-i mezbûr müderrisliği ile evkāfının tevliyeti berât-ı şerîfimle üzerinde olup edâ-yı hidmet idüp dahl olunmak îcâb etmez iken sâbıkā vakf-ı merkūm mütevellîsi olan Hamza Hoca nâm kimesne vakf-ı merkūm mahsûlüne müdâhale ve vakfın re‘âyâsına bî-vech-i şer‘î ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp berâtı mûcebince zabt itdirilüp mezbûr Hamza'yı umûr-ı vakfa fuzûlî dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ

etmeğin, yedinde olan berâtı mûcebince zabt itdirilüp mütevellî-i sâbıkın bî-vech müdâhale[si] men‘ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[31]

105

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed gelüp; İstanbul civârında vâkı‘ Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî *aleyhi rahmetü'l-bârî* Evkāfı'nın kazâ-i mezbûra tâbi‘ Hisâryeri ve Hallâcdere nâm mahallerde vâkı‘ perâkende karyelerin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zabtı buna der-uhde ve iltizâm olunup zâbıt-ı vakf tarafından mühürlü temessük virildüğin bildirüp mûcebince hüküm recâ etmeğin, temessükü mûcebince zabtıyçün yazılmıştır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

106

Suğla ve Isparta ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Hatice Sultân'ın kethüdâsı Mustafa gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu hâslarından Antalya'da vâkı‘ Azman(?) ve Azbenan(?) hâssı karyelerinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkup varup taht-ı kazânızda Altıparmak oğlu ve ba‘zı zî-kudret çiftliklerinde sâkin olmalarıyla, iskânlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

107

Babadağı kādısına hüküm ki:

Mahmud gelüp; Acem tüccârlarından olup kazâ-i mezbûrda sâkin Gedek(?) ve karındaşı ( ) nâm zimmîlerden altı yüz elli guruş istikrâz ve tarafından vekîli Mehmed nâm kimesne meblağ-ı mezbûru mesfûr zimmîlere edâ vü teslîm eyleyüp şer‘an dahl olunmak îcâb etmeziken mesfûrlar şirrete sâlik olup üç yüz guruş hakkımız vardır diyü

bilâ-temessük ve fuzûlî bin yüz ( ) senesinde yüz üç guruşluk cizye kâğıdın alup ta‘addî etmeleriyle, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

108

Drama kādısına hüküm ki:

Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû* Evkāfı'ndan nefs-i Drama ve tevâbi‘i mukāta‘asının bin yüz yedi senesi zabtı bunun uhdesinde olmağla, mukāta‘a-i merkūmenin ba‘zı karyelerinin sene-i mezbûrede zabtı kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelere der-uhde olunup yedlerine memhûr temessük virilmişiken mezbûrlar karyelerin mahsûlâtın zabt etmeden zarar mülâhazasıyla temessüklerin girü bıragup vakfa gadr eylediklerin bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, mukaddemâ virilen temessük mûcebince mukāta‘a-i merkūme sene tamâmına değin zabt itdirilüp sene ahîrinde zarar-ı şer‘îleri olur ise şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[32]

109

Mısır muhâfızı Vezîr el-Hâc İsmâil Paşa'ya ve Mısır kādısına hüküm ki:

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Guneym(?) ile karındaşı Seyyid Mehmed *zîde şerefühumâ* gelüp; mahrûse-i Mısır muzâfâtından Fuvva kasabasında vâkı‘ Seyyid Salim Ebü'n-Necât Türbesi ve Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre tevliyet ve nezâreti hâliyâ kendülere ber-vech-i iştirâk tevcîh olunup Mâliye'den berât-ı şerîfim virilmekle fuzûlî dahl iden Bamya oğlu Mehmed Çavuş ve âharı müdâhale itdirilmeyüp ellerinde olan berât-ı cedîdi mûcebince zabt itdirilmek bâbında yedinde olan berât-ı cedîdi mûcebince zabt itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

110

Mısır vâlîsi Vezîr el-Hâc İsmâil Paşa'ya ve Medîne-i Münevvere'de Şeyhü'l-harem olan Ebûbekir Ağa *dâme uluvvuhû*ya hüküm ki:

Mekke-i Mükerreme mücâvirlerinden Salâhaddîn-i Özbekî evlâdı Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; bundan akdem Medîne-i Münevvere mücâvirlerinden yüz sekiz erdeb hıntaya mutasarrıf olan Kilârî el-Hâc Ebûbekir fevtoldukda zikrolunan yüz sekiz erdeb hınta müteveffâ-yı merkūmun evlâdları üzerinde olmağla, Mısır vâlîsi müteveffâ Ahmed Paşa ol mikdâr hıntayı istiksâr idüp on dört erdebini bunun babası merkūma tevcîh ve mâ‘adâsını müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ebûbekir'in evlâdlarına ibkâ ve mukarrer idüp ba‘dehû babası mezbûr zikrolunan on sekiz erdeb hıntayı hüsn-i rızâsıyla buna ferâgat ve ferâğından tevcîh olunup hâlâ üzerinde olup bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûrlar kanâ‘at itmeyüp bunun üzerinde olan on sekiz erdeb hıntayı dahi kendüler almak sadedinde olup rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, on sekiz erdeb hınta-i mezkûrun üzerinde olduğı vâkı‘ ise bî-vech âhara müdâhale itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

111

Karaman vâlîsine ve Doğanhisâr ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Ulemâdan el-Hâc Osman gelüp; bu kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karağa nâm karyeden olmağla merhûm Sultân Alâeddin Câmi‘-i Şerîfi'nde berât-ı şerîfimle imâm ve hatîb hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayup ve üzerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûrda sâkin ebnâ-i sipâhiyândan Mustafa ( ) nâm kimesneler câmi‘den çıkarken hilâf-ı şer‘-i şerîf bi-gayrı hakkın bunu darb-ı şedîd ile darb eylediklerinden gayrı, ehl ü ıyâline dahi şütûm-ı galîza ile şetm idüp bunun emsâli ta‘addî vü tecâvüzlerinin nihâyeti olmamağla, bundan akdem murâfa‘a-i şer‘ olduklarında vech-i meşrûh üzre olan ta‘addîleri nümâyân ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâ’ili Z sene 1107

112

Kırili kādısına hüküm ki:

Mektûb gönderüp; yörükân tâ'ifesinden Çağlar nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe varup yine tâ'ife-i mezbûrdan Arab Kasım nâm kimesnenin oğulları Abdülbâkî ve Mehmed ve Süleyman nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bin yüz ( ) senesinde bunun kızı Ayşe ammîsi evine gider iken önüne gelüp fi'l-i şenî' ve bikrin izâle eyledikleri sâbit ve hüccet-i şer'iyye olundukdan sonra tekrâr başlarına otuz-kırk nefer eşkıyâyı cem' ve gelüp hilâf-ı şer'-i şerîf bisâtıyla bir re's at ve bir devesin alup ve oğlu Hamza nâm kimesneyi dahi tüfenk ile darb idüp bunun emsâli fesâd ü şekāvetlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüp şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına ilhâhıyla arz eyledüğin ecilden, mahallinde şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunup min-ba'd ol makūle ta'addîsi men' u def' olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâ'ili Z sene 1107

[33]

113

Amed monlâsına ve Casga(?) kādısına ve Diyârbekir mütesellimine hüküm ki:

Mahmud gelüp; taht-ı kazânızda vâkı' hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla ber-vech-i te'bîd mutasarrıf oldığı Casga(?) mukāta'ası karyelerinin bin yüz yedi senesinden zabtın tarafından âdemîsi ( ) nâm kimesneye emâneten sipâriş idüp yedine memhûr temessük virmekle mûcebince zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahsûlât ve rüsûmâtı kānûn ve defter mûcebince tarafından varan âdemîsine zabt itdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

114

( ) kādısına hüküm ki:

Hâlâ Bereketli kādısı olan Mevlânâ Şeyh Mehmed Dergâh-ı mu'allâma gelüp; şer'an kimesneye vireceği olmayup ve üzerine bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi' Selyan nâm karye sâkinlerinden Emrullah ve Hasan ve ( ) nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil olup sen bizim hilâf-ı şer' akçemiz aldın diyü kimi

da‘vâcı ve kimi şâhid-i zûr olup hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnun recâ etmeğin, şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

115

( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ Fâtih-i Bağdâd ceddim merhûm Sultân Murad Hân *tâbe serâhû*nun Türbe-i Şerîfi Evkāfı mukāta‘asından Şeyhlü ve Baklan ve havâlîsinde vâkı‘ Sungur Beğ ve tevâbi‘i vakıf karyelerinin bi'l-fi‘l zâbıtı Yakub *zîde kadruhû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp evkāf-ı merkūm karyelerinin Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkup varup taht-ı kazânızda vâkı‘ kasabât ve kurâ ve askerî çiftliklerinde tavattun idüp bu dahi mezkûrları kadîmî yerlerine nakl ve iskân etdirmek istedikde ta‘allül üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre iskân itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene 1107

116

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Saro nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ortaköy nâm karyeden Papa İstemo nâm zimmî zimmetinde hukūk-ı sahîha-i şer‘iyyeden üç yüz guruş hakkı olmağla, edâda ta‘allül eyledüğin bildirüp Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

117

Seyyid Yahya'ya hüküm ki:

Malatya ve Gerger ve Behisni ve Taşili ve Şura(?) kazâlarında olan Sâdât-ı kirâm üzerlerine Nakîbüleşrâf kā’im-makāmı nasb u ta‘yîn olunmanla, sahîhü'n-neseb olanlara tevkîr ve ikrâm ve teseyyüdü(?) zâhir ve kuzât hücceti ve kā’im-makāmlar temessükâtıyla dahîl olup alâmet-i hadrâ isti‘mâl idenlerin men‘lerinde ihtimâm idüp ve

min-ba‘d kendin dahi alâmet vaz‘ına bir ferde izin virmeyüp iddi‘â-yı sıhhat-i neseb idenleri bu tarafa isbâta havâle ve ihzâr ve te’dîb ve sâ’ir hukūk-ı şer‘iyye-i sâbite tahsîli iktizâ itdikde sen idüp Sâdât-ı kirâmdan tevcîh nâmı veya bi-gayrı bahâne ile akçelerin almayup hıyânet-i ırz ve mâllarında kemâ-yenbağî ikdâm eyleyesin diyü Nakîbüleşrâf olan Seyyid Osman'ın mühürlü mektûbu mûcebince emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene 1107

[34]

118

Sofya monlâsına ve Rûmili'nin orta kolunda vâkı‘ Üsküb ve Köstendil ve Cuma ve Samakov ve İpek ve Prizrin kādılarına ve Prizrin'den Çatalca'ya gelince yol üzerinde vâkı‘ olan kādılara hüküm ki:

Hatice Sultân kethüdâsı Mustafa *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın Çatalca'da vâkı‘ mutasarrıfe olduğu çiftliklerinde damızlık içün bir mikdâr marya koyun akçesiyle iştirâ etmek iktizâ itmekle, zikrolunan kazâlarda ve sâ’ir bulunan yerlerde taraflarından ta‘yîn olunan ( ) nâm kimesne ile çobanları rızâlarıyla satanlardan akçeleriyle marya koyun iştirâ eylediklerinde celeb tâ’ifesinden ba‘zı kimesneler biz alurız diyü nizâ‘ ve Çatalca'ya gelince mürûr eyledikleri köprülerde ve derbend ve geçidlerde bâc akçesi ve kurban nâmıyla rencîde vü ta‘addî etmeleriyle, ol vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek içün bundan akdem emr-i şerîfim virilmekle, mûcebince müceddeden yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

120

Bir sûreti dahi

( ) nâm kimesne içün minvâl-i meşrûh üzre yazılmışdır. Bir dahi ( ) nâm kimesne içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

121

Seddülbahir muhâfızı paşaya ve Malkara ve Gelibolu kādısına hüküm ki:

Sâlih gelüp; bu kendü hâlinde gider iken Malkara kazâsına tâbi‘ Kalavye(?) nâm karye zimmîlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) ve sâ’irleri yoluna inüp atın sîm rahtın ve seksen aded altunın fuzûlî alup fesâd etmeleriyle, mezbûrlar Gelibolu'ya ihzâr ve icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

122

Vize kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda ( ) Evkāfı’nın meşrûtiyyet üzre mütevellîsi Ali gelüp; şart-ı vâkıf mûcebince mürtezikanın vazîfelerin virüp vakfiyede eczâhânlık ve mumluk nâmına vazîfe ta‘yîn olunmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sofular karyesinin imâmı Mustafa Osman askerî berâtıyla eczâhânlık ve mumluk ihdâs idüp vazîfe talebiyle rencîde eyledüğin bildirüp âhar husûsa mübâşir ta‘yîn olunan ( ) *zîde kadruhû* mübâşeretiyle şer‘le görilüp hilâf-ı şart-ı vâkıf vazîfe talebiyle rencîde itdirilmemek bâbında hüküm recâ itmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görmen içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

123

Çorlu ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Davud gelüp; Çorlu kazâsı sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Osman nâm kimesnenin zimmetinde olan ( ) akçesi mukābelesinde Çorlu kasabası toprağında mutasarrıf oldığı mülk çiftlik emlâkın hâl-i huyûtunda buna bey‘-i bât-ı kat‘î ile bey‘ ve cânib-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye virilüp âhardan dahl olunmak îcâb etmez iken müteveffâ-yı mezkûrun Çorlu kazâsı sâkinelerinden zevcesi ( ) nâm hâtûn hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî emlâk-ı mezbûru zabt idüp küllî gadreyledüğin ve hüccet-i şer‘iyyesi olduğın bildirüp mezbûre hâtûnun vekîli Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde ta‘allül ider ise vekîl-i şer‘îsi Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

[35]

124

Edirne bostancıbaşısına ve Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ'ibine hüküm ki:

Hatice Sultân *dâmet iffetühâ*nın mutasarrıfe oldığı Uzuncaâbâd-ı Hasköy hâssı voyvodası olan Hüseyin *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı' hâss-ı merkūm karyeleri re'âyâlarından Bekir ve Demir oğlu Ali ve Yusuf ve Kara Mûsâ ve Yazıcı oğlu ve Süleyman ve karındaşı Murad ve Ali nâm kimesneler ile Çoban Estoban nâm zimmî kendü hâllerinde olmayup eşirrâdan olmalarıyla, hâss-ı merkūm re'âyâların tahrîk ve ıdlâl ve voyvoda-i merkūma âdem-i itâ'at itdirdiklerinden mâ'adâ kurâlarına sübaşı nasb idüp irsâl eyledüği âdemleri karyelerine uğratmayup öşrümüzü biz kendümiz alup harman kenârına dökeriz anbara getürmeziz diyü nizâ' ve bunun emsâli tecâvüzlerinin nihâyeti olmamağla, bundan akdem kendü hâllerinde olmak üzre tenbîh olunmuşiken mütenebbih olmayup yine vech-i meşrûh üzre ta'addîlerinin nihâyeti olmayup hâss-ı merkūm mahsûlüne noksân müterettib olduğun bildirüp mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

125

Silistre ve Yenipazar ve ( ) kādısına hüküm ki:

Yenipazar kazâsına tâbi' Karagöz nâm karyeden Yahya gelüp; Silistre mütesellimi tarafından âdemîsi ( ) nâm kimesne (…) ile karye-i merkūmede çiftlikde (…) olmuş diyü on beş nefer atlu âdem ile gelüp çiftliğin harman basup ba'zı gümüş evânî ve ma'lûmü'l-mikdâr eşyâsını gasb u gâret eylediklerinden mâ'adâ cebren ( ) guruşun alup gadretmekle, âhar husûsa mübâşir ta'yîn olunan ( ) *zîde kadruhû* mübâşeretiyle mütesellim-i mezbûrun âdemîsi buldurulup Yenipazar kazâsına ihzâr ve vâkı'-ı hâl Der-i Devlet-medârıma arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

126

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Zeyneb nâm hâtûn gelüp; babası müteveffâ Abdülbâkî nâm kimesnenin kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bolnar(?) ve Kendek(?) nâm karyeler ahâlîleri zimmetlerinde dört yüz yetmiş guruş hakkı olmağla, almadın fevt ve meblağ-ı merkūm buna intikāl ve bu bâliğa ve da‘vâya kâdire olup kazâda sâkin taraf-ı şer‘den mansûb vasîsi Halil'den meblağ-ı merkūmu taleb eyledikde almadım diyü cevâb [virüp] ve karye ahâlîsi ile murâfa‘a olduklarında; merkūm Halil'in muvâcehesinde meblağ-ı merkūmu sana edâ ideyim diyü şühûd mahzarında ikrâr etmişler iken mezbûr Halil gaybet etmekle meblağ-ı merkūmu mezbûrlardan şer‘le taleb eyledikde merkūm Halil akdemce meblağ-ı merkūmu sana virmeziz diyü hilâf-ı şer‘ rencîde eylediklerin bildirüp, tarafından vekîli el-Hâc Ahmed'i vekîl nasb etmekle icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

127

İpsala kādısına hüküm ki:

Emine nâm hâtûn gelüp; kıbel-i şer‘den mansûbe vasîyyesi olduğu Abdullah nâm sağîrenin kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kulaklı nâm karye toprağında vâkı‘ babası ( ) nâm kimesneden müntakill kātı‘a tarlalarına Sinan ve karındaşı Mehmed nâm kimesneler dahl etmeleriyle, murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında ol yerlerine bî-vech müdâhaleden men‘-birle tenbîh olunmuşiken yine mütenebbih olmayup vech-i meşrûh üzre dahl ve ta‘addî üzre oldukların bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, hilâf-ı kānûn dahl ve ta‘arruz olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

[36]

128

Kefe beğlerbeğisine ve Taman Adası kādısına hüküm ki:

Taman Adası'nın sâkini Cuşak oğulları Hüseyin ve İslâm ve ( ) ve ( ) ve Osman oğulları Hasan ve Tatar ve Tatma oğulları Ali ve Sultanoy ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin edâ idüp bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle rencîde olunmak îcâb itmez iken bunlar ba‘zı zamânda me’mûr oldukları sefer

ve muhâfazalara gitdiklerinde mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve mütesellim ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi evlerinde ehl ü ıyâllerin bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle ta'addî vü rencîde etmeleriyle, hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf tekâlîf-i şâkka talebiyle rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Za sene [1]107

129

Şâm-ı Şerîf kādısına hüküm ki:

Medîne-i mezbûrda vâkı' merhûm Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû*nun İmâret-i Âmiresi Evkāfı'nın mütevellîsi olan Ali gelüp; vakf-ı merkūm karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Guha(?) ve Darı ve Karaya ve Âdiliye ve Karza nâm karyeler toprağında zirâ'at ü hırâset idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinden vakfa â'id olanı kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde ba'zıları ta'allül idüp vakfa gadrolunduğun bildirüp evkāf-ı mezbûre karyeleri toprağında hâsıl olan terekeden vakfa â'id olanı kānûn ve defter mûcebince alıvirilüp hilâf-ı defter ta'allül itdirilmemek bâbında hüküm recâ itmeğin, kānûn ve defter mûcebince amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

130

Baalbek ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Medîne-i Şâm-ı Şerîf'de vâkı' merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû* Evkāfı'nın mütevellîsi olan Ali gelüp; vakf-ı merkūm karyelerinden taht-ı kazânızda vâkı' karye-i Merce ve mezra'a-i Sevâyâ(?) toprağında çiftliklere mutasarrıf olanların zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden vakfa â'id olanı kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde ba'zıları biz sâdât ve askerîyüz diyü noksân virüp vakfa gadrolunduğun bildirüp, kānûn ve defter mûcebince yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene 1107

131

Medîne-i Münevvere monlâsına hüküm ki:

Medîne-i Münevvere sükkânından Mehmed el-Fakîr gelüp; bundan akdem Medîne-i Münevvere'de katl olan Hasan Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin abd-i memlûku iken hâl-i huyûtunda bunu i‘tâk idüp yedine ıtknâmesin virüp şer‘an müdâhale olunmak îcâb itmez iken müteveffâ-yı mezbûrun vârisleri şirrete sülûk ve seni istirkāk ve mîrâsa idhâl ideriz diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîden hâlî olmadıkların ve fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüp mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

132

İstanbul kā’im-makāmına ve monlâsına hüküm ki:

Fahrü'l-muhadderât el-Hâce Nevruz Hâtûn arzıhâl idüp; bunun zevci Surre Emîni Ali Efendi bin doksan ( ) senesinde hacc-ı şerîfe gider oldukda mahrûse-i İstanbul'da Süleymaniye kurbunda sâbıkā Silâhdâr Kâtibi Ali Efendi dimekle ma‘rûf kimesne ile Hacı Mûsâ nâm kimesneye bir sepet içünde ba‘zı eşyâ ve bir vasîyetnâme memhûren emânet vaz‘ idüp ba‘dehû zevci merkūm tarîk-i hacc-ı şerîfde fevt ve irs-i şer‘le buna intikāl idüp ba‘dehû merkūm Ali Efendi ile mezbûr Hacı Mûsâ dahi fevtolup emânet vaz‘ olunan Seyyide zevceleri Hatice ve ( ) nâm hâtûnların ellerine düşmekle, taleb eyledikde inkâr idüp virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre oldukların bildirüp şer‘le alıvirilüp virmekde ta‘allül ederler ise mezbûretân hâtûnlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, şer‘le görilüp girü alıvirilüp edâda ta‘allül iderler ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[37]

133

Galata kazâsı muzâfâtından Bandırma nâhiyesi nâ’ibine hüküm ki:

Nâhiye-i mezbûrda sâkin Mehmed gelüp; kasaba-i mezbûrda vâkı‘ müteveffîye Alime nâm hâtûnun kasaba-i mezbûrenin avârızına vakf eyledüp hâlâ icâre-i mu‘accele ve mü’ecele ile birkaç seneden berü mutasarrıf olduğı menziline bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken Emetullah nâm hâtûn zuhûra gelüp ben müteveffîye-i

mezbûre Alime Hâtûn'un vârisiyim, vakf eyledüğini tanımam, zarûretim vardır, elinden alurım diyü nizâ‘ etmekle, murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olundukda; da‘vâsı hilâf-ı şer‘ olmağla mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den müte‘addid hücec-i şer‘iyye virilmişiken mezbûre kanâ‘at itmeyüp ol hücec-i şer‘iyyelere mugâyir âhar yerden hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp husûs-ı mezbûr âhar yerde istimâ‘ olunmayup mahallinde şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

134

Çandarlı kādısına hüküm ki:

Sivas Vâlîsi Vezîrim Dursun Mehmed Paşa *edâmallâhü te‘âlâ iclâlehû* tarafından Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl sunulup; bin yüz beş senesinde mutasarrıf olduğı Bergama hâssı mülhakātından Çandarlı memlahasın iki bin guruşa der-uhde iden Mustafa nâm kimesne vaz‘-ı yed etmeyüp Çandarlı Kal‘ası dizdârı olan Hacı Mehmed zabt ve mahsûlünü ahz ü kabz etmekle, bu âna değin meblağ-ı merkūmu virmeyüp zimmetinde kalduğın ve hâlâ tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osman nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp zimmetinde şer‘le müteveccih olan akçe tahsîl olunup ta‘allül ider ise mahallinde makbûzu şer‘le teftîş ü tefahhus ve dizdâr-ı merkūm Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise yerine kal‘a kethüdâsını vekîl idüp dizdâr-ı merkūm murâfa‘a içün Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

135

Isparta ve Hamid sancağında vâkı‘ olan kādılara hüküm ki:

( ) *zîde kadruhû* gelüp; bundan akdem Hamid sancağı mütesellimi olan Veli ref‘ ve dört kîse akçe peşîn ile mütesellimlik-i merkūm emâneten buna sipâriş olunup ber-vech-i arpalık Hamid sancağına mutasarrıf olan Mustafa *dâme ikbâlühû* tarafından zabtıyçün yedine memhûr temessük virmekle mûcebince zabtitdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, mûcebince zabtitdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

136

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kargun nâm karye sükkânından babası İbrâhim fevtoldukda karye-i mezbûrede mülk çiftlik emlâkı ve sâ'ir eşyâsı irs-i [şer‘] ile buna intikāl idüp lâkin bu diyâr-ı âharda bulunmağla karye-i mezbûrdan Kara İvaz ve Handan nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil olup bin yüz ( ) senesinde zabt ve yine karye-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelere fuzûlî bey‘ idüp gadr u ta‘addî etmeleriyle taleb eyledikde mücerred zamân mürûr eylemişdir diyü ta‘allül eylediklerin ve bu bâbda Şeyhülislâm'dan müte‘addid fetvâ-yı şerîfeleri olmağla, yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mûcebince mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

[38]

137

İsmâil kādısına hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; bin yüz altı senesinde Eyyûb-i Ensârî'de vâkı‘ merhûm Şâh Sultân Evkāfı mütevellîsi iken ( ) sâkinlerinden Yorgânî Mustafa nâm kimesne zimmetinde temessükü mûcebince beş yüz yirmi beş guruş mâl-ı vakf olup bundan akdem bir iki def‘a taleb eyledikde virmekde ta‘allül idüp hâlâ nâzır-ı vakf olup Dârüssa‘âdetim Ağası olan el-Hâc Ali Ağa *dâme uluvvuhû* tarafından tahsîli içün mektûb virildüğin bildirüp, mezbûr Mustafa hâlâ kazâ-i mezbûrda mütevellî yanında olmağla şer‘le görilüp zimmetinde olan mâl-ı vakfı virmekde ta‘allül ider ise Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkın virmekde ta‘allül ü mümâna‘at ider ise ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

138

( ) kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından iken Ankara mukāta‘a mâlından almak üzre mütekā‘id olan Hacı Yusuf gelüp; pîr ve ihtiyâr olmağla sefere gitmeğe iktidârı olmamağla asker sürücüleri ve ehl-i örf taraflarından sefer teklîfi [ile] rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, mezbûr pîr ve alîl olup bir vechile sefere eşmeğe kudreti olmaduğı zâhir ü nümâyân olmağla, asker sürücüleri ve sâ’ir tarafından sefer teklîfi ile rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

139

Edirne bostancıbaşısına ve Tırnova kādısına hüküm ki:

Ayşe nâm hâtûn gelüp; bunun kız karındaşı Hatice nâm bikr-i bâliğayı kazâ-i mezbûr muzâfâtından Arnavud karyesinde sâkin Kirko ve Kosta ve Yuvan nâm zimmîler sirka idüp ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp ol tarafa âhar husûsıyçün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan Bostânî âdemlerinden ( ) *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle şer‘le tefahhus olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, sen ki Bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le tefahhus idüp mezbûr şakîleri bi-eyyi vechin-kân ele getürüp Der-i Devlet-medârıma ihzâr eyleyesiz diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

140

Prevadi ve ( ) kādılarına ve Silistre mütesellimine hüküm [ki]:

Prevadi sâkinlerinden iken bundan akdem fevtolan ( ) nâm kimesnenin sağîr oğlu Seyyid Halil'in vasîyyesi Fatma gelüp; sağîr-i mezbûrenin şer‘an vireceği yoğiken Prevadi kazâsı sâkinlerinden Eyüb nâm kimesne mezbûr mücerred yirmi seneden mukaddem senin babanın gavgası içün vilâyetden üç yüz guruşun alınmağa sebeb olmuş idi Vilâyetlüye vekâletim hasebiyle senden alurım diyü bu makūle sebeb-i da‘vâsı ve yirmi sene mürûr iden da‘vânın istimâ‘ı memnû‘ iken hilâf-ı şer‘ bir kürk ve on beş guruşun alduğından gayrı elli guruş dahi taleb ve rencîde üzre olduğun bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, hilâf-ı şer‘ ta‘addîsi men‘ u def‘ olunup mütenebbih olmaz ise vukū‘u üzre arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

[39]

141

Karaağaç ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Hamid ve Menteşe ve Teke ve ( ) sancakları mütesellimlerine hüküm ki:

Konar ve göçer yörükân tâ'ifesinden İbrâhim Halîfe ve Derici İbrâhim ve Kara Hüseyin ve Kütük Abdünnebi ve Halil ve Evliya nâm kimesneler gelüp; yine konar ve göçer tâ'ifesinden Sandal oğlu Genç Halil nâm kimesne hevâsına tâbi' ba'zı şakîler ile mezbûr İbrâhim Halîfe bâzâr yerinde kaliçe bey' iderken hilâf-ı şer'-i şerîf ve fuzûlî basup yüz elli guruşluk eşyâsın gasb u gâret ve mezbûrların dahi menzillerin basup mezkûr Derici İbrâhim'in elli re's deve ve bir re's bârgîrin ve mezbûr Halil'in dahi iki re's deve ve ba'zı eşyâ ve mezbûr Kara Hüseyin'in dahi ba'zı eşyâların nehb ü gâret ve mezbûr Evliya'nın dahi ehl ü ıyâlin ve akrabâların kılıç ile çalup mecrûh idüp ziyâde zulm ü fesâd eylediklerin bildirmekle şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

142

Sis kādısına hüküm ki:

Mehmed gelüp; Teke ve Sis sancaklarına mutasarrıf olan Sâlih *dâme ikbâlühû* Sis sancağı mütesellimliğin buna der-uhde ve iltizâm ve yedine zabtıyçün memhûr temessük virüp ve bu dahi bir mikdâr zabtidüp Sefer-i Hümâyûnuma me'mûr olmağla, tarafından gönderdüği Murtaza nâm kimesne varup zabtitmek murâd eyledikde kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler müdâhale ve zabtına mâni' olup gadreylediklerin bildirüp mütesellimlik-i mezbûr merkūm Murtaza'ya zabtitdirilüp mezbûrların bî-vech ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Z sene [1]107

143

Seddülbahir muhâfızına ve Kızılcatuzla kādısına hüküm ki:

Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı mukāta‘alarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ (…) bucak ve tevâbi‘i karyelerinin bi'l-fi‘l zâbıtı olan Mehmed gelüp; vakf-ı merkūm karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yayadere nâm karye sâkinlerinden Osman ve Mustafa nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup vakfın umûrına karuşıp re‘âyâsın tahrîk ve ıdlâl ve hukūk u rüsûmların aldırmağa mâni‘ olup mahsûl-i vakfa küllî gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp vech-i meşrûh üzre zâhir olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

144

Prevadi nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; abd-i memlûkları sarı bıyıklı Şahin ile şâbb İvaz firâr idüp Prevadi kasabasında yaveci ( ) nâm kimesne ahz itmekle, kānûn üzre müjdesin virüp almak istedikde virmekde ta‘allül itmekle, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[40]

145

Edirne monlâsına ve Yenice-i Kızılağaç nâ’ibine hüküm ki:

Mustafa ve Mehmed gelüp, erbâb-ı tîmârdan Ahmed Sipâhî gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârı karyelerinden (…) ve Kızılağaç kazâsına tâbi‘ Örenli nâm karyeler bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zabtın yüz elli guruşa iştirâken bunlara der-uhde ve meblağ-ı merkūmu alup temessük virmekle zabtıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Z sene [1]107

146

Edirne bostancıbaşısına ( ) ve ( ) kādılarına ve Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Karinâbâd nâ'ibi mektûb gönderüp; bundan akdem ol tarafda zuhûr iden haydûd eşkıyâsını tefahhus içün usta ta'yîn olunup eline girmişiken mukaddemâ Limni cezîresine nefy olunan Halil zencîrin kırdurup ıtlâk etmekle, bundan akdem Ordu-yı Hümâyûnuma ihzârıyçün Hâssa bostânî ustalarından Ömer Usta *zîde kadruhû* ma'rifetiyle emr-i şerîfim virilüp keyfiyyet-i hâli su'âl olundukda; a'yân-ı vilâyet ve e'imme ve hutabâdan her biri, mezbûr Halil bundan akdem iki def'a dahi nefy olunup töhmet-i sâbıkā ile meşhûr âdemdir diyü sû-i hâlini haber ve taht-ı kazânıza firâr eyledüğin bildirüp ol bâbda hüküm virilmek recâsına arz eylemeğin, mezbûr Halil buldurulup mahallinde şer'le ashâb-ı hukūkun hakları şer'le tahsîl olundukdan sonra kayd [u] bend ile Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

147

Terkîn olmuşdur.

Kavala kādısına hüküm ki:

Mora Seraskeri İbrâhim Paşa tarafından arzıhâl sunulup; on yük seksen akçe yazusı olan mutasarrıf olduğu Gümülcine hâssının tevâbi'-i kadîmesinden dokuz-on kîse hâsılı olan Kırakova memlahası ile yazusı ancak hâsıl olur iken Kavala sâkinlerinden Sarı Abdullah nâm kimesne memlaha-i merkūmeden senede ancak elli bin akçe hâsıl olur diyü şühûd-ı zûr ihzârıyla hevâsına tâbi' kādıdan arz alup (…) hâss-ı mezbûr voyvodalarına elli bin akçe virüp memlaha-i merkūmeyi kendü zabt eylemek üzre bir tarîkle üzerine berât itdirmekle bundan akdem vâkı'-ı hâl Der-i Devlet-medârıma arz olundukda; bu âna gelince emîn olanlara beher sene ne mikdâr akçe virilegelmiş ise tamâmen virilmek üzre emr-i şerîfim virilmişiken gaybet ve ihtifâ idüp geçen sene taksît hesâbı üzre â'id olan akçeyi ve bu sene dahi memlaha-i merkūmenin hâsılı olan on kîse akçeyi edâ eylemeyüp hâsıl olan tuzu sırran ve alenen bey' idüp küllî gadrolunduğun bildirüp şer'le görilüp zimmetinde zuhûr iden hakkı alıvirilmek içün mezkûr Sarı Abdullah buldurulup kendü yanına ihzâr ve irsâl olunmak bâbında hüküm recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[41]

148[146]

Pınarhisârı kādısına hüküm ki:

İstati(?) [nâm] zimmî gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Tepe nâm karye sâkinlerinden Papa Panayot zimmîye hâlike olan vâlidesi ( ) nâm Nasrâniyyeden müntakill üç yüz guruşluk eşyâ bey‘ idüp ba‘dehû akçesini taleb eyledikde mezbûr zimmî nâdim oldum diyü virmekde ta‘allül etmekle, müteveccih olan hakkı edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

149

Karinâbâd nâ’ibine ve tevâbi‘i voyvodasına hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ ceddim merhûm Sultân Selim Hân Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Göbekli nâm karye re‘âyâsı gelüp; yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ evkāf-ı merkūme karyelerinden Korucular nâm karye sâkinlerinden yörükân tâ’ifesinden Ahmed ve Bahadır nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayup leyl ü nehâr âlet-i harb ile gezüp ve gice ile karyelerine gelüp ehl ü ıyâllerine fi‘l-i şenî‘ kasd eylediklerinden mâ‘adâ bağ ve bağçe ve dağlarından odun kat‘ eylediklerinde balta ve kömürlerini alup ve kendülerini darb idüp zulm ü ta‘addî vü fesâd etmeleriyle, şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîleri men‘ olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

150

Karaferye kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrun zimmî tâ’ifesi gelüp; cizye-i şer‘iyyelerin emr ü defter mûcebince edâ idüp kusûrları yoğiken bin yüz ( ) senesinde cizyedârları olan ( ) nâm kimesne kanâ‘at itmeyüp emr ü defterden ziyâde zulmen (…) akçeleri alınmağla, emr ü defterden ziyâde alınan akçeleri girü alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[146] 148 numaralı hüküm üzeri çizilerek iptal edilmiştir.

151

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Hızır gelüp; bin yüz ( ) senesinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Maksudlar nâm karye sâkinlerinden İbrâhim nâm yeniçeri nısfü'l-leylde gelüp; bunun hânesini basup emvâl ü erzâkın hilâf-ı şer‘-i şerîf yağma vü gâret eyledüğinden mâ‘adâ dört yüz guruşluk mikdârı akçesin alup ziyâde zulm ü ta‘addî vü fesâd etmekle, mezbûr zâbıtı ma‘rifetiyle ihzâr-ı şer‘ ve mahallinde şer‘le ahvâli teftîş ü tefahhus olunup sıhhati üzre arzoluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

152

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

Gelibolu sâkinlerinden Mehmed ve Hasan ve Hüseyin gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin tüccâr tâ’ifesinden ( ) ve ( ) nâm zimmîler ba‘zı kimesnelere bey‘ etmek içün İnebolu'da iştirâ idüp ba‘dehû bey‘ etdiklerinde içine toz ve toprak halt idüp ta‘addî etmeleriyle, şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı Z sene [1]107

153

Bursa mollâsına hüküm [ki]:

Bursa'dan el-Hâc Nasuh arzıhâl ider; Tavukpazarı Sûku'nda arsası Hacı İvaz Paşa Vakfı binâsı Ma‘lûlzâde Vakfı olan Çakır Fırunı dükkânına mutasarrıfken binâ-i merkūm muhterik olmağla, nefsiyçün arsa mütevellîsi ma‘rifetiyle dükkân binâ idüp vakf-ı sânînin alâkası yoğiken müdâhale etmekle, elinde olan mütevellî temessükü ve keşif hücceti mûcebince amel olunup şer‘le hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[42]

154

Ber-vech-i arpalık Amasya ve Kırşehri ve Akşehir ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf Paşa'ya ve Konya nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Receb nâm kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i şer‘den beş yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le teveccüh iden hakkı alıvirilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

155

Mûmâ-ileyhimâya hüküm ki:

Hacı Hasan gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed zimmetinde cihet-i şer‘den bin üç yüz seksen beş guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le teveccüh iden hakkı mahallinde tahsîl olunup hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül itdirilmeye diyü yazılmışdır.

[Fî evâsıtı Z sene 1107]

156

Ferecik ve Mekri kādılarına hüküm ki:

Kapucı Behram Kethüdâ evlâdından ( ) gelüp; müteveffâ-yı mezbûrun Ferecik kazâsına tâbi‘ Çekirdekli nâm karye kurbunda vâkı‘ selâtîn-i mâziye temlîki ile defterde mukayyed vakıf mezra‘asının mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmden öşr ü resmi vakıf tarafından alınagelen bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Bâyezid Hân *tâbe serâhû* Evkāfı mütevellîsi olanlar, ol yerler ( ) nâm vakıf karye toprağındandır öşr ü resmin biz alurız diyü kadîme muhâlif müdâhale ve bundan akdem mahall-i nizâ‘ın üzerine varılup şer‘le görüldükde; mezra‘a-i merkūm toprağından oldığı vech-i şer‘î üzre sâbit ve bî-vech mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mütevellî olanlar kanâ‘at etmeyüp tekrâr hevâsına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve gıyâbında bir tarîkle hüccet itdirmekle girü müdâhaleden hâlî olmadığın ve tarafından Yakub nâm kimesneyi vekîl nasb eyledüğin bildirüp

mahall-i nizâ‘ın üzerine varılup şer‘le keşfolunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

157

Mekri ve Ferecik kādılarına hüküm ki:

Erbâb-ı tîmârdan Mustafa nâm sipâhî gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı tîmârı karyelerinden Mekri kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karyesinin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde Budim(?) dimekle ma‘rûf kadîmden öşr ü resmin tîmâr-ı mezbûra mutasarrıf olanlar ve bu alıgeldüği bir mikdâr yerlerin öşrü içün civârında vâkı‘ Ferecik kazâsına tâbi‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Bâyezid Hân *tâbe serâhû*nun Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı karyelerinden Vakf-ı Kebîr nâm karye zâbıtı olan el-Hâc Osman nâm kimesne, ol yerler zâbıtı olduğum karye-i mezbûre toprağındandır diyü öşr ü resmin ben alurım diyü kadîme muhâlif öşr ü resmine müdâhale ve mukaddemâ şer‘le görüldükde münâza‘un-fîhâ olan yerler tîmâr-ı mezbûr toprağından olduğı vech-i şer‘î üzre sâbit ve mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûr kanâ‘at eylemeyüp ol hüccete mugâyir nizâ‘ eyledüğin ve tarafından İbrâhim nâm kimesneyi vekîl itdüğin bildirüp, mahall-i nizâ‘ın üzerine varılup şer‘le keşfolunmak bâbında hilâf-ı kānûn müdâhale vü mu‘âraza itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[43]

158

Akşehir ve Kırşehri ve Amasya ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olan Yusuf Paşa'ya hüküm ki:

Hasan nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; bundan akdem Sis mütevellîsi el-Hâc Ahmed nâm kimesne zimmetinde hukūk-ı sahîha-i şer‘iyyeden memhûr deyn temessükü mûcebince iki bin beş yüz guruş hakkı olup meblağ-ı merkūmdan beş yüz guruşun edâ idüp bâkî zimmetinde kalan iki bin guruşun almadın mezbûr Hacı Ahmed fevtolmağla, müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtın kabziden kazâ-i mezbûr sâkinlerinden dâyinleri ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden şer‘le taleb eyledikde edâda ta‘allül

eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; şer‘le sübût bulan hakkı muhâlefet itdirmeyüp alıvirilüp ta‘allül iderler ise ahvâllerin vukū‘u üzre Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm eylemen içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

159

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Ömer gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sülemiş nâm karye toprağında Kara Mûsâ Çiftliği dimekle ma‘rûf ma‘lûmetü'l-hudûd çiftlik yerlerin selâtîn-i mâziyeden berü bunun ceddi ( ) nâm kimesneye hibe ve temlîk idüp eline mülknâme-i hümâyûn virildikden sonra ol dahi ol yerleri vakıf ve hâsıl olan gallesin evlâd-ı evlâdına şart ve ta‘yîn eylediği vakfiye-i ma‘mûlün-bihâ ve Defter-i Hâkānî'de mastûr u mukayyed ve bu evlâd-ı vâkıfdan olup nevbet-i tasarruf kendüye intikāl etmekle, ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ve Defter-i Hâkānî meşrûtiyyet üzre mutasarrıfiken ecânibden Ali nâm kimesne, ben dahi evlâddanım diyü galle-i vakfdan hisse talebiyle ta‘addî ve murâfa‘a-i şer‘ olup görüldükde bî-vech mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp mu‘ârazadan men‘ olunmağın, mezbûr Ali fevtolmağla oğlu Ahmed nâm kimesne zuhûra gelüp, babam müteveffâ-yı mezbûr evlâd-ı vakıfdan imiş diyü mezbûr Ahmed dahi hisse talebiyle ta‘addî etmekle, bundan akdem emr-i şerîfim virilmişiken kanâ‘at itmeyüp yine vech-i meşrûh üzre nizâ‘dan hâlî olmaduğın bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, yedinde olan emr-i şerîf mûcebince zabtidüp dahl ider olur ise Dîvân-ı Edirne'ye murâfa‘a-i şer‘ olmak içün havâle olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

160

İstanbul kādısına hüküm ki:

Mustafa *zîde kadruhû* arzıhâl idüp; İstanbul'da vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Ebu'l-feth Sultân Mehmed Hân *tâbe serâhû*nun Evkāfı'ndan olup doksan bin akçeye Abdullah nâm kimesnenin taht-ı icâresinde olan Karaman-ı Sagîr Hammâmı dimekle ma‘rûf çifte hammâm beş bin akçe izdiyâd ile bin yüz sekiz Muharrem'i gurresinden bir

sene tamâmına değin doksan beş bin akçeye buna îcâr olunup ve zikrolunan doksan beş bin akçenin yirmi bin akçesi kadîmden olageldüği üzre mütevellî-i vakf ma‘rifetiyle harç u sarf olunup bâkî kalan yetmiş beş bin akçeyi mâh be-mâh cânib-i vakfa edâ vü teslîm etmek üzre vakf-ı merkūm mütevellîsi tarafından zabtıyçün memhûr temessük virilmekle, mûcebince zabtitdirilmek bâbında hükm-i hümâyûn recâ etmeğin, temessükü mûcebince zabtitdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

161

Pravişte kādısına hüküm ki:

Ber-vech-i ma‘îşet Bereketli kazâsına mutasarrıf olup Bereketli ve Pravişte kazâlarında me’zûn bi'l-iftâ olan Mevlânâ Şeyh Mehmed *zîde fezâ’ilühû* ile nâ’ibi ( ) *zîde ilmühû* gelüp; mûmâ-ileyh ve nâ’ib-i mezkûr kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayup ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmayup cümle ahâlî-i kazâ kendülerinden rızâ vü şükrân üzreler iken Bereketli kazâsına tâbi‘ Selyana(?) nâm karye sâkinlerinden Emrullah ve Kutlu ve Hasan nâm kimesneler bunlar içün fukarâya ta‘addîsi vardur diyü hilâf-ı inhâ bir tarîkle emr-i şerîf ihrâc itdirüp ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp men‘ u def‘ olunup hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî iderler ise Dîvân-ı Edirne'ye havâle olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî sadedinde olurlar ise rencîde itdirilmeyüp şer‘î da‘vâları var ise Dîvân-ı Edirne'ye havâle olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[44]

162

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Âdil nâm kimesne gelüp; Rodos'da sâkin Hânzâdelerden Cihangiray Sultân *dâme uluvvuhû* Karinâbâd kazâsında vâkı‘ mutasarrıf oldığı mülk çiftlik emlâkını bey‘ ve kazâ-i mezbûrda sâkin müşârün-ileyhin karındaşları ( ) ve ( ) zimmetlerinde olan ba‘zı eşyâsın ahz ü kabzına bunu vekîl nasb etmekle, eşyâyı taleb eyledikde virmediklerinden mâ‘adâ çiftlik emlâkında mezbûrların bir vechile alâkaları yoğiken

bey‘e mümâna‘at eylediklerin bildirüp şer‘le eşyâsı alıvirilüp ve bey‘e mümâna‘at itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mâni‘-i şer‘îsi yoğise fürûhtuna kimesneyi hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale itdirmeyüp mezbûrların zimmetlerinde bi-hesâbi'ş-şer‘ sâbit olan eşyâsı dahi ma‘rifet-i şer‘le alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

163

Bostancıbaşıya ve İslimye kādısına hüküm ki:

Karinâbâd sâkinlerinden Ahmed arzıhâl ider; kendü hâlinde iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden kayın babası Hüseyin hevâsına tâbi‘ Saraylı Receb ve Halil ve Mustafa nâm kimesneler ile yek-dil ve bunu darb ve zevcesini alup sâkin oldukları mahalle getürmeleriyle hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, mahallinde şer‘le görilüp mümâna‘at idenleri ism ü resimleriyle arz eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

164

Kā’im-makām paşa ve ( ) kādısına hüküm ki:

Meryem Hâtûn gelüp; vasîsi olduğı mâl-ı eytâmdan sâbıkā Kıbtiyân cizyedârı Ahmed zimmetinde memhûr deyn temessükü mûcebince üç yüz doksan yedi guruş hakkı olmağla, muhallefâtı kabziden vârislerinden müteveffâ mâlından alıvirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

165

Ankara nâ’ibine hüküm ki:

Ali gelüp; ber-vech-i arpalık Ankara sancağına mutasarrıf olan Ali *dâme ikbâlühû* livâ-i merkūm mütesellimliğin bin yüz yedi Zilhicce'sinin onuncu gününden buna der-uhde ve sipâriş idüp yedine zabtıyçün memhûr temessük virmekle, mûcebiyle zabtitdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, temessükü mûcebince zabtitdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

166

Kayseriye nâ'ibine hüküm ki:

Mustafa gelüp; işbu bin yüz yedi senesi Zilhicce'sinin evâsıtından yüz sekiz senesi Cumâdelûlâ'nın evâsıtına değin livâ-i Kayseriye mütesellimliğin bin yedi yüz elli guruş peşîn ile üç bin beş yüz guruşa der-uhde ve sipâriş ve mukaddem ve mu'ahhar temessük ibrâz ider olur ise amel olunmamak üzre livâ-i mezbûrenin Kurd Mehmed *dâme izzühû* tarafından zabtıyçün memhûr temessük virilmekle, mûcebince zabtitdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, temessükü mûcebince zabtitdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[45]

167

Baba-yı Atîk kādısına hüküm ki:

İsmihan gelüp; mutasarrıfe olduğu bir kıt'a tarlasının içünde hüdâ-yı nâbit ceviz eşcârında kimesnenin alâkası yoğiken kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Hatîb Halil ve Hacı Ali şirrete sâlik olup senin tasarrufunda olan tarla mukaddemâ hâletemizin iken âhara tefvîz itmişidi, müteveffîye olmağla eşcâr bize intikāl ider diyü dahl ve fuzûlî cevizlerin düşürüp gadretmekle, fetvâ-yı şerîfe mûcebince amel ve men' oluna, men' olmaz ise Der-i Devlet-medârıma arzoluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

168

İpsala kādısına hüküm ki:

Ulemâdan Mehmed gelüp; İpsala kasabası mahallâtından Bayrambeğ mahallesinde ulemâya meşrûta bir bâb menzil hüccet-i şer'iyye ile kendüye tevcîh olunup üzerinde iken kasaba-i mezbûr sâkinlerinden İbrâhim zuhûra gelüp, zikrolunan menzili İmâm Ahmed nâm kimesne bana ferâgat eyledi diyü hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî müdâhale idüp gadretmekle, şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

169

Babadağı tarafında asâkir-i İslâm'a ser‘asker olan Yusuf Paşa'ya ve Kili kādısına hüküm ki:

Emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Cezâyir Beğlerbeğisi Mûsâ gelüp; Kili Nâzırı Ahmed zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden bin beş yüz altmış guruş hakkı olmağla, tarafından vekîline alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

170

Larende kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda Karamanoğlu İbrâhim Beğ Evkāfı’ndan Fenârî Hammâmı dimekle ma‘rûf vakıf hammâmın sülüsüne mütevellî-i vakf temessüküyle icâre-i mu‘accele ve mü’eccele ile mutasarrıf olup ve icâresini vakfa edâ idüp bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken Hacı Receb zuhûra gelüp benim dahi mütevellî-i sâbıkdan temessüküm vardur diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf zabtına mâni‘ olup rencîde vü remîde etmekle, yedinde olan hüccet-i şer‘iyye ve fetvâ-yı şerîfe mûcebince [zabt]itdirilüp mütevellî-i sâbık temessükü ile bir kulu müdâhale itdirmeyesin diyü Dârüssa‘âde Ağası mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

171

Kavala kādısına ve voyvodasına hüküm ki:

Mora Seraskeri tarafından arzıhâl sunulup; on yük seksen bin akçe yazusı olan mutasarrıf oldığı Gümülcine hâssının tevâbi‘-i kadîmesinden dokuz-on kîse hâsılı olan Karakova memlahası ile yazusı ancak hâsıl olur iken Kavala sâkinlerinden Sarı Abdullah nâm kimesne memlaha-i merkūmeden senede ancak elli bin akçe hâsıl olur diyü şühûd-ı zûr ihbârıyla hevâsına tâbi‘ kādıdan arz alup beher sene hâss-ı mezbûr voyvodalarına elli bin akçe virüp memlaha-i merkūmeyi kendü zabteylemek üzre bir tarîkle üzerine berât itdirmekle, bundan akdem vâkı‘-ı hâl Der-i Devlet-medârıma

arzolundukda; bu âna gelince emîn olanlara beher sene ne mikdâr akçe virilegelmiş ise tamâmen virilmek üzre emr-i şerîfim virilmişiken gaybet ve ihtifâ idüp geçen sene taksît hesâbı üzre â'id olan akçeyi ve bu sene dahi memlaha-i merkūmenin hâsılı olan on kîse akçeyi edâ eylemeyüp hâsıl olan tuzu sırren ve alenen bey‘ idüp küllî gadrolunduğun bildirüp mezbûrun şer‘le muhâsebesi görilüp zimmetinde zuhûr iden hakkı tarafından vekîli ( ) *zîde kadruhû*ya alıvirilmek içün mezkûr Sarı Abdullah Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[46]

172

Çirmen nâ'ibine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Adaçal nâm karye re‘âyâsından ( ) ve ( ) ve ( ) dahi ba‘zıları gelüp; bunların kimesneye virecekleri ve kimesnenin deynine kefîl olmuş değil iken yine karye-i mezbûrda sâkin İbrâhim ve Topal Ali nâm kimesneler ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden bir def‘a on bin akçe ve bir def‘a yüz guruş istikrâz etmeleriyle, meblağ-ı mezbûr mezkûrlardan taleb olundukda, biz ol akçeleri karyelerin tekâlîfine virmişdik, biz hâlâ yörük tahrîr olduk, meblağ-ı merkūmu siz edâ idin diyü hilâf-ı şer‘ rencîde etmeleriyle, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

173

Kemer-i Edremid nâ'ibine hüküm ki:

İftihârü'l-e‘âlî ve'l-e‘zim sâbıkā-i vezîr-i tekā‘üd olan Yusuf Paşa *dâmet ma‘âliyehû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl gönderüp; bin yüz altı senesinde mutasarrıf oldığı hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kâmlı ve tevâbi‘i hâssının sene-i mezbûre Şevvâl'inin yirmi ikinci gününden yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsına değin zabtın bin sekiz yüz seksen dokuz guruşu kazâ-i mezbûrdan Seyyid Derviş nâm kimesneye der-uhde ve sene-i mezbûreyi zabt ve yedi yüz seksen yedi guruşun edâ ve bâkîsi zimmetinde kalup makbûzu iltizâmına tâbi‘ iken virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre

olduğın bildirüp şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

174

Selânik muhâfızına ve monlâsına ve ( ) kādısına hüküm [ki]:

Mehmed gelüp; Selânik sancağında ( ) kazâsında vâkı‘ havâss-ı hümâyûndan Keşhar(?) hâssına berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan sâbıkā Limni muhâfızı olan Ali Paşa'nın tarafından hâss-ı merkūm voyvodası olmağla, kendü hâlinde mahsûlât ve rüsûmâtın cem‘ iderken taht-ı kazânızda sâkin Ahmed nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde konağın basup bir mikdâr nukūd ve ba‘zı esvâbın yağma vü gâret idüp küllî gadretmekle, şer‘le görilüp gâret olunan akçe ve eşyâsı alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Za sene [1]107

175

İstanbul Kā’im-makāmı Osman Paşa'ya ve İstanbul kādısına hüküm ki:

( ) nâm kimesne gelüp; bundan akdem bu Edirne'de Sevindikfakih Mahallesi'nde taht-ı icâresinde olan vakıf menzili sâbıkā başmuhâsebeci olan Hasan Efendi dimekle [ma‘rûf] kimesneye bey‘ ve teslîm etmekle ol dahi menzil-i merkūmda bir müddet sâkin olup ba‘dehû ol menzili mütevellî alup zabtetmekle bu dahi mezkûr Hasan'dan müddet-i mezbûrda menzilin ecr-i mislini da‘vâ sadedinde iken mezkûr Hasan fevtolmağla zimmetinde müteveccih olan hakkın mahrûse-i İstanbul'da sâkin muhallefâtın kabziden vârislerinden yedinde olan Şeyhülislâm fetvâ-yı şerîfesi mûcebince taleb eyledikde virmekde muhâlefet etmeleriyle, yedinde fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında merhûm ve mağfûrun-leh ammim Sultân Ahmed Hân *tâbe serâhû* zamânında emr-i şerîf virilmişiken yine icrâ-yı hakk olunmaduğın ve tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp mûcebince müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[47]

176

Ber-vech-i arpalık Akşehir ve Kırşehri ve Amasya ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol cevânibde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf *dâme ikbâlühû*ya ve Keskin ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât Vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ*nın mutasarrıfe olduğu hâslarından Zile hâssı voyvodası olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Mehmed *zîde mecdühû* Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; hâss-ı merkūm re‘âyâları üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rüsûmların edâ idüp âhardan bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken taht-ı kazânızda sâkin Sarı Ahmed ve Ali Efendi dimekle ma‘rûf kimesneler hevâlarına tâbi‘ Genç Mehmed Paşa'nın kethüdâsı Abdurrahman nâm kimesne ile üç yüz mikdârı atlu ile bin yüz ( ) senesinde hâss-ı merkūm karyelerinin ahâlîsinin ehl ü ıyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerlerine gelüp konup müft ü meccânen yem ü yemek ve sâ’ir me’kûlâtların aldıklarından mâ‘adâ hilâf-ı şer‘ ahz ü habs ve ( ) re’s at ve develerin ve ma‘lûmü'l-mikdâr eşyâ ve akçelerin alup zulm ü ta‘addî eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz etmeğin, husûs-ı mezbûru Yüzdepara(?) kādısı dahi arz u i‘lâm etmekle, şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ alınan akçe ve eşyâların girü ashâbına redd itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

177

Alâiye ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Merhûme ve mağfûrun-lehâ Atîke Vâlide Sultân *tâbe serâhâ*nın Üsküdar'da vâkı‘ binâ eyledüği Câmi‘-i Şerîf ve İmâret-i Âmiresi Evkāfı'nın konar ve göçer Türkmen tâ’ifesinden Cedîd Çakallar cemâ‘atinden Habîb nâm kimesne gelüp; bu cemâ‘at-i mezbûrenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olmağla, emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfi cem‘ine me’mûr olanlara ve resm-i ra‘iyyeti dahi kānûn ve defter mûcebince evkāf-ı merkūm zâbıtlarına edâ idüp tekâlîf-i şâkka talebiyle rencîde olunmak îcâb [etmez iken] hâlâ mîr-i mîran ve mîr-livâ ve mütesellim ve voyvoda ve sübaşı ve sâ’ir ehl-i örf tâ’ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle ve müft ü meccânen yem ü yemek ve koyun ve kuzu ve bal ve yağ ve tavuk ve

sâ'ir me'kûlâtların ve şişeklik nâmına bi-gayrı hakkın akçe mutâlebesiyle rencîde vü remîde olunduğından, bu hâric-i re'âyâdan olup öşr ü resm gibi nesne virmemekle, durduğu yerlerde kānûn üzre resm-i duhânın virmeğe râzı iken sâhib-i arz olanlar kanâ'at etmeyüp kānûndan ziyâde alup gadreylediklerin bildirüp men' u def' olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, hilâf-ı kānûn ve defter [mûcebince] rencîde olunmamak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

178

Drama kādısına ve Drama emînine hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû* Evkāfı mukāta'asından Drama mukāta'ası karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' ( ) ve tevâbi'i karyelerinin bi'l-fi'l zâbıtı olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ( ) *zîde kadruhû* gelüp; mukāta'a-i mezbûr karyelerinden yine kazâ-i mezbûra tâbi' Visucan(?) karyesinin mümtâz u mu'ayyen sınûrı dâhilinde kadîmden öşr ü resmi taraf-ı vakfdan ahz ü kabz olunagelen ba'zı yerler içün civârında vâkı' erbâb-ı tîmâr karyelerinden Kozluca ve İskeleköy nâm karye ahâlîlerinden ba'zıları gelüp zirâ'at ü hırâset idüp hâsıl eyledikleri terekeleri vakfıyçün taleb eyledikde sipâhîleri ile yek-dil olmalarıyla, ol yerler tîmâr karyesi toprağındandır, öşr ü resmin kendü sipâhîlerimize viririz diyü ta'allül etmeleriyle, mahsûl-i vakfa gadr ve küllî noksân müterettib olduğun bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[48]

179

Anadolu'da eşkıyâ def'ine me'mûr Yusuf Paşa'ya ve Burdur kādısına hüküm ki:

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Burhan nâm kimesne bin yüz yedi senesinde Karaağaç ve Gölhisâr kazâlarında vâkı' livâ-i merkūm hâssı karyelerinin mashûlât ve rüsûmâtından bunun tarafından üç bin guruş cem' u tahsîl eylemişiken ancak altı yüz guruş kıymetli beş re's katır ve yedi

bârgîr virüp mâ‘adâsı zimmetinde kalmağla, tarafından vekîline alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

180

Eşkıyâ def‘ine me’mûr Yusuf Paşa'ya ( ) kādısına hüküm ki:

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa gelüp; livâ-i mezbûr mütesellimi olan ( ) *zîde kadruhû* hâssı karyesinin defterde mukayyed re‘âyâsının kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde ta‘allül etmeleriyle, kānûn ve defter mûcebince alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

181

( ) kādısına hüküm ki:

Hamid sancağı mutasarrıfı Hacı Mustafa gelüp; yüz yedi senesi Zilka‘de'sinin gurresinden tarafından Karaman mütesellimi Şeref oğlu Halil livâ-i mezbûr hâssı karyelerinin mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ü kabz idüp ref‘ olunmağla, hâlâ mütesellimi ( ) *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle muhâsebesi görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

182

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

Erkondola(?) Yehûdîye gelüp; zevci Avraham Yehûdî'de karz-ı şer‘den dört bin guruş ve beher mâh takdîr olunan beşer guruşdan kırk sekiz ay nafakasını virmeyüp gadretmekle, mesfûr Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

183

Yenişehr-i Fener kādısına hüküm ki:

Yani ve İstamo ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp; bunların babaları Panayot ve İstemad nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde Ağriboz tarafına giderler iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karye kurbunda kirâcıları Ahmed ile karye-i mezbûrdan ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları hilâf-ı şer‘ katl idüp ve yanında mevcûd olan dört yüz elli guruşluk eşyâsın gâret etmeleriyle, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

184

Tatarpazarı nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hadîka-i hâssa bostânîlerinden İsmâil Haseki'nin da‘vâcıları olup Edirne'ye ihzârı lâzim gelmekle, mezkûr Haseki İsmâil zâbıtı ma‘rifetiyle Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[49]

185

Ağriboz muhâfazasında olan ( ) *dâme ikbâlühû*ya ve Yenişehr-i Fener monlâsına ve Ağriboz kādısına hüküm ki:

Kalyon re’islerinden Yani zimmî gelüp bin yüz dört senesinde Yenişehr-i Fener ve Valin(?) ve Galos ve Yenice nâhiyelerinden Ağriboz Kal‘ası içün mübâya‘ası fermân olunan yedi bin üç yüz kırk üç kile-i İstanbulî zehâ’irin ıcâleten mübâya‘a ve mahalline nakli mümkin olmayup alâ-mehîl tahsîli re‘âyâya enfa‘ olmağla, yedi kilesi ücret-i nakliyesiyle yüz altmışar akçeden hesâb olunup on bir yük yetmiş dört bin sekiz yüz seksen akçe etmekle, zikrolunan kazâ ve nâhiyeler ahâlîsi ol mikdâr zehâ’iri kendü mâlıyla bulunan yerlerden mübâya‘a ve sefînesine tahmîl ve mahalline nakl ve kabzına me’mûr olanlara teslîm eylemek üzre buna emretmeleriyle bu dahi mezbûrların emirlerine binâ’en be-şartu'r-rücû‘ mübâya‘a ve mahalline teslîm ve tesellümüne temessük almağla, meblağ-ı mezbûru re‘âyâdan tahsîl ve kendüye teslîm etmek şartıyla medîne-i Yenişehir a‘yânından Turhan Beğ ve Abdurrahman ve Abdülkadir ve Mehmed ve Süleyman nâm kimesneler ta‘ahhüd ve yedine deyn temessükü virmeleriyle meblağ-ı mezbûru izn-i şer‘le tahsîl üzre iken Ağriboz Kal‘ası sâkinlerinden Hacı Ferhad oğlu

dimekle ma‘rûf Mehmed nâm yeniçeri meblağ-ı mezbûr tahsîl oluncaya değin sefîneni ve yedinde olan iştirâ temessüklerini ve cümle emlâk ve eşyânı bana rehin tarîkiyle vir ve zevcen Esimo nâm Nasrâniyye dahi kefîl bi'l-mâl olsun, senede beş yüz guruş murâbaha virilmek şartıyla sana dört bin beş yüz guruş sermâye vireyim ve sefîneni dahi beher kilesi sekiz akçe navul ile on bin keyl zahîre tahmîl ideyim diyü üzerine ta‘ahhüd ve temessük virüp ve mesfûr Yani dahi iştirâ temessüklerini ve emlâk ve eşyâlarını her ne ise rehin tarîkiyle teslîm ve mezbûr Mehmed kabz eyledikden sonra meblağ-ı mezbûr dört bin guruşun iki bin üç yüz on sekiz guruşunu me’mûr Mehmed'e kendü dâyinlerine virmek üzre emir ve bâkî olan bin beş yüz seksen iki guruşdan ve sermâye ve sefînesine tahmîl ideceği on bin kile şa‘îrden ve sekiz akçe navlunu olan akçeden bir akçe virdüği yoğiken mesfûr Yani ticâret ile diyâr-ı âhara gitmekle mezbûr Mehmed şirrete sülûk idüp hevâsına tâbi‘ kādıdan gıyâbında zûr şâhid ikāmetiyle hüccet itdirüp meblağ-ı mezbûru ve navl-ı sefînesini virmedüğinden gayrı, zevcesi Nasrâniyyeyi dahi ahz ü habs ve bi-gayrı hakkın vâlidesi mâlından bin yedi yüz guruşun cebren alup ziyâde zulm ü ta‘addî etmekle, yedinde olan Şeyhülislâm'dan müte‘addid fetvâ-yı şerîfesi mûcebince da‘vâları istînâfen ma‘rifet-i şer‘le görilüp sâbit olan hakkı alıvirilmek üzre Rûmili kādıaskeri i‘lâmıyla Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağından ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde teftîş ü tefahhus ve sıhhati ve hakîkati üzre tekrâr istînâfen şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü merhûm ve mağfûrun-leh ammim Sultân Ahmed Hân *tâbe serâhû* zamânında emr-i şerîf virilmekle, mûcebince müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâfına emr-i âhar sâdır olmadı ise vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

186

Bursa monlâsına hüküm ki:

Ayşe nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Soğanlı nâm karye sâkinlerinden Osman nâm kimesne zimmetinde müteveffâ zevci Ömer nâm kimesneden irs-i şer‘le müntakill yüz yirmi guruş hakkı olup birkaç def‘a taleb eyledikde edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğun bildirüp sâbit olan hakkı alıvirilüp virmekde ta‘allül ider ise Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkın edâda muhâlefet ider ise Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâr olunup hakkı tahsîl olunmak bâbında emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

187

Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Pellepe(?) nâm Nasrâniyye gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çobanlı nâm karye sâkinlerinden oğlu Benek oğlu Dimo nâm zimmî bin yüz ( ) senesinde mürd olup emlâk ve eşyâsı irs-i şer‘le buna ve yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Niko ve Hristo ve Yostram(?) nâm zimmîlere intikāl idüp lâkin mezbûr zimmîler cümle emvâl ü erzâkı fuzûlî zabt ve buna hisse-i şâyi‘asın virmeyüp ziyâde zulm ü ta‘addî eylediklerin bildirüp teveccüh iden hakkı alıvirilüp virmekde ta‘allül iderler ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Z sene [1]107

[50]

188

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kırdan(?) nâm karye sâkinlerinden Yorgi nâm zimmî zimmetinde hukūk-ı şer‘iyyeden doksan beş guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

189

Yenişehr-i Fener monlâsına ve Tırhala sancağı mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Nevatus(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûr kadîmî derbend olup bunlar defterde mukayyed derbendci oğlu derbendci olmağla üzerlerine edâsı lâzim gelen hidmetlerin ve emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin edâ idüp dahlolunmak îcâb etmez iken kazâ-i mezbûrda martolosbaşı olanlar beher sene bunlardan bilâ-emr-i şerîf martolos akçesi nâmıyla on ikişer bin akçe aldırup ta‘addî

üzre olmalarıyla, men‘ u def‘ olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

190

Ber-vech-i arpalık Amasya ve Kırşehri ve Akşehir ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf Paşa *dâme ikbâlühû*ya ve Bolvadin kādısına hüküm ki:

Derviş Hasan gelüp; mezbûr kazâ-i mezbûra tâbi‘ Dişli nâm karyenin imâmı olup kendü hâlinde ve karye-i mezbûr ahâlîsi kendüden rızâ vü şükrân üzreler iken yine karye-i mezbûreden Kara Ali nâm kimesne hevâsına tâbi‘ eşirrâ ile yek-dil olmağla, bilâ-emr-i şerîf bunu âhar kazâya naklitdirüp gadr u ta‘addî etmekle, mezbûr Kara Ali Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mezbûr Kara Ali kendü hâlinde olmayup dâimâ fesâd ü şekāvet ve fukarâya hilâf-ı şer‘ cevr ü eziyyet üzre olduğunu ol tarafdan gelen ba‘zı kimesneler dahi haber virmeleriyle, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

191

Yenişehr-i Fener monlâsına ve Tırhala mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Balatos(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; Yenişehir sâkinlerinden ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden bir mikdâr akçe istikrâz etmeleriyle, duyûn-ı sahîha-i şer‘iyyeden olanı virmeğe râzılar [iken] birkaç seneden berü ribâ nâmıyla küllî akçelerin almalarıyla, yazılageldüği üzre (…) sûreti yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

192

Antalya nâ’ibine hüküm ki:

Hatice Sultân'ın mutasarrıfe olduğu Garteban ve Garteban hâssı re‘âyâlarından ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) ve ( ) ve ( ) nâm karyeler topraklarında bi'l-fi‘l tasarruflarında avârız ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîf îcâb ider

emlâk ve arâzîleri olmayup ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr rencîde olunmamak üzre hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla emr-i şerîfim virilmişiken Antalya mütesellimi ve kurâ-i mezbûr ahâlîsinden Hammâl Ali ve Ayineci Ahmed nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr dört yüz guruşların [alup] ta‘addî etmeleriyle girü alıvirilmek bâbında hilâf-ı emr ü defter aldıkları vâkı‘ ise şer‘le girü alıvirilüp inâd ü muhâlefet iderler ise vukū‘u üzre Der-i Devlet-medârıma arz olunup sonradan ne vechile fermân-ı şerîfim sâdır olur ise ona göre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[51]

193

Uzuncaâbâd-ı Hasköy kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Mustafa nâm kimesne gelüp; erbâb-ı tîmârdan Osman nâm sipâhî berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kömürcü ve Kızıllı ve Soruncakaya(?) nâm karyelerinin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zabtını elli beş guruşa buna der-uhde ve sipâriş ve meblağ-ı merkūmu bi't-tamâm alup yedine memhûr temessük virilmekle, temessükü mûcebince zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mûcebince zabt itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

194

Mısır vâlîsine ve Mansûre kādısına hüküm ki:

Şeyh Cârullah nâm kimesne gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Mu‘îd Ebû Hâlid karyesinde vâkı‘ Seyyid Ali bin Seyyid Osman Türbesi'nin vazîfe-i mu‘ayyene ile nezâreti Hicâzî fevtinden kendüye tevcîh ve Mâliye tarafından berât-ı şerîfim virilmekle, elinde olan berâtı mûcebince zabt ve âharı dahl itdirilmemek bâbında hüküm recâ [etmeğin],yedinde olan cedîd berâtı mûcebince zabt itdirilüp âhardan kimesneye müdâhale etdirilmemek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

195

Edirne bostancıbaşısına ve Ahyolu kādısına hüküm ki:

Bundan akdem fevtolan Kenan nâm kimesnenin eytâmına vasî olan Ahmed gelüp; müteveffâ-yı mezbûrun bin yüz ( ) senesinden kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler zimmetlerinde hakkı olup almadın fevt ve sağîr-i mezbûra intikāl etmekle, vesâyeti hasebiyle taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmeleriyle, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

196

( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Eflâk voyvodasına hüküm ki:

Beyhan Sultân Kethüdâsı Abdurrahman gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu hâslarından Niğbolu kazâsında ve havâlîsinde vâkı‘ Kıllı ve tevâbi‘i hâssı karyelerinin defterde mukayyed zimmî ra‘iyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkup varup taht-ı kazânızda ve Eflâk toprağında vâkı‘ kasabât ve kurâ ve askerî çiftliklerinde tavattun etmeleriyle, kānûn üzre iskân hükmü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

197

Niğbolu kādısına hüküm ki:

Beyhan Sultân Kethüdâsı Abdurrahman gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğı hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kıllı ve tevâbi‘i hâssının bin yüz yedi senesinde voyvoda olan kazâ-i mezbûrda sâkin Mehmed nâm kimesne hâs re‘âyâlarından hilâf-ı şer‘-i şerîf zulmen ziyâde akçelerin alup ekseri perâkende vü perîşân olduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp ashâbına redd olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, voyvoda-i merkūmun ahvâli mahallinde husemâ muvâcehesinde şer‘le görilüp hâss-ı mezbûr re‘âyâsından hilâf-ı şer‘ ziyâde aldığı her ne ise müşârün-ileyhânın kethüdâsı ma‘rifetiyle girü ashâb-ı hukūka bi't-tamâm alıvirilüp bir vechile ta‘allül ü tereddüd itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[52]

198

Niğbolu kādısına hüküm ki:

Beyhan Sultân Kethüdâsı Abdurrahman gelüp; müşârün-ileyhânın hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kıllı nâm karye sâkinlerinden on sekiz nefer zimmî re‘âyâ emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin karye-i mezbûr ahâlîsi ile ma‘an edâ idüp kasaba-i Niğbolu varoşu toprağında bi'l-fi‘l tasarruflarında tekâlîf alınmak îcâb ider emlâk ve yerleri olmayup rencîde olunmak îcâb etmezler iken varoş re‘âyâsı hevâlarına tâbi‘ kādı ile yek-dil olmalarıyla, mücerred celb-i mâl içün, mukaddemâ dedeleriniz bizimle sâkin imiş diyü bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf zulmen ve bi-gayrı hakkın iki yüz guruşların alup gadretmeleriyle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

199

Malkara kādısına hüküm ki:

Mehmed Hoca nâm kimesne gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yılanlı nâm karye kurbunda vâkı‘ Mîr-i âlem hâssı karyelerinden el-Hâc İlyas Mezra‘ası dimekle ma‘rûf mezra‘anın bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabtın altı bin akçeye buna der-uhde olunup vâkı‘ olan a‘şâr-ı şer‘iyyesinin ahz ü kabzıyçün hâssının zabtın tarafından yedine memhûr temessük virilmişiken âhardan Ahmed nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-sened mâni‘ olup ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp yedinde olan memhûr temessükü mûcebince zabt itdirilüp mezbûr Ahmed'e hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-sened müdâhale vü mu‘âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

200

( ) kādısına hüküm ki:

Dârüssa‘âdetim Ağası olan Hacı Ali Ağa *dâme uluvvuhû* Dergâh-ı mu‘allâma arz gönderüp; Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Irgad Halil(?) ve Sabaz(?) ve tevâbi‘i karyeleri hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mefrûzü'l-kalem ve maktû‘ü'l-kadem min küllî'l-vücûh serbest iken mîr-i mîrân ve mîr-

livâ ve mütesellimler ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından rüsûm-ı serbestiyyesine dahlolunduğın bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsını arz eyledüğin ecilden, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

201

Edirne bostancıbaşısına ve Ruskasrı ve Aydos ve Karinâbâd kādılarına hüküm ki:

Aydos kazâsına tâbi‘ Kapucı nâm karye sâkinlerinden Fatma nâm hâtûn gelüp; Mustafa nâm kimesne birkaç nefer haydûd eşkıyâsıyla bin yüz ( ) senesinde birinin hânesin basup emvâl ü erzâkın nehb ü gâret ve mezbûrlar taht-ı kazânızda oldukların bildirüp şer‘le teftîş ü tefahhus olunup ele getürilmeleri bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus ve mezbûr şakîler ahz olunup Edirne'ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

202

Rodoscuk nâ'ibine hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun, mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘a varup bunun mutasarrıf olduğı mülk fırınında hâs hamurdan tabh olunup narh-ı cârî üzre fürûht eylemek murâd eyledikde etmekçi tâ'ifesi ve sâ'ir Abdullah'a zararı var ise i‘lâm olunmak üzre emr-i şerîfim virilmekle, bundan ve etmekçi tâ'ifesinden su'âl olundukda; fırun-ı mezbûrda hâs hamurdan tabh olmağın, kimesneye zararı yokdur diyü ihbâr eylediklerin arz eyledüğin ecilden, kimesneye zararı olmamağla fırun-ı mezbûrda narh-ı cârî üzre hâs etmek tabhına kimesne mâni‘ olmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[53]

203

Ruskasrı nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karapınar nâm karye zimmîleri Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Balabanlı nâm karye sâkinlerinden Mustafa ve Fermân Obası'ndan Hacı Ahmed kendi hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile müttefik olmalarıyla, fakîr (…) nâmıyla bin yüz ( ) senesinde bilâ-emr-i şerîf ve bi-gayrı hakkın yüz kırk guruşların alup mahallinde edâda ta‘allül iderler ise mukayyed olunan mübâşir ma‘rifetiyle Edirne'ye ihzârıyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Zilhicce sene 1107

204

Edirne bostancıbaşısıyla Pınarhisâr nâ’ibine hüküm ki:

Seyyid Mehmed gelüp; kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Hatîb Murad nâm kimesne kendü hâlinde olmayup bundan akdem ahâlî-i vilâyet istid‘asıyla Sultâniye Kal‘ası'nda kal‘abend olunmak üzre emr-i şerîfim virilmişiken mezbûr bilâ-fermân kasaba-i mezbûra gelüp sâkin olmağla, bin yüz ( ) senesinde hevâsına tâbi‘ eşkıyâ ile menzilin basup nasb eyledikde fi‘l-i şenî‘a kasdıyla zevcesin ve kızın dışarı çıkarup ziyâde ta‘addî vü fesâd, etmekle mezbûr Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le ahvâli teftîş ü tefahhus olundukdan sonra mezbûru Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

205

Karinâbâd nâ’ibine hüküm [ki]:

Mehmed gelüp; babası müteveffâ Konakçı Hüseyin hîn-i huyûtunda kazâ-i mezbûra tâbi‘ Elmaludere nâm mahalde binâ eyledüği taş köprünün mütevellîsi olup zikrolunan köprünün bir tarafı mürûr-ı eyyâm ile harâba müşrif olmağla, yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden şirretiyle meşhûr Halil Efendi dimekle ma‘rûf kimesne ol harâbe olan mahalde müceddeden değirmen ihdâs ve ibâdullâhın mürûrlarına mâni‘ ve def‘-i küllî gadr etmekle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

206

( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Mehmed gelüp; Karinâbâd kasabası sâkinlerinden Gazgancı Beto nâm zimmî harmanına çıkup sahîh-i şer‘iyyeden olan hakkından bir mikdârın alup bâkî harmanda yirmi beş guruş ile altmış guruş kıymetlü bir sîm topuz dahi alacağı var iken mezbûr dahi şirrete sülûk etmekle, mezbûra mukaddemâ iki yüz guruş deynim var idi, meblağ-ı merkūmu edâ ve yüz guruş ziyâde alduğından mâ‘adâ yetmiş beş guruş dahi talebiyle beni rencîde ider diyü Dîvân-ı Hümâyûnuma iştikâ ve çavuş ma‘rifetiyle emr-i şerîfim virilüp mahallinde murâfa‘a-i şer‘ olduklarında yirmi beş guruş ile altmış guruş kıymetlü bir sîm topuzu olduğu ikrâr ve hüküm-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp tahsîl eylemek üzre iken mesfûr zimmî firâr idüp gadr etmekle, bulunduğu yerde şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[54]

207

İsmâil Geçidi kādısına hüküm ki:

Vâlid-i merhûm Sultân Mehmed Hân'ın odalıklarından Ayşe Kadın tarafından arzıhâl sunulup; hâlâ İsmâil Geçidi mütevellîsi es-Seyyid Hasan zimmetinde cihet-i şer‘den bin yüz ( ) senesinde on beş kîse mikdârı alacak hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle sâbıkā teberdârlarından Hasan *zîde kadruhû* mübâşeretiyle bi't-tamâm tahsîl olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mezbûrun zimmetinde olan alacağı mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle bi't-tamâm tahsîl ve tarafından vekîline bî-kusûr alıvirilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ü tereddüd itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

208

Haslar nâ’ibine hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân'ın Ayvansaray'da vâkı‘ mutasarrıfe olduğu kadîmî has etmek fırınının müste’ciri olan ( ) nâm zimmî gelüp; zikrolunan fırun (…) mahsûs olup Nişancı'da ve Sütlüce'de ve Hasköy'de fırun-ı mezkûrun iskemleleri olup onunla bey‘

olunup zikrolunan mahallerde çörekçi ve harcî fırunlarında ikişer bin ve dörder bin has etmek işletmemek üzre bundan akdem kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye alınup ve mûcebince emr-i şerîf virilmeğin, hâlâ zikrolunan mahallerde olan çörekçi ve harcî etmek fırunlarında has hamurdan işlenüp ve âhar yerlerden tabla ve sepet ile getürüp kadîme muhâlif fürûht etmeleriyle, fırun-ı mezkûrda tabh olunan etmek satılmayup bayata kalup kadîme muhâlif ta‘addî eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, kadîme muhâlif ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

209

Havâss-ı Mahmud Paşa nâ’ibine ve ( ) kādısına hüküm ki:

Havâss-ı Mahmud Paşa kazâsına tâbi‘ Eski Yoros(?) nâm karye sâkinlerinden Abdülkadir gelüp; bu kendü hâlinde olup üzerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûr sübaşısı Ali nâm kimesne hâlâ senin taht-ı nikâhında olan zevcesinin mukaddemâ (…) bikrin izâle itmiş diyü hevâsına tâbi‘ nâ’ibe istinâd ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın tecrîm eylemek isteyüp rencîdeden hâlî olmaduğın ve fetvâ-yı şer‘iyyesi olduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

210

Niğbolu kādısına hüküm ki:

Beyhan Sultân *dâmet ismetühâ*nın kethüdâlık hidmetinde olan Abdurrahman *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın hâslarından Kumlu Hızır(?) sâkinlerinden Tatar Mahmud ve Mamko(?) ve Dizman(?) nâm kimesneler şerîr ü gammâz olup dâ’imâ vekîl ve nâ’ib ve voyvoda ve mütesellim ve sâ’ir ehl-i ırz tâ’ifesi yanlarına varup fuzûlî gamz etmeleriyle, ta‘addîleri men‘ u def‘ oluna, men‘ olunmaz ise ahvâlleri vukū‘u üzre Der-i Devlet-medâra arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

211

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrun zimmî re‘âyâsı gelüp; üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîfleri edâ idüp mezbûr zararı yoğiken kazâ-i mezbûrun Müslimân ahâlîsi Azak Kal‘ası muhâfazasıyçün bizden nefîr-i âmm fermân olunmasın, biz dahi imdâd eyledik diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i şerîfim rencîde ettirilmeye hîlâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i şerîfim rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[55]

212

Maraş nâ’ibine hüküm [ki]:

Hüseyin gelüp; Maraş sancağında ve nâhiyesinde Kirhan nâm karye ve gayrıdan iki bin akçe tîmâr Hüseyin'in Tımışvar Kal‘ası muhâfazası neferâtından Ahmed'e tevcîh olundukda merkūm Ahmed dahi rağbet etmemekle ve yine livâ-i mezbûrda Camuşlu(?) nâm karye ve gayrıdan iki bin akçe hisse-i tîmâra mutasarrıf olan Kalender Ahmed me’mûr olduğu Tımışvar Kal‘ası muhâfazasından firâr idüp zikrolunan tîmârlar ol vechile mahlûl olmağla, mîr-i mîrân tarafından kendüye tevcîh olunup berât-ı şerîfim virilmekle, gelüp Der-i Devlet-medârımdan lede'l-beyyine(?) üzre berât idinüz zabt ve vakı‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre zabt itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

213

İstanbul kādısına hüküm [ki]:

Cezâyir Beğlerbeğisi Mûsâ *dâme ikbâlühû* arzıhâl gönderüp; İstanbul sükkânından sâbıkā kapu kethüdâsı olan Mustafa Efendi dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i şer‘den bin guruş hakkı olup taleb olundukda virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre olmağla, tarafından vekîli ( ) nâm kimesneye aldırılmak bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

214

Rodoscuk nâ’ibine hüküm [ki]:

Kasaba-i mezbûr ahâlîsi gelüp; Aşçıbaşı Suyu dimekle ma‘rûf su kadîmü'l-eyyâmdan berü kasaba-i mezbûrda vâkı‘ çeşmelerine cârî olup enfâ‘ idegelmişler iken kasaba-i mezbûrda sâkin mütegallibeden Sarımsakçı oğlu Mehmed nâm kimesne fuzûlî ol suyun künklerin kırup mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve kendü menziline icrâ itdirüp küllî muzâyaka virüp gadr etmekle, şer‘le görilüp suları kadîmî üzre çeşmelerine icrâ itdirilmek bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü hüküm [yazılmışdır].

Fî evâhiri Z sene [1]107

215

Edirne'den Aksaray'a varınca yol üzerinde vâkı‘ olan kādılara ve iskele efendilerine hüküm [ki]:

Ahmed ve Veli nâm kimesneler gelüp ba‘zı mesâlihleri içün Edirne'ye gelüp mesâlihlerin görüp ve sefere me’mûr dirlikde alâkaları olmamağla, vilâyetlerine gitmek murâd itmeleriyle yollarda ve iskelelerde mürûrlarına mümâna‘at olunmamak bâbında hüküm recâ etmeğin, iki nefer erbâb-ı mesâlihin ve dirlikde alâkaları olmamağla mürûrlarına kimesne mâni‘ olmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

216

Amasya ve Akşehir ve Kırşehri ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf Yusuf Paşa'ya ve Çubukâbâd kādısına hüküm ki:

Ankara'da sâbıkā me’zûn bi'l-iftâ olan Veli gelüp; Çubukâbâd kazâsı sâkinlerinden Kahraman oğlu dimekle ma‘rûf ( ) nâm kimesne ümm-i veledin olan ( ) câriyesin bin yüz ( ) senesinde benim ahâlimindir diyü müdde‘âsın vech-i şer‘î üzre isbât itmedin cebren ve fuzûlî elinden alup ziyâde gadr u ta‘addî etmekle, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; huzûrunda şer‘le görilüp ümm-i veledin virmekde ta‘allül ü muhâlefet ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[56]

217

Gümülcine nâ'ibine hüküm [ki]:

Yusuf gelüp; vasîsi olduğı Mehmed nâm sağîrin Paşa sancağında Gümülcine nâhiyesinde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârının baş kalemi olan Doğancılar nâm karyesinin mümtâz u mu'ayyen sınûrı dâhilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resmi tîmâr tarafından alınageldikde bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı' ber-vech-i iştirâk ze'âmete mutasarrıf olan Abdullah Çavuş ve Şâhin nâm kimesneler zikrolunan yerler bizim mutasarrıf olduğumuz ze'âmetimiz karyelerinden Tekrek nâm karyemiz toprağındandır, öşr ü resmi bizler alurız diyü müdâhale ve mukaddemâ mahall-i nizâ'ın üzerine varılup ma'rifet-i şer'le keşfolundukda; sağîr-i merkūmun mezkûr karyesinin mümtâz u mu'ayyen sınûrı dâhilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resmi tîmâr tarafından alınagelen yerlerden olduğu şer'an sâbit ü zâhir ve hüccet-i şer'iyye olunmuşiken mezbûrlar kanâ'at etmeyüp gıyâblarında bir tarîkle hüccet peydâ ve tekrâr müdâhale itmeleriyle bundan akdem Âsitâne-i sa'âdetimde Vezîr-i â'zam huzûrunda murâfa'a olduklarında hak her vechile sağîrin olduğu zâhir ve mezbûrların yedlerinde olan hüccetleri alınup buna virilüp mu'ârazadan men' ve min-ba'd husûs-ı merkūm içün dahl ve nizâ' itdirilmemek içün emr-i şerîfe virilmişiken yine memnû' olmayup hilâf-ı inhâ bir takrîble emr-i şerîf ihrâc ve ol yerlerin öşr ü resmine müdâhale ve ahz ü kabzına mâni' olup ta'addî eylediklerin bildirüp mukaddemâ murâfa'adan virilen emr-i şerîfim mûcebince öşr ü resmi tîmâr tarafından ahz ü kabz itdirilüp müdâhale idenlerin da'vâları ol tarafda istimâ' olunmayup Dîvân-ı Hümâyûnumda görülmek üzre havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Zilhicce [1107]

218

Çirmen nâ'ibine hüküm [ki]:

Ali gelüp; hâlâ Çirmen sancağı mütesellimi olan ( ) nâm kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer'den memhûr temessük mûcebince iki yüz elli

guruş hakkı olup va‘desi tamâm olmağla, meblağ-ı merkūmu taleb eyledikde edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğun bildirüp memhûr temessükü mûcebince meblağ-ı merkūmu edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında mahallinde şer‘le teveccüh iden hakkın virmekde muhâlefet ider ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

219

Şeyhlü kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ (…) nâm karye sâkinlerinden Fatma nâm hâtûn gelüp; bundan akdem zevci Mehmed Çavuş dimekle ma‘rûf kimesneyi abd-i memlûku Bilal bi-gayrı hakkın katl ve murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında ikrârıyla hüccet ve kısâs olunup mezbûrenin üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûrda sâkin ashâb-ı ağrâzdan ( ) ve ( ) nâm kimesneler mücerred celb-i mâl içün sen kātil-i mezbûr ile şerîk imişsin diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhülislâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüp mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîf recâ etmeğin, yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mûcebince amel olunup hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhir Z sene [1]107

[57]

220

Edirne bostancıbaşısına ve Çağlayık kādısına hüküm ki:

Seyyid Ömer gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ketre nâm karye sâkinlerinden Hocaoğlu Mustafa ve hidmetkârı Ebûbekir ve Ali ve Şaban nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde bunun oğlu Mehmed nâm kimesneyi urup bi-gayrı hakkın katl idüp mezbûr Şaban ahz ve sâ’irleri firâr idüp ele girmeyüp icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp mezbûrlar ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûr Şaban ve sâ’ir refîkleri olan şakîleri bi-eyyi hâl buldurup Der-i Devlet-medârıma ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

221

Bor kādısına hüküm ki:

Sâbıkā Sivas kādısı olan Abdullah gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden iken bundan akdem sâbıkā Malatya Kādısı Esadzâde Mehmed zimmetinde otuz guruş hakkı olup almadın fevtolmağla, kazâ-i mezbûrda sâkin muhallefâtın kabz iden oğlu ve zevcesinden taleb eyledikde virmekde ta‘allül itmeleriyle şer‘le aldırılmak bâbında hüküm recâ etmeğin, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

222

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Kerime Hâtûn gelüp; bundan akdem Ahyolu kādısı olan Şaban bin Mustafa nâm kādı zimmetinde cihet-i şer‘den bin iki yüz altmış guruş alacak hakkı olmağla, bundan akdem ihzârıyçün emr-i şerîfe virilmişiken mezkûr virmekde ta‘allül ve taht-ı kazânızda olduğun ve tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp teveccüh iden hakk-ı edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında mahallinde şer‘le teveccüh iden hakkını vekiline edâda mümâna‘at ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

[Fî] evâhiri Z sene [1]107

223

Aydos ve Şumnu kādılarına hüküm ki:

Hacı İbrâhim gelüp; zü‘amâdan Şâhin *zîde kadruhû*nun Niğbolu sancağında ( ) nâhiyesinde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti aklâmından taht-ı kazânızda vâkı‘ ( ) ve tevâbi‘i karyelerinin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zabtı bin dört yüz guruş buna der-uhde ve yedine mukaddem ve mu’ahhar temessük ibrâz ider olur ise amel olunmaya diyü memhûr temessük virilmişiken âhardan Ahmed nâm kimesne karye-i mezbûrları sene-i mezkûrede ben dahi der-uhde eyledim ve yedimde emrim vardır diyü zabta mani‘ olmağla, elinde olan temessük mûcebince hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

224

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kabaklı nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûr mülhakātından Kurtpınarı Mahallesi toprağında ( ) ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler ve sâ’irlerinin bi'l-fi‘l tasarruflarında avârız ve sâ’ir tekâlîf îcâb ider emlâk ve yerleri olmağla, vâkı‘ olan tekâlîfden a‘lâ ve evsât ve ednâ i‘tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eyledikde virmeyüp hisselerine düşeni bunlara çekdirüp ta‘addî eylediklerin bildirüp hisselerine düşen alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[58]

225

Vize kazâsında nâ’ibü'ş-şer‘-i şerîf olan Mevlânâ ( ) *zîde ilmühû*ya hüküm [ki]:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû*nun Câmi‘-i Şerîf ve İmâret-i Âmiresi Evkāfı'ndan kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) ve tevâbi‘i karyelerinin zâbıtı olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ( ) *zîde kadruhû* gelüp; karye-i merkūmun mümtâz u mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr ü resmin vakıf tarafından alınagelen Selman Beğ mezra‘ası dimekle ma‘rûf ma‘lûmetü'l-hudûd bir mikdâr yerler içün âhardan ( ) ve ( ) nâm kimesneler ol yerler bizim zâbıtı olduğumuz ve ( ) nâm karyelerin hudûdu dâhilinde vâkı‘ İskender Paşa ve Ahmed Baba mezra‘ası toprağındandır, öşr ü resmin biz alurız diyü nizâ‘ ve bundan akdem Defterhâne-i Âmireme mürâca‘at olunup Defter-i Hâkānî mûcebince müdâhale olunmamak üzre emr-i şerîfim virilmişiken yine memnû‘ olmayup hilâf-ı defter ve kadîme muhâlif ve emr-i hümâyûnuma mugâyir tekrâr dahl ve nizâ‘ etmeleriyle, taraf-ı âhardan bir ferdi bî-vech müdâhale itdirmeyüp bundan akdem virilen emr-i şerîf mûcebince öşr ü resmin taraf-ı vakfdan ahz ü kabz itdirilmek üzre nâzır-ı vakıf olup bi'l-fi‘l Dârüssa‘âdetim ağası olan iftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn el-Hâc Ali Ağa *dâme uluvvuhû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

226

Antalya nâ'ibine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Eşkaz(?) nâm karye sâkinlerinden Hacı Mehmed ve Seydi ve Hasan ve Receb ve diğer Hasan ve Veli ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler gelüp; civârlarında vâkı' Kaş nâm karye sâkinlerinden Hızır nâm kimesne Mustafa nâm kimesneyi kaldırup yere urdukda hatâ'en bıçak üzerine düşüp ol cerâhatden müte'essiren fevtolup husûs-ı mezbûrda bunların alâkaları olmayup ve üzerlerine şühûd-ı udûl ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken Kaş karyesi sâkinlerinden Erdu(?) oğlu Mehmed ve Hacı Cafer nâm kimesneler mücerred ahz ve celb-i mâl içün ehl-i Arab tâ'ifesi bizden akçe aldı diyü bunların dahi hilâf-ı şer'-i şerîf kırk beş guruşların alup ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin bildirüp şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

227

Ber-vech-i arpalık Amasya ve Akşehir ve Kırşehri ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol cevânibde eşkıyâ def'ine me'mûr olan Yusuf *dâme ikbâlühû* ve Akşehir kādısına hüküm ki:

Süleyman nâm kimesne gelüp; bin yüz ( ) senesinde Adana'ya gider iken Ereğli nâm mahalde Abdülgaffar Ağazâde dimekle ma'rûf İbrâhim nâm kimesne yanında bir Arab hidmetkârı bunun pusatıyla bir re's atını sirka idüp firâr ve kazâ-i mezbûrda sâkin Derviş nâm kimesne ahz idüp taleb eyledikde virmekde ta'allül ve inâd eyledüğin bildirüp şer'le görilüp atıyla pusatı alıvirilüp ta'allül ü tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

228

Bursa monlâsına ve Hüdâvendigâr sancağı mütesellimine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Aydıncık nâhiyesine tâbi‘ Simavlı ve Ermekli nâm karyeler ahâlîsi gelüp; şehîden fevtolan Şâhin Mehmed Paşa'nın bölükbaşılarından olup kazâ-i mezbûrdan Kürdankıran dimekle ma‘rûf İbrâhim nâm kimesne bin yüz beş senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf Simavlı karyesi ahâlîsinden yüz yirmi guruş ve Ermekli karyesinden dahi otuz guruşların alup ziyâde zulm [ü] ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın zulmen alduğı akçeleri alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[59]

229

Malkara ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Rûmili kādıaskerliği pâyesiyle Ser-etıbbâ-i hâssa olan Nuh *edâmallahü te‘âlâ fezâ’ilühû*nun ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğu Gelibolu sancağında İril(?) nâhiyesinde Dere ve sâ’ir tevâbi‘i karyelerinin bi'l-fi‘l zâbıtı olan el-Hâc Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; hâss-ı merkūm karyelerinden Malkara kazâsı muzâfâtından İril(?) nâhiyesine tâbi‘ üç bin yüz akçe yazusı olan Köne(?) nâm karye civârında mensûh tîmâra mutasarrıf olan Kenan nâm sipâhî ve Cerale nâhiyesinde iki bin beş yüz yirmi akçe yazusı olan Köniler(?) nâm mezra‘ayı yine mensûh ze‘âmete mutasarrıf olan Ahmed nâm za‘îm hilâf-ı defter ve fuzûlî zabt itmeleriyle, yedinde olan sûret-i Defter-i Hâkānî ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince Ordu-yı Hümâyûnuma gelinceye değin karye-i mezbûr ile mezra‘a-i mezkûrun bu sene vâkı‘ olan mahsûlü re‘âyâ üzerlerinde mevkūf alıkonulmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre mevkūf alıkonulmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

230

Ahyolu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kanyarca(?) nâm karyede vâkı‘ câmi‘-i şerîfde hatîb olan Kaya Hoca ve Karavirân nâm karye câmi‘inde hatîb olan Ahmed Hoca nâm kimesneler

gelüp; bunlar karye-i mezbûrânda vâkı‘ câmi‘-i şerîflerde bi'l-fi‘l berât-ı şerîfimle hatîb olmalarıyla, edâ-yı hidmet idüp bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken iktizâ idüp kazâ-i mezbûrdan nefîr-i âmm tarîkiyle âdem taleb olundukda a‘yân-ı vilâyet ve zî-kudretleri gelen mübâşir ile yek-dil ve kendüleri ihtifâ ve mübâşirleri bunların üzerlerine havâle etmeleriyle, anlar dahi kendüler içün hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf akçe talebiyle bunları tâ‘ciz ü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

231

İstanbul kā’im-makāmına ve Anadolu kādıaskerliği pâyesiyle İstanbul kādısına hüküm ki:

Hacı Mehmed nâm kimesne gelüp; Etyemez Ebûbekir Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden memhûr temessükü mûcebince iki yüz guruş alacak hakkı olup almadın mezkûr Ebûbekir fevtolup mahrûse-i mezbûre sâkinlerinden muhallefâtın kabz iden kızı ( ) ile zevcesi ( ) nâm hâtûnlardan taleb eyledikde dürlü illet ve bahâne ile virmekde ta‘allül ve inâd eyledikleri ve bu bâbda memhûr deyn temessükü olduğun bildirüp şer‘le görilüp teveccüh iden hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

232

Keşan nâ’ibine ve Keşan hâssı voyvodasına hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; düstûr-ı ekrem Vezîr-i a‘zamım Mehmed Paşa *edâmallâhü te‘âlâ iclâlehû*nun mutasarrıf olduğı hâssından Keşan hâssının bin yüz altı senesinde zabtı bunun uhdesinde olmağla, sene-i mezbûrede hâsıl olan mahsûlât ve rüsûmâtın kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çeltik nâm karye re‘âyâsı zimmetinde hüccet-i şer‘iyye mûcebince dokuz yüz seksen iki buçuk guruş ve Karadepe nâm karye re‘âyâsı zimmetlerinde üç yüz altmış iki buçuk guruş Çavuş Budak nâm karye ahâlîsi zimmetlerinde iki yüz bir guruş ki cem‘ân bin beş yüz kırk altı guruş alacak hakkı olup hâliyâ cihet-i şer‘iyye mûcebince taleb eyledikde virmekde ta‘allül

eylediklerin bildirüp mezkûrların zimmetlerinde müteveccih olan akçesi bi't-tamâm tahsîl olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[60]

233

Pınarhisârı nâ'ibine hüküm ki:

Asyati zimmî gelüp; hâliki olan vâlidesi ( ) nâm Nasrâniyyeden müntakill üç yüz guruş ve hukūk-ı şer'iyyeden ( ) akçe kazâ-i mezbûre tâbi' Nebe(?) nâm karye sâkinlerinden Papa Sebalot(?) zimmî zimmetinde hakkı olmağla, taleb eyledikde edâda ta'allül etmekle, müteveccih olan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

234

Aydos ve Şumnu kādılarına hüküm ki:

Hacı İbrâhim gelüp; Müteferrika Şâhin'in Niğbolu sancağında ( ) nâhiyesinde mutasarrıf olduğı ze'âmeti aklâmından taht-ı kazânızda vâkı' ve tevâbi'i karyelerinin bin yüz yedi senesinde zabtın bin beş yüz guruşa der-uhde ve mukaddem ve mu'âsır temessük ibrâz ider olur ise amel olunmamak üzre yedine memhûr temessük virilmişiken âhardan Ahmed sene-i mezbûrede karye-i mezbûrları ben dahi der-uhde eyledim diyü fuzûlî sene-i mezbûrede vâkı' olan ispençe ve sâ'ir mahsûlâtı ahz etmekle, mübâşir ma'rifetiyle yedinde olan temessükü mûcebince alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

235

Karaman vâlîsine, Bor ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Dîvân-ı Hümâyûn kâtibleri şâkirdlerinden İbrâhim *zîde kadruhû* arzıhâl idüp; Bor kasabası mahallâtından derûn-ı kal'ada vâkı' mülkiyyet üzre mutasarrıf olduğu menzili ve bağçe kurbunda kimesnenin tasarrufunda ve mülkü olmayup yüz seneden

mütecâviz hâlî ve harâbe kalan arsa-i hâliyeyi beher sene sâhib-i arza takdîr olunan mukāta‘asın virmek üzre şühûd mahzarında sâhib olduğundan memhûr temessük ile alup birkaç seneden berü zabt ve sâhib-i arza â’id olan mukāta‘asın edâ idüp bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken âhardan ( ) ve ( ) nâm kimesneler şirrete sülûk idüp ol yerlerde sinîn-i merkūmeden mukaddem bizim dedemizin dedesinin evi var imiş, ol takdîrce elinden alup zabt ideriz diyü ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Zilhicce sene [1]107

236

Galata kādısına hüküm ki:

Galata muzâfâtından kasaba-i Tophâne'de vâkı‘ Hürrem Çavuş ve Hoca Tursun ve Kürkçübaşı ve Papas oğlu Mustafa Çelebi evkāflarının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre nâzırı olan Abdülbâkî *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin evkāfların mütevellîsi karındaşı Mahmud evkāfın kâtibi Derviş ile yek-dil olmağla, mâl-ı vakfı ekl ü bel‘ eyledüğinden mâ‘adâ vakfın akārâtından olan dükkân ve menzilleri hilâf-ı şer‘-i şerîf mülkiyyet üzre âhara fürûht idüp vakfa gadr itmekle, Şeyhülislâm fetvâsı mûcebince şer‘le muhâsebesi görilüp mâl-ı vakf zuhûra getürilüp şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

237

Selânik paşasına ve monlâsına hüküm ki:

Kesriye Cizyedârı Mahmud gelüp; Kesriye kazâsı sâkinlerinden eşkıyâdan Fazlı oğlu Fettah ve karındaşı Fazlı ve cizyedârı Ahmed nâm kimesne şakîler bin yüz ( ) senesinde konağın basup cizye ve andan tahsîl dokuz yüz altun ile ba‘zı eşyâsın nehb ü gâret etmeleriyle, mezbûrlar Selânik'e ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[61]

238

Galata kādısına hüküm ki:

Abdülbâkî *zîde kadruhû* gelüp; Galata muzâfâtından kasaba-i Tophâne'de vâkı‘ Hürrem Çavuş ve Hoca Tursun ve Kürkçübaşı ve Papas oğlu Mustafa Çelebi evkāflarının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre nâzır olup evkāf-ı mezbûrların akārâtından hâsıl olan galleden evkāf-ı merkūme mürtezikalarının vazîfeleri virildikden sonra bâkî kalan galleyi vâkıf-ı mezbûrların evlâdlarına ale's-seviye şart ve ta‘yîn idüp ve bu ıslâh-ı evlâddan olmağla izdiyâd-ı galleden hissesin almak istedikde hâlâ evkāf-ı merkūme mütevellîsi olup kazâ-i mezbûrda sâkin karındaşı Mahmud mücerred virmemek içün yedimde hücec vardır diyü virmeyüp bî-vech-i şer‘î nizâ‘dan hâlî ve Şeyhülislâm fetvâsı mûcebince şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

239

Çirmen nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yahyalı nâm karyede sâkin Seyyid Hasan oğlu Seyyid ( ) zimmetinde (…) bahâsından otuz guruş hakkı olup birkaç def‘a taleb eyledikde virmedüğinden mâ‘adâ esnâ-i tarîkde katl kasdıyla hücum, kendüyi ve hidmetkârını darb-ı şedîd ile darb idüp ziyâde gadr eyledüğin bildirüp hüküm recâ etmeğin, mezbûr zâbıtı ma‘rifetiyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak emrim olunmuşdur diyü yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

240

Tire nâ’ibine ve Aydın mütesellimine hüküm ki:

Râbia Hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karacaali nâm karyede vâkı‘ müteveffâ karındaşı Derviş Mehmed nâm kimesneden irs-i şer‘le işgâl ideceği çiftlik (…) ve bin yük mikdârı saman ve elli guruş muhammenli bir sim (…) ve kırk guruş (…) Hacı Hasan nâm kimesne hilâf-ı şer‘ ve fuzûlî zabt idüp ta‘addî etmekle, icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilüp ta‘addî itdirmemek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

241

Tırhâlâ kādısına hüküm ki:

Yelpâzeci Mehmed gelüp; Mısırlı Ruben(?) nâm Yehûdî zimmetinde memhûr temessükü mûcebince bin yüz ( ) senesinde hukūk-ı sahîh-i şer‘iyyeden üç yüz elli guruş hakkı olup edâ itmeden firâr idüp hâlâ kazâ-i mezbûrda sâkin olduğun bildirüp şer‘le görilüp hakkını edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

242

Sultânyeri nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed *zîde mecdühû* gelüp; bin yüz bir senesinde kazâ-i mezbûr keferesinin cizyesi uhdesinde olmağla kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdülbâkî nâm kimesneye sipâriş ve mezbûrdan tahsîl etmekle, zimmetinde (…) bâkî iki yüz guruş ve yüz üç ve yüz altı senesinde koyun akçesinden dahi zimmetinde bâkî dört yüz altmış dokuz guruş ki cem‘an altı yüz altmış dokuz guruş hakkı olup üç-dört def‘a âdem gönderüp taleb eyledikde virmekde muhâlefet üzre olmağla, ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde sübût bulan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[62]

243

Edirne bostancıbaşısına ve Kızılağaç nâ’ibine hüküm ki:

Yenice-i Kızılağaç kādısı mektûb gönderüp; Kızılağaç kazâsına tâbi‘ Davudbeğli nâm karyede sâkin Abdülbâkî nâm kimesnenin kız karındaşları Râfia ve Emine meclis-i şer‘a varup Abdülbâkî fevtoldukda verâseti bunlar ile kızları ( ) ve ( )

Manastır'da zevcesi Fatma nâm hâtûnlara münhasır olmağla, mezbûre Fatma hevâsına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil olup kendü murâdı üzre kısmet itdirüp kısmet-i âdile bulunmamağla bundan akdem ihkāk-ı hakk içün emr-i şerîfim virilüp mahalline varılup da‘vet-i şer‘ olundukda mezbûre Fatma Edirne kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karyede babası Cebeci Ahmed nâm kimesnenin menziline girüp gadr olunmağla, hüküm recâsıyla ilhâhlarıyla arz etmeğin, mezbûre hâtûn mahallinde şer‘le ahvâlleri görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

244

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sükkânından Câbî Derviş nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; Murâdiye Evkāfı mülhakātından kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Koca İbrâhim Câmi‘-i Şerîfi'nin mürtezikaları berâtları mûcebince müstahıkkk oldukları üç aylık vazîfelerin Murâdiye Evkāfı mütevellîsi senedin almak üzre taraflarından hüccet-i şer‘iyye ile bunu vekîl nasb itmeleriyle bu dahi vekâlet hasebiyle vazîfelerin alup kendülere bi't-tamâm teslîm ve zimmetinde bir akçe hakları kalmış değil, mezbûrlar şirrete sâlik olup aldıkların inkâr ve tekrâr akçe talebiyle rencîde eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylemeğin, yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mûcebince mahallinde şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

245

Bandırma ve Mihaliç ve Edincik ve ( ) nâ’ibine hüküm ki:

Konya'da vâkı‘ Sultân Alâeddin mütevellîsi Hacı Ahmed Çelebi'nin vakf-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sille nâm karyenin defterde mukayyed re‘âyâsının ba‘zıları taht-ı kazânızda kasabât [ve] kurâda askerî çiftliklerinde mutavattın üzre olmağla, ol makūleler kānûn üzre yerlerine iskânlarıyçün şurûtuyla yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

246

Konya nâ’ibine hüküm ki:

İftihârü'l-havâss ve'l-mukarrebîn bi'l-fi‘l Dârüssa‘âdetim Ağası olan Hacı Ali Ağa arz gönderüp; taht-ı nezâretinde olan evkāfın Konya'da vâkı‘ Sultân Alâeddin Cami‘i Şerîfi Evkāfı'ndan Sille nâm karyede Eğri Sinan Pınarı dimekle ma‘rûf pınarı mu‘tâd-ı kadîm üzre karye-i mezbûr ahâlîsi tathîr ideceğinin birkaç seneden berü mürûr-ı eyyâm ile tathîr olunmaduğından tarafeyn münhedim ve derûn-ı (…) kılınmış olup tathîr olunmak vakfa her vechile lâzim ü ehemm olmağla, pınar-ı mezkûr mu‘tâd-ı kadîm üzre ahâlî-i karyeye tathîr itdirilüp ta‘allül ü muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[63]

247

Tırnova nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed nâm kimesne gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Osman nâm kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer‘îden beş yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğun bildirüp şer‘le görilüp edâda ta‘allül [ü] muhâlefet ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkını virmekde ta‘allül ü muhâlefet ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M [1]10[8]

248

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sağîrin kıbel-i şer‘den mansûb vasîsi olan Yusuf nâm kimesne gelüp; sağîr-i merkūmun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı karyesinin başkalemi olan Doğancılar nâm karyesinin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmden öşr ü resmi tîmâr tarafından alınagelen bir mikdâr yerler içün ber-vech-i iştirâk ze‘âmete mutasarrıf olan Abdullah Çavuş ve Şâhin nâm kimesneler, ol yerler bizim mutasarrıf olduğumuz ze‘âmetimiz karyelerinden ( ) nâm karyelerin

hudûdu dâhilindedir, öşr ü resmini biz alurız diyü müdâhale ve bundan akdem Dîvân-ı Hümâyûnumda murâfa‘adan emr-i şerîf virilmişiken hâlâ za‘îm-i mezkûrların vekîli olan Boyacı Mehmed nâm kimesne ol yerlerin öşr ü resmine tekrâr fuzûlî müdâhale ve ahz ü kabzına mani‘ olduğın bildirüp mezkûr Boyacı Mehmed Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mezbûr Boyacı Mehmed itâ‘at-i fermân itmemekle, ta‘yîn olan mübâşir ma‘rifetiyle Edirne'ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M [1]10[8]

249

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Müteveffâ Mehmed nâm kimesnenin eytâmı sığârının nâzırı olan Hacı Ahmed nâm kimesne gelüp; hâlâ eytâmın vasîsi olup kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karabeğli nâm karyede sâkin Halil nâm kimesne mâl-ı eytâmı ahz ve ekl ü bel‘ ve nice eşyâyı dahi defter-i kassâma idhâl itdirmeyüp zâyi‘ u telef ve kendü masârıfına sarfla istihlâk ve beş seneden berü muhâsebesin görilüp mâl-ı eytâma küllî gadr eyledüğin bildirüp zâbıtı ma‘rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, zâbıtı ma‘rifetiyle murâfa‘a-i şer‘ içün Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M [1]10[8]

250

Bergos kādısına hüküm ki:

Sadât-ı kirâmdan Seyyid Osman *zîde şerefühû* [südde-i] sa‘âdetime gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kadri ve Mehmed ve Mustafa ve Hüseyin ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler zimmetlerinde buğday bahasından ( ) bin akçe hakkı olup taleb eyledikde edâda ta‘allül üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı alıvirilüp ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkı edâda muhâlefet iderler ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M [1]10[8]

251

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm [ki]:

Asya nâm hâtûn Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; Cisr-i Ergene kasabası sâkinlerinden bunun üvey babası İvaz nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde bundan izinsiz hilâf-ı şer‘ ve fuzûlî birçok altun bileziğin alup gadr etmekle, tarafından birkaç def‘a âdem gönderüp taleb eyledikde Edirne'de ( ) nâm kimesneye olan deynim mukābelesinde rehin vaz‘ eyledim diyü virmekde ta‘allül eyledüğin bildirüp mezbûr Edirne'ye ihzâr olunup şer‘le alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M [1]10[8]

[64]

252

Silivri nâ’ibine hüküm ki:

Emine ve Beyhan nâm hâtûnlar Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; babaları Sâlih Çavuş nâm kimesnenin kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ferham(?) nâm Yehûdî zimmetinde memhûr temessükü mûcebince cihet-i karz-ı şer‘den iki bin akçe hakkı olup almadın fevt ve irs-i şer‘le bunlara intikāl idüp taleb eylediklerinde kâh inkâr ve kâh gā’ib idüp ele girmeyüp bir vechile icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp mezbûr Yehûdî Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

253

Edirne bostancıbaşısına ve Çirmen nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Seyyid Abdullah nâm kimesne gelüp; bunun zevcesi ( ) nâm hâtûn bir vechile dahlolunmak îcâb itmez iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bevanlı(?) nâm karye sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne hevâsına tâbi‘ birkaç kimesneler ile yek-dil olmağla bunun menzilin basup hilâf-ı şer‘-i şerîf zevc-i mezbûreyi fuzûlî taşra çıkarup hevâsına tâbi‘ nâ’ibe istinâd ve kendüye akd-i nikâh

itdirüp ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp mezbûr Ahmed ve zevcesi ve babası ve akrabâsından mu‘ayyen olanlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunup ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus olundukdan sonra murâfa‘a-i şer‘ içün hasımları ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

254

Anadolu kādıaskerliği pâyesiyle İstanbul kādısı olan ve Üsküdar ve Galata kādılarına ve Haslar nâ’ibine hüküm [ki]:

Mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ keçeci tâ’ifesi gelüp; mahrûse-i İstanbul ve Üsküdar ve Galata ve Haslar kazâlarında zebh olunan koyun ve keçi derilerini debbâğ tâ’ifesi iştirâ ve kadîmden yün ve yapağısını keçeci tâ’ifesine fürûht idegelmişleriken ba‘zıları yün ve yapağıyı kendüleri düşürüp der-mahzen idüp bunu ziyâde bahâ ile Yehûd tâ’ifesi ve bit bâzârında döşekçilere mu‘anven ve âhara bey‘ idüp bunlara küllî müzâyaka virüp gadr eylediklerin bildirüp yedlerinde olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mu‘anven evâmir-i şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye ve fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince amel olunup ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mezbûrların yedlerinde minvâl-i meşrûh üzre hatt-ı hümâyûn ile mu‘anven evâmir-i şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye ve fetvâ-yı şerîfe olduğu vâkı‘ ise mûcebince amel olunup hilâfına cevâz gösterilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Z [1]107

255

Edirne bostancıbaşısına ve Nevrekob ve Razlık kādılarına hüküm ki:

Mehmed ve Ahmed gelüp; kazâ-i mezbûrân ahâlîsinin bin yüz altı senesinde Belgrad'a nakli fermân olunan zâhirelerin götürüp mahalline teslîm idüp temessük getürmek üzre beher kilesine yüz seksen dörder akçeye olmak şartıyla kavl ve taraflarından bunları vekîl ve yedlerine hüccet virmeleriyle, bunlar dahi emirleri üzre mahalline edâ vü teslîmlerine temessük alup getürüp yedlerinde olan mümzâ kādı defteri ve hüccet mûcebince teveccüh iden hakların taleb eylediklerinde Karayaz(?) dimekle [ma‘rûf] Ahmed ve Mustafa ve ba‘zı kimesneler mâni‘ olmalarıyla, hüccet-i şer‘iyyeleri ve defterleri mûcebince şer‘le hakları tahsîl olunmak recâ etmeleriyle, sen ki

bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; şer‘le teveccüh iden hakların tahsîl etdirmek içün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

256

Kesriye kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrun ehl-i zimmet re‘âyâsı gelüp; yüz yedi senesinde cizyedârları olan Mahmud nâm kimesne emr ü defterden ziyâde kendüsiyçün akçelerin aldığından mâ‘adâ sahte cizye kâğıdı virüp gadr etmekle, bundan akdem Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzârıyçün emr-i şerîfim virilmişiken firâr ve hâlâ Edirne'de olmağla mahallinde kendüye ahvâl-i su’âl arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle merkūm Mahmud'un keyfiyyet-i ahvâli mahallinde şer‘le bî-garaz kimesnelerden tefahhus ve mukaddemâ teftîşiyçün varan mübâşir çavuş yedinde olan fermân-ı şerîf ile ma‘an Der-i Devlet-medâra irsâl oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[65]

257

Tire nâ’ibine ve Aydın sancağı mütesellimine hüküm ki:

Tire'de vâkı‘ müteveffâ Yahya Beğ Evkāfı'nın meşrûtiyyet üzre berât-ı şerîfemle mütevellîyesi olan Râbia Hâtûn gelüp; evkāfında bâde üçer akçeye alınup virilmek bâbında bundan akdem fermân-ı şerîfim sâdır olmağla, vakf-ı merkūm akārâtından medîne-i Tire sûkûnda dekâkine mutasarrıf olanlardan vakfa â’id olan icâreleri akçeleri içün bâdeyi üçer akçeye taleb eyledikde bâdeyi dörder akçeye teklîf ve mürtezika bundan üçer akçeye alup ol vechile vakfa gadr eylediklerin bildirüp ol bâbda emr-i şerîfim recâ etmeğin, mukaddemâ fermân olunduğu üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

258

Sinop nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûre ahâlîsi gelüp; Sinop sâkinlerinden olup kuzâtdan Halil nâm kādı kendü hâlinde olmayup ehl-i örf tâ'ifesi ile yek-dil olmağla, hilâf-ı vâkı‘ mevâdd-ı isnâdıyla halkı gamz u tecrîm itdirdüğinden gayrı bin yüz ( ) senesinden berü kendüsi dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın küllî akçelerin alup bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüp ol tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından el-Hâc Hüseyin *dâme mecdühû* ma‘rifetiyle şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf alduğu girü ashâbına alıvirilmek bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili M sene [1]108

259

Edirne kazâsı muzâfâtından ( ) nâhiyesinde nâ'ibü'ş-şer‘ olan Mevlânâ'ya hüküm ki:

Nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Doğanoğlu nâm karyede müteveffâ Pîrî Paşa Evkāfı'nın mütevellîsi olan ( ) *zîde kadruhû* gelüp; evkāf-ı merkūmun akārâtından olan değirmenlere cârî olan suda âharın alâkası yoğiken âhardan ( ) ve ( ) nâm kimesneler ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve bağ ve bağçelerine icrâya sa‘y idüp zikrolunan değirmenlerin ibtâline bâ‘is ve vakfa gadr olunduğun bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili M sene [1]108

260

Silistre ve ( ) kādılarına ve Silistre mütesellimine hüküm ki:

Silistre kazâsı ahâlîsi gelüp; bin yüz bir senesinden yüz yedi senesine gelince üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin cem‘ u tahsîl ve mahalline edâ vü teslîm etmek içün Silistre kazâsı sâkinlerinden Mirza Mustafa ve Akkadınlar nâm karye sâkinlerinden Halil bin Hüseyin ve Nişadır(?) nâm karye sâkinlerinden Abbas Emir ve Şâhinler nâm karye sâkinlerinden Kurd nâm kimesneleri taraflarından vekîl nasb etmeleriyle, mezbûrlar vâkı‘ olan tekâlîflerin ziyâde tevzî‘ u taksîm ve kendüleriyçün küllî akçelerin almalarıyla, şer‘le muhâsebeleri görilüp zuhûr iden hakların almak istediklerinde mezbûrlar şirrete sülûk idüp virmediklerinden mâ‘adâ hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın bunlardan üç bin guruş dahi taleb idüp ta‘addî etmeleriyle, şer‘le

muhâsebeleri görilüp kendüleriyçün ziyâde aldıkları girü ashâbına alıvirilmek içün emr-i şerîfim virilmişiken itâ‘at-i emr ve şer‘etmeyüp vech-i meşrûh üzre ta‘addî etmeleriyle, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

261

( ) bostancıbaşıya ve Karinâbâd kādılarına hüküm ki:

Hasan gelüp; Karinâbâd sâkinlerinden Kormori(?) ve karındaşı Kurd ve dâyinleri Tari(?) ve Kafaoğlu Mehmed ve Fera(?) ve Mako(?) nâm Kıbtîler bin yüz ( ) senesinde iki re’s kısrak ve bir bârgîr ve bir kara sığır ineği sirka idüp taht-ı kazânızdan firâr etmekle hüküm recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûrun sirka olunan şeyleri (…) getürmek üzre teftîş ü tefahhusıyçün bir mukaddem usta ta‘yîn eyleyüp sârik-i mezbûrlar bi-eyyi hâl ele getürilüp Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[66]

262

Mihaliç nâ’ibine hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem Edirne Kā’im-makāmı Hasan Paşa'nın mutasarrıf olduğı Mihaliç hâssı voyvodası Hamza gelüp; hâss-ı merkūm karyelerinin Müslüman re‘âyâsından resm-i bennâk ve zimmî re‘âyâdan ispençe ve sâ’ir hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince cem‘ u tahsîl murâd eyledikde dahi re‘âyâlarından Mandi(?) oğlu ve Sinan oğlu ve Bandırmalı oğlu ve Balcı oğlu nâm kimesneler ( ) ve ( ) nâm zimmîler (…) memnu‘ iken cem‘iyyet ve re‘âyâyı ızlâl ve tahsîline mâni‘ olmalarıyla, kānûn ve defter mûcebince alıvirilüp mâni‘ olanlar ahz ü habs ve arz [u] i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

263

Çorlu kādısına hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ merhûm Sultân Süleyman *tâbe serâhû*nun Evkāfı mukāta‘alarından kazâ-i mezbûrede vâkı‘ Çoksekban mukāta‘asının zâbıtı olan Hacı İbrâhim gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kınıklı nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne zimmetinde mukāta‘a-i mezbûr mahsûlünden fürûht eyledüği beş yüz kile tereke bahâsıyla hukūk-ı şer‘iyyeden yirmi sekiz bin akçe alacağı olup ve kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne zimmetinde dahi tereke bahâsından ( ) bin akçe ve Çoksekban nâm karye sâkinelerinden ( ) nâm hâtûn zimmetinde dahi iki yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp alıvirmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise mezbûrlar ile mezkûre hâtûnun vekîl-i şer‘îsi mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

264

Dimetoka nâ’ibine hüküm [ki]:

Atnaş nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ortaköy sâkinlerinden bunun ammîsi Yorgi nâm zimmîyi yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden şerîki olan İsterko(?) ve kaynatası Atnaş ve Hırsava Karhcı(?) oğlu ve Kostantin ve Papas Niko ve Papa Peter Poli(?) ve Ladce(?) nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde dükkânında bi-gayrı hakkın katl ve emvâl ü erzâkın nehb ü gâret idüp ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp ammîsi mesfûrun zevcesi ve mesfûrûn zimmîler Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le ahvâlleri teftîş ü tefahhus olundukdan sonra mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle mesfûrûn zimmîler ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

265

Edirne monlâsına ve Yenice-i Kızılağaç nâ’ibine hüküm [ki]:

Doğancılar'dan Şaban gelüp; erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî berât-ı şerîfemle mutasarrıf olduğı tîmârı karyelerinden Edirne kazâsına tâbi‘ Mâhir hevâsını

ve Yenice-i Kızılağaç kazâsına tâbi‘ Üzümlü ve tevâbi‘i mezra‘alarının bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabtın yüz seksen guruşa buna der-uhde ve iltizâm ve meblağ-ı merkūmu ber-vech-i peşîn edâ idüp yedine zabtıyçün memhûr temessük ve mûcebince zabt itdirilmek içün emr-i şerîfim virilüp, varup zabt üzre iken âhardan Mehmed nâm kimesnenin dahi zikrolunan karyeleri sene-i merkūmede der-uhde ve yedimde zabt temessükü vardır diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf zabtına mâni‘ olup ta‘addî eyledüğin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ ve mezbûr Şaban'ın yedinde olan emr-i şerîf-i âlî-şân mûcebince karye-i mezbûrun zabtına târîhi mu’ahhar olmağla mu’ahhar târîh amel lâzim gelmeğin, merkūm Mehmed bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğın sen ki Edirne kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; i‘lâm etmekle, i‘lâmın mûcebince zabt itdiresin diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[67]

267

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm [ki]:

Hemşîrem Hatice Sultân'ın mutasarrıfe olduğu hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ovacık nâm karye re‘âyâsı gelüp; bunlar üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfi edâ idüp bir vechile dahl ve rencîde olunmak îcâb etmez iken a‘yân-ı vilâyetden birkaçı birbirleriyle yek-dil olmağla, ahâlî-i kuzâta bin altı yüz guruş harac akçesi sâlyâne olundu diyü bunlardan dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf akçe talebiyle dahl ve rencîde etmeleriyle, hilâf-ı kānûn ve bilâ-emr-i hümâyûn akçe talebiyle ta‘addî idilmeyüp men‘ u def‘ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

268

Hayrabolu kādısına hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi Dergâh-ı mu‘allâma âdem ve arzıhâl gönderüp; Hayrabolu sâkinlerinden Ali nâm kimesne her gelen kādılara ve nâ’iblere kâtib olup kendü hâlinde olmayup ba‘zı mevâddan kendüsi içün hilâf-ı şer‘-i şerîf akçe alup ol tarafa himâye ve ba‘zı mevâddı hilâf-ı zabt idüp fukarâya gadr u ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüp

mezbûr kitâbetden ref‘ olunup kitâbet hidmetinde istihdâm olunmamak bâbında vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

269

Hayrabolu kādısına hüküm ki:

İbrâhim gelüp; bunun abd-i memlûku olan ( ) ve ( ) nâm câriyeleri firâr etmekle, kazâ-i mezbûrda sâkin Mehmed nâm kimesnenin yedinde bulup taleb eyledikde virmekde ta‘allül idüp hüküm recâ etmeğin, firârlarında kulun (…) sâhibi askerî ise kulun bulunduğu yerden alur, müdded-i örfiyyesi tamâm olup satılmış ise sâhib-i re‘âyâdan ise kulun bulduğu yerden alınmaz, satandan akçesin alur mahallinde şer‘le görilüp firârlarında mezbûrlar ba‘de's-sübût virmekde ta‘allül ider ise ism [ü] resimleriyle arz olunmak emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili M sene [1]108

270

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

İstanbul'da Sûfîye Fatma Sultân mütevellîsi Osman gelüp; vakf-ı mezbûr mukāta‘ası karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sarıhanlı ve Karaburçak nâm karyelerin yüz yedi senesi zâbtın kazâ-i mezbûrdan Halil nâm kimesne seksen bin akçeyi der-uhde ve sene-i mâziyeyi zabt ve mahsûlâtın ahz ü kabz etmekle, meblağ-ı merkūmdan altmış bin akçesin edâ idüp bâkî zimmetinde yirmi bin akçe mâl-ı vakf kalmakla, taleb eyledikde edâda ta‘allül eyledüğin bildirüp ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle zimmetinde müteveccih olan şer‘le tahsîl olunup edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[68]

271

Varna kādısına ve Silistre mütesellimine hüküm [ki]:

Varna sâkinlerinden Seyyid Ahmed gelüp; bunun babası Seyyid Ömer nâm kimesne hâl-i huyûtunda bunu vasî-i muhtâr idüp ba‘dehû bin yüz ( ) senesinde fevtolmağla muhallefâtı irs-i şer‘le buna ve oğulları Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin nâm sağîrlere intikāl idüp muhallefât-ı merkūmeden sağîr-i mezbûrlara isâbet iden hisselerin bu vasî-i muhtâr olduğu hasebiyle ahz ü kabz murâd eylediklerinde yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden hıtândan olup âhardan Şeyh oğlu Mustafa nâm kimesne şirrete sâlik olup mücerred mâl-ı eytâmı ekl ü bel‘ içün hevâlarına tâbi‘ mütegallibeden ba‘zı kimesnelere istinâd etmeleriyle, sığâr-ı mezbûrlara vasî olurum, muhallefât-ı mezbûreden sağîr-i mezbûrlara isâbet iden mâlların ben ahz ü kabz iderim, sana kabz itdiririm diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî müdâhale idüp ta‘addî vü tecâvüzden hâlî olmamağla, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

272

Bergos kādısına hüküm ki:

Bergos kasabası mahallâtından Mahalle-i Cedîd sâkinlerinden Kıbtiyân tâ’ifesinden Hasan ve Ahmed ve İbrâhim ve diğer Hasan ve Mustafa ve Sinan ve Sabri ve İvaz ve Ali ve diğer Mustafa ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar üzerlerine ikrârı lâzim gelen emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin mahalle-i mezbûr ahâlîsi ile ma‘an edâ idüp yine kasaba-i mezbûr mahallâtından Alacamescid ve Atîk ve Hüseyin Beğ Mahalleleri toprağında tasarrufunda avârız îcâb ider emlâk ve yerleri yoğiken hâlâ mahallât-ı mezbûrlar ahâlîsini hilâf-ı kānûn tekâlîf talebiyle ta‘addi itmeleriyle, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

273

Aydos kādısına hüküm ki:

Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; zü‘amâdan Şâhin nâm za‘îm Silistre sancağında Aydos nâhiyesinde berât-ı şerîfle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kızılcık ve Refte ve Sâlih Çelebi ve Doğankayası ve Taştepe ve Sekiz Mahalle ve karye-i Yörükân nâm karyeleri bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından tamâmına değin zabtı kendüye der-uhde ve mukaddem ve mu’ahhar temessük ibrâz ider

olur ise amel olunmamak üzre yedine memhûr temessük virilmekle, beş aydan berü zabtında iken el-Hâc İbrâhim nâm kimesne zikrolunan karyeleri ben dahi der-uhde eyledim diyü müdâhale itmekle, tekrâr yedine müceddeden memhûr temessük ve mûcebince emr-i şerîfim virilmişiken yine vech-i meşrûh üzre müdâhaleden hâlî olmamağla, mukaddemâ virilen emr-i şerîf mûcebince zabt itdirilmek bâbında hüküm recâ [etmeğin], mukaddemâ yedine verilen emr-i şerîfim mûcebince şer‘le zabt itdirilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi men‘ olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

274

Şumnu kādısına hüküm ki:

Ahmed nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; karye-i mezbûrun toprağında ba‘zıları zirâ‘at ü hırâset idüp zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden öşr ü sâlâriyyelerin kānûn üzre sekizde bir almak istedikde yine ( ) karyesi sâkinlerinden Mü’ezzin Ali nâm kimesne sekizde bir almasına mâni‘ olup ve virmekde muhâlefet üzre oldığın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre alıvirilüp inâd ü muhâlefet iderler ise ism ü resimiyle vukū‘u üzre arz olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[69]

275

Erzurum vâlîsine Abdülbâkî Paşa'ya ve Kars beğlerbeğisine ve Erzurum monlâsına ve Erzurum ve Kars eyâletlerinde vâkı‘( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Dârüssa‘âdetim Ağası olan el-Hâc Ali Ağa *dâme uluvvuhû* Dergâh-ı mu‘allâma arz gönderüp; taht-ı nezâretinde olan evkāfdan Üsküdar'da vâkı‘ merhûme Atîk Vâlide Sultân *tâbet serâhâ*nın Evkāfı'ndan Yeniil hâslarına tâbi‘ Aşudi(?) ve Akçakale nâhiyesi mukāta‘ası cemâ‘atlerinin defterde mukayyed kadîmî ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî cemâ‘atlerin bırakup varup Erzurum ve Kars eyâletlerinde taht-ı kazânızda vâkı‘ kasabât ve kurâda sâkin ü mutavattın olmalarıyla, kadîmî yerlerine yine iskân etdirilmek bâbında bundan akdem hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mu‘anven emr-i şerîfim virilmişiken Pasin sancağı beği ile Bektaş nâm yeniçeri ve re‘âyâdan dahi

Kalender ve Köse Hüseyin ve Kara Hasan ve Murtaza ve karındaşı Mustafa nâm kimesneler mâni‘ olup def‘-i küllî gadr eylediklerin bildirüp vakf-ı merkūmun ol makūle defterlü re‘âyâsı kaldırılup kadîmî cemâ‘atlerine nakl ve iskân itdirilüp mâni‘ olanları arz u i‘lâm olunmak bâbında hüküm recâsına arz etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

276

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Karasu kazâsına tâbi‘ Koyun nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûre sâkinlerinden Erzva(?) oğlu Petre ve güveyisi Yorgi nâm zimmîler yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneyi gice ile hânelerine götürüp katl ve meyyitini taşra bırakup ba‘dehû firâr idüp kātilleri ma‘lûm iken maktûl-i merkūmun babası Kokan Halil nâm kimesne şirrete sülûk idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf bunlardan kassâm-ı (…) taleb etmekle, bundan akdem murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında mezbûrûn zimmîler katl eyledüği şühûd-ı udûl ile sâbit olup vech-i meşrûh üzre mutâlebe men‘-birle hüccet-i şer‘iyye virilmişiken girü ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir nizâ‘dan hâlî olmadığın bildirüp yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir dahl ve rencîde itdirtmeyüp memnû‘ olmaz ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

277

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Tacü'l-mestûrât hemşîre Hatice Sultân *dâmet ismetühâ*nın mutasarrıfe olduğu hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ovacık nâm karye fukarâsı gelüp; karye-i merkūm (…) vâkı‘ olup ve bunlar emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfi edâ idüp âhardan bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken kazâ-i mezbûr ahâlîsinden ba‘zıları birbirleriyle yek-dil olmalarıyla, Ordu-yı Hümâyûn mürûrunda harc nâmıyla kazâmızdan bin guruşdan ziyâde akçe gitmişidi diyü sâlyâne ve sizin karyenizden dahi isâbet iden akçeyi virin diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp harc u masraf nâmıyla virdikleri ta‘yîn olan mübâşir ma‘rifetiyle aynıyla mahallinde teftîş ü tefahhus

olunup sıhhati üzre müfredât defteriyle Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

278

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

El-Hâc Mehmed ve Hüseyin gelüp; mezbûrlar birer maslahat içün Anadolu'dan gelüp mesâlihlerin görüp girü vilâyetlerine avdet murâd etmeleriyle mürûrlarına mümâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mezbûr iki nefer kimesnenin dirlikde alâkası olmamağla, mürûrlarına mümâna‘at olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

279

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Mustafa gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Yosef ve Papam(?) nâm Yehûdî zimmetlerinde birer mikdâr alacak hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül itmeleriyle mahallinde şer‘le teveccüh iden hakkı tahsîl ve muhâlefet iderler ise sıhhati üzre Dergâh-ı mu‘allâma arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[70]

280

Beğpazarı nâ’ibine hüküm ki:

Şâhin(?) [nâm] Yehûdî gelüp; hâlâ Beğpazarı voyvodası olan Mustafa nâm kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde hil‘at bahasından bin otuz guruş hakkı olmağla, taleb eyledikde edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğun bildirüp şer‘le görilüp ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle alıvirilüp ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp yedinde olan

memhûr temessükü mûcebince hakkını edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûna ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

281

Maraş monlâsına ve mütesellimine hüküm ki:

Kapucıbaşı Ahmed *dâme mecdühû* gelüp; mîr-i mîrân-ı hâs karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karye toprağında e‘izze-i kirâmdan Veli Fakih tarîki kurbunda vâkı‘ Kurd Çayırı(?) dimekle ma‘rûf kimesnenin tasarrufunda olmayup koru mer‘a yerler olmayan hâlî ve (…) zirâ‘ate kābil ma‘lûmetü'l-hudûd bir mikdâr yerleri bin yüz ( ) senesinde bu resm-i tapu alup mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından zabtıyçün temessük virilmekle, mûcebince hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

282

Manastır nâ’ibine hüküm ki:

Nahiyeye tâbi‘ ( ) nâm karyede sâkin Dismo ve Miço ve Sape ve Dipo ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp; bunlar ( ) nâm karyenin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyet oğullarından olup resm-i ispençelerin zâbıtlarına virüp elli-altmış seneden berü karyede sâkin ve avârız hânesine kaydolup defterde mukayyed ve (…) olmayup ve tasarruflarında başka yerleri yoğiken (…) çeribaşıları mücerred celb-i mâl içün mezbûr rüsûmu kaldırmak teklîfi ile rencîde etmekle, kānûn üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

283

Silistre kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrdan Seyyid Hüseyin gelüp; kazâ ahâlîsi ba‘zı husûsları görmek içün bunu hüccet ile vekîl etmeleriyle bu dahi umûrların görüp mu‘ayyen hesâbların gördükde masrafın alup birbirlerinin zimmetlerine ibrâ-yı hüccet virilmişiken eşirrâdan ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler ibrâya nâdim olduk diyü nizâ‘ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf üç yüz guruşun alup tekrâr kat‘-ı nizâ‘-birle hüccet-i şer‘iyye virilüp ve bu makūle hüccet-i

şer‘iyye virilen da‘vânın istimâ‘ı memnû‘ iken kanâ‘at itmeyüp ta‘addîden hâlî olmamalarıyla, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]10[8]

284

Silistre kādısına hüküm ki:

Seyyid Hüseyin Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; bunun şer‘an kimesneye vireceği olmayup ve kimesneye dahi kefil bi'l-mâl olmuş değil iken kazâ-i mezbûrdan ( ) ve ( ) nâm kimesneler ve dahi ba‘zıları şirrete sülûk idüp, bizim Hacı Ahmed nâm kimesneye bârgîr bahâsıyçün virdüğimiz akçede ziyâde virilmiş, senden istirdâd ideriz diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî vü rencîde eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili Muharrem sene [1]108

[71]

285

Silistre ve Çardak kādılarına hüküm ki:

Seyyid Hüseyin gelüp; bin yüz ( ) senesinden berü kazâ-i Silistre ahâlîsi ba‘zı mesâlihlerin görmeğe hüccet-i şer‘iyye ile vekîl ve her ne kadar akçe harc u sarf idersen edâ ideriz diyü emr etmeleriyle bu dahi kadr-ı (…) be-şartu'r-rücû‘ mâlından akçe harc u sarf idüp masrûfun şer‘le taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmeleriyle, murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında masrûfu şer‘le hüküm olunmuşiken toprak kadısı sana mu‘îndir diyü virmekde muhâlefet üzre oldukların bildirüp sen ki Çardak kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûru ma‘an istimâ‘ idüp ve ihkāk-ı hakk eylemen bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek emrim olmuşdur diyü hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Muharrem sene [1]108

286

Silistre kādısına hüküm ki:

Seyyid Hüseyin ile Kurd nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; kazâ-i mezbûr ahâlîsi ba‘zı mesâlihlerin görmeğe hüccet-i şer‘iyye ile bunu vekîl idüp ve her ne harc u sarf idersen edâ ideriz diyü emr etmeleriyle, bunlar emirlerine binâ’en bin yüz ( ) senesinde birer be-şartu'r-rücû‘ mâllarından ( ) bin akçe harc u sarf idüp masrûfların şer‘le taleb eyledikde ba‘zıları mücerred virmemek içün kazâ-i mezbûrda sâkin bunlara adâvet-i dünyevîleri olan Emîr Süleyman ve Seyyid Ramazan nâm kimesneleri ızrâr kasdıyla vekîl ve sana vireceğimiz yokdur diyü ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüp ahvâlleri şer‘le görilüp bî-vech-i mu‘âraza idenler men‘ u def‘ olunmak üzre hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Muharrem sene [1]108

287

Silistre kādısına ve Silistre mütesellimine hüküm ki:

Seyyid Hüseyin ile Kurd nâm kimesne gelüp; kazâ-i mezbûr ahâlîsi bin yüz ( ) senesinde ba‘zı umûrların görmek üzre taraflarından hüccet-i şer‘iyye ile vekîl ve her ne harc u sarf iderseniz mâlınızdan sarf eylen, edâ ideriz diyü emr etmeleriyle, bunlar dahi be-şartu'r-rücû‘ mâllarından ( ) bin akçe harc u sarf etmeleriyle masrûfların taleb eylediklerinde edâda muhâlefet üzre olmalarıyla, bundan akdem birkaç def‘a emr-i şerîfim virilmişiken yine icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp mahallinde şer‘le görülmek üzre hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Muharrem sene [1]108

288

Ortabağçesi ustalarından Mustafa *zîde kadruhû*ya hüküm ki:

Seyyid Receb gelüp; Çağlayık kazâsına tâbi‘ Kenes nâm karyede sâkin Kara İsmâil ve refîkleri Şaban ve Topal Osman oğlu Ömer ve Benlioğlu Hasan ve Durali ve Hocaoğlu Mustafa ve ırgâdın Bekir ve Kıbtî Ali nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde oğlu Mehmed nâm kimesneyi bi-gayrı hakkın katl etmeleriyle, bundan akdem mübâşir bununla mezbûrlar ahz ve Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzârlarıyçün emr-i şerîfim virilüp mahalline vardıkda mezbûrûn şakîlerden Kara İsmâil ve Şaban ahz olundukda Çağlayık kādısı karye-i mezbûre sübaşısı ile yek-dil olmağla, merkūm Şaban'ın iki yüz guruşun alup icrâ-yı hakk olunmaduğın [bildirüp] hüküm recâ etmeğin, sen ki usta-i mûmâ-

ileyhsin; elde olan Kara İsmâil ve firâr iden şakînin refîklerin bi-eyyi hâl ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr eylemen içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ'ili M sene [1]108

[72]

289

Ferecik kādısına hüküm ki:

Dârende İbrâhim [nâm] kimesne Dergâh-ı mu'allâma gelüp; Ferecik kasabası sâkinlerinden Ahmed ve Veli ve Osman ve Kāsım ve Nasuh ve ( ) nâm kimesneler ile yine kazâ-i mezbûra tâbi' Başmakçılar ve Hârubâli(?) ve ( ) nâm karyeler sâkinlerinden İstemat ve Asnaş ve Kurd ve ( ) ve ( ) nâm zimmîlerin zimmetlerinde tereke bahâsından yüz seksen altı guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta'allül üzre oldukların ol tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan ( ) *zîde kadruhû* ma'rifetiyle alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer'le sübût bulan hakkı ma'rifet-i şer'le tahsîl ve âhardan hilâf-ı şer' dahl ider olur ise Dîvân-ı Hümâyûnuma arz olunmak emrim üzre hüküm yazılmışdır.

Tahrîren Fî [evâ'ili M] sene [1]108

290

Hacıosman Bâzârı kādısına hüküm ki:

Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi' Kazgan nâm karye ahâlîsi zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle cihet-i karz-ı şer'îden dört yüz elli guruş hakkı olmağla, bundan akdem tarafından gönderdiği üç fukarâ âdemîsi varup taleb eylediklerinde meblağ-ı merkūmu virmediklerinden mâ'adâ âdemleri dahi karye-i mezbûrede zâyi' olmağla ziyâde gadr eylediklerin bildirüp şer'le görilüp zimmetlerine müteveccih olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer'le teveccüh iden hakkı edâda muhâlefet iderler ise ism [ü] resimleriyle Der-i Devlet-medâra arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili M sene [1]108

291

Karinâbâd kādısına ve Silistre mütesellimine hüküm ki:

Ahmed nâm kimesne gelüp; bin yüz ( ) senesinde Silistre sancağının bedel-i sürsat cem‘ine me’mûr olmağla, tarafından ba‘zı mesâlih içün gönderdüği Ahmed nâm âdemîsini kazâ-i mezbûra tâbi‘ Dobral(?) nâm karyeye vardıkda karye-i mezbûr ahâlîsi sen (…) kaçgunsun diyü yakalayup yirmi yedi altun ve dokuz guruş akçe ve bir siyah pûşe ve sâ’ir eşyâların gâret etmeleriyle hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ ahz ve tahsîl eyledikleri eşyâsı girü alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

292

Vize müftîsine hüküm ki:

Ahmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Turgudbeğ nâm karyeden İbrâhim nâm kimesne ile mirâsa müte‘allik da‘vâsı olmağla, murâfa‘a-i şer‘ olduklarında hevâsına tâbi‘ nâ’inbe istinâd ile bir vechile icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

[73]

293

İstanbul kādısına hüküm [ki]:

Mahrûse-i İstanbul sâkinlerinden İbrâhim gelüp; yine mahrûse-i İstanbul sâkinlerinden Abdullah Efendi dimekle ma‘rûf kimesne Edirne'de Topkapusı kurbunda vâkı‘ mutasarrıf olduğı hânını icâre tarafından hazinedârı Mustafa nâm kimesneyi vekîl etmekle, mezbûr dahi hân-ı merkūmu bin yüz yedi senesi Muharremi'nden sene tamâmına değin vekâleten beş yüz guruşa buna îcâr idüp ba‘dehû yine sene-i mezbûre Muharrem'inde beynlerinde fesh-i akd-i icâre idüp hân-ı merkūmu mezkûr Mustafa tekrâr sene-i mezbûre tamâmına değin yüz yirmi beş guruşa yine buna îcâr [idüp] bu dahi istîcâr ve hân-ı merkūmu zabt ve icâresi olan meblağ-ı merkūmu bi't-tamâm virüp dahlolunmak îcâb etmez iken mezkûr Mustafa şirrete sâlik olup sen hân-ı merkūmu sene-i mezbûrede mukaddemâ beş yüz guruşa istîcâr eylemiş idin diyü nizâ‘ itmekle,

Edirne'de murâfa‘a-i şer‘ olup ahvâlleri şer‘le görüldükde mukaddemâ olan îcâr-ı mezbûru fesh ve ba‘dehû yüz yirmi beş guruşa îcâr eyledüği şer‘an sâbit ü zâhir olmağla, mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet olmuşiken ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir mezbûr Abdullah ve mezkûr Mustafa tekrâr dahl ve nizâ‘dan hâlî olmadıkların bildirüp hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ mu‘âraza ve müdâhaleleri men‘ olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı M sene [1]108

294

Silistre ve Prevadi kādılarına hüküm [ki]:

Prevadi kazâsından Ramazan ve Ali ve Hacı ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘ kimesneye vâz‘ [u] ta‘addîleri olmayup üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken Silistre mütesellimin âdemîsi ( ) nâm kimesne cebren bunları ahz idüp hilâf-ı şer‘ ve bi-gayrı hakkın bunların yüz guruşdan mütecâviz akçelerin alup ziyâde gadr eyledüğin bildirüp mezbûr Prevadi'ye ihzâr ve hilâf-ı şer‘ bi-gayrı hakkın alduğı akçelerin girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

295

Ruskasrı kādısına ve Misivri nâ’ibine hüküm [ki]:

İstanbul'da vâkı‘ müteveffâ Davud Paşa Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı'ndan Ruskasrı kazâsına tâbi‘ Davudlu nâm karye zâbıtı Süleyman gelüp; karye-i mezbûrenin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resmi vakf-ı mezbûr tarafından alınagelen mezra‘ası yerlerinden bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı‘ Misivri kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karye sipâhîsi ol yerler benim mutasarrıf olduğum tîmârım karyelerinden ( ) nâm karyem toprağındandır diyü öşr ü resmine müdâhale ve vakf-ı merkūma küllî gadr olunmağla, ma‘rifet-i şer‘le keşf ve ihkāk-ı hâkk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün [yazılmışdır].

Fî evâsıtı M sene [1]108

296

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki ve İskele emînine hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Halil *zîde kadruhû* gelüp; bu sâbıkā Sivas Vâlîsi Hüseyin Paşa'nın mütesellimi olmağla, beynlerinde olan ba‘zı hesâblarıyçün Turgud'da sâkin kethüdâsı İbrâhim havâle olduğun bildirüp Gelibolu İskelesi'nde dört re’s bârgîr ile mürûruna mümâna‘at olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

297

İstanbul ve Edirne kādılarına hüküm ki:

İvaz nâm Ermeni gelüp; Mahas(?) ve Mikâil nâm zimmîlere hüccet-i şer‘iyye ile yedi kîse akçe deyni olup lâkin edâya kudreti olmamağla (…) İstanbul'a varup anda olan eşyâsını fürûht ve edâ-yı deyn eylemek üzre emr-i şerîfim recâ etmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle Âsitâne-i sa‘âdetimde olan eşyâsı (…) ma‘rifet-i şer‘le fürûht ve deyni olan meblağı edâ eylemek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[74]

298

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Marzucu(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; bunlar kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayup dahlolunmak îcâb etmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Papa Timo(?) ve karındaşı ( ) nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayup ehl-i örf tâ‘ifesi bunları ba‘zı mevâdd isnâdıyla gamz ve zulm [ü] ta‘addîlerinden perâkende vü perîşân olmalarıyla, bâ‘is oldukların bildirüp hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

299

Şumnu kādısına hüküm ki:

Hacı Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; Şumnu sâkinlerinden Selim nâm kimesne zimmetinde memhûr temessük mûcebince cihet-i karz-ı şer‘îden dört bin iki yüz otuz beş guruş hakkı olup taleb eyledikde edâda ta‘allül üzre olduğun bildirüp şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, temessükü mûcebince mahallinde şer‘le sübût bulan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

300

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Ali Paşa Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Şeyh nâm karyede sâkin ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; bunlar karye-i mezbûrenin defterinde mukayyed zimmî ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olmağla edâsı lâzim gelen ispençelerin karyeleri zâbıtına virüp defterde voynuk oğlu voynuk olmayup ve tasarruflarında ve voynuk baştinâsı yerleri yoğiken çeribaşıları mücerred celb-i mâl içün ve voynuk rüsûmu ve kaldırmak teklîfi ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp hilâf-ı kānûn ve defter ta‘addîleri men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görilüp hilâf-ı emr ü defter rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

301

Karinâbâd ve Hatûnili nâ’iblerine hüküm ki:

Karinâbâd sâkinlerinden Kıbtiyân tâ’ifesinden ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları gelüp; üzerlerine edâsı lazîm gelen cizyelerin edâ ve defter mûcebince (…) iken bin yüz ( ) senesinde cizyedârları olan Ali kâğıdların virmezden mukaddem hilâf-ı emr ü defter kendüsiyçün fuzûlî ikişer guruş alduğından mâ‘adâ hilâf-ı şer‘-i şerîf bârgîr ve ba‘zı

eşyâların dahi alup hâlâ kānûn ile kazâsında sâkin olduğun bildirüp hilâf-ı emr ü defter aldığı girü ashâb-ı safvet alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı emr ü defter aldığı vâkı‘ ise şer‘le girü redd olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[75]

302

Pravişte kādısına hüküm [ki]:

Mehmed nâm kimesne gelüp; kazâ-i mezbûr muzâfâtından Orhan nâhiyesinde vâkı‘ mutasarrıf olduğu mülk arsası üzerine bir simitçi dükkânı binâ ve kâr u kisb idüp şer‘an kimesneye zarar u ta‘addîsi olmayup dahl ve rencîde olunmak îcâb itmez iken kasaba-i mezbûrda etmekçi ve simitçi tâ’ifesi, sen bize kesr virirsin diyü mâni‘ olup hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî üzre oldukların ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun [bildirüp] mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

303

Edirne bostancıbaşısına ve ( ) kādısına hüküm ki:

Ahmed gelüp; bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken taht-ı kazânızda sâkin Kıbtî tâ’ifesinden Ramazan nâm Kıbtî, sen benim tatlîk eyledüğim zevcemi nikâh ile almışsın diyü hevâsına tâbi‘ ehl-i ırza istinâd ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın bin yüz ( ) senesinde üç yüz guruşun alup gadr eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, bulunduğı mahalde ahvâlleri şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

304

Çağlayık kādısına hüküm ki:

Kara Mehmed nâm kimesne gelüp; üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kenes nâm karyeden Receb Hoca dimekle ma‘rûf kimesne şirrete sâlik olup mukaddemâ bir husus içün Edirne'ye zûr-ı şehâdete gelüp bin beş yüz guruşun çıkarmağa sebeb oldun, şehâdetimde kâzib idim diyü ikrâr eyle yoğsa seni katl iderim diyü darb-ı şedîd ile darb ve bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘ yüz otuz re’s keçi ve on aded koyun ve iki re’s kara sığır ve elli guruşun alup gadr etmekle, murâfa‘adan hilâf-ı şer‘ aldığı girü hüküm-birle hüccet-i şer‘iyye virildikde tekrâr virmeyüp gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp ol tarafa âhar husus içün mübâşir ta‘yîn olunan ( ) Usta ma‘rifetiyle icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp teveccüh iden hakkı usta-i mûmâ-ileyh mübâşeretiyle şer‘le tahsîl oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

305

Yenice-i Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Ebûbekir gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kara Bazazlar(?) nâm karyeden Çakalbaşı Mehmed nâm yeniçeri zimmetinde kırk bir araba otlak ve yirmi beş guruş hakkı olmağla taleb eyledikde edâda ta‘allül etmekle murâfa‘a olduklarında hüküm-birle ve edâya tenbîh hüccet-i şer‘iyye virilmişiken girü virilmeyüp gadr eyledüğin bildirüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, zâbıtı ma‘rifetiyle mahallinde sübut hakkın edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[76]

306

Bostancıbaşıya ve Yenice-i Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Koyun nâm karye sâkinlerinden Halil nâm kimesne arzıhâl ider; oğlu Ahmed nâm kimesne vakt-i zuhrda karye-i mezbûrda katl olunup kātili nâ-ma‘lûm olmağla taraf-ı şer‘den keşf ve hüccet-i şer‘iyye olunduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûr

mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus ve mezbûr kātilleri bulundukda ism ü resimleriyle arz itmen içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

307

Yanbolu kādısına [hüküm ki]:

Kazâ-i mezbûr re‘âyâsı gelüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen tekâlîflerin edâ idüp kusûrları yoğiken kazâ-i mezbûrda sâkin Müslimân tâ’ifesi hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr-i şerîf nefîr-i âmm akçesi diyü akçe talebiyle rencîde etmeleriyle, men‘ oluna diyü yazılmışdır.

[Fî evâsıtı M sene 1108]

308

Varna ve ( ) kādılarına hüküm [ki]:

Mustafa gelüp; nişan-ı hümâyûnum virilen Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Şaban Çavuş Silistre sancağında taht-ı kazânızda vâkı‘ Düdekçi(?) nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı ze‘âmeti karyelerinin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından yüz sekiz Mart'ına değin zabtın beş yüz elli guruşa buna der-uhde ve iltizâm ve meblağ-ı merkūmu ber-vech-i peşîn tamâmen alup zabtıyçün yedine memhûr temessük virildüğin bildirüp mûcebince zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, temessükü mûcebince zabt itdirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

309

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Seyyid İsa Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; hâlâ Gümülcine voyvodası olan Ali nâm kimesne kazâ-i mezbûre uhdesinde olan Çukacılar ve Sinofor dimekle ma‘rûf mezra‘aların bin yüz yedi senesinden zabtı beş bin akçeye buna der-uhde ve iltizâm ve meblağ-ı merkūmu ber-vech-i peşîn alup ve zabtıyçün yedine memhûr temessük virmekle bu dahi temessükü mûcebince ta‘şîrine mübâşeret eyledikde mezbûr Ali şirrete sâlik olup, Sinofor mezra‘asın ben sana virdüm diyü nizâ‘ ve zabtına mâni‘ olup ta‘addî

etmekle, murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında; ol mezra‘a virdüği temessükünde tasrîh olunmağla bî-vech dahl ve nizâ‘dan men‘ ve temessükü mûcebince zabtı buna hüküm olunmuşiken kanâ‘at itmeyüp tekrâr dahl ve nizâ‘ ve zabtına mâni‘ olup ta‘addî üzre olduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale olunmamak üzre hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Muharrem sene [1]108

[77]

310

Çorlu ve Rodoscuk kādılarına hüküm ki:

Hacı Hasan nâm müteveffânın eytâmlarına vasîsi olan Mehmed gelüp; müteveffâ-yı mezbûrun Çorlu kazâsına tâbi‘ Deregünderli nâm karye sâkinlerinden İdris oğulları Hasan [ve] Hüseyin nâm yeniçeriler ve Rodoscuk kazâsı sâkinlerinden ( ) nâm kimesne zimmetlerinde memhûr temessükle ( ) akçe hakları olup edâda ta‘allül etmeleriyle hüküm recâ etmeğin, şer‘le görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı M sene [1]108

311

Yenipazar ve Prevadi kādılarına hüküm ki:

Yenipazar kazâsı ahâlîsinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunların Prevadi kazâsına tâbi‘ Patlak nâm karye toprağında bi'l-fi‘l tasarruflarında avârız ve sâ’ir emr-i şerîfle vâkı‘ tekâlîf îcâb ider emlâk ve yerleri yoğiken karye-i mezbûr ahâlîleri üzerimize vâkı‘ olan tekâlîf-i şer‘le ma‘an edâ eyledin diyü bin yüz ( ) senesinde fuzûlî seksen guruşların alup gadr etmekle hüküm recâ etmeğin, şer‘le görilüp bi-gayrı hakkın alınan akçeleri girü ashâb-ı hukūka redd oluna diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı M sene [1]108

312

Kā’im-makām Paşa ve monlâsına hüküm ki:

Bostâniyân ustalarından Mustafa gelüp; sâbıkā Vezîr-i a‘zam kethüdâsı olan İbrâhim kethüdâlıkdan azlolundukda Edirne sâkinlerinden Karakaş Yehûdî'den otuz bir gün va‘de ve bunun kefâletiyle aldığı bin yüz aded şerîfi altun ve kendüsine masârıf içün karz virdüği akçeden zimmetinde bin sekiz yüz guruş bâkî kalup mezbûr Yehûdî meblağ-ı bâkîyi bundan bi't-tamâm almağla, zimmetinde müteveccih olan hakkını taleb eyledikde edâda ta‘allül eyledüğin ve tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl nasb eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

313

Bursa monlâsına hüküm ki:

Ber-vech-i arpalık Hüdâvendigâr sancağına mutasarrıf olan Süleyman *dâme ikbâlühû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl gönderüp; bin yüz yedi senesinde livâ-i mezbûre tarafından emâneten mütesellim nasb eyledüği İbrâhim nâm kimesneden iştirâk olunmağla azl ve yerine Ali *zîde kadruhû*yu mütesellim nasb etmekle, mütesellim-i sâbık merkūm İbrâhim'in şer‘le muhâsebe görilüp makbûzâtından zimmetinde cüz’î ve küllî zuhûr iden her ne ise hâlâ mütesellim-i merkūm Ali'ye alıvirilüp ta‘allül ü muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Z sene [1]107

[78]

314

Edirne bostancıbaşısına hüküm ki, Zağra-i Atîk kādılarına hüküm ki:

Edirne kazâsı muzâfâtından Üsküdar nâhiyesine tâbi‘ Kale nâm karye sâkinlerinden Arslan nâm kimesne gelüp; Türkmen tâ’ifesinden ( ) cemâ‘atinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bunun menzilin basup emvâl ü erzâkın nehb ü gâret ve taht-ı kazânıza firâr eylediklerin bildirüp mezbûrlar bi-eyyi hâl ahz ve ele getürilüp Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunup icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, sen ki

bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûrları bi-eyyi hâl ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye [ihzâr] eylemen içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

315

Mihaliç kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp; düstûr-ı mükerrem Edirne Kā'im-makāmı Vezîrim Hasan Paşa *edâmallahü te'âlâ iclâlehû*nun mutasarrıf olduğu hâslarından Mihaliç hâssı voyvodası olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hamza *zîde kadruhû* meclis-i şer'-i şerîfe varup hâss-ı merkūmun defterde mukayyed zimmî ra'iyyet ve ra'iyyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzim gelen resm-i ispençelerin kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde, bizim cizyemiz kâğıd olmağla ispençe virmeziz diyü ta'allül ve hâss-ı merkūm mahsûlüne küllî gadr etmekle, hâssa â'id olan resm-i ispençeleri alıvirüp itdirilmemek bâbında hüküm recâsına ilhâh eyledüğin arz eyledüğin ecilden, kānûn ve defter mûcebince resm-i ispençeleri alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

316

Edirne bostancıbaşı Ali *dâme mecdühû*ya ve Rodoscuk kādısına hüküm ki:

Havva nâm hâtûn gelüp; oğlu ( ) nâm kimesne Desmod(?) yaylasına gidüp gelür iken Kazovası'nda Çözmek(?) nâm mahalde arabacısı Dimo nâm zimmî bi-gayrı [hakkın] urup katl ve firâr hâlâ taht-ı kazânızda olduğın bildirüp ele getürilüp ahvâlleri şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

317

Midye nâ'ibine ve Karışdıran ustasına hüküm ki:

Avodik(?) nâm Keşiş Kosta nâm zimmî gelüp; bin yüz ( ) senesinde Eflâk keferesinin ( ) ve ( ) nâm zimmîler abd-i memlûku Tonori(?) nâm (…) üç yüz guruşdan mütecâviz akçe ile Abarhib(?) nâhiyesine tâbi' Morfele nâm karyeden ( ) ve ( ) ve ( )

nâm kimesnelerin yedinde olup taleb eyledikde ta‘allül etmeleriyle, şer‘le alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[79]

318

Tatarpazarı nâ’ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûrda sâkin ulemâ ve sulehâ ve sadât-ı kirâm ve sâ’ir ahâlîsi meclis-i şer‘a varup yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdülkadir ve Karabaşzâde Mehmed ve diğer Mehmed ve Kara Ali nâm kimesneler mütegallibeden olup feth-i Hâkānî'den berü bunların mezra‘aları ve tarîk-i âmm ve mekâbir-i Müslimîn üzerlerine bin yüz ( ) senesinde dükkânlar ihdâs ve ahâlî-i vilâyet müte’ezzî ve mutazarrır olup zikrolunan dükkânların birkaçı muhterik olmağla, bâkîlerinin dahi zarar-ı şer‘îsini men‘ u def‘ eylemek istediklerinde mezbûrlar nizâ‘ ve bundan akdem kıbel-i şer‘den üzerine virilüp murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olunduklarında ol dükkânlar muhdes ve zarar-ı şer‘îsi olduğu muvâcehelerinde şühûd-ı udûl ile sâbit ve (…) içün yedlerinde hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûrlar zî-kudret ve mütegallibeden olmağla, yine ta‘allül eylediklerin bildirüp yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince ihdâs olunan dükkânların muhterik olanları binâ olunmayup ve bâkîsi dahi kāni‘ itdirilmek içün emr-i şerîfim virilmek recâsına ilhâhlarıyla arz eyledüğin ecilden, yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyeleri mûcebince amel olunmak üzre yazılup işâ‘atı şer‘a havâle olunup yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

319

Sinop nâ’ibine ve Çanlı kādısına hüküm ki, zikrolunan kazâlarda vâkı‘ Sultân Bâyezid Evkāfı mütevellîsi ( ) *zîde kadruhû*ya hüküm [ki]:

Çanlı kazâsı ahâlîsi Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl ve âdem gönderüp; merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Bâyezid-i Velî Hân *tâbe serâhû*nun Câmi‘-i Şerîf ve İmâret-i Âmiresi Evkāfı karyelerinden Çanlı kazâsına tâbi‘ ( ) ve ( ) nâm vakıf karyelerde sâkin (

) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bin yüz ( ) senesinde fukaranın ehl ü ıyâlleriyle bî-vech-i şer‘î tecâvüz ve fesâd üzre olmalarıyla, bundan akdem fetvâ-yı şerîfe mûcebince mezbûrların şekāvetleri def‘ olunmak içün emr-i şerîf virilmişiken yine memnû‘ olmayup yevmen fe-yevmen şekāvetleri ziyâde olmağla, küllî fesâd üzre olup gadr olunduğun bildirüp ol bâbda emr-i şerîf recâ eyledikleri ecilden, mahallinde mezbûrların keyfiyyet-i ahvâlleri şer‘le ve bî-garaz Müslimânlar ma‘rifetleriyle teftîş ü tefahhus idüp fesâdları (…) tahrîr ve Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm eyleyesin ki ba‘dehû haklarında fermân-ı şerîfim ne vechile sâdır olur ise mûcebince amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili M sene [1]108

320

Üsküdar'da vâkı‘ Mihrimâh Sultân Evkāfı mütevellîsine hüküm [ki]:

Mustafa bin Mehmed gelüp; vakf-ı merkūmun imâret-i âmiresinde yevmî iki akçe vazîfe ile fodula ta‘yîni bunun karındaşı Mehmed Ali'nin üzerinde iken fevtoldukda bu diyâr-ı âharda bulunmağla, âhardan Ahmed bin Aydın nâm kimesneye mütevellî arzıyla tevcîh olunup gadr olunmağla, ibtidâ düşen mahlûl buna arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki mütevellî-i merkūmun ibtidâ düşen mahlûlü mezkûra arz eylemen emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâ’ili M sene [1]108

321

İstanbul kādısına hüküm ki:

Mahrûse-i İstanbul'da sâkin kâğıdçı tâ’ifesi gelüp; mahrûse-i mezbûreye fürûht olunmak içün taşradan gelen kâğıd ve kalemi yiğitbaşıları ve kethüdâları ma‘rifetleriyle değer bahâsıyla bunlar alup beynlerinde tevzî‘ u taksîm idegelmişler iken Acem ve Yehûdî tâ’ifesinden ba‘zıları ihtikâr içün bâzergânı karşulayup iştirâ ve der-mahzen idüp ba‘dehû tâ’ife-i mezbûreye ve sâ’ir ibâdullâha ziyâde bahâ ile fürûht ve ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve kadîme mugâyir ta‘addîlerin men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[80]

322

Bostancıbaşıya ve Pazarcık ve ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Cevri Hâtûn gelüp; bin yüz ( ) senesinde bunun oğlu Seyyid Osman nâm kimesneyi arabacı ( ) nâm zimmî katl idüp Rodoscuk tarafına firâr etmekle, bundan akdem icrâ-yı hakk olunmak üzre emr-i şerîfim virilmişiken taht-ı kazânıza firâr eyledüğin bildirüp mezbûr zimmî bulunduğı yerde ahz ve ihzâr-ı şer‘ ve üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

323

Çöke nâ’ibine hüküm ki:

Nâhiyeye tâbi‘ Çakalderbend nâm karyede Rahomerid(?) ve Yavan ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp; bunlar âbâen cedd karyede sâkin ve defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olup defterde mukayyed ve voynuk re‘âyâsından olmayup ve tasarruflarında ve voynuk baştinesi yoğiken ve voynuk çeribaşıları hilâf-ı defter ve voynuk rüsûmu nâmıyla dokuz guruşların alup gadr etmekle, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

324

Ziştovi ve ( ) kādısına hüküm ki:

Vâlide Sultân *dâmet ismetühâ*nın hâslarından Ziştovi ve tevâbi‘i hâssının voyvodası Hacı Ahmed gelüp; taht-ı kazânızda hâss-ı merkūm karyeleri toprağında vâkı‘ bağlardan Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de öşr-i şıra hâsıl yazılmağla, hâsıl olan üzümlerinden müteveccih olan şıraların taleb eyledikde ba‘zıları edâda ta‘allül etmeleriyle mahsûl-i mezbûr gadr olunduğun bildirüp hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]10[8]

325

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Ali *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çömlek nâm karyede sâkin Behzad nâm kimesne zimmetinde karz-ı şer‘îden elli guruş hakkı olup bundan akdem birkaç def‘a taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkını bu def‘a dahi virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[81]

326

Ferecik kādısına hüküm ki:

Şeyh Ahmed gelüp; bu ( ) Câmi‘inde imâm ve hatîb ve vâ‘iz olup va‘az ve nasîhat idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayup ve üzerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken hâlâ İpsala kazâsı nâ’ibi olan Mehmed bununla adâvet-i dünyeviyyesi olan birkaç kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet olmağla hilâf-ı vâkı‘ mevâdd isnâdıyla arz ve i‘lâsına emir ihrâc itdirüp gadr olunduğun bildirüp mahallinde bî-garaz Müslimîn'den keyfiyyet-i ahvâli teftîş ü tefahhus olunup sıhhati ve hakîkati üzre arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde bî-garaz Müslimîn'den keyfiyyet-i ahvâlini teftîş ü tefahhus ve sıhhati üzre arz eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

327

Ferecik kādısına hüküm ki:

İpsala kasabası mahallâtından Sarac İlyas Mahallesi sâkinelerinden Şerîfe ve Hatice nâm hâtûnlar gelüp; bunlar kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u

hareketleri olmayup ve üzerlerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken hâlâ İpsala kazâsı nâ’ibi olan Mehmed hilâf-ı şer‘-i şerîf bunları darb ve müte’essiren vaz‘a haml eylediklerinden mâ‘adâ hevâsına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil olmağla, âhar kazâya nefy eylemek isteyüp ta‘addî eyledüğin bildirüp mahallinde keyfiyyet-i ahvâlleri bî-garaz Müslimîn'den teftîş ü tefahhus olunup sıhhati üzre arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde bî-garaz Müslimîn'den keyfiyyet-i ahvâlleri teftîş ü tefahhus ve sıhhati üzre arz eylesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

328

İznik kādısına hüküm ki:

Muhadderâtdan Hâce Nevruz Hatûn gelüp; medîne-i İznik'de çâr divâr ve münbitü'l-eşcâr mülk bağçeye mutasarrıf olan oğlu Abdullah bin yüz ( ) senesinde fevtolup ol bağçe irs-i şer‘le buna intikāl etmeğin, âhardan Seyyid Mustafa, ben ol bağçeyi sâhib-i arzdan tapu ile aldım diyü zabtına mani‘ olmağla, murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olmak istedikde diyâr-ı âhara firâr ve şer‘-i şerîfe ihzârı mümkin olmaduğından bî-garaz Müslimîn şehâdetleriyle bağçe-i mezbûrun mülk olduğu hüccet-i şer‘iyye olduğun bildirüp yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince zabt itdirilüp müdâhale olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

329

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Mektûb gönderüp; medîne-i Dimetoka sâkinlerinden (…) ve sırlı bardak ve çanak san‘atında mahâreti olan Kiryako zimmî meclis-i şer‘a varup iki seneden berü çanakçı tâ’ifesinden olup (…) çanak işleyen Nikola ve Todore ve Dimitraki nâm zimmîler hâm-dest olup (…) san‘atına taklîd kalb işleyüp mezbûra gadr etmeleriyle, bundan akdem mezbûrûn zimmîlere tenbîh-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken yine mütenebbih olmayup vech-i meşrûh üzre kalb işlemeleriyle ahvâlleri Müslimîn'den ve çanakçı ve bardakçı tâ‘ifesinden istihbâr olundukda mezkûr Kiryako

kemâ-yenbağî san‘atında mâhir ve iki seneden berü san‘atını taklîd iden mezbûrûn zimmîlerin san‘atlarında mahâretleri olmayup kalb işlediklerini ve cânib-i şer‘den birkaç def‘a tenbîh olmuşiken mütenebbih olmadıklarını haber virmeleriyle, ol bâbda hükm-i hümâyûnum virmek recâsına ilhâhıyla arz eyledüğin ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[82]

330

Rusçuk ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Zakarya nâm Nasrâniyye gelüp; bunun hemşîresi oğlu Abetdi(?) nâm zimmî sanduğın açup iki yüz guruşluk mikdârı altun ve akçesin alup Eflâk kapukethüdâsı ve ( ) nâm kādı ile Rusçuk tarafına firâr itdirüp (…) ve zulm eyledüğin bildirüp mezbûr zimmî herkangınızın taht-ı kazâsında bulunur ise ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, bulunduğı mahalde ahz ve Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

331

Virilmeyüp şakk olunmuşdur.

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Kırkkilise mahallâtından Câmi‘-i Kebîr Mahallesi'nden Osman ile sâ’ir ahâlî gelüp; kasaba-i mezkûrda kefere tâ’ifesinden ba‘zıları câmi‘-i merkūme etrâfında meyhâneler ihdâs ve alenen hamr ve arak bey‘ ve (…) cem‘ ve şürb ve tenâvül etmeleriyle fesâda bâ‘is ve Müslimânlar (…) olmalarıyla, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzre şer‘le men‘ u def‘ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

332

( ) kādısına hüküm ki, Kütahya mütesellimine hüküm ki:

Şeyhlü kazâsı ahâlîsi gelüp; bin yüz ( ) senesinde hâliyâ kādıları olan ( ) nâm kādı her tekâlîfden kendüsiyçün kırkar ve ellişer guruş ve bir hüccet harcı beşer guruş ve sâ'ir husûslarda dahi bi-gayrı hakkın ziyâde akçelerin alup zulm ü ta'addî etmeğin, şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

333

Babadağı Paşası Yusuf Paşa'ya ve Babadağı kādısına hüküm ki:

Ayşe Hâtûn gelüp; oğlu Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde iken bin yüz ( ) senesinde oğlu mezkûru ( ) ve ( ) nâm kimesneler bi-gayrı hakkın katl ve firâr ve Niğbolu mütesellimi ahz ve kal'a-bend eyledüğin bildirüp tarafından vekîli ( ) nâm kimesneye teslîm ve Babadağı'na ihzâr ve şer'le icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

334

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûre sâkinelerinden Meryem gelüp; bundan akdem zevci Hüseyin bunu tatlîk idüp ba'dehû nikâh ve nafaka mukābelesinde ma'lûmü'l-mikdâr eşyâsın buna virmişken kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Hasan Hoca zuhûra gelüp, sâbıkā zevcin olan mezbûr benim bir mikdâr eşyâmı sirka almış idi diyü bunu vech-i meşrûh üzre nikâh ve nafakası mukābelesinde eşyâsını bin yüz ( ) senesinde cebren alup ta'addî etmekle, mahallinde şer'le görilüp icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[83]

335

Erzurum vâlîsine ve monlâsına ve Kars kādısına hüküm [ki]:

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed ve el-Hâc Hasan nâm sipâhîler gelüp; ber-vech-i iştirâk berât ile mutasarrıf oldukları tîmârları karyelerinden Kars kazâsına tâbi' (…)

nâm karye toprağında zirâ‘at ü hırâset iden Hasan Çavuş ve Mahduk(?) ve Hüseyin ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bunun karye-i mezbûre toprağında zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin müteveccih olan öşürlerin taleb eyledikde virmeyüp tîmârı mahsûlüne gadr eylediklerin ve hüccet-i şer‘iyyeleri olduğun bildirüp mûcebince amel olunup mahallinde edâda ta‘allül ider ise Erzurum'a ihzâr ve şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

336

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi arzıhâl ve âdem gönderüp; üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerini edâya râzılar iken kazâ-i mezbûrun a‘yân ve re‘âyâsından birkaç nefer kimesneler birbirleriyle yek-dil olup bin yüz yedi senesinde Ordu-yı Hümâyûnum mürûrunda iki yük akçeden ziyâde harc u masrafımız gitmişdir diyü mücerred ekl ü bel‘ etmek içün bilâ-emr-i şerîf üzerlerine akçe-i sâlyâne ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf bir mikdârın alup bir mikdârın dahi taleb idüp ta‘addî vü rencîde eylediklerin bildirüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf alınan akçeleri girü ashâb-ı hukūka redd ve ba‘de'l-yevm bi-gayrı hakkın akçe mutâlebesiyle ta‘addî vü rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

337

İstanbul kādısına hüküm [ki]:

Mahrûse-i İstanbul'da sâkin kâğıdçı tâ’ifesi gelüp; mahrûse-i mezbûrede fürûht olunmak içün taşradan gelen kâğıd ve kalemi yiğitbaşıları ve kethüdâları ma‘rifetiyle değer bahâsıyla bunlar alup beynlerinde tevzî‘ u taksîm idegelmişler iken hâlâ Acem ve Yehûdî tâ’ifesinden ba‘zıları ihtikâr içün bâzergânı karşulayup iştirâ ve der-mahzen idüp ba‘dehû tâ’ife-i mezbûrûna ve sâ’ir ibâdullâha ziyâde bahâ ile fürûht idüp ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve kadîme mugâyir ta‘addîleri

men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

338

Mora seraskerine ve ( ) kādısına hüküm [ki]:

Mühürdâr Hasan gelüp; hâlâ Aydasan(?) kādısı olan ( ) nâm kādı zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i şer‘den yüz altmış guruş ile defter mûcebince emânet konulmuş ba‘zı eşyâsı olmağla, taleb eyledikde virmekde ta‘allül eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp teveccüh iden hakkı alıvirilüp ta‘allül ü tereddüd itdirilmemek bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

339

Boyabad ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından hemşîrezâdem Mehmed *zîde mecdühû* gelüp; Kastamonu sancağında Boyabad ve gayrı nâhiyelerde berât ile mutasarrıf olduğı yüz bin sekiz yüz akçe ze‘âmeti karyelerinden Örenözü(?) ve sâ’ir tevâbi‘i karyeleri serbest olup hâricden dahlolunmağla, kānûn üzre serbest hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

[84]

340

Akçaşehir kādısına ve yeniçeri serdârına hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden Hacı Hasan nâm yeniçeri gelüp; bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm yeniçeriler bin yüz ( ) senesinde Cum‘a namâzına gider iken yoluna inüp tüfenk ile darb ve mecrûh idüp ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

341

Ekrâdlık kādısına ve Ekrâdlık hâssı voyvodasına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât ikliletü'l-muhsenât tâcü'l-mestûrât (…) Vâlidem Sultân kethüdâsı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hacı Mehmed *zîde mecdühû* arzıhâl idüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu hâslarından Ekrâdlık hâssı re'âyâsından Tatar kethüdâ ve Hacı Ali ve Emir oğlu Mustafa ve Kara Şaban nâm kimesneler ve hevâlarına tâbi' birkaç ihtiyârlar ile kendü hâllerinde olmayup hâss-ı merkūm re'âyâsını tahrîk ve ihtilâl ve kānûn ve defter mûcebince hukuk u rüsûmların almağa mâni' ve hâssı mâlına noksân müterettib olduğun bildirüp mezbûrlar ba'de'l-yevm re'âyâ umûrına karışmayup kendü hâllerinde olalar, memnû' ve mütenebbih olmazlar ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

342

Çorum kādısına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât ikliletü'l-muhsenât tâcü'l-mestûrât Vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ* ve *zâdet iffetühâ*nın kethüdâlık hidmetinde olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hacı Mehmed *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğı hâslarından Ekrâdlık hâssının bin yüz ( ) senesinde hâlâ kādıları olan Ömer nâm kādı, kādı harcı diyü her evden bir semen ve bâd-ı hevâ nâmıyla hilâf-ı şer' ve kānûn küllî akçelerin alup zulm ü ta'addîden re'âyâ perâkende vü perîşân olmağa ba'is olmalarıyla, kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâss-ı mezbûr voyvodası ( ) *zîde kadruhû* ma'rifetiyle şer'le görilüp (…) hilâf-ı şer' alduğı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

343

Kütahya monlâsına ve Sivas ve Tire ve ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât ikliletü'l-muhsenât tâcü'l-mestûrât (…) Vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ* ve *zâdet iffetühâ*nın kethüdâsı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hacı Mehmed gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu konar-göçer Ekrâdlık hâssının defterde mukayyed re'âyâsının ba'zıları kadîmî cemâ'atlerinden ayrılup varup taht-ı kazânızın kasabât ve kurâlarda tavattun etmeleriyle, hâssı mâlına (…) noksân müterettib olduğun bildirüp ol makūle defterlü re'âyâ bulundukları yerlerden kaldırılup kadîmî cemâ'atlerine nakl ve iskân olunup mâni' olanlar ism ü resimleriyle Der-i Devlet-medârıma arz u i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre iskân olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[85]

344

Boyabad ve Taşköprü ve ( ) kādılarına ve Kastamonu sancağı mütesellimine hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından hemşîrezâdem Mehmed *zîde mecdühû*nun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze'âmeti karyelerinden Boyabad kazâsına tâbi' Örenözü ve Başeğen ve Kadı Deresi ve Beğbükü ve Taşköprü kazâsına tâbi' Yahya Deresi ve Şâhinceli ve Karaağaç ve Köni kazâsına tâbi' Akçaşehir ve Samanlu ve Yeran(?) ve tevâbi'i karyeleri re'âyâları gelüp; taht-ı kazânızda sâkin Dişlek Çavuş oğlu Hatîb ve Deveci oğlu Muslu ve Hacı Bayram oğlu ( ) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup şerîr ü gammâz olup dâ'imâ kādı ve nâ'ib ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi yanlarına varup hilâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla fukarâyı ehl-i örfe gamz ile tecrîm itdirüp ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışup bunun emsâli zulm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüp men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre olan ta'addîleri men' u def' olunup memnû' ve mütenebbih olmazlar ise arz u i'lâm olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

345

Gümülcine ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm [ki]:

Mehmed gelüp; Paşa sancağında taht-ı kazânızda vâkı‘ Akpınar ve ( ) nâm karye ve gayrıdan otuz altı bin iki yüz yirmi beş akçe ze‘âmeti berât-ı şerîfimle mutasarrıf olan İbrâhim ze‘âmet-i mezbûr karyelerinin bin yüz yedi Zilhicce'sinin on üçüncü gününde zabtını emâneten buna sipâriş idüp zabtıyçün yedine memhûr temessük virilmekle, mûcebince zabtıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

346

Boyabad ve Taşköprü ve Köni kādılarına ve Kastamonu sancağı mütesellimine hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından hemşîrezâdem Mehmed *zîde mecdühû*nun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinden Boyabad kazâsına tâbi‘ Örenözü ve Başeğen ve Kadı Deresi ve Beğbükü ve Taşköprü kazâsına tâbi‘ Yahya Deresi ve Şâhinceli ve Karaağaç ve Köni kazâsına tâbi‘ Akçaşehir ve Samanlu ve Yeran(?) ve tevâbi‘i karyeleri re‘âyâsı gelüp; kazâ-i mezbûrûn sâkinlerinden Dişlek Çavuş oğlu Hatîb ve Deveci oğlu Muslu ve Hacı Bayram oğlu ( ) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrına karışup bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın kendüleriyçün ziyâde akçelerin alup zulm ü ta‘addî eylediklerin bildirüp hilâf-ı şer‘-i şerîf aldıkları akçeleri istirdâd olunup sıhhati üzre Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

347

Hayrabolu kādısına hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Öri(?) nâm vakıf karye toprağında ma‘lûmetü'l-hudûd tarla ve çayırlara mutasarrıfe olan zevcesi Hatice nâm hâtûn hüsn-i rızâsı ve sâhib-i arz ma‘rifeti ile buna ferâğ ve tefvîz ve yedine temessük virilmekle, bu dahi dört seneden berü zabt ve zirâ‘at ve öşr ü resmin sâhib-i arza edâ ider iken zevcesi mezbûre müteveffîye olmağla, karye-i mezbûre zâbıtı ( ) nâm kimesne, ol yerler mezbûrenin idi, müteveffîye olmağla oğlu kalmadı (…) müstahıkk olmuşdur, benden tapu ile al, vallâh âhara viririm diyü dahl ve nizâ‘dan hâlî

olmaduğın bildirüp yedinde olan temessükü mûcebince zabt itdirilüp hilâf-ı kānûn müdâhale ve nizâ‘ itdirmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâf-ı kānûn ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[86]

348

Cisr-i Mustafapaşa nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrdan ( ) ve ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları gelüp; ze‘âmet karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kınıklı nâm mezra‘a toprağında tasarruflarında olan kadîmî bağlarında Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de maktû‘ yazılmağla bunlardan öşre mu‘âdil maktû‘ların virmeğe râzılar iken ze‘âmet-i mezbûr sübaşıları olanlar kanâ‘at itmeyüp hilâf-ı defter öşr talebiyle ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların [bildirüp] hilâf-ı defter rencîde olunmamak bâbında hilâf-ı kānûn ve defter rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

349

Cisr-i Mustafapaşa nâ’ibine hüküm ki:

Çeyrekçi tâ’ifesinden Abdülhalim ve Ahmed ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar taşradan sığır iştirâ ve kasaba-i mezbûrda narh-ı cârîden iki akçe noksân ile fürûht idüp dahlolunmak îcâb etmez iken kasaba-i mezbûrda kassâb olup ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler, biz taraf-ı şer‘den kassâb tahrîr olunduk diyü lahm fürûht etmeleriyle mâni‘ olmalarıyla men‘ olunmak bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, narh-ı cârîden iki akçe noksâna virdikleri vâkı‘ ise ümmet-i Muhammed'e (…) olmağla, ikişer akçe noksânıyla fürûht eylediklerinde taraf-ı âhardan kimesne mâni‘ olmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

350

Yenişehir monlâsına hüküm ki:

Gekbûze'de vâkı‘ müteveffâ Mustafa Paşa Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Tavatuş(?) nâm karye re‘âyâları gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk-ı rüsûmların kānûn ve defter mûcebince virüp kusûrları yoğiken hâlâ zâbıtları kanâ‘at itmeyüp müft ü meccânen benim virgilerin aldığından mâ‘adâ hilâf-ı defter mahsûllerinden kesm taleb ve ta‘addî vü tecâvüzden hâlî olmaduğın bildirüp hilâf-ı kānûn [ve] defter ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında bi'l-fi‘l Dârüssa‘âdetim ağası olan el-Hâc Ali Ağa tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

351

Yenişehr-i Fener mütesellimine hüküm ki ve Serfice kādısına hüküm [ki]:

Hüseyin arzıhâl ider; Serfice kasabası sâkinlerinden Hasan nâm kimesne zimmetinde hüccet-i şer‘iyye mûcebince karz-ı şer‘îden bin yedi yüz yirmi guruş hakkı oldığı taleb eyledikde virmekde muhâlefet üzre olduğun bildirüp hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Yenişehr-i Fener'e ihzâr ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sübût olan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Yenişehir'e ihzâr ve ahvâlleri şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâhiri M sene [1]108

352

Filibe monlâsına hüküm ki:

Mektûb gönderüp; haydûd eşkıyâsı herkangı karyeye gelür ise kurbunda olan karyelere ve mahkemeye haber gönderüp ittifâk ile üzerlerine hücûm ve ele getürilmek üzre bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince kıbel-i şer‘den kurâ ahâlîlerine tenbîh olunmuşiken kazâ-i mezbûra tâbi‘ İzdraycka(?) nâm karyeye yirmi beş nefer mikdârı haydûd eşkıyâsı gelüp bir menzili ihrâk ve üç nefer Müslimânları katl eylediklerinde karye-i mezbûr ahâlîsi etrâfında olan karyelere ve mahkemeye ıcâleten haber virmeyüp ve kendüler dahi haydûd eşkıyâsına hücûm eylemeyüp sâdır olan emr-i şerîfim ve kıbel-i şer‘den olunan tenbîhe itâ‘at itmemeleriyle karye-i mezbûrdan dört nefer zimmîler (…) vaz‘ olunduğun arz eyledüğin ecilden, imdi sen ki Mevlânâ-yı

mûmâ-ileyhsin; zikrolunan dört nefer zimmîleri Der-i Devlet-medârıma ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[87]

353

Havâss-ı Mahmudpaşa nâ'ibine hüküm [ki]:

Hacı Süleyman gelüp; erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sipâhî berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârı karyeleri mülhakātından kazâ-i mezbûrda Devlethan ve Sükutçuk nâm mezra'alarının bin yüz sekiz senesi Mart'ı ibtidâsından sene-i âtiyyeye varınca zabtın altmış beş guruşa bunun der-uhde ve iltizâm ve meblağ-ı mezkûrdan kırk guruşun ber-vech-i peşîn teslîm ve zabtıyçün yedine memhûr temessük virilmekle, elinde olan temessükü mûcebince zabt itdirilmek bâbında temessükü mûcebince zabtıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

354

Hayrabolu kādısına ve Cisr-i Ergene nâ'ibine hüküm [ki]:

Cisr-i Ergene'ye tâbi' Karaburçak nâm karyeden Yorgi ve Kiryazi ve Kivek(?) ve Niko ve Cavdar ve ( ) nâm zimmîler gelüp; bunların an-asl karye-i mezbûrdan olup hâlâ taht-ı kazânızda sâkin Petko ve Niko ve Yorgo ve Esterko(?) ve Barkiri ve Angeli ve Dimitri ve diğer Yorgo ve Aleksi ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler zimmetlerinde cihet-i şer'den birer mikdâr alacak hakları olup taleb eylediklerinde virmekde bî-vech-i şer'î ta'allül ve inâd eylediklerin bildirüp şer'le görilüp zimmetlerinde şer'le müteveccih olan hakları alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, şer'le sübût bulan hakları alıvirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene 1108

355

Rodoscuk nâ'ibine hüküm ki:

Rodoscuk kasabası ve kurâsı ahâlîsi gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin edâ idüp kusûrları yoğiken kazâ-i mezbûrdan ba‘zı kimesneler bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf bunların üzerlerine üç bin guruş tahmîl etmeleriyle, ahvâllerin Der-i Devlet-medârıma i‘lâm eylediklerinde çavuş mübâşeretiyle emr-i şerîfim virilüp kazâ-i mezbûrun Rûmiyân ve Ermeniyân kethüdâsı ile murâfa‘a olduklarında hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr alınan üç bin guruş girü redd olunmuşiken yine kazâ-i mezbûrdan İmâmbaşı Hacı Mehmed ve Kurt Hacı Osman ve Topal Hacı Hasan nâm kimesneler ile Rûm kethüdâsı Kosta ve Ermeni kethüdâsı ( ) Viktor nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil ve kendü yaptıkları masraflar (…) ve kazâ-i mezbûrun kurâsı üzerlerine tahmîl etmeleriyle, zulm ü ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüp mezbûrların vech-i meşrûh üzre olan ahvâlleri a‘yân-ı vilâyet ma‘rifetiyle teftîş ü tefahhus olundukdan sonra mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

356

Trablusşam beğlerbeğine ve kādısına ve Cebeliye kādısına hüküm ki:

Tâcü'l-mestûrât hemşîrem Hatice Sultân *dâmet ismetühâ*nın sâbıkā baş ağası olan kıdvetü'l-havâss ve'l-mukarrebîn Süleyman *zîde uluvvuhû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; Şeyh Ömer nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden beş yüz elli guruş üç rub‘ hakkı olup Mısır tarafına gitmek lâzim gelmekle tarafından ( ) *zîde kadruhû*yu vekîl nasb eyledüğin ve mezbûr Şeyh Ömer Cebeliye'de olduğun bildirüp şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı vekîl-i merkūm [ma‘rifetiyle] alıvırılüp ta‘allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilüp ta‘allül itdirilmemek içün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri M sene [1]108

[88]

357

( ) kādısına hüküm [ki]:

Bor kasabası ahâlîsi gelüp; bin yüz ( ) senesinde hâlâ kādıları olan Zeynel Âbidin nâm kādı bunların vâkı‘ olan hücec ve mürâsele ve sâ’ir umûrlarında kānûndan ziyâde küllî akçelerin alup zulm ü ta‘addî eyledüğin bildirüp ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf alduğı akçeleri ashâb-ı hukūka istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer‘le görilüp bi-gayrı hakkın alduğı ashâb-ı hukūka alıvirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene 1108

358

Çorlu nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda ba‘zı kimesneler (…) ve ehl-i fesâd olup gice ile evler açup eşyâ sirka idüp ve merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû*nun İmâret-i Âmiresi'nden dahi kebîr sepetleri ve tasları sirka idüp ol makūle ehl-i fesâd zuhûra getürilmek içün ahâlî-i vilâyet ve mahallât imâmlarından (…) gelüp; içlerinden yeniçerilik iddi‘âsında olanlar ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak fermânım olup ocakları tarafından beşinci bölüğün ( ) Çavuş ta‘yîn ve (…) olmağla, imdi; yeniçerilik iddi‘âsında olan İsmâil oğlu Mehmed ve Bağdadlı oğulları Mustafa ve Mehmed ve Taşkın Mahallesi'nden Böce Hüseyin ve Kör Hüseyin ve Kemal Kādı Mahallesi'nden Deli Kāsım Mustafa ve (…) İsmâil oğlu Mustafa ve el-Hâc Emin Mahallesi'nden ve Kutuoğlu Mûsâ ve Karaca Ahmed Mahallesi'nden Kara Ali ve Hızır Ağa Mahallesi'nden Veyis oğlu Ahmed nâm kimesneleri mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr eyleyesin diyü Edirne'de yeniçeri ağası vekîli olan Yusuf *zîde kadruhû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

359

Uzuncaâbâd-ı Hasköy ve Çırpan ve Zağra-i Atîk ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Taht-ı kazânızda senede bir kere kurulagelen panayırlara zâbıta ta‘yîn olunagelmekle zikrolunan panayırlara ( ) *zîde kadruhû* zâbıta ta‘yîn ve irsâl olunmağla, mu‘tâd-ı kadîm üzre zikrolunan panayırların zabt u rabtı umûrunda istihdâm idüp ve âharı dahl ve ta‘arruz ve hilâf-ı şer‘ kimesneyi rencîde vü remîde itdirmeyesiz diyü

Edirne'de Yeniçeri Ağası Vekîli Yusuf *zîde mecdühû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

360

Filibe monlâsına hüküm ki:

Hatice Sultân'ın kethüdâlığı hidmetinde olan Mustafa *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu Kızılcamüsellem hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karyede Konice mezra‘asının mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmden öşr ü resmi hâssı tarafından alınagelen ma‘lûmetü'l-hudûd yerleriyçün civârında vâkı‘ ze‘âmete mutasarrıf olan İsmâil nâm za‘îme ol yerler benim ze‘âmetim karyelerinden ( ) nâm karyenin toprağındandır diyü fuzûlî öşr ü resmine müdâhale idüp mahsûl-i hâssa gadr eyledüğin bildirüp hilâf-ı defter ve kadîme mugâyir ta‘addî itdirilmeyüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, kānûn üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

361

İstanbul kā’im-makāmına hüküm ki:

Hüseyin gelüp; bundan akdem Denizli voyvodasının ba‘zı umûr içün gelüp mesâlihin görüp hâlâ girü avdet itmekle, bir re’s bârgîr ile iskelelerde mürûruna mümâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mezbûrun bir re’s davarıyla mürûruna mümâna‘at olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

362

( ) kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kazgun nâm karyede sâkin voynuk tâ’ifesi gelüp; üzerlerine emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin virüp kusûrları yoğiken kazâ-i mezbûrun Müslimîn ahâlîsi üzerimize (…) nefîr-i âmm fermân olanlar, siz dahi imdâd eylen diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf nefîr-i âmm akçe talebiyle rencîde etmeleriyle,

emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfleri edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i hümâyûn nefîr-i âmm akçesi talebiyle rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[89]

363

Lofça kādısına hüküm ki:

Ahmed gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Osman nâm kimesne kazâ-i mezbûrda mutasarrıf olduğu mülk menzil ve Lih(?) nâm karyede vâkı‘ mülk çiftlik emlâkı ve mülk bağ ve (…) suyu üzerinde dâyir altı göz dakîk değirmeni ve bir göz kebe ve bir göz abâ değirmenleri ve Semer Obası nâm mahalde vâkı‘ (…) göz mülk değirmenlerini iki bin beş yüz guruş mukābelesinde bey‘-i bât-ı kat‘î ile hüccet-i şer‘iyye ile buna bey‘ ve kabzın semen etmişiken zikrolunan emlâkı fuzûlî zabt idüp buna teslîm ve vaz‘-ı yed itdirmeyüp ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp emlâk müşterisi tarafından vekîline zabt itdirilüp inâd ü muhâlefet ider ise ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle ve ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, yedine virdüği hüccetde olan emlâkını bu def‘a dahi teslîmde tereddüd ider ise murâfa‘a-i şer‘ olmak içün Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak [üzre yazılmışdır].

Fî evâhiri M sene [1]108

364

Çağlayık ve Bereketli kādılarına hüküm ki:

Dârende Seyyid Receb gelüp; bunun oğlu Seyyid Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde iken Çağlayık kazâsında sâkin eşkıyâdan Hocaoğlu Mustafa ile refîkleri Topal Osman oğlu Ömer ve Ebûbekir ve Kıbtî Mustafa nâm kimesneler eşirrâdan Sefer nâm kimesnenin tahrîki ile hilâf-ı şer‘ bin yüz ( ) senesinde oğlunu mezkûrlar urup katl ve firâr eylediklerin bildirüp mezbûr Sefer ile yine Çağlayık kazâsı sâkinlerinden kefîller olan Yenge oğlu Hasan ve Durali Dede nâm kimesneler Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Bereketli kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra (…) olup mezbûr Sefer ile kefîllerinin ahvâllerin bî-garaz

Müslimîn'den tefahhus ve da‘vâların hak ve adl üzre görüp üzerlerine sübût bulan mevâddan sûret-i tescîli ile ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifeti ile Dîvân-ı Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[364a]

Ber-vech-i arpalık Amasya ve Kırşehri ve Akşehir ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr Yusuf Paşa'ya ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Ankara nâ’ibine hüküm ki:

Kıdvetü'd-divânü'l-müşri‘în Haymana-i Sağîr kazâsı nâ’ibi Mevlânâ Ahmed *zîde ilmühû* Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; Haymana-i Sağîr nâhiyesine tâbi‘ Gökler nâm karye sâkinlerinden Hakverdi bin Hacı Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘a varup Bozulus aklâmından Tabanlı aşîretinden Bulutlu cemâ‘atinden Abdullah ve karındaşı İbrâhim bin Haydar nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde bunun sâkin olduğu karyede menzilin basup arzıhâl olan evlerin ihlâk eylediklerinden mâ‘adâ âlet-i câriha ile katl kasdıyla üzerine hücûm ve güçle halâs olmağla ziyâde zulm [ü] fesâd eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâsına ilhâhıyla arz etmeğin, sen ki Ankara nâ’ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup ahvâlleri şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri M sene [1]108

365

Uluborlu kādısına hüküm ki:

Veyis gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin Mustafa nâm kimesne bundan akdem kazâ-i mezbûr kurbunda vâkı‘ mutasarrıf olduğu ma‘lûmetü'l-hudûd mülk bağçesin semen-i ma‘lûme ile buna bey‘ ve meblağ-ı merkūmu yedinden bi't-tamâm ahz idüp tasarrufuna kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmekle, bu dahi bağçe-i mezbûru bir buçuk seneden berü zabt u tasarruf üzre olup bir vechile dahlolunmak îcâb eylemez iken mezbûr Mustafa şirrete sâlik olup bey‘-i mezkûrda ta‘zîr ve ayn-ı fâhiş vâkı‘ olmağla, fesh iderim diyü iddi‘â ve murâfa‘a-i şer‘ olduklarında da‘vâsı hilâf-ı şer‘ olmağla, mu‘ârazadan men‘-birle hüccet-i şer‘iyye virilüp ve bu makūle bie def‘a şer‘le görilüp fasl olunup hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın istimâ‘ı memnû‘iken ol hüccet-i

şer‘iyyeye mugâyir nizâ‘ etmekle, yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[90]

366

Gümülcine ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Zü‘amâdan İbrâhim *zîde kadruhû* gelüp; Paşa sancağında taht-ı kazânızda vâkı‘ Akpınar nâm karye ve gayrıdan otuz altı bin iki yüz yirmi beş akçe ze‘âmet bin yüz yedi senesinde ( ) tahvîlinde kendüye tevcîh olunup hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve ze‘âmet-i mezbûr karyelerinin sene-i merkūmede vâkı‘ olan tereke ve mahsûlü berâtı mûcebince tahvîl ve târîhini düşmüşiken sâbıkā mutasarrıf olan mezbûr fuzûlî müdâhale ve nizâ‘ eyledüğin bildirüp berâtı mûcebince tahvîl ve târîhini düşen mahsûlüne fuzûlî müdâhale itdirilmeyüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

367

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

İstanbul sâkinlerinden Menteş nâm Yehûdî gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin Bamram(?) nâm Yehûdî zimmetinde cihet-i şer‘den beş bin guruş hakkı olup bundan akdem bin yüz ( ) senesinde tarafından vekîli Ahmed nâm kimesne varup taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve inâd itmekle, şer‘le habs olunmuşiken tekrâr şirrete sâlik olup edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre olmağla, şer‘le alıvirilmek bâbında mahallinde görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

368

Hacıoğlupazarı kādısına hüküm [ki]:

İvaz gelüp; bin yüz ( ) senesinde Silistre kazâsından mübâya‘ası fermân olunan seksen öküzleri mahallinde kabzına me’mûr olana teslîm ve kendülerine temessük getürmek üzre kazâ-i mezbûr ahâlîsi ile meblağ-ı mu‘ayyeneye kavl ve yedine cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp bu dahi götürüp kabzına me’mûr olan Kassâbbaşı'ya teslîm ve yedine sûret-i mevkūfât alup edâ-yı hidmet idüp bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken kazâ-i mezbûrda sâkin eşrâfdan ( ) ve ( ) nâm kimesneler tamâm ziyâde akçemiz almışsın diyü hilâf-ı inhâ bir tarîkle emr-i şerîf ihrâc ve mübâşir ta‘yîn itdirüp gadr murâd etmeleriyle, hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene 1108

369

İlbasan kādısına hüküm [ki]:

İlbasan sancağı mütesellimine ve (…) Derbendi nâm karye ahâlîsi gelüp; bundan akdem kazâ-i mezbûra tâbi‘ Aşılu nâm karye ahâlîsi bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî yaylaklarında olan koyunların basup ( ) aded koyunların gasb u gâret ve sürüp götürüp zulm ü ta‘addî eylediklerin ve hüccetlerin olduğın bildirmekle, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı M sene [1]108

370

İlbasan kādısına ve mütesellimine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ nâm-ı Derbend karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûre toprağında vâkı‘ kadîmden Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de mukayyed Küçük Dırağan dimekle ma‘rûf ma‘lûmetü'l-hudûd yaylak mahsûs ve müstakill bunların olup (…) sâhib-i arza virüp dahlolunmaz iken civârında vâkı‘ Debre kazâsına tâbi‘ Aşılu nâm karye ahâlîsi nısfı biz zabt ideriz diyü müdâhale itmeleriyle, bundan akdem men‘-birle hüccet virilmişiken girü nizâ‘ etmeleriyle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

371

Aşbât ve ( ) kādılarına ve İlbasan sancağı mütesellimine hüküm [ki]:

Hacı Mehmed gelüp ve Yakub gelüp; Aşbât kazâsına tâbi‘ Yunaris nâm karye kurbunda vâkı‘ nehr-i Gostice dimekle ma‘rûf su ile (…) sâhib-i arz izniyle bunlar dört göz değirmen binâ itdirüp mülkiyyet üzre mutasarrıflar olup değirmenlerinin bir kimesneye şer‘an zararı yoğiken değirmenlerinin üst tarafında değirmenlere mutasarrıf olan Ahmed ve İbrâhim nâm kimesneler biz şirk değirmenlerinin (…) diyü hilâf-ı şer‘ ve fuzûlî değirmenlerine cârî olan suyun harkın bozup mücerred mecrâsından ihrâc ve âhar yere icrâ itdirüp ibtâline bâ‘is olmalarıyla, bundan akdem mahall-i nizâ‘ın üzerine varılup ahvâlleri şer‘le görüldükde haddi zararı olmaduğı nümâyân olmağla, mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken girü nizâ‘ etmeleriyle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

[91]

372

( ) kādısına hüküm ki:

Cisr-i Ergene nâ’ibi ile menzilcisinin Edirne'ye ihzârları lâzim gelmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun; ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mezbûrları Edirne'ye ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

373

Gelibolu nâ’ibine hüküm [ki]:

Ayşe Hâtûn arzıhâl ider; mûrisi Hacı İsa nâm kimesne hacc-ı şerîfe gider oldukda zevcesi ( ) nâm hâtûnun altun bileziğini emriyle bir hâtûna virüp hacc itdirüp fevtoldukda, buğday almak içün virmişidim bileziğimi alurım diyü rencîde itmekle şer‘le [görile diyü] hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

374

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Bağçe-i hâssa bostancılarından Hocaoğlu (…) ve Hüseyin oğlu Ahmed nâm bostancılar gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karapınar nâm karye toprağında bi'l-fi‘l tasarruflarında avârız ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîf îcâb ider emlâk ve arâzîleri yoğiken hâlâ karye-i mezbûre ahâlîsi hilâf-ı kānûn tekâlîf talebiyle rencîde eylediklerin bildirüp men‘iyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

375

Mahrûse-i İstanbul'da Sadrazam nezâretinde olan evkāf müfettişine hüküm ki:

Mehmed gelüp; mahrûse-i merkūmede vâkı‘ Süleymâniye Evkāfı'nın ruznâmeciliği bundan akdem kendüye tevcîh olunmağla, müteveffâ selefinin hânesinde evkāf-ı merkūmeye müte‘allik olan zimmetler vâz‘u'l-yed olan vârisleri yedinden kendüye alıvirilmek bâbında şer‘le aldırıla diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

376

Edirne muzâfâtından Manastır nâ’ibine hüküm ki:

Durez(?) nâm zimmî gelüp; şer‘an üzerine nesne sâbit olmuş değil iken nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Küçük Manastır nâm karyeden Kiryazi oğlu ve ( ) nâm zimmîler şirret idüp, sen Edirne'de iken bağlarımızın ve havlîsi ihrâk olmağla, ateş senin tarlan tarafından isâbet eyledi diyü bostancıbaşı tarafından âdem ta‘yîn itdirilüp rencîde etmeleriyle, mahallinde şer‘le bî-garez âdemlerden tefahhus ve icrâ-yı hakk ve sıhhati üzre Dergâh-ı mu‘allâma arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

377

Mihaliç nâ’ibine hüküm ki:

Yahya ve Ahmed ve İbrâhim ve Zülfikâr ve Halil ve Mustafa gelüp; Mihaliç'de vâkı‘ müteveffâ Kâbî(?) Karaca Ahmed Paşa Câmi‘-i Şerîfi ve İmâreti Evkāfı'ndan

almak üzre du‘â-gûy vazîfesine ve fodulaya berât-ı şerîfle mutasarrıf ve evkāf-ı kurâ ve mezâri‘ olup vakıfda dahi müsâ‘ade var iken berâtları mûcebince müstahıkk oldukları vazîfe ve fodulaların taleb eylediklerinde vakf-ı merkūm mütevellîsi ( ) nâm kimesne berâtları mûcebince şer‘an müstahıkk oldukları vazîfe ve fodulaların virmekde ta‘allül üzre olduğın bildirüp berâtları mûcebince müstahıkk oldukları vazîfe ve fodulaları alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[92]

378

Âsitâne kā’im-makāmına ve kādısına hüküm ki:

Edirne'de sâkin Yehûdî tâ’ifesinden Tobya Kohen nâm tabîb gelüp; mahrûse-i İstanbul sâkinlerinden Haydar Yabuş(?) veledi İsrail nâm Yehûdî zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer‘den üç yüz guruş ve emriyle hidmet-i âharından dahi yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, şer‘le tahsîl olunmak bâbında hüküm recâ ve vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

379

Hayrabolu ve Baba-yı Atîk kādılarına hüküm ki:

Hayrabolu kasabasından Mehmed gelüp; bu müteveffîye Bâkiye Hâtûn Vakfı'nın sâbıkā mütevellîsi olup mâl-ı vakfdan zimmetinde bir nesne kalmış değil iken hâlâ vakf-ı mezbûrun mütevellîsi diğer Mehmed nâm kimesne hevâsına tâbi‘ Aydın oğlu İbrâhim nâm kimesne ile yek-dil olmağla, mâl-ı vakfdan zimemde otuz iki bin akçe var imiş, zimemde olan akçeyi (…) alurız diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve nizâ‘dan hâlî olmadıkları ve bu bâbda Şeyhülislâm'ın fetvâ-yı şerîfe ve (…) bildirüp mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

380

Dimetoka ve Çirmen ve Ada nâhiyeleri nâ’iblerine hüküm ki:

Mehmed nâm kimesne ile Yorgo ve Dimitri ve Peter ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler gelüp; Dimetoka kazâsı sâkinlerinden İstamo nâm zimmî zimmetinde cihet gününden bin yüz ( ) senesinde dört yüz elli guruş hakları olup taleb eylediklerinde edâda ta‘allül ve firâr üzre olduğun bildirüp bulunduğu mahalde şer‘le görilüp alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, bulunduğu mahalde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

381

İnöz nâ’ibine hüküm ki:

Yorgi nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Rima(?) ve Yani nâm zimmîler zimmetlerinde yüz yetmiş guruş alacak hakkı olmağla, bundan akdem alıvirilmek içün emr-i şerîfim virilüp varup defa‘âtle taleb eyledikde a‘yân-ı vilâyetden ba‘zılarıyla yek-dil olmalarıyla sana bir akçe virmeziz diyü ta‘allül ve inâd üzre olup gadr eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp edâda ta‘allül iderler ise Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mukaddemâ virilen fermân-ı şerîf mûcebince mahallinde bu def‘a dahi şer‘le sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet iderler ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

382

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kargun(?) nâm karye sükkânından babası İbrâhim nâm kimesne fevtoldukda karye-i mezbûrda vâkı‘ mülk çiftlik emlâk ve sâ’ir eşyâsı emr-i şer‘le buna intikāl idüp âharın bir vechile alâkası olmayup ve bu diyâr-ı âharda bulunmağla, karye-i mezbûrdan Kara İvaz ve Ahmed ve Kıbtî Kadri ve Göncü Dinan(?) nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde fuzûlî zabt itmeleriyle, bundan akdem girü alıvirüp icrâ-yı hakk olunmak içün emr-i şerîfim virilüp mahallinde taleb eyledikde mezkûr Kara İvaz senin üvey hemşîren (…) nâm hâtûndan satun aldım ve mesfûr Göncü nâm zimmî dahi fevtolan Candan(?) nâm kimesneden ben dahi satun aldım ve yedimde hücec vardır diyü virmekde ta‘allül itmeleriyle, icrâ-yı hakk olunmayup gadr eylediklerin ve bu bâbda Şeyhülislâm'dan fetvâ-yı şerîfesi

mûcebince şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt olunan emlâk ve eşyâsı girü alıvirilmek bâbında ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetleriyle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S [1]108

[93]

383

Yenice-i Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Koyun nâm karye ahâlîsi Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; bundan akdem karyelerinden Fermân Halil oğlu Ahmed nâm kimesne maktûl olup kātili ma‘lûm iken maktûl-i mezbûrun babası ( ) nâm kimesne oğlum müteveffâ karyenizde sarîhan katl olunup diyet lâzim gelür diyü iddi‘â ve murâfa‘a olduklarında ( ) ve ( ) zimmîler katl eylediğin şer‘an sâbit ve men‘-birle hüccet-i şer‘iyye virilüp ve hilâf-ı şer‘-i şerîf diyet talebiyle rencîde olunmamak üzre emr-i şerîf virilmişiken kanâ‘at itmeyüp yine vech-i meşrûh üzre diyet talebiyle rencîde etmekle, şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle ahvâlleri şer‘le görilüp vukū‘u üzre arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

384

Yenice-i Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Mûsâ (…) nâm karyede sâkin Halil nâm kimesne (…) gelüp; bunun kimesneye (…) olmayup ve üzerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman ve Hatîb oğlu Mehmed ve Hasan ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler buna garaz-ı dünyeviyyesi olmağla, kimi da‘vâcı ve kimi şâhid olmağla gıyâbında bir tarîkle hüccet itdirmeleriyle zimmetinde hilâf-ı şer‘iyyeden hakkım var diyü akçe talebiyle rencîde itmeleriyle, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

385

Ber-vech-i arpalık Akşehir ve Amasya ve Sultanönü ve Kırşehri sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf *dâme ikbâlühû*ya ve Haymana-i Kebîr ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâm-ı nizâmü'l-âlem Edirne Kā’im-makāmı Vezîrim Hasan Paşa *edâmallahü te‘ala iclâlehû*nun mutasarrıf olduğı hâslarından Haymanateyn hâssı voyvodası olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali *zîde kadruhû* ile Haymana-i Kebîr kazâsına tâbi‘ yedi pâre kurâ ahâlîsi gelüp; Bozulus Türkmeninden Karamanlı cemâ‘atinden Yunus oğlu Ali ve İncirci Veli ve Danacı oğlu İbrâhim ve Dar oğlu Mehmed ve Kara Mehmed ve Cafer ve Maksud oğlu Murad ve Kara Mehmedli ve Mehmed ve Kocuklu Murad oğlu Ali ve karındaşları ve Cafer oğlu Şîr ve Hacı Mehmed ve Hacı Resûl nâm kimesneler bin yüz yedi senesinde Haymana-i Sağîr kazâsına tâbi‘ Yaylalıözü nâm mahalde zirâ‘at ü hırâset itmeleriyle, hâsıl olan terekelerinin öşrün virmeyüp mahsûlü kaldırup mahsûl-i hâssa gadr eylediklerinden mâ‘adâ zikrolunan kurâ ahâlîlerinin mezrû‘âtını davarlarına yedirüp ve çiğnedüp zarar u ziyân etmeleriyle, da‘vet-i şer‘-i şerîf olunduklarında itâ‘at-i şer‘ eylemeyüp fukarâya ve mahsûl-i hâssa küllî gadr eylediklerin ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyyesi olduğun bildirüp mûcebince şer‘le görilüp zimmetlerinde olan öşr mahsûlü alıvirdiklerinden sonra mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mezbûrların zimmetlerinde müteveccih olan öşr-i mahsûlü bi't-tamâm tahsîl ve hâssının voyvodasına alıvirildikden sonra hakk-ı fukarâ dahi alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak içün Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

386

Gümülcine kazâsı muzâfâtından Ağrican nâhiyesi nâ’ibine hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; nâhiye-i mezbûr kurâları ahâlîleri meclis-i şer‘-i şerîfe varup nâhiye-i mezbûrda sâkin ( ) ve ( ) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup menzillerinde fâhişe avrat ihfâ ve küp ile şarab kurdurup bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf alenen ağılların basup sığırların gasb ve ekl ve gice ve gündüz âlet-i harble gezüp fesâd ü şekāvet üzre olmalarıyla, fukarâya küllî gadr u ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz eyledüğin ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir

ma‘rifeti ile teftîş [ü] tefahhus olunup bu makūle şekāvet idenler ahz ü habs ve sıhhati üzre Der-i Devlet-medârıma arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

387

Çağlayık kādısına ve iş erlerine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden eşirrâdan Sefer nâm şakînin nice nice şekāvetleri zuhûr eyledüğinden mâ‘adâ ba‘zı kimesneleri bî-garaz katl ve emvâl ü erzâkların nehb ü gâret itdirmek âdet-i müstemirresi olduğu Dîvân-ı Hümâyûnumda iştikâ olunmağla, mezbûru bi-eyyi hâl ahz ve ahvâlleri şer‘le görülmek içün Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[94]

388

( ) kādısına hüküm ki:

El-Hâc Mehmed ve diğer Mehmed gelüp; Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından Ali *zîde mecdühû* berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Haydar ve Nâili ve Kabaklı nâm karyelerinin bin yüz yedi senesi zabtı otuz beş guruşa bunlara der-uhde ve iltizâm idüp zabtıyçün yedine memhûr temessük virildüğin bildirüp mûcebince zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mukaddemâ zabtıyçün fermân-ı şerîfim sâdır olmadı ise temessükü mûcebince zabt itdirile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

389

Edirne bostancıbaşısına ve Bereketli kādısına hüküm ki:

Çağlayık kazâsına tâbi‘ Kenez nâm karyede sâkin Seyyid Receb gelüp; yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Hocaoğlu Mustafa ve Ömer [ve] Ebûbekir ve Kıbtî Ali nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile bin yüz ( ) senesinde bunun oğlu

Mehmed'i bî-garaz katl etmeleriyle bundan akdem iki def‘a emr-i şerîf ve usta ta‘yîn olunup vardıkda mezbûrların kefîlleri olan Hasan ve Durali ve Üveys nâm kimesneler ele virmeyüp küllî gadr eylediklerin bildirüp ol bâbda emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Bereketli kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun; husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmanla, şer‘le görilüp sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

390

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

Medîne-i mezbûrda vâkı‘ Sarıca Paşa Evkāfı mütevellîsi ( ) *zîde kadruhû* gelüp; vakf-ı merkūm akārâtından icâre-i mu‘accele ve mü’eccelelü dört aded vakıf dükkâna mutasarrıf olan ( ) nâm kimesne bilâ-veled fevtolmağla, ol dükkânlar vakfa â’id olmağla bu dahi âhara îcâr itmek murâd eyledikde kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kemeş Mustafa dimekle ma‘rûf kimesne fürûhtuna mâni‘ olmağla, Dergâh-ı mu‘allâm bevvâblarından Mehmed Kapucı *zîde kadruhû* mübâşeretiyle zikrolunan dükkânlar sûkda müzâyede olunup rağbât (…) manût oldukdan sonra mütevellî-i mezbûr tâlib olanlara îcâr idüp kimesneye dahl u ta‘arruz itdirmeyüp mezbûr Mustafa'nın ve âharın şer‘an da‘vâsı vardır, ol tarafda istimâ‘ idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale vü mu‘âraza idenleri mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr eyleyesin diyü bi'l-fi‘l Dârüssa‘âdetim Ağası Ali Ağa *dâme uluvvuhû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mûcebince amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

391

Şâm-ı Şerîf monlâsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Hatî(?) kasabasında vâkı‘ müteveffîye Fatma Sultân Evkāfı'nın bi'l-fi‘l berât-ı şerîfle kâtibi Ahmed ile câbîsi olan Ebu'l-Safâ nâm kimesneler gelüp; bunlar vakf-ı merkūmun kâtib ve câbîsi olmalarıyla edâ-yı hidmet idüp müstahıkk oldukları vazîfelerin hâlâ vakf-ı mezbûrun mütevellîyesi olup kazâ-i mezbûrda sâkin Râbia nâm Hâtûn'dan taleb eyledikde vakıfdan müsâ‘ade var iken virmekde ta‘allül ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyyeleri olmağla, hidmetleri mukābelesinde

berâtları mûcebince müstahıkk oldukları vazîfeleri şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[95]

392

Bostancıbaşıya ve ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Edirne kazâsına tâbi‘ Kale nâm karyeden Arslan gelüp; konar ve göçer (…) Beğli cemâ‘atinden ( ) ve ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde gelüp; bunun (…) olan eşyâsın sirka etmeleriyle, Bostancı ustalarından ( ) mübâşeretiyle sirka olunan eşyâlar ile birkaç neferi ele getürilüp refikleri ele girmeyüp eşyâ-yı merkūmu fürûht etmek içün taht-ı kazânıza firâr eylediklerin bildirüp, mezbûrlar herkangınızın taht-ı kazâsında bulunurlar ise zâbıtları ma‘rifetiyle ahz ve Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmaları içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

393

Nevrekop kādısına hüküm ki:

Merhûme Mihrimâh Sultân Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ (…) nâm karye ahâlîsi gelüp; karyeleri civârında vâkı‘ Aştoder Dağı dimekle ma‘rûf (…) kömür yakup odun ve sâ’ir kerestesin kat‘ idegeldikleri Menaç Dağı'ndan kadîmü'l-eyyâmdan berü bunlar dahi odun kat‘ ve kömür yakagelmişler iken civârlarında vâkı‘ Aşağı Derbendi nâm karye ahâlîsi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve kadîme muhâlif müdâhaleden hâlî olmamalarıyla ahvâlleri şer‘le görüldükde mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken kanâ‘at itmeyüp ta‘addîden hâlî olmamalarıyla, bin yüz altı senesinde tekrâr mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek içün emr-i şerîf ile mübâşir ta‘yîn olunup mahallinde murâfa‘a-i şer‘ olup görüldükde tekrâr bî-vech mu‘ârazadan men‘-birle taraf-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet olmuşlar iken yine kanâ‘at itmeyüp kazâ-i mezbûra tâbi‘İlise nâm karye ahâlîsi ve sübaşıları hilâf-ı şer‘-i şerîf ve kadîme mugâyir fuzûlî bunları men‘ itmek içün cebren ahz ve darb-ı şedîd ile darb idüp ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin ve

bu bâbda hüccet-i şer‘iyyeleri olmağla, yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyyeleri mûcebince amel olunup müdâhale vü mu‘âraza idenler ism ü resimleriyle sıhhati üzre Der-i Devlet-medârıma arz olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

394

Karinâbâd nâ’ibine hüküm ki:

Ali gelüp; bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayup ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Susığırı nâm karyeden Bektaş oğlu Hasan nâm bostânî şirrete sülûk ve sen benim iki re’s bârgîrim sirka eylemişsin diyü mücerred celb-i mâl içün hevâsına tâbi‘ ehl-i örfe istinâdıyla sârikler zuhûra gelmişken bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ve bi-gayrı hakkın yirmi guruş alup gadr eylemekle, hadîka-i hâssa ustalarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Korcu nâm karyede sâkin Sefer *zîde mecdühû* ma‘rifetiyle şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf alduğı girü alıvirilmek bâbında şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[96]

395

Karinâbâd nâ’ibine hüküm [ki]:

İstanbul'da vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Göbekli nâm karye ahâlîsi gelüp; yine evkāf-ı merkūme karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Korucular nâm karye sâkinlerinden yörükân tâ’ifesinden Mehmed ve Ahmed ve İbrâhim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup hevâsına tâbi‘ eşkıyâ ile müttefik ve leyl ü nehâr âlet-i harble gezüp ve karyelerin basup âdemlerin darb-ı şedîd ile darb ve esvâbların fuzûlî soyup alup ve ba‘zıların mecrûh idüp perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olup ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer‘le görilüp ol makūle fesâdı ider yörükân tâ’ifesinden kimesne var ise men‘ u def‘ olunup mütenebbih olmaz ise ism ü resimleriyle arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

396

Filibe mütesellimine hüküm [ki]:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Korucak-ı Müsellah(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; bunların üzerine şer‘an bir nesne sâbit [ü] zâhir olmuş değil iken karyeleri zâbıtı olan ( ) nâm kimesne karye-i mezbûrede bir Müslimân ve bir zimmîyi katl etmiş idi diyü öşr-i diyet nâmına bunlardan hilâf-ı şer‘ ve bi-gayrı hakkın beş bin beş yüz akçelerin alup gadr etmekle, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

397

Akçakızanlık kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; hâlâ Akçakızanlık kazâsının Kıbtiyân cizyedârı olan Kürd Hüseyin nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf re‘âyâya zulm ü ta‘addî itdüğinden mâ‘adâ birkaç sârik Kıbtîleri yanınca bile gezdirüp nice kimesnelerin eşyâsı sirka olunup cizyedâr-ı mezbûrun Çadres(?) karyesinde sirka olunan eşyanın ba‘zısı bulunmağla, mezbûr Kıbtîlerden şer‘le da‘vâ olunup meclis-i şer‘a ihzâr olunmalarıyla yirmi nefer kimesneler ile mezbûr cizyedâr mahkemeye varup bilâ-mûcib envâ‘ sû-i edeb ile vaz‘ u hareketinden mâ‘adâ sâriklere sâhib çıkup alup gidüp icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyyeye mâni‘ olduğın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz eyledükleri ecilden, mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus olundukdan sonra Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

398

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Morez(?) nâm karyenin Müslimîn ahâlîsi Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; karye-i mezbûreye sonradan gelüp tavattun iden Aleksandra nâm zimmî karye-i mezbûrda vâkı‘ mescid-i şerîf kurbunda hınzırlarına ağıl ihdâs etmekle, men‘ etmek istediklerinde mezbûr zimmî karye-i mezbûre ahâlîsin perîşân ve

mescid-i mezbûra hanâzîr doldururum diyü ta‘addî ve ısrâr etmekle, karye-i mezbûre ahâlîsinden yirmi mikdârı hâne sâhibleri mezbûr zimmînin ta‘addîsinden perâkende vü perîşân olduğun bildirüp mezbûr dahi Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[97]

399

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; el-Hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘a varup Cisr-i Ergene kasabası mahallâtından Şehsuvarbeğ Mahallesi sâkinlerinden (…) Ali nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden bin yüz ( ) senesinde iki yüz yirmi guruş hakkı olup tarafından vekîli diğer Ali kimesne taleb eyledikde edâda ta‘allül ve taraf-ı şer‘den iki def‘a da‘vet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i şer‘ itmedüğinden gayrı, zevcesi (…) nâm hâtûn taraf-ı şer‘den da‘vet-i şer‘ içün varan Müslimîn üzerlerine (…) seyf olduğundan ihzâr-ı şer‘ mümkin olmadığın bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virmek recâsına arz eyledükleri ecilden, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

400

Prevadi nâ’ibine hüküm ki:

Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; zü‘amâdan Mehmed nâm za‘îm berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karaağaç ve Koylubeğ ve Gâzîoğlu mezra‘alarının bin yüz yedi senesi zâbtın buna iki yüz guruşa der-uhde ve meblağ-ı mezbûru ber-vech-i peşîn kabz ve zabtıyçün yedine memhûr temessük virildüğin bildirüp, mûcebince zabt itdirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene 1108

401

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Seyyid Mustafa gelüp; Hânzâdelerden Şahbaz Giray Sultân *dâme uluvvuhû*nun mutasarrıf olduğı nefs-i Yanbolu hâssının bin yüz altı senesi zabtı memhûr temessük ile bunun uhdesinde iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne hâss-ı merkūmun iki buçuk aylık mahsûlünü tagallüben ahz ü kabz idüp gadr eyledüğin bildirüp, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

402

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Veli ve Ömer gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kara Halil nâm karye toprağında vâkı‘ ma‘lûmetü'l-hudûd ve bir mikdâr yerleri selâtîn-i mâziyeden biri bunların ceddi Mîr-livâ-i Ağrıboz müteveffâ Sinan Beğ'e hibe ve temlîk idüp eline mülknâme-i hümâyûn virildikden sonra ol dahi ol yerleri vakıf ve gallesini evlâd ve evlâdın evlâdına ale's-seviye vakf ve şart idüp vakfiyesin defter-i atîk ve cedîdde mastûr u mukayyed ve bunlar evlâd-ı vâkıfdan olup galleye ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken yine evlâd-ı vâkıfdan Mustafa Hoca ve Mehmed bin Sinan nâm kimesne hisselerine kanâ‘at itmeyüp, cümle mahsûlü biz kabz ideriz diyü ta‘addî itmeleriyle, bundan akdem murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında ol yerlerin gallesine cümle evlâd ale's-seviye mutasarrıf olmak üzre hüccet-i şer‘iyye virilüp ve bu makūle bir def‘a şer‘le görilüp fasl olunup hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın tekrâr istimâ‘ı (…) mezbûrlar ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir girü nizâ‘dan hâlî olmadıkların ve Şeyhülislâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunup hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek [bâbında] hüküm recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf murâfa‘a itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

[98]

403

Şâm-ı Şerîf monlâsına hüküm ki:

Şâm-ı Şerîf'de Maddetü'ş-Şeyh(?) Mahallesi'nde vâkı‘ bâzârcı tâ’ifesinden el-Hâc Mustafa ve Hacı Ahmed gelüp; bunlar narh-ı cârî üzre vezâ’if ve sâ’ir meyve bey‘ idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayup ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmayup bir vechile rencîde olunmak îcâb etmez iken muhtesib ve meyveciler ve aşçılar ve sâ’irleri taraflarından hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr-i hümâyûn akçe talebiyle bunları ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmalarıyla, hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale olunmamak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

404

Edirne bostancıbaşısına ve Cisr-i Mustafapaşa nâ’ibine hüküm ki:

Seyyid Ahmed gelüp; bu kendü hâlinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken kasaba-i mezbûre sükkânından Seyyid Deli Osman nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın bin yüz ( ) senesinde bunun kapusına gelüp kılıç ile sağ elin çalup birkaç yerde mecrûh idüp baş parmağını düşürdüğünden mâ‘adâ senden şikâyet sadedinde olursan seni katl iderim diyüp ve ta‘addî vü fesâd eyledüğin bildirüp, mezbûr Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

405

Edirne bostancıbaşısına ve Nevâhî-i Yanbolu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Muslu Koca nâm karyeden Dimitri [nâm] zimmî gelüp; yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Prodan sığırtmaç ve diğer Prodan çoban ve Momçe çoban ve Marko oğlu Ostoye nâm zimmîler nehâren bunu tarlada hilâf-ı şer‘ ve fuzûlî basup kendüyi ve zevcesini ahz ve kızının bikrini izâle idüp ziyâde zulm ü fesâd eylediklerin bildirüp mezbûrlar Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı S sene [1]108

406

Filibe kādısına hüküm ki:

( ) Hâtûn, Abdülkadir nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde bunun bir re’s câriyesin tagallüben ahz idüp ba‘dehû fevtolmağla, kazâ-i mezbûrda sâkin vâz‘u'l-yed olan oğulları ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden taleb eyledikde virmekde ta‘allül eylediklerin ve tarafından oğlu Ömer nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında hükm recâ etmeğin, şer‘le görülmek emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı [S] sene [1]108

[99]

407

Yenişehr-i Fener monlâsına ve Serfice kādısına ve Tırhâlâ sancağı mütesellimine hüküm ki:

( ) nâm zimmî gelüp; bunun mûrisi Todor nâm zimmîyi bundan akdem bin yüz ( ) senesinde Serfice sâkinlerinden (…) oğlu Mustafa ve Osman oğlu Mustafa ve Hasan ve İbrâhim ve Ahmed nâm kimesneler bi-gayrı hakkın katl eylediklerinden mâ‘adâ emvâl ü erzâkın yağma vü gâret idüp küllî ta‘addî vü fesâd etmeleriyle, vech-i meşrûh üzre mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

408

Edirne monlâsına hüküm ki:

Terzi Yorgo nâm zimmî gelüp; derûn-ı hisârda Hıristos Mahallesi'nde vâkı‘ mutasarrıf olduğu hânesi bundan akdem Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri kışlası iken konak defterinden ihrâc olunmağla, konak (…) rencîde olunmamak bâbında hüküm recâ etmeğin, konak defterinden ihrâc olunmağla, fîmâ-ba‘d rencîde olunmamak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

409

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Hüseyin ve Abdurrahman nâm kimesneler gelüp; ber-vech-i iştirâk berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları tîmârı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Alayer nâm karyenin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resmin tîmâr-ı mezbûr tarafından alınagelen ma‘lûmü'l-hudûd bir mikdâr yerleri içün civârında vâkı‘ Sipâhîler nâm karyenin sipâhîsi olan Hasan nâm kimesne ol yerler benim tîmârım karyesi toprağındandır, öşr [ü] resmin ben alurım diyü kadîme muhâlif nizâ‘ etmekle, murâfa‘a ve mahall-i nizâ‘ın üzerine varılup keşfolunup hüccet virilüp mûcebince emr-i şerîf ve bir temessüke müsâ‘ade etmeyüp ta‘addî etmekle, men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, kānûn üzre şer‘le görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı [S] sene [1]108

410

Gelibolu nâ’ibine ve iskele emînine hüküm ki:

El-Hâc Mehmed ve Hüseyin nâm kimesneler gelüp; ba‘zı mesâlih içün Anadolu'dan gelüp hâliyâ mesâlihlerin görüp avdet etmeleriyle mürûrlarına mümâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, iki nefer mezbûrların dirliğimde alâkaları olmamağla mürûrlarına mümâna‘at olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

411

Filibe monlâsına ve müftîsine hüküm ki:

Filibe sâkinlerinden İbrâhim gelüp; bunun üzerine sehiv ve udûl ile bir nesne sâbit olmayup kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken medîne-i mezbûre sâkinelerinden İsfahan ve vâlidesi Emine nâm hâtûnlar birbirleriyle yek-dil olup dört beş seneden mukaddem bizim karındaşımız ve oğlumuz olan ( ) nâm kimesnenin yanında iken âhar diyara gidüp zâyi‘ olmağla, senden isteriz diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve rencîde etmeleriyle, şer‘le men‘ u def‘ olunmak bâbında sen ki müftî-i mûmâ-ileyhsin; şer‘le göresin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[100]

412

Ahyolu kādısına ve Vize nâ'ibine hüküm ki:

Ahyolu kazâsına tâbi‘ Zirve nâm karyeden Yorgi nâm zimmî gelüp; yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Karça ve Bercekor ve Tokralı ve Miho ve Poyebos ve Logosya ve Braşlak ve ( ) nâm zimmîlerin be-şartu'r-rücû‘ emirleriyle (…) mesâlihlerine bu kendü mâlından ( ) akçe harc u sarf idüp hâlâ taleb eyledikde virmekde ta‘allül eylediklerin ve bu bâbda Şeyhülislâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp şer‘le alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

413

Edirne kādısına ve Edirne bostancıbaşısına ve Hatunili nâ'ibine hüküm ki:

Edirne kazâsına tâbi‘ Yumrukaya nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûre toprağında vâkı‘ kadîmî mahsûs mer‘a ve savâdların âharın alâkası yoğiken Hatunili kazâsına tâbi‘ Komadin(?) nâm karye ahâlîsi ile karye-i mezbûre zâbıtı olan Abdülbâkî nâm kimesne bunların mer‘a ve savâdların fuzûlî zabt ve koyunların mer‘a ve savâdlarından men‘ ve çobanların bi-gayrı hakkının habs ve koyunlarının helâkine bâ‘is olup gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, bostancıbaşı-i mezbûr şer‘-i şerîfe ihzâr ve ahvâllerin şer‘le görilüp Der-i Devlet-medârıma arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

414

Karinâbâd nâ'ibine hüküm [ki]:

Mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* Evkāfı mukāta‘alarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Göbekli nâm vakf-ı karye ahâlîsi gelüp; yine mukāta‘a-i mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Korucular nâm karyeden yörükân tâ'ifesinden Ahmed ve Mehmed ve İbrâhim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bin yüz ( ) senesinde hevâlarına tâbi‘ şakîler ile âlet-i harble karyelerine gelüp evlerin basup ehl ü ıyâllerine ta‘addî vü tecâvüz ve fi'l-i şenî‘ ve darb idüp ve ba‘zıların darb-ı şedîd ile darb ve cebren eşyâların alup ve bağ ve bağçelerin

harâb ve eşcârların kat‘ ve mahsûlleri üzerine gelenlerin salıvirüp yidirüp (…) bunun emsâli zulm [ü] ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüp mezbûrlar Dîvân-ı Hümâyûna ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ [etmeğin], mezbûr şakîler ahz ve ahvâlleri gereği gibi teftîş ü tefahhus olunup şekāvetleri zâhir olur ise hüccet olunup cezâları tertîb olunmak içün Dîvân-ı Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

415

Selânik monlâsına hüküm ki:

Karaferye kādısı Mevlânâ Selim *zîde fazluhû* Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp; Karaferye kasabasından ulemâ ve sulehâ ve fukarâ ve re‘âyâsı meclis-i şer‘-i şerîfe varup bundan akdem Karaferye sâkinlerinden olup hâlâ Cumapazarı kādısı olan (…) oğlu Mehmed nâm kādı kendü hâlinde olmayup şerr ü şekāvetinden ahâlî-i kasaba bir vechile âsûde-hâl olmak mümkin olmaduğından, bundan akdem nefy olunup ahâlî-i kasaba âsûde-hâl iken bir tarîkle ıtlâkına emir ihrâc idüp avdet itmekle tekrâr nice dürlü fitne ve tezvirât (…) ve mâl-i mîri tahsîline mâni‘ olup hilâf-ı şer‘-i şerîf evzâ‘u etvârlarına tahammül ve iktidârları olmayup perâkende vü perîşân olmaları mukarrer olduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına ilhâhlarıyla arz etmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifeti ile mezbûr medîne-i Selânik'e ihzâr ve hakkı muvâcehesinde usûl-i şer‘le görilüp zimmetinde zuhûr iden hukūk ashâbına redd ü teslîm ve kendüsi habs ve üzerine sübût bulan mevâdd-ı hakîkati üzre arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

416

Çorlu kādısına hüküm ki:

Çorlu kasabasından Hüseyin gelüp; bunun Yazıcı Mehmed nâm kimesneye hukūk-ı şer‘iyyeden olan on bir bin akçe deyni bi't-tamâm edâ idüp bunun zimmetinde bir akçe hakkı yoğiken mezbûr kanâ‘at itmeyüp hevâsına tâbi‘ kādı ile yek-dil olup zûr şâhid peydâ itmekle, hilâf-ı şer‘ dahi otuz üç bin akçe taleb idüp rencîde ve bu bâbda fetvâsı olduğun bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[101]

417

Aydıncık nâ'ibine ve Hüdâvendigâr sancağı mütesellimine hüküm ki:

El-Hâc Eyüb *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin Hacı Hüseyin nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer'den dört yüz yetmiş yedi guruş ile beş yüz altmış kile hınta alacak hakkı olmağla taleb eyledikde ta'allül etmekle, şer'le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

418

Hacıoğlupazarı kādısına hüküm ki:

Mustafa ve ( ) nâm kimesneler Dergâh-ı mu'allâma gelüp; bin yüz ( ) senesinde kazâ-i mezbûr ahâlîsi, vâkı' olan umûrumuzu görünüz, her ne kadar harc u sarf iderseniz edâ ideyim diyü hüccet-i şer'iyye ile bunları vekîl itmeleriyle, bunlar dahi vekâletleri hasebiyle emirlerine binâ'en umûrlarını görüp ba'dehû masrafların olan üç yüz elli guruşu taleb eylediklerinde virmekde ta'allül üzre oldukların bildirüp ol tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hüseyin *zîde kadruhû* ma'rifetiyle şer'le aldırılmak içün hüküm yazılmışdır. İstanbul'da sâkin vârislerinden alıvirilmek.

Fî evâsıtı S sene [1]108

419

İstanbul kā'im-makāmına ve kādısına hüküm ki:

Mustafa Dergâh-ı mu'allâma gelüp; Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hukūk-ı sahîh-i şer'iyyeden iki bin beş yüz [guruş] hakkı olmağla, şer'le alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

420

Edirne bostancıbaşısına ve Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ'ibine hüküm ki:

Şâhin nâm Kıbtî'nin zevcesi Kerîme ile Alime nâm hâtûnlar gelüp; kazâ-i mezbûr sükkânından ( ) ve ( ) nâm kimesneler mezbûr Şâhin'i bin yüz ( ) senesinde urup katl idüp ziyâde ta'addî vü fesâd etmeleriyle ma'rifet-i şer'le tefahhus ve katilleri ahz ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; katilleri ahz etmek üzre teftîş ü tefahhus idüp bu tarafeyne zulm ü ta'addî itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

421

Yenişehr-i Fener kādısına ve bostancıbaşıya ve ( ) kādısına hüküm ki:

Emine nâm hâtûn gelüp; babası Mehmed ve karındaşı Ali nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde ticâret tarîkiyle taht-ı kazânıza vardıklarında yine kazâ-i mezbûrânda sâkin Türkmen tâ'ifesinden yörükmân Mehmed ve Kara Hasan ve Uğurlu Sefer ve Alişan nâm Türkmenler babası ve karındaşını bî-garaz katl idüp ta'addî vü fesâd etmeleriyle Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûr içün mukaddemâ emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olmadı ise mezbûr şakîleri teftîş ü tefahhus idüp şer'le buldurması lâzim gelenlere buldurdup Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

422

Misivri ve Aydos kādılarına hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* Evkāfı karyelerinden Aydos kazâsına tâbi' Derbend-i Kebîr karyesi ahâlîsi gelüp; karyeleri tekâlîflerin virmek içün ( ) nâm kimesneden beş yüz guruş istikrâz idüp deynlerin virmeğe râzılar iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin ve Receb nâm kimesneler ile Kostantin ve Papas nâm zimmîler murâbaha nâmıyla fukarâya seksen guruş sâlyâne ve tahsîl ve bir def'a daha yüz elli guruş tevzî' ve tahsîl ve kendüler ekl ü bel' eylediklerinden mâ'adâ mezkûr Hüseyin iki bin iki yüz guruş ve mezbûr Recep dahi iki bin guruş (…) fukarâya tevzî' idüp bunlar dahi muhâsebesin görmek murâd eyledikde (…) şütûm-ı galîza ile

şetm idüp ta‘addî etmeleriyle sen ki Misivri kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun; husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü [yazılmışdır].

Fî evâsıtı S sene [1]108

[102]

423

Kudüs-i Şerîf kādısına ve ol tarafda Sahratullâh ve Halilürrahmân Evkāfı mütevellîsi olup sâbıkā Dârüssa‘âdetim ağası olan Osman Ağa *dâme uluvvuhû*ya hüküm ki:

Kudüs-i Şerîf'de sâkin Rûm Patriki ve Rûm ve Gürcü ruhbân tâ’ifesiyle Kudüs-i Şerîf dâhilinde olan ehl-i zimmet Rûm re‘âyâsı arzıhâl idüp; bunlar feth-i Hâkānî'den berü cemî‘ tekâlîf-i şâkkadan mu‘âf olmak üzre yedlerine ecdâd-ı izâmımdan hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûn ile mu‘anven ahidnâme ve müte‘addid evâmir-i şerîfe virilmekle, hukkâm olanlar amel ve bir dürlü tekâlîf-i şâkka talebiyle rencîde olunmaz iken sinîn-i sâbıkāda hukkâm ile hoş geçinmek içün İslâmları rızâlarıyla Kudüs-i Şerîf sancağına mutasarrıf olanlar ve mütesellimleri vardıkda hediye ve pişkeş nâmıyla bir mikdâr şey virüp Sâlih Paşa zamânına gelince fukarâ âsûde-hâl iken Sâlih Paşa nice bid‘atlar ihdâs idüp küllî teftîş keşf ve sadâkat ve hidmet ve her hafta boşlamak(?) ve sâ‘ir dürlü bahâneler ile zulmen ziyâde nesnelerin almağla gelen Kudüs-i Şerîf paşaları ve mütesellimleri Sâlih Paşa'nın itdüği zulmü ve bid‘atı temessük idinüp Sâlih Paşa almış biz dahi alurız diyü cebr ü zecr ile zulm ü ta‘addî etmeleriyle, eslâfları zamânından berü vech-i meşrûh üzre rızâlarıyla viregeldikleri şeylerden mâ‘adâ Sâlih Paşa ve sâ’ir paşalar zamânından berü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve yedlerinde hatt-ı hümâyûn ile mu‘anven temessükâtlarına mugâyir ihdâs eyledikleri bid‘at ve tekâlîf-i şâkka nâmıyla zulmen aldıkları gerek akçe ve gerek sâ’ir eşyâ her ne ise ref‘ olunup fîmâ-ba‘d mutâlebesiyle rencîde olunmamak üzre bin yüz yedi senesi Şa‘bânında müceddeden mufassal u meşrûh emr-i şerîfim virildüğin bildirüp zikrolunan bid‘a ve mezâlimin def‘ u ref‘iyçün virilen emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi tenfîz ü icrâ eyleyüp eğer livâ-i mezbûr paşaları ve mütesellimleri yine memnû‘ olmayup yedlerinde olan evâmir-i aliyyeme mugâyir zulm ü ta‘addîye tasaddî iderler ise siz ki mûmâ-ileyhimâsız; sıhhati

üzre Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm eylemeniz bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel eylemeniz üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili S sene [1]108

424

İstanbul kā’im-makāmına ve kādısına hüküm ki:

Mustafa Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; müteveffâ Mustafa zimmetinde hukūk-ı sahîh-i şer‘iyyeden on bir kîse akçe hakkı olup İstanbul'da sâkin muhallefâtın zabt u kabz iden vârisleri oğlu Süleyman ve kızları Zeyneb ile ( ) nâm hâtûnlardan taleb eyledikde üç kîsesin edâ ve bâkîsin virmekde ta‘allül üzre olmalarıyla, şer‘le alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

425

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ (…) nâm karye re‘âyâsı gelüp; karye-i mezbûre toprağında ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelerin tasarruflarında avârız ve tekâlîf îcâb ider emlâk ve arâzîleri olmağla, hisselerine düşeni taleb eylediklerinde, biz sipâh ve sâ’ir askerîden olduk diyü virmekde ta‘allül etmeleriyle, kānûn üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

426

Edirne bostancıbaşısına ve Hezargrad kādısına hüküm ki:

Acem tüccârından Yakob nâm Ermeni gelüp; bunun karındaşı Nazar ile hidmetkârı İstefan ticâret üzre iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Şirmen(?) nâm karyeden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde mesfûrları bi-gayrı hakkın katl idüp bin guruşluk mikdârı eşyâların yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Potsar(?) nâm karye ahâlîsine istinâd ile gâret ve karındaşı mesfûrun atlarıyla bir mikdâr eşyâsı mezbûrların yedlerinde bulunup ziyâde ta‘addî vü fesâd etmeleriyle ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyyesi olduğın sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le görilüp sûret-i sicilleri

ve maktûllerin eşyâlarıyla Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[103]

427

İstanbul kā'im-makāmına ve kadısına hüküm ki:

Hüseyin *zîde kadruhû* gelüp; Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz ( ) senesinde memhûr deyn temessükü mûcebince bin guruş hakkı olup İstanbul'da edâ eylemek üzre yanına âdem koşulup vardıkda, edâ etmedin Şâm-ı Şerîf tarafına firâr ve dört seneden sonra hâlâ İstanbul'a gelüp meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde üç yüz yirmi guruş virüp zimmetinde bâkî kalan altı yüz seksen guruş hakkını virmekde ta'allül üzre olduğun ve tarafından Mehmed nâm kimesneyi vekîl eyledüğin bildirüp şer'le görilüp alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene 1108

428

Çirmen nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr[a] tâbi' Sarıyar nâm karye ahâlîsi gelüp; hâlâ karyeleri zâbıtı olan Mustafa nâm kimesnenin abd-i memlûku Hasan bârgîr savarmakdan gelür iken kendü (…) ile düşüp fevtolmağla, taraf-ı şer'den keşf ve hüccet olunup bir vechile dahlolunmak îcâb eylemeyüp bu makūle kendü (…) ile düşüp helâk olanlar içün dem-i diyet ve öşr-i diyet memnû'iken mezbûr Mustafa mücerred ta'cîz ve celb ü ahz içün diyet taleb ve benimle sulh olup ve kâh (…) oldum diyü hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le görilüp memnû' olmaz ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

429

Ahyolu ve Vize nâ’ibine hüküm ki:

Yorgaki gelüp; Ahyolu kazâsına tâbi‘ Zoran nâm karyede sâkin Dimitri nâm zimmî zimmetinde iki yüz doksan guruş hakkı olup edâda ta‘allül etmekle, alıvirilüp icrâ-yı hakk içün hüküm recâ etmeğin, mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı [S] sene [1]108

430

Bostancıbaşıya ve nevâhî-i Yanbolu nâ’ibine hüküm ki:

Halil gelüp; Dragan ve Miço ve karındaşı ( ) nâm zimmî çobanlar bin yüz ( ) senesinde bunun yüz re’s koyunların sürüp götürüp kazâ-i mezbûra firâr idüp ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; şer‘le sübût bulan koyunların buldurdup sâhibine teslîm itdiresin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

431

Razlık kādısına hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû* Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Aruluk(?) ve Başakcı(?) nâm karyeler re‘âyâsı gelüp; kurâ-yı mezbûrede sâkin Süleyman Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin bin yüz ( ) senesinde emirleriyle kendü akçesiyle tekâlîflerin umûrun görmekle, ma‘rûz almağa kanâ‘at etmeyüp kavl-i (…) iki bin sekiz yüz guruşların alduğında gadr [idüp] bi-gayrı hakkın üç yüz guruş daha taleb idüp ta‘addî etmekle, bundan akdem şer‘le muhâsebesi görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ziyâde alduğı girü alıvirilüp (…) ider ise Ordu-yı Hümâyûnuma havâle olunmak üzre emr-i şerîf virilmiş iken itâ‘at itmeyüp, siz benim içün fermân getüreceksiniz diyü birkaç re‘âyâm ahz ve darb-ı şedîd ile darb ve habs idüp ziyâde ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le muhâsebesi görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ziyâde alduğın girü ashâbına alıvirilüp ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[104]

432

Ferecik kādısına ve hâssı voyvodasına hüküm ki:

Veli gelüp; Ferecik kasabası sâkinlerinden Kara Eyüb ve Koltuklu Hasan Beşe dimekle ma‘rûf ve yine kasaba-i mezbûrede Erdişli(?) nâm karyede sâkin ve Tenekecioğlu Ali nâm kimesnede hilâf-ı şer‘iyyeden hakkı olup bundan akdem birkaç def‘a şer‘a da‘vet olunduklarında itâ‘at-ı şer‘ itmeyüp icrâ-yı hakk olunmamağla, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı S sene [1]108

433

Ferecik kādısına hüküm ki:

Fatma nâm hâtûn gelüp; bunun zevci Ramazan nâm kimesnenin kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) nâm kimesneler ile yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) ve ( ) nâm karyeler ahâlîlerinden ( ) ve ( ) ve dahi ba‘zıları zimmetlerinde hukūk-ı şer‘iyyeden birer mikdâr akçe hakkı olup almadın fevt ve meblağ-ı mezbûr irs-i şer‘le buna ve müteveffâ-yı mezbûrun eytâmına intikāl ve bu eytâmın vasîyyesi olmağla, hâlâ taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görilüp sübût bulan hakkı alıvirile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

434

İpsala nâ’ibine hüküm ki:

Keşan kasabası mahallâtından Kefre ve Kays Kayan(?) ve Sekelli nâm mahallelerin zimmî re‘âyâsı gelüp; bunların yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden İstemat ve Yorgi oğlu Yani ve Soma nâm zimmîlere şer‘an virecekleri olmayup ve deynlerine dahi kefîl olmuş değiller iken mezbûr zimmîler hevâlarına tâbi‘ kādı ile yek-dil ve şirrete sâlik olmalarıyla, hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın otuz bin akçe hakkımız vardır diyü taleb ve ba‘zıların ahz ü habs itdirüp ziyâde gadr u ta‘addî

etmeleriyle, sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun; husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunup ahvâlleri şer‘le görülmek bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

435

Bostancıbaşıya ve Ferecik kādısına hüküm ki:

Fatma nâm hâtûn gelüp; zevci Ramazan nâm kimesne ışâdan sonra kendü hâlinde menziline gelür iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde bi-gayrı hakkın katl idüp ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüp sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; tarafından usta ta‘yîn idüp teftîş ü tefahhus ve kātilleri ahz ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

436

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) nâm zimmî Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp; zevcesi Marolo(?) nâm Nasrâniyye mâliki olup muhallefâtı irs-i şer‘le bunun üvey oğlu ( ) nâm zimmîye intikāl idüp hisse-i şâyi‘ası bi't-tamâm alup dahlolunmak îcâb etmez iken mücerred bunu ta‘cîz içün, vâlidem muhallefâtından senin zimmetinde bir mikdâr eşyâm vardur, da‘vâmı Toprak kādısı huzûrunda istimâ‘ itdirmem, âhar kazâda istimâ‘ itdiririm diyü bilâ-emr-i şerîf rencîde etmekle, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

437

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Vezîr-i a‘zam hâslarından Keşan hâssı voyvodası olan ( ) gelüp; hâss-ı merkūm karyeleri toprağında zirâ‘at idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinden sekizde bir öşr ile sâ’ir arpaların ve hâss-ı merkūm karyelerinin defterde mukayyed zimmî ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzim gelen resm-i ispençelerin ve sâ’ir hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde ba‘zıları noksân virüp mahsûl-i

hâssa gadr olunduğun bildirüp kānûn ve defter mûcebince alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[105]

438

Prevadi kādısına ve Silistre mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kadıköy nâm karye sâkinlerinden Kostadin nâm zimmî Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; karye-i mezbûr toprağında vâkı‘ babasından irs-i şer‘le intikāl eyledüği mülk menzil ile üç kıt‘a bağçesinde âharın alâkası yoğiken yine karye-i mezbûrda sâkin Aleks ve Yovan ve Bato ve Tetre(?) ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler menzil-i merkūmu fuzûlî hedm ve kerestesin istihlâk ve bağçelerin eşcârın dahi kat‘ idüp ta‘addî etmeleriyle, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

439

Vize müftîsine ve Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Yorgi nâm zimmî gelüp; babası ( ) nâm zimmî mürd oldukda Kırkkilise'de sâkin üvey babası Kisaro(?) nâm zimmî cümle eşyâsını fuzûlî zabt eyledüğinden mâ‘adâ bu ücret ile hidmet iden makūlesinden olmağla, mezbûre sekiz sene hidmet idüp hitâmında ecr-i mislin ve eşyâsın taleb eyledikde kādı ile yek-dil ve kasaba-i mezbûreden ba‘zı zimmî olan kimesnelere istinâd ile virmekde ta‘allül etmekle, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene 1108

440

Yenişehr-i Fener ve Selânik kādılarına ve Edirne bostancıbaşısına ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Emine gelüp; babası Mehmed ve karındaşı Ali nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde ticâret tarîkiyle Yenişehr-i Fener ve Selânik kazâlarına gider iken ( ) kazâsı

sâkinlerinden olup Türkmen tâ'ifesinden yörükân Mehmed ve Kara Hasan ve Uğurlu ve Sefer ve Alişan nâm Türkmenler refîkleri ( ) ve ( ) nâm kimesneler ile babasını ve karındaşını bi-gayrı hakkın katl idüp ziyâde ta'addî vü fesâd itmeleriyle, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; murâfa'a-i şer' olup husûs-ı mezbûra bir def'a şer'le faysal virilmez ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

441

Rodoscuk nâ'ibine hüküm ki:

İstanti(?) nâm Nasrâniyye gelüp; bunun üvey karındaşı Kiryazi nâm zimmî Rodoscuk kasabasında ticâret üzre iken bin yüz ( ) senesinde mürd olup metrûkâtı irs-i şer'le buna intikāl etmişiken kasaba-i mezbûrda sübaşı olan ( ) nâm kimesne cümle muhallefâtı ahz ü kabz idüp gadr eyledüğin bildirüp, şer'le görilüp alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

442

Havâss-ı Mahmudpaşa nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Bozanlı nâm karyeden Mustafa gelüp; karye-i mezbûre re'âyâsı bi'l-cümle perâkende vü perîşân olup emlâk ve yerlerin Kırkkiliseli Ahmed nâm kimesne zabt u tasarruf idüp vâkı' olan tekâlîfden hissesine düşeni taleb eyledikde kâh Sipâhî oğlu ve kâh çavuş oldum diyü kat'â dirlikde alâkası yoğiken altı seneden berü virmekde ta'allül idüp bundan akdem üç def'a emr-i şerîfimle varup taleb eyledikde itâ'at-i emr ü şer' eylemeyüp cümle tekâlîfi buna çekdirüp mahallinde bir vechile icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp, hissesine düşen tekâlîf alıvirilüp virmekde ta'allül ider ise ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, bu def'a dahi hissesine isâbet iden tekâlîfi edâda ta'allül ider ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[106]

443

Çorlu kazâsında nâ'ibü'ş-şer'a hüküm ki:

Kambur Todori nâm zimmî Dergâh-ı mu'allâma arzıhâl idüp; Hacı (…) mukāta'ası mülhakātından Çorlu kazâsına tâbi' Köprücü nâm karyenin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından sene tamâmına değin zabtı yüz on guruşa buna der-uhde etmeleriyle ve meblağ-ı merkūmu bi't-tamâm ahz ü kabz ve mukāta'a-i merkūm (…) yedine memhûr temessük virilmekle mûcebince zabt eyledüğin bâbında temessükü mûcebince zabt etdirilmek üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

444

Havâss-ı Mahmudpaşa kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Çavuş nâm karye ahâlîsi gelüp; yine kazâ-i mezbûrda sâkin ebnâ-yı sipâhiyandan Ali nâm kimesnenin bunların karyeleri toprağında bi'l-fi'l tasarrufunda avârız ve sâ'ir etmeleriyle vâkı' tekâlîf îcâb ider emlâk ve arâzîleri olmağla, ustalarına avârız ve sâ'ir etmeleriyle (…) vâkı' olan tekâlîfde hissesine düşeni edâ itmedikde re'âyâ (…) çekdirüp ve bir mikdâr hissesine düşeni gadr etmekle bunun (…) edâ itdirilüp edâda ta'allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak içün emrim virilüp da'vet-i şer' olundukda itâ'at icrâ-yı hakk itmeyüp gayb ve firâr eyledüğin bildirüp (…) edâ itdirilüp tekrâr edâda ta'allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene 1108

445

Bergos kādısına hüküm ki:

Rüstem Paşa Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Çiftlik nâm karye ahâlîsi gelüp; bin yüz ( ) senesinde çavdar beher kilesi dörder akçeye râyic iken bunlar beher kilesi beşer akçeye olmak üzre İbrâhim nâm kimesneden başka ( ) kile çavdar iştirâ etmeleriyle şer'an lâzim gelen zimmetlerin edâya râzılar iken ben size beher kilesi yüz yirmi akçeye virmişdim diyü mezbûr cümle terekeleri kabz etmek isteyüp gadr etmekle

hüküm recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf ziyâde cümlesi rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı [S] sene [1]108

446

Rodoscuk kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda (…) mahallâtından Papa Yani nâm mahall ahâlîsi gelüp; mahalle-i kasabada vâkı‘ Çıkmaz sokakda kimesneler (…) gelmeyüp ve kimesnenin dahi ol sokakda kapusı olmamağla eşkıyâdan ba‘zıları fesâd eyledikleri zâhir olmağla önü sed olmak üst taraf sancağında hüccet-i şer‘iyye virilüp sed olmuşiken mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Vasil nâm zimmî ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir ol mahalde benim menzilime gitmeği isteriz diyü ol seddi bozup ta‘addî eyledüğin ve bunun fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüp fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince amel olunup ta‘addîsin men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etdikleri ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene 1108

447

Nîf(?) kādısına hüküm ki:

Zü‘amâdan el-Hâc Dilâver gelüp; bundan akdem mûmâ-ileyhin develeri ile âdemleri kendü hâllerinde ze‘âmetinden gelürler iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kızılcalı ve Armudlu nâm karyeler kurbuna geldiklerinde zikrolunan karyeler ahâlîsinden ( ) ve ( ) nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zılarıyla yek-dil ve bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘ fuzûlî yollarına inüp mûmâ-ileyhin mâlından üzerlerinde mevcûd bulunan nukūd ve sâ’ir emvâl ü erzâkın yağma vü gâret idüp küllî ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp ol tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Ahmed *dâme mecdühû* ma‘rifetiyle şer‘le görilüp gâret olunan emvâl ü erzâkın tarafından vekîli ( ) nâm kimesneye alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

[Fî] evâsıtı S sene [1]108

448

Ahyolu kādısına hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahyolu memlahası emîni Seyyid Mehmed *zîde kadruhû* ile ( ) nâm zimmînin vârisleri gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) nâm zimmîler bin yüz senesinde nısfü'l-leylde leb-i deryâda sefîneye tuz tahmîl iderler iken mezbûr zimmî dahi üzerlerine gelüp siz niçün tuzu sirkat eylediniz emîne varayım haber vireyim dimekle mesfûr urup katl ve deryâya bırakup lâşesi ertesi günü zuhûr ve ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet olunduğın bildirüp icrâ-yı şer' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[107]

449

Mükerrer

Mağnisa monlâsına ve mütesellimine hüküm ki:

Edirne'de Çavuşbaşı Vekîli Ali gelüp; bundan akdem kazâ-i mezbûra tâbi' Paşalar nâm karyede vâkı' mutasarrıf olduğı çiftlikde yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Mustafa ve Hacı Halil nâm kimesnelere rencîde olan çiftlik mühimmâtına bir nesne noksân gelmemek üzre emâneten sipâriş ve mezbûrlar dahi çiftlik-i mezbûrdan kasr-ı yed eyledüklerinde ahz eyledikleri (…) noksân virmemek üzre ta'ahhüd ve memhûr temessük ile cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüp hâlâ çiftlik-i merkūmeden kasr-ı yed etmeleriyle şer'le muhâsebeleri görilüp yedinde olan hüccet ve defter mûcebince hîn-i sipârişde teslîm olunan mühimmât ile çiftlik mahsûlünden makbûzları her ne ise tarafından vekîl idüp gönderdüği âdemine alıvirilmek bâbında vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

450

Mağnisa monlâsına ve mütesellimine hüküm ki:

Edirne'de Çavuşbaşı Vekîli Ali gelüp; bundan akdem kazâ-i mezbûra tâbi' Paşalar nâm karyede vâkı' mutasarrıf olduğı çiftlik emlâkını ve tarlalarını bin yüz ( )

senesinde yine karye-i mezbûrdan Hacı Mustafa ve Hacı Halil nâm kimesnelere meblağ-ı mu‘ayyeneye îcâr ve mezbûrlar dahi tîmâr idüp ve hakları merkūmede olan evin nühâsiye ve alât-ı zirâ‘at ve sâ’ir mühimmâtını vedî‘aten defter mûcebince yine kendüye teslîm itmek üzre ta‘ahhüd idüp memhûr temessük ve kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken hâlâ mezbûrlar çiftlik-i merkūmun icâresi olan meblağı virmekde ta‘allül itmeleriyle şer‘le görilüp zimmetlerinde müteveccih olan akçe ile mühimmât-ı çiftlik her ne ise tarafından vekîl idüp gönderdüği âdemine alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylemeğin vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

451

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Alacamescid Mahallesi'nde vâkı‘ Şeyh Mahmud Efendi Zâviyesi'nde bi'l-fi‘l berâtla vâ‘iz ve nâsıh olan Şeyh Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Şaban nâm kimesneye kazâ-i mezbûrda vâkı‘ mutasarrıf olduğı mülk bağçesi zâviye-i mezbûrede vâ‘iz olanlara ber-vech-i (…) vakf ve şart itmekle bu zâviye-i mezbûrede berâtla vâ‘iz olup edâ-yı hidmet idüp ve zâviye-i mezbûrede vâ‘iz-i sânî olanlar ile hâsıl olan mahsûlü ber-vech-i iştirâk olurlar iken hâlâ zâviye-i mezbûrede vâ‘iz-i sânî olan ( ) nâm kimesne mahsûlün nısfına zirâ‘at itmeyüp cümle mahsûlü ben alurım diyü dahl eylemekle şart-ı vâkıf üzre görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

452

Mihaliç ve Kirmasti ve Manyas ve Gönen ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem Edirne Kā’im-makāmı Vezîrim Hasan Paşa Hazretleri taht-ı kazânızda vâkı‘ ( ) ve tevâbi‘i karyelerinin voyvodası Hamza *zîde kadruhû* gelüp; havâss-ı merkūm toprağında hariçden ba‘zı yörükân tâ’ifesi kuvvetleri ile gelüp durup dâyinlere ve (…) imtinâ‘ idüp öşr ü resm gibi bir nesne virmemeleriyle mahsûl-i hâsıla noksân olduğın bildirüp kānûn üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

453

Kirmasti nâ’ibine hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem Edirne Kā’im-makāmı Vezîrim Hasan Paşa Hazretleri'nden Mihaliç hâssının voyvodası Hamza *zîde kadruhû* gelüp; hâss-ı merkūm mülhakātından Kirmasti kazâsına tâbi‘ Lidos(?) nâm karyesinin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde kadîmü'l-eyyâmdan berü öşr ü resm-i hâssı tarafından alınagelen bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı‘ Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî Evkāfı karyelerinden ( ) nâm karye zâbıtı olan ( ) nâm kimesne ol yerler zâbıtı olduğum karye toprağındandır öşr ü resmini ben alurım diyü kadîme muhâlif nizâ‘ idüp murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında hâs tarafından alınageldüği sâbit ve mu‘ârazadan men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir dahl etmekle men‘ u def‘ olunmak bâbında kānûn üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[108]

454

Ziştovi kādısına ve Tırnova nâ’ibine ve Ziştovi voyvodasına hüküm ki:

Bunun şer‘an kimesneye vireceği olmayup ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken mütegallibeden Şatır Hasan nâm kimesne bi-gayrı hakkın tagallüben üç yüz guruşun alup ba‘dehû murâfa‘a-i şer‘ olunmak istendikde mütegallibeden olmağla itâ‘at-i emr-i şer‘ itmeyüp nizâ‘ üzre iken fevtolmağla Tırnova kazâsına tâbi‘ Lebeh(?) nâm karyede sâkin muhallefâtın kabz iden vârislerinden taleb eyledikde mücerred zamân mürûr eylemişdir diyü virmekde muhâlefet idüp küllî gadr etmeleriyle da‘vâ-yı hakk muvâfık Şeyhülislâm fetvâsı mûcebince şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

455

Edirne bostancıbaşısına ve Silistre ve Rusçuk ve Hezargrad ve Yanbolu ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Edirne'de Yıldırım Bâyezid Hân Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid İbrâhim gelüp; yine mahrûse-i Edirne'de Murâdiye kurbunda Tunca Mahallesi'nde mütemekkin sâbıkā Silistre'den gelme Canbaz Kara Ahmed nâm kimesne refîkleri beş-altı nefer eşkıyâ ile (…) gelüp bunun evin basup beş yüz guruşluk emvâl ü erzâkın ve zevcesi mezbûrenin bir mikdâr ve üç hânenin emânetde vaz‘ olunmuş eşyâların gâret idüp taht-ı kazânıza firâr eyledüklerin bildirüp sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin mezbûrlar bulunduğı yerde ahz ve Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr eylemen içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

456

( ) kādısına ve Tire nâ’ibine hüküm ki:

İbrâhim *zîde mecdühû* gelüp; Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılığı pâyesiyle Saruhan sancağı mütesellimi olan Seyyid Ahmed zimmetinde bin yüz ( ) senesinde memhûr temessükü mûcebince beş bin guruş hakkı olup taleb eyledikde edâda ta‘allül üzre bulunduğun bildirüp ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle sâbit olan hakkı tahsîl olunup muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzârıyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

457

Selânik muhâfazasında olan ( ) *dâme ikbâlühû*ye ve Selânik monlâsına ve Zihne kādısına hüküm ki:

Siroz'da vâkı‘ müteveffîye Selçuk Sultân Evkāfı'nın mütevellîsi Ali *zîde kadruhû* gelüp; evkāf-ı merkūme karyelerinden Zihne kazâsına tâbi‘ Takashaş(?) ve Pravişte kasabasına tâbi‘ (…) nâm karyelerin bin yüz yedi senesine zabt Zihne kazâsına tâbi‘ İhasne(?) nâm karyede sâkin Sâlih nâm kimesneye yedi yüz otuz guruşa der-uhde ve yedine memhûr temessük virilmekle mezbûr Sâlih dahi zikrolunan karyelerin mahsûlât ve rüsûmâtını ahz ü kabz itmekle temessükü mûcebince zimmetinde olan mâl-ı vakfı taleb eyledikde makbûzu altı yüze bâliğ iken virmekde ta‘allül üzre olduğın bildirüp şer‘le görilüp zimmetinde olan mâl-ı vakfı şer‘le tahsîl ve alıvirilmek bâbında hüküm recâ [etmeğin] vech-i meşrûh üzre şer‘le tahsîl olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[109]

458

( ) bostancıbaşısına ve İpsala kādısına hüküm ki:

Ali gelüp; İpsala kasabası sâkinlerinden binbaşı ve Karabaş oğlu ve Deveci Mustafa ve Oruç ve Hızır ve Hasan nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile kasaba-i mezbûrda bunun menzilin basup içinde mevcûd olan eşyâ ve akçesin gasb u gâret etmeleriyle gadr u ta‘addî eyledüklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunup ta‘allül iderler ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

459

Pınarhisârı nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bolen(?) nâm karyeden Yanaki [nâm] zimmî gelüp; kazâ-i mezbûrda Tepe nâm karye ahâlîsinden Papa Yanob zimmetinden karye ahâlîsine vekâleten yüz otuz guruş ve kendü mâlından dahi otuz beşer guruş istikrâz idüp meblağ-ı mezbûrları bi't-tamâm edâ eylemişiken kanâ‘at itmeyüp ribâ nâmıyla altmış guruş aldığundan mâ‘adâ şirret idüp senden alduğım otuz beş guruş karye ahâlîsinin deyni içün idi diyü tekrâren akçe talebiyle rencîde eyledüğin bildirüp hilâf-ı şer‘ ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf mesfûru müdâhale itdirmeyüp mütenebbih olmaz ise murâfa‘a-i şer‘ içün Dîvân-ı Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

460

Manyas kādısına hüküm ki:

Yusuf *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda müteveffâ babasından müntakill küçük çitfliği üzerinde olan Yani nâm kimesne çiftlik-i mezbûr ile kendüye teslîm olunan ba‘zı hayvanât ve alât-ı zirâ‘at ve sâ’ir eşyâsın zâyi‘ oldu diyü ketm idüp

tamâmen virmeyüp gadr eyledüğin bildirüp müteveffâ babası zamânında defter mûcebince kendüye teslîm olunan eşyâ alıvirilüp ta‘allül ider ise Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâr ve şer‘le ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğin mukaddemâ defter ile teslîm olunan eşyâ ve (…) tamâmen defter mûcebince teslîm ve muhâlefet ider ise murâfa‘a-i şer‘ içün Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâr eyleyesin.

Fî evâhiri S sene [1]108

461

Selânik muhâfızı *dâme ikbâlühû*ye ve kādısına hüküm ki:

Nişân-ı hümâyûnum virilen Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Pehlivan Kara Ali Çavuş *zîde kadruhû*nun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı ze‘âmeti karyelerinin sübaşısı Yusuf gelüp; mûmâ-ileyhin ze‘âmeti karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) ve ( ) nâm karyelerinin bin yüz ( ) senesinde vâkı‘ olan terekelerinden şer‘le mahsûlât ve rüsûmâtı mevâki‘-i sebtî ile alınmayup re‘âyâ zimmetinde kalmakla taleb eyledikde ba‘zıları virmekde ta‘allül eyledüklerin bildirüp şer‘le alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâhiri S sene [1]108

[110]

462

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân kethüdâlığı hidmetinde olan Mustafa *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğı hâslarından Gümülcine hâssının hâlâ zâbıtı olan bostânî hasekilerinden Ali nâm haseki zimmetinde hâss-ı merkūm mâlından temessükü mûcebince üç yüz guruş bâkî kalup taleb eyledikde makbûzu iltizâmına bâliğ iken virmekde ta‘allül üzre olduğın bildirüp mahallinde şer‘le görilüp edâda ta‘allül ider ise zâbıt ma‘rifeti ile Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek [içün] yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

463

( ) ve ( ) kādılara hüküm ki:

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sipâhî gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârı karyelerinden Selânik kazâsına tâbi‘ Zarve nâm karyesinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kalkup taht-ı kazânızda vâkı‘ kasabât ve kurâ ve askerî çiftlikâtta tavattun etmeleriyle tîmârı mahsûlüne noksân müretteb olduğın bildirüp ol makūle re‘âyâsı kaldırılup kadîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, üç seneden berü kalkup hâneye kayd olunmuş değiller ise kadîmî karyelerine iskân itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

464

Selânik muhâfızı paşaya ve Selânik kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Lenfere(?) nâhiyesine tâbi‘ Zarve karye ahâlîsi Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp bundan akdem bunların babaları ve dedeleri seksen seneden mütecâviz kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Müftîzâde Mustafa ve Yahya nâm kimesnelerden kırk bin akçe istikrâz idüp duyûn-ı sahîh-i şer‘iyyeden üzerlerine edâsı lâzim geleni edâya râzılar iken mezbûrlar kanâ‘at itmeyüp birkaç seneden berü asıl mâldan ziyâde bilâ-mesâğ-ı şer‘ ribâ nâmıyla sekiz kîse akçelerin aldıklarından mâ‘adâ bî-vech-i şer‘î asıl mâl ve ribâ mutâlebesiyle ta‘addî itmeleriyle bundan akdem emr-i şerîfimle ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle murâfa‘a-i şer‘ olduklarında ahz ü habs ve cebr ve (…) ile deyn ikrâr itdirüp bir tarîkle hüccet-birle ve tekrâr hilâf-ı şer‘-i şerîf yüz guruşların dahi alup ziyâde gadr u ta‘addî eyledikleri ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden imdi (…) bu makūle duyûn-ı şer‘a müte‘ârif olan duyûn-ı sahîhadan olmamağla mahallinde hâslarıyla murâfa‘a-i şer‘ idüp vech-i şer‘ üzre sâbit olmayanları ilgâ ve re‘âyâ fukarâsının zimmetin ibrâ idüp hâsları min-ba‘d da‘vâ ve nizâ‘ itmeyecek vechile bunlara ibrâ hücceti alıvirile vech-i şer‘ üzre sâbit olan duyûnlarından dahi ne mikdâr akçeleri alınmışdır asıl deynlerine tefahhus olundukdan sonra asıl mâl ve ribâ nâmına akçe mutâlebesiyle ta‘addî vü rencîde itdirmeyüp mütenebbih olmazlar ise vukū‘u üzre Der-i Devlet-medârıma arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

465

Çatalca nâ’ibine hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ müteveffâ Mahmud Paşa-yı Veli Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı'ndan Çatalca ve sâ’ir tevâbi‘i karyelerinin zâbıtı ( ) gelüp; vakf-ı mezbûr karyelerinden nefs-i Çatalca ve sâ’ir tevâbi‘i karyeleri toprağında vâkı‘ olan bağlardan Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de hâsıl yazılup ve yedi sene mahsul-i mesâha(?) olunmayup mücerred ve (…) olmağla bağ sâhibleri aldıklarımızda bağlarımız azdır diyü cüz’i nesne teklîf etmeleriyle mahsûl-i vakfa gadr eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, imdi elli beş (…) kırk beş (…)olur bu bâbda Dergâh-ı mu‘allâmdan (…)başı mühürlü (…) virilmeyüp kānûn üzre mesâha(?) oluna diyü hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[111]

466

(…) ve Çağlayık kādısına ve Çağlayık hâssı voyvodasına hüküm ki:

Çağlayık kazâsına tâbi‘ Minhones(?) nâm karyeden Fatma gelüp; karye-i mezbûre toprağında zabt u tasarrufunda olan tapu ve temessüklü tarla ve çayır yerlerde âharın alâkası yoğiken fevtolan Mehmed nâm kimesnenin sağîr oğlu Ömer'in vasîsi Ali zuhûra gelüp fevtolan zevcinin nâm ( ) kimesne zikrolunan tarla ve çayırın teftîş-i (…) sâhib (…) ( ) akçe mukābelesinde ferâğ olarak fevtolmağla oğlu Mehmed'e intikāl idüp mezbûr Mehmed dahi bilâ-veled fevtolmağla tapuya müstahıkk oldukda sağîrin babası Mehmed sâhib-i arzdan alup yine fevtoldukda sağîre intikāl ider alup zabt iderim diyü nizâ‘ ve murâfa‘adan men‘-birle hüccet ve mûcebince emr-i şerîf virilmişiken kanâ‘at itmeyüp hevâsına tâbi‘ kādıya istinâdıyla tekrâr rencîde etmeğin sen ki (…) kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûru ve ahvâllerin şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve sıhhat üzre arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

467

Aydos ve Misivri kādılarına hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* Evkāfı karyelerinden Aydos kazâsına tâbi‘ Derbend-i kebîr nâm karye ahâlîsi gelüp; bundan akdem bunlar

karyeleri tekâlîfleri içün ( ) nâm kimesneden beş yüz guruş istikrâz idüp karye-i mezbûre sükkânından Hüseyin ve Receb nâm kimesne ile Kostantin ve Papas nâm zimmîler meblağ-ı mezbûru biz tahsîl idüp akçe sâhibine virelim diyü bunlardan beş yüz seksen guruş tahsîl idüp akçe sâhibine virmeyüp ve bir def'a dahi altı yüz elli guruş tahsîl idüp onu dahi virmeyüp kendüleri ekl ü bel' eylediklerinden gayrı mezkûr Hüseyin iki bin iki yüz guruş ve mezbûr Receb dahi iki bin guruş hilâf-ı şer' ve bilâ-fermân sâlyâne idüp ve alup zulm ü ta'addî eylediklerin bildirüp ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mezbûrların şer'le muhâsebeleri görilüp zimmetlerinde zuhûr iden hakların alıvirilmek bâbında şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

468

İslimye kādısına hüküm ki:

Kuzâtdan Mevlânâ Ali *zîde fazluhû* gelüp; bunun babasından müntakill İslimye kurbunda altmış seneden berü mutasarrıf olduğu mülk değirmeninde âharın alâkası yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Yakub hevâsına tâbi' zûr şâhid olmağla ol değirmen mütevellîsi olduğım Ahmed Efendi Vakfı'ndan imiş diyü tescîl-i şer' ve teslîm ile'l-mütevellî bulunmuş değil iken hilâf-ı şer'-i şerîf ve fuzûlî bin yüz ( ) senesinde zabt idüp gadr etmekle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince amel olunup ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında şer'le görilüp hilâf-ı şer' zabt eyledüği vâkı' ise girü alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[112]

469

Çirmen nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Beğbeğli(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; yine kazâ-i mezbûra tâbi' Akbaşılar nâm karyeden Mustafa nâm kimesne on nefer kimesneler ile bin yüz sekiz senesinde nısfü'l-leylde karyelerine gelüp Şâkire nâm Kıbtîyenin menzilin basup kızı Sâliha'yı cebren ahz idüp götürür iken bunlar dahi tahallus murâd eylediklerinden mezbûr Mustafa karye-i mezbûreden Seyyid Halil nâm kimesnenin iki parmakların kılıç

ile çalup ve dört-beş nefer kimesneyi dahi mecrûh eyleyüp hâlâ mezbûrlar ahz ve karye-i mezbûre zâbıtında mahbûs olmağla Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le ahvâlleri teftîş ü tefahhus olundukdan sonra ahz olunan eşkıyâ Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

470

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Morezde(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûrda sâkin Papa Timno(?) zimmetinde harac ve tekâlîf ve eşyâ bahâsından beş yüz guruş hakları olmağla taleb eylediklerinde hevâlarına tâbi‘ kādı ve ba‘zı zî-kudrete istinâdla icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp murâfa‘a-i şer‘ içün mezbûr Papa Timno(?) Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

471

Pınarhisâr kādısına hüküm ki:

Hacı İbrâhim gelüp; mahrûse-i Edirne'de vâkı‘ Dârülhadis mütevellîsi Hüseyin Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden bin yüz ( ) senesinde yüz seksen guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül ü muhâlefet eyledüğin ve hâlâ Pınarhisârı kazâsında olduğın bildirüp bulunduğı mahalde şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilüp edâda ta‘allül iderler ise Edirne'ye ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, bulunduğı mahalde şer‘le sübût bulan hakkı alıvirilüp muhâlefet ider ise ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

472

(…) kādısına hüküm ki:

(…) Rûmili'nin orta koluna kassâm-ı süvârî nasb olunmakla gerekdir ki orta kolunda vâkı‘ olan kazâlara varup mutasarrıf olduğı (…) askeriyye mahallinde tahrîr ve

taksîm eylendi ve zikrolunan orta kolda vâkı‘ kazâlardan herkangı kazâya varır iken (…) askeriye mahallinde (…) olup bu tarafa â’id olan rüsûmu ahz ü kabz ve bu tarafa teslîm ve rüsûm-ı âdeyi ketm ve haz eylemeleriyle azl iktizâ ider ise azl idüp ve yerlerine kassâm nasb idüp bu tarafa i‘lâmı lâzim olanları i‘lam eyleyesin ve şer‘le (…) vâkı‘ (…) ve bu tarafdan susup (…) süvârî nasb olunan Seyyid Hasan'a virilen mukaddemâ deftere (…) kayd itdirüp ibkâ eyleyesiz diyü Rûmili Beğlerbeğim olan Mevlânâ Seyyid Ali *edâmallahû te‘ala fezâ’ilühû*nun (…) mühürlü mektûb mûcebince yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[113]

473

Pınarhisârı kasabası nâ’ibine hüküm ki:

Rodoscuk'da vâkı‘ Rüstem Paşa Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı'ndan kazâ-i mezbûra tâbi‘ Papacılar(?) nâm karye sâkinlerinden İstemat ve Poti ve Aleks ve Kostadi ve Maranko ve Dinmo nâm zimmîler gelüp; karye-i mezbûrda emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfden a‘la ve evsat ve edna itibarıyla mahallerine göre hakkı virmekle yine karye-i mezbûrda Apostol ve Ataş ve İstemat (…) ve sâ’irleri birbirleriyle müttefik olmâlarıyla tahammüllerinden ziyâde tahmîl ve taleb idüp ta‘addî eylediklerin bildirüp tahrîrâtdan ziyâde talebiyle rencîde edilmeye diyü hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

474

( ) ve ( ) kādılarına ve Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Sen ki Gümülcine nâ’ib-i mezkûrsun mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sofular nâm karye sükkânından Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘a varup yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Murad ve Osman ve Süleyman ve Mehmed ve (…) Mehmed nâm kimesneler bunun haremi kurbuna fâhişe avrâtlar getirüp ve koyunların sirkat eyledüklerinden mâ‘adâ ehl ü ıyâline şütûm-ı galîza ile şetm itmeleriyle murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olmak içün kıbel-i şer‘den murâsele ile gönderilen Ahmed nâm kimesne varup da‘vet-i şer‘ eyledikde itâ‘at-i şer‘-i şerîf eylemediklerinden (…) mezbûr Ahmed'in sol

kolun kurşun ile urup mecrûh idüp ziyâde ta‘addî ve taht-ı kazânıza firâr eyledüklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsıyla el-hâsılı arz etmeğin mezbûr şakîler bulundukları mahalde ahz ve (…) ile Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

475

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* gelüp; bunun babası İbrâhim nâm kimesne fevtoldukda kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karguz nâm karyede vâkı‘ çiftlik emlâk ve sâ’ir eşyâsı irs-i şer‘le buna intikāl idüp âharın alâkası yoğiken karye-i mezbûr sâkinlerinden avârız ile Kirinco(?) nâm zimmî fuzûlî zabt etmeleriyle bundan akdem girü alıvirilmek içün iki def‘a emr-i şerîfim verilüp mübâşir ile varup taleb eyledikde dört sene mukaddem hayâtında baban Zağralı Handan(?) nâm kimesneye bey‘ idüp mezbûr dahi bir sene mürûrundan sonra bize bey‘ eyledi diyü şâhid-i zûr olmağla virmekde ta‘allül idüp icrâ-yı hakk olunmayup gadr eylediklerin bildirüp mezbûrlar Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[114]

476

Nevâhi-i Yanbolu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kargalık nâm karyenin zimmî re‘âyâsı gelüp; bunların üzerlerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken karyeleri zâbıtı olan Mustafa nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf bunları ahz ü habs ve darb-ı şedîd ile darb ve cebren elli guruşların alup gadr itmekle mahallinde şer‘le görilüp mezbûrların ol mikdâr akçesin aldığı vâkı‘ ise girü ve redd itdirüp muhâlefet iderse Dergâh-ı mu‘allâma arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

477

Çirmen nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sarıyar nâm karye ahâlîsi gelüp; karyeleri zâbıtı Mustafa'nın abd-i memlûk (…) kendi nısfı ile andan düşüp fevtolmağla taraf-ı şer‘den keşf ve dahl ve hüküm olunmak îcâb etmez iken duyûnumuzla (…) ile (…) deyn ve öşür deyni mümâna‘atın Çirmen sancağı mütesellimi akçe talebiyle rencîde etmekle hilâf-ı şer‘ rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

478

Ahyolu kādısına hüküm ki:

Edirne'de Sultân Bâyezid mütevellîsi Ahmed *zîde mecdühû* gelüp; vakf-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ (…) nâm karyenin defterinde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kalkup Ahyolu kasabasında sâkin olmâlarıyla kānûn üzre iskân hükmü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

479

Cisr-i Mustafapaşa nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Asarlı nâm karye ahâlîsi gelüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîfden a‘lâ ve evsât ve ednâ itibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni virmeğe râzılar iken içlerinden (…) ve (…) olanlardan ba‘zıları kendü tekâlîflerin tahkîk ve hisselerini bunlara tahmîl ve ziyâde talebiyle ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîf tahammüllerine göre bunlar ile ma‘an itdirilmek bâbında hilâf-ı kānûn rencîde olunmamak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[115]

480

Zile kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp medîne-i Zile'de vâkı' müteveffâ Taceddin Paşa Evkāfı'ndan olan hammâm kurbunda vâkı' Halil nâm kimesnenin mutasarrıf oldığı mülk boyahâneye hammâm-ı merkūmun suyundan kırk akçe icâre ile bir masûre su cârî olup zikrolunan boyahâne kadîmî boyahâne olup boyahâneye müte'allik olan eşyâların işletür iken medîne-i merkūm sâkinlerinden mütegallibeden Ömer nâm kimesne ol boyahâneye muttasıl mutasarrıf oldığı kahveci dükkânını bin yüz yedi senesinde bilâ-emr-i şerîf müceddeden boyahâne ihdâs etmekle mezkûr Halil boyahânesini ibtâl ve def'a dahi küllî gadr ve (…) eyleyüp ve husûs-ı mezbûr ahâlî-i vilâyetden dahi (…) olundukda mezkûr Halil'in boyahânesini kadîmî boyahâne olduğuna şehâdet etmeleriyle ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâsını arz eyledüğin ecilden mezbûr Ömer'in boyahânesi muhdes olup ve mîrîye ta'alluku olmayup bilâ-emr-i şerîf binâ olundığı vâkı' ise mezbûr Ömer'in ihdâs eyledüği boyahâne ref' olunup kadîmî olan boyahâne işletdirilüp mütenebbih olmaz ise sıhhati üzre Dergâh-ı mu'allâma arz oluna diyü buyurdum ki sâdır olan emrim üzre amel dahi mukaddemâ ber-vech-i şer'le görilüp fasl olunan husûsda tamâm-ı hakk üzre (…) muktezâ-yı şer' (…) amel idüp dahi mezbûr Ömer'in boyahânesi muhdes olup ve mîrîye ta'alluku olmayup ve bilâ-emr-i şerîf binâ olundığı vâkı' ise mezbûr Ömer'in ihdâs eyledüği boyahâneyi ref' ve kadîmî olan boyahâneyi işletdirüp mütenebbih olmaz ise sıhhati üzre Dergâh-ı mu'allâma arz u i'lâm eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

481

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Hıristo ve Aslazi ve ( ) nâm zimmîler gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ammîleri İzlati nâm zimmî mürd olmağla muhallefâtı ve emlâkı irs-i şer'le ancak bunlara intikāl idüp dahlolunmak îcâb etmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kerime nâm hâtûn zuhûra gelüp mürd-i mezbûrun ben vârisiyim hîn-i vefâtından beş gün evvel şeref-i İslâm ile müşerref oldu diyü hevâsına tâbi' kādıya istinâdıyla muhallefâtı ve emlâkı fuzûlî zabt etmekle gadr olduğın bildirüp hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer'le icrâ-yı hakk olunmaz ise vukū'u üzre arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

482

Keşan nâ'ibine hüküm ki:

Kantarcı Kosta nâm [zimmî] gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi' Bayrak(?) nâm karyede sâkin Boğdan nâm zimmî zimmetinde cihet-i şer'den yetmiş yedi guruş alacağı olmağla birkaç def'a taleb eyledikde itâ'at-i şer' itmeyüp tekrâr emr-i şerîfim ihrâc ve karındaşı ( ) nâm zimmî ile varup da'vet-i şer' eyledikde karye-i mezbûr sübaşısı Hacı Osman yedinde fermânı olduğından mâ'adâ hevâsına tâbi' karye-i mezbûr zimmîlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler ile bunu darb-ı şedîd ile darb ve ol vakitde karındaşı mezkûr dahi gâ'ib olup hayâtı memâtı nâ-ma'lûm olmağla ta'addî eyledüklerin bildirüp mezbûr Hacı Osman ile hasmı mezbûr Boğdan [nâm] zimmî Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri M sene [1]108

483

Yanbolu nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden iken bundan akdem fevtolan el-Hâc Ahmed nâm kimesnenin eytâm-ı sığârının vasî-i muhtârı Ömer gelüp; müteveffâ-yı mezbûr hâl-i huyûtunda bunu vasî nasb eylemekle ba'de (…) eytâmın hissesini ahz ü kabz ve istikāmet üzre zabt idüp mâl-ı eytâma (…) yoğiken kazâ-i mezbûra tâbi' Kara Hüseyinli nâm karye sâkinlerinden müteveffânın kızı Meryem ve zevcesi Ayşe nâm hâtûnlar birbirleriyle yek-dil olup hilâf-ı şer'-i şerîf eytâmın hissesini bunun yedinden aldıklarından mâ'adâ mezbûrlara bunun kendü mâlından bin yüz ( ) senesinde yedi bin on akçesin dahi bi-gayrı hakkın alup ziyâde ta'addî eyledüğin ve bu bâbda müte'addid fetvâ-yı şerîfeleri olmağla şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[116]

484

Niş ve Ürgüb kādılarına hüküm [ki]:

Mustafa gelüp; bin yüz altı senesinde Alacahisâr sancağı beği olan Mehmed *dâme izzühû* zimmetinde memhûr temessük mûcebince bin beş yüz yirmi guruş hakkı olup tarafından vekîl idüp gönderdüği diğer Mustafa varup meblağ-ı merkūmu taleb eyledikde mîr-i mûmâ-ileyh mutasarrıf olduğı hâslarından Ürgüb hâssı beş yüz guruş mukābelesinde Ürgüb sâkinlerinden Abdülkerim nâm yeniçeri ile ma‘an merkūm Mustafa'ya der-uhde ve mezbûrlar hâss-ı merkūmu zabt ve vâkı‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz idüp meblağ-ı merkūmu buna virmeyüp zimmetlerinde olmağla zikrolunan beş yüz guruş mezbûrlardan tahsîl olunmak içün ocakları tarafından mübâşir ta‘yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı tahsîl ve mübâşir-i merkūma teslîm olunup virmekde ta‘allül ü muhâlefet iderler ise Edirne'ye ihzâr olunmak üzre bi'l-fi‘l Edirne'de Dergâh-ı mu‘allâm Yeniçerilerim Ağası Vekîli Yusuf *zîde mecdühû* tarafından mühürlü mektûb virildüğin bildirüp mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le müteveccih olan hakkı edâda ta‘allül iderler ise Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

485

Çorlu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda ba‘zı kimesneler hidmet-i hamr ve ehl-i fesâd olup gice ile evler basup eşyâ sirka idüp merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* İmâret-i Âmiresi'nde dahi kebîr siniler ve taslar sirka idüp ol makūle ehl-i fesâd zuhûra getürilmek içün ahâlî ve vilâyet ve mahallât imâmlarından tefahhus ve defter gelüp içlerinde yeniçerilik iddi‘âsında olanlar ahz ve Edirne'ye ihzâr olunmak içün bundan akdem oldukları tarafdan beşinci bölük çavuşu mübâşeretiyle emr-i şerîfim sâdır olup defterde isimleri zikrolunan Mehmed ve Semerci oğlu Mustafa ve Kara Ali nâm kimesneler mübâşir-i merkūm ile Edirne'ye gelüp bâkî kalan Bağdadlı oğulları Mustafa ve Mehmed ve el-Hâc Enbiyâ Mahallesi'nden Malko oğlu Mûsâ ve Hızır Ağa Mahallesi'nden Re’is oğlu Ahmed ve Taşkın Mahallesi'nden Boca Hüseyin ve Kör Hüseyin ve Kemal Kadı Mahallesi'nden Deli Kasım ve Mustafa nâm kimesneler ile gelüp firâr eylediler diyü garazları olmağla mezbûrlar bi-eyy-i vech-i kân ele getürilüp Edirne'ye ihzâr olunmak fermânım olup hâlâ oldukları tarafdan ( ) *zîde kadruhû* ta‘yîn ve irsâl olunmağla imdi sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun mezkûrlardan mâ‘adâ Serdar oğlu

el-Hâc Ahmed'i dahi mübâşir-i merkūm teslîm ve Edirne'ye ihzâr eyleyüp bundan sonra bir ferde himâye ve müsâmaha olunur ise bir vechile cevâba kâdir olunamazsan ve takayyüd ve ihtimâm eyleyesin diyü bi'l-fi‘l Edirne'de Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerim ağası vekîli olan Yusuf *zîde mecdühû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[117]

486

Uşa[k] ve Banaz ve Karahisâr-ı Sâhib kādılarına hüküm ki:

Bi'l-fi‘l Dârüssa‘âdetim Ağası olan Hacı Ali Ağa *dâme uluvvuhû* arz gönderüp taht-ı nezâretinde olup mahrûse-i İstanbul'da ve Karahisâr-ı Sâhib'de vâkı‘ müteveffâ Gedik Ahmed Paşa Evkāfı'nın mütevellîyesi olup taht-ı kazânızda sâkin Emine nâm hâtûn muhadderâtdan olup umûr-ı vakfı görmede mâni‘-i şer‘îsi olmağla tarafından Hacı Mustafa nâm kimesne taraf-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye ile vekîl nasb ve vakfının umûrına müdâhale eylemek üzre taraf-ı şer‘den mezbûreye tenbîh olunup vakf-ı merkūmun Banaz kazâsına tâbi‘ Hasan ve Arnavud ve Yenice nâm karyelerinin bin yüz yedi senesi Mart'ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zâbıt-ı merkūm Hacı Mustafa Hacı Mahmud nâm kimesneye iki yüz elli guruşa der-uhde ve iltizâm ve meblağ-ı mezbûru def‘iyçün ahz ü kabz ve vakfının umûrna harc u sarf idüp mezbûr sâhibi yedinde olan temessük ve zabtıyçün virilen emr-i şerîfimi sicill-i mahfûza kayd ve ma‘rifet-i şer‘le karye-i mezbûrda altı ay mikdârı zabt ve vâkı‘ olan mahsûlât ve rüsûmât kānûn ve defter mûcebince ahz ü kabz ve öşr-i mahsûlâtını mezkûr Hasan karyesinden der-anbar etmişdik mezbûre Emine ba‘zı eşirrâ ile yek-dil olup hüccet-i şer‘iyye ve emr-i hümâyûnuma karz-ı hilâf-ı şer‘ anbar-ı mezkûru basup içinde olan mahsûl-i vakfı nehb ü gâret ve ba‘zısını fuzûlî ahz ü kabz idüp ziyâde gadr eylediklerin kādıya arz u i‘lâm etmekle Dergâh-ı mu‘allâm yüzbaşılarından ( ) *zîde kadruhû* mübâşir ta‘yîn olumağla mezkûre Emine'nin mukāta‘a-i mezbûr mahsûlünden fuzûlî ahz ve sâ’irlerinin gâret eyledükleri haberi virmekle her ne ise mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle mezkûr zehâ’ir Mahmud'a girü alıvirilüp mezbûre Emine'nin tarafından iltizâm eyledikleri temessüklerine amel olunmayup mezbûr vekîl-i merkūm Hacı Mustafa'ya zabt ve mezbûre Emine ve sâ’irleri tarafından bir ferde dahl ve rencîde itdirilmemek

bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

487

Banaz ve Uşak kādılarına ve Kütahya mütesellimine hüküm ki:

Sen ki Banaz kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp hâlâ Uşak hâssı voyvodası olan Ahmed *zîde kadruhû* müteveffâ Gedik Ahmed Paşa Evkāfı karyelerinden Banaz kazâsına tâbi‘ Hasan ve Yenice ve Arnavud nâm karyelerinin bin yüz yedi senesi zâbıtı el-Hâc Mahmud nâm kimesnenin uhdesinde olmağla ol dahi buna der-uhde etmekle bu dahi zabt ve vâkı‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ve makbûzâtı olan mahsûl ile cem‘ine me’mûr olduğı bıldar(?) mâlından tahsîl olunan üç yüz otuz yedi guruşa merkūm Hasan nâm karyede olan anbara vaz‘ idüp mührü elinde iken taht-ı kazânızda sâkin vakf-ı merkūm mütevellîyesi olan Emine nâm hâtûn mezbûr Yenice nâm karyeden Seyyid Yusuf ve Hasanca oğlu Mustafa ve Bektaş ve Kara Mustafa ve Kalender ve Şükür oğlu Mahmud nâm kimesneler ile yek-dil ve ol anbarın fuzûlî mührün bozup ve kilidin kırup meblağ-ı merkūm ile der-anbar olunmuış mahsûlâtın ahz ü kabz idüp küllî gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz itmeğin vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

488

Bergos kādısına hüküm ki:

Ahmed gelüp; irs-i karındaşı Halil bundan akdem seferde gâ’ib olup hayât [ve] memâtı nâ-ma‘lûm olmağla gâ’ib-i mezkûrun umûrların zabtı içün kıbel-i şer‘den kayyim nasb ve yedine hüccet-i şer‘iyye virilmekle bu dahi istikāmet üzre zabtı üzre iken âhardan ( ) nâm kimesne hilâf-ı şer‘ merkūmu bunun umûrına karışup ta‘addî eyledüğin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i berât müdâhale olunmaya diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri Safer sene [1]108

489

Burdur kādısına hüküm ki:

Hacı İbrâhim gelüp; bin yüz bir senesinde Edirne'de Murâdiye mütevellîsi hâlâ kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne zimmetinde (…) bahâsından on altı bin akçe hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül üzre olduğın ve tarafından hâlâ Burdur mütevellîsi Abdülkadir nâm kimesneyi tarafından vekîl eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp temessükü mûcebince sübût bulan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le sübût bulan hakkı virmekde muhâlefet ider ise Der-i Devlet-medârıma arz olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[118]

490

Filibe monlâsına hüküm ki:

Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; Filibe Nazırı İbrâhim zimmetinde hilâf-ı şer‘iyyeden üç bin guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledikde virmekde muhâlefet üzre olduğın ve bu bâbda nakl-i(?) şehâde-i şer‘iyyesi olduğın bildirüp mûcebince şer‘le görilüp hakkı tahsîl olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

491

Zağra-i Cedîd kādısına hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Hân *tâbe serâhû* Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Derbend-i Cedîd nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûre kadîmî derbend olup Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de derbend kayd olunmağla her ev başına ikişer kile buğday ve onar şinik arpa defterde hâsıl kayd olunup bunlardan kānûn ve defter mûcebince âdet-i derbendî ve ta‘yîn olunduğı üzre virmeğe râzılar iken hâlâ karyeleri zâbıtı olanlar kanâ‘at itmeyüp hilâf-ı defter öşr taleb idüp ta‘addîden hâlî olmaduğın

bildirüp ol bâbda emr-i şerîfim recâ etmeğin, kānûn ve defter mûcebince amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

492

Kavala kādısına ve kazâ-i mezbûrda sâkin sâbıkā Ürgüb kādısı olan Mevlânâ Abdullah *zîde fazluhûmâ*ya hüküm [ki]:

Ayşe nâm hâtûn Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp bundan akdem fevtolan ammîsi Ahmed nâm kimesnenin muhallefâtı bi-hasbe'l-vâris bununla kız karındaşı Sabîre nâm hâtûna intikāl idüp beynlerinde taksîm ve şer‘le isâbet iden hisse-i şâyi‘aların alup dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûr Ahmed'in irs-i(?) karındaşı olup mezbûr Ahmed'den beş sene mukaddem küffâra esir ve Andre Adası'nda fevtolduğı şer‘an sâbit olan Derviş nâm kimesne içün ecânibden Abdülkadir nâm kimesne şirrete sülûk idüp mezbûr Derviş huyûtda imiş eşyâsını ahz ü kabza ben kayyim nasb olundum müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'den mezbûr Derviş'e intikāl iden hissesini senden alurım diyü bî-vech-i şer‘ da‘vâ ve hevâsına tâbi‘ kādıya istinâd ile hüccet peydâ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir mikdâr eşyâsın alup ve dahi nesne talebiyle ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince şer‘le görilüp fuzûlî alınan eşyâsı girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki sâbıkā Ürgüb kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ olup yedinde olan fetvâ-yı şerîf mûcebince görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

493

Yenice kādısına hüküm ki:

Çağlayık kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karyeden Mustafa ve Mûsâ Dede ve ( ) nâm kimesneler gelüp; bunlar kendi hâllerinde olup şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Osman nâm kimesne zuhûra gelüp siz benim babam ( ) nâm kimesneyi bundan akdem katl eylediniz idi diyü iddi‘â ve murâfa‘a-i şer‘ olduklarında müdde‘âsını vech-i şer‘ üzre isbâta kâdir olmayup da‘vâsı terk olmağla mu‘ârazadan men‘ olunmuş kanâ‘at itmeyüp etbâ‘ından Sarı Şabanlı İbrâhim ve Kör Mustafa ve Yusuf ve ( ) nâm kimesneler ile yek-dil ve hevâlarına tâbi‘ kādıya istinâdıyla rencîdeden hâlî

olmamâlarıyla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

494

Kesriye kādısına hüküm ki:

Kasaba-i Kesriye zimmîleri gelüp; bunların bin yüz senesinden berü emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfleri umûrına taraflarından vekîl eyledikleri kazâ-i mezbûrda sâkin Papa Yelo nâm zimmî tekâlîflerin cem‘ u tahsîl idüp hâlâ muhâsebesin görüp zimmetinde zuhûr iden hakların almak istediklerinde virmekde bî-vech-i şer‘ ta‘allül üzre olduğın bildirüp ol cânibe âhar husûsıyçün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan çavuş *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle şer‘le muhâsebesi görilüp zimmetinde zuhûr iden hakları alıvirilüp vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[119]

495

Çağlayık ve Yenice-i Karasu kādılarına hüküm ki:

Müteveffâ Mısırlı Mustafa Paşa'nın Yenice-i Karasu kazâsında binâ eyledüği Câmi‘-i Şerîf Evkāfı mütevellîsi gelüp; Yenice-i Karasu kazâsında vâkı‘ vakf-ı mezbûr çeşmelerine cârî olan vakfın mahsûs suyunda âharın alâkası yoğiken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ( ) ve ( ) nâm kimesneler zikrolunan su yolunun künklerin bozup mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve kendü menzillerine icrâ ve (…) idüp ta‘addî etmeleriyle bundan akdem birkaç def‘a tenbîh olundukda mütenebbih olmayup bundan hâlî olmadıkların bildirüp ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, sen ki Çağlayık kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin şer‘le görmen emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

[Fî] evâhiri [S] sene [1]108

496

İzmir monlâsına hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân kethüdâsı el-Hâc Mustafa *dâme mecdühû* gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kör Ömer nâm kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden beş yüz guruş hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül üzre olduğın bildirüp şer‘le tahsîl olunup virmekde ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

497

İzmir kādısına hüküm ki:

Mûmâ-ileyh gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğu hâslarından İzmir hâssı voyvodası olan Kenan nâm kimesne zimmetinde beş bin guruş bâkî olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül [üzre] olduğın bildirüp temessükü mûcebince tahsîl itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, temessükü mûcebince zimmetinde olan beş bin guruş ve on(?) âdemlerine teslîme inâd ü muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

498

İzmir kādısına hüküm ki:

Mûmâ-ileyh gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden mahalle mütevellîleri olan Hacı Ali ve Hacı ( ) nâm kimesneler zimmetlerinde karz-ı şer‘îden hüccet-i şer‘iyye mûcebince dört yüz guruş hakkı olup birkaç emr-i şerîf ihrâc idüp taleb eyledikde edâda ta‘allül üzre olduğın bildirüp hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince şer‘le tahsîl olunup ta‘allül iderler ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

499

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Emine nâm hâtûn gelüp; bu müsâferetde iken vâlidesi ( ) nâm hâtûn kız karındaşı Ümmühani nâm hâtûnun menzilinde bin yüz ( ) senesinde fevtolup muhallefât

ve eşyâsıyla ve zimemâtından olan emvâl ve mevcûd olan nukūd ve altun ve gümüş evâni irs-i şer‘le buna ve sâ’ir vereseye intikāl etmişiken müteveffîye-i mezbûrenin zevci olup Karinâbâd kazâsı sâkinlerinden Şatır Ali ile bunun dayısı Arnavud Mehmed nâm kimesneler zikrolunan emvâl ü eşyâyı zabt ve buna isâbet iden hisse-i şâyi‘asın virmediklerinden mâ‘adâ mezbûrenin yanında alıkoduğı memlûkesi olan câriyeleri dahi fevt-i mezbûrenin olmak üzre ahz idüp gadr eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Yanbolu kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmakla ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve vukū‘u üzre Der-i Devlet-medârıma arz oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[120]

500

Lofça kādısına hüküm ki:

Yanaki nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Aci(?) Miho nâm zimmî zimmetinde cihet-i şer‘den altı kîse akçe alacak hakkı olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve inâd üzre olduğın bildirüp şer‘le görilüp ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında mahallinde şer‘le sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

501

Edirne monlâsına hüküm ki:

Yorgaki nâm zimmî gelüp; mahrûse-i Edirne'de derûn-ı hisârda Veliyyüddin Mahallesi'nde vâkı‘ mutasarrıf olduğı Hasan Ağa hânesi dimekle ma‘rûf hânesi Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerine konak iken mürûr-ı eyyâm ile harâba müşrif olmağla bundan akdem kıbel-i şer‘den keşf ve hüccet-i şer‘iyye konaklıkdan emr-i şerîfimle ihrâc olunmuş iken hâliyâ yine konaklık üzre müdâhale olunduğın bildirüp hüküm recâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin hâne-i mezbûr yeniçeri konağı olup lâkin emr-i şerîfimle

konak ve menzilden ihrâc olduğun i‘lâm eyledüğin ecilden i‘lâmın mûcebince min-ba‘d konaklık üzre müdâhale itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

502

Edirne monlâsına hüküm ki:

Kaftancı Yamandi nâm zimmî gelüp; mahrûse-i mezbûrda derûn-ı kal‘ada vâkı‘ Metropolid Mahallesi'nde mutasarrıf olduğı mülk menzili bundan akdem (…) silahdârân konağı olup mürûr-ı eyyâm ile harâba müşrif olmağla emr-i şerîfimle konak defterinden ihrâc olunmuşiken ba‘zıları yine konak üzre dahl ve rencîde etmeleriyle hükm-i hümâyûnum recâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mezbûr Kaftancı Yamandi'nin hânesi silahdârân konağı olup emr-i şerîfimle konak defterinden ihrâc olunduğın i‘lâm eyledüğin ecilden i‘lâmın mûcebince min-ba‘d konak ve ciheti üzre rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

503

Edirne monlâsına hüküm ki:

Yorgaki nâm zimmî gelüp; mahrûse-i Edirne'de derûn-ı hisârda Fîruz Ağa Mahallesi'nde mutasarrıf olduğı Mosko ve Deliyeri(?) dahi hâneleri mukaddemâ Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin konağı iken emr-i şerîfimle konaklıkdan ihrâc olunmuşiken hâliyâ yine konaklık üzre rencîde olunduğın bildirüp hüküm recâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin zikrolunan menziller yeniçeri konağı olup lâkin emr-i şerîfimle konaklıkdan ihrâc olunduğın i‘lâm eyledüğin ecilden i‘lâmın mûcebince min-ba‘d konaklık üzre rencîde itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

504

Baba-yı Atîk kādısına hüküm ki:

Hayrabolu kazâsı sâkinlerinden Mehmed gelüp; bu sâbıkā Müteveffîye Bâkiye Hâtûn Vakfı'nın mütevellîsi olup bunun selefi olan Hasan nâm kimesne tevliyetden

ma‘zûl oldukda zimmetinde olan mâl-ı vakfın ve menzilin buna virüp bu dahi zamân-ı tevliyetde ashâb-ı duyûndan mâl-ı vakfın rencîde alup vakfın ba‘zı masârıfına harc u sarf idüp zimmetinde mâl-ı vakfdan bir nesne kalmış değil iken ba‘zı ashâb-ı duyûndan ba‘zıları fi‘len fevtolup ve ba‘zıları dahi firâr idüp mezbûrların zimmetlerinde olan mâl-ı vakf şer‘an buna zamân lâzim gelmez iken vakf-ı mezbûrun hâlâ mütevellîsi olup Hayrabolu kasabası sâkinlerinden diğer Mehmed nâm kimesne zimmetinde olan mâl-ı vakfı sana tazmîn itdiririm diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve ta‘addîden hâlî olmaduğı ve Şeyhülislâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[121]

505

Zağra-i Cedîd kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Derbend-i Cedîd nâm karye ahâlîsinden Nikola ve İslad ve Nedo ve Siman ve diğer Nikola ve ( ) nâm zimmîler gelüp; karye-i mezbûreye emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîfden a‘lâ ve evâsıt ve ednâ itibarıyla tahammüllerine göre hisselerine düşen tekâlîflerin virmeğe râzılar iken hâlâ karye-i mezbûre ahâlîsi tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahmîl idüp gadr eyledüklerin bildirüp tahammüllerinden ziyâde tahmîl olunmamak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

506

Rodoscuk nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda nakîbü'l-eşrâf kā’im-makāmı olan Seyyid Halil gelüp; yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesne fevtolup kazâ-i mezbûrda mutasarrıf olduğı dört göz mülk değirmeni ve sâ’ir muhallefâtı irs-i şer‘le babası Sinan'a ve kebîre kızı ( ) nâm hâtûn ile sağîre kızı Fatma'ya intikāl ve beynlerinde taksîm olundukda zikrolunan değirmen-i mezkûr Sinan'ın hissesine isâbet ve birbirlerinin zimmeti ibrâ ve ıskāt eyledikden sonra mezkûr Sinan ol değirmeni bin guruşa buna fürûht ve yedine hüccet-i şer‘iyye verildikden sonra bu dahi kendi mâlından taşları ve bendleri ve sâ’ir

fermâna muhtâc olan evlerin ta‘mîr idüp tasarrufunda iken mezkûr Sinan fevtolmağla sağîre-i mezbûre Fatma'nın vasîyyesi olan vâlidesi ol değirmeni da‘vâ-yı istihkāk idüp şer‘an hüküm olunup alup zabt etmekle bu dahi ol değirmen içün müteveffâ-yı mezkûr Sinan'a virdiği bin guruş ile fermânına (…) harc u sarf eyledüği meblağı kazâ-i mezbûrda sâkine muhallefâtın kabz iden kızı ile oğlu kızları olan mezbûre hâtûn ve sağîre-i merkūmenin vasîyyesinden taleb eyledikde virmekde ta‘allül idüp küllî gadr olduğın ve da‘vâsına hilâf-ı fetvâ-yı şerîf ve hüccet-i şer‘iyyesi olduğun bildirüp Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından ol tarafa âhar husûsıyçün mübâşir ta‘yîn olunan Süleyman Çavuş ma‘rifetiyle şer‘le görilüp müteveccih olan hakkı alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

507

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

İstemo nâm zimmî gelüp; bunun şer‘an kimesneye vireceği olmayup ve üzerine şühûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken kazâ-i mezbûrdan Hıriston nâm zimmî ile zevcesi Saltana nâm Nasrâniyye şirrete sülûk idüp mukaddemâ sana akçe virmişidik diyü gıyâbında bir tarîkiyle hüccet peydâ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf akçe mutâlebesiyle bunu rencîde itmeleriyle bundan akdem da‘vâları Edirne'de görülmek içün emr-i şerîfim virilmişiken (…) ve hevâsına tâbi‘ Keşan hâssı zâbıtına istinâd ile ta‘addî üzre olduğın bildirüp hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde olunmayup mütenebbih olmaz ise Dîvân-ı Hümâyûnumda görülmek üzre Edirne'ye havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

508

Rusçuk kādısına hüküm ki:

(…) Hacı Ahmed gelüp; sâbıkā Yazıcıbaşı olup hâlâ Rusçuk hâssı voyvodası olan Hacı Ali zimmetinde bin yüz ( ) senesinde Seyyid Maşuk nâm kimesne kefâletiyle bin beş yüz guruş hakkı olup va‘desi hulûlünden sonra edâ olunmaz ise mutasarrıf

olduğı mülk menzilin bey‘ ve deyni olan meblağ-ı merkūmu edâ eylemek üzre tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl ve yedine hüccet-i şer‘iyye virüp bu dahi va‘desi hulûlünden sonra varup vekîli muvâcehesinde menzil-i mezkûru ma‘rifet-i şer‘le fürûht ve edâ eyledikde zevcesi ( ) nâm hâtûn-ı mezkûre gelüp menzil-i mezbûru zevcimden iştirâ eyledim mülkümdür diyü iddi‘â ve müdde‘âsın isbât idüp menzil-i mezbûru alup zabt ve meblağ-ı merkūmu Ali'nin zimmetinde olduğın bildirüp yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince müteveccih olan hakkı alıvirilüp edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince mahallinde sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[122]

509

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Ahmed gelüp; kazâ-i mezbûrda hâlâ celb-i keşân ağnâmı cem‘ine me’mûr olan Hasan nâm kimesne zimmetinde hüccet-i şer‘iyye ile üç yüz otuz dokuz guruş hakkı edâda ta‘allül etmekle şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde sübût olan hakkı virmekde muhâlefet iderse mübâşir ma‘rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr oluna diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri S sene [1]108

510

Drama ve ve Zihne kādılarına ve Drama çeltik emînine hüküm ki:

Ahmed gelüp; Drama kazâsına tâbi‘ Racotika ve Hora ve ( ) ve ( ) ve Zihne kasabasına tâbi‘ Kırlakdan(?) nâm karyeler ahâlîlerinden ba‘zı kimesneler zimmetlerinde cihet-i şer‘den birer mikdâr akçe alacak hakkı olup taleb eyledikde mütegallibeye istinâd ile edâda ta‘allül ü muhâlefet üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

511

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Zü‘amâdan el-Hâc Ali gelüp; bundan akdem mûmâ-ileyhin develeri ile âdemleri kendü hâllerinde ze‘âmetinden gelürler iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kızılcalı ve Armudlu nâm karyeler kurbunda geldiklerinde zikrolunan karyeler ahâlîsinden ( ) nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zılarıyla yek-dil ve bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî yollarına inüp mûmâ-ileyhin mâlından üzerlerinde mevcûd olunan nukūd ve sâ’ir emvâl ü erzâkın yağma vü gâret idüp küllî ta‘addî vü fesâd etmeleriyle ol tarafa emr-i şerîfle âhar husûsıyçün mübâşir ta‘yîn olunan Ahmed *dâme mecdühû* ma‘rifetiyle şer‘le görilüp gâret olunan emvâl ü erzâkı tarafından vekîl olan ( ) nâm kimesneye alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

512

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Keşan hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karatepe nâm karye re‘âyâsı gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rüsûmlarını kānûn ve defter mûcebince virüp kusûrları yoğiken zâbıtları kanâ‘at itmeyüp bunların ehl ü ıyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerlerine konup müft ü meccânen yem virmediklerin aldıklarından mâ‘adâ kozluk ve yemlik nâmıyla vâfir-i(?) nihâye ile küllî akçelerin alduğından gayrı cebren hidmetlerine istihdâm idüp bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmadığın bildirüp ol vechile ta‘addîsini men‘ u def‘ olunup girü vech-i meşrûh üzre ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

513

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Keşan hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karatepe nâm karye re‘âyâsı gelüp; karye-i merkūmenin âdet-i ağnâmı defterde hâss-ı hâsıl yazılmağla

tasarruflarında olan koyunlarının resm-i ganemlerin cem‘i zamânında ve canavarlarının resm-i bid‘atları kānûn ve defter mûcebince virmeğe râzılar iken zâbıtları olan kanâ‘at itmeyüp kānûn ve defterden ziyâde alduğından mâ‘adâ add itmeyüp kalidelerine(?) (…) olan kuzularından dahi resm-i ganem talebiyle rencîde vü ta‘addî eyledüğin bildirüp hilâf-ı kānûn ve defter ziyâde talebiyle dahl ve rencîde olunmayup men‘ olunup girü vech-i meşrûh üzre ta‘addî ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden hilâf-ı emr ü defter ziyâde talebiyle fuzûlî rencîde itdirmeyüp mütenebbih olmaz ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

514

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Süleyman gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bahşi(?) nâm karyeye ber-vech-i temlîk mutasarrıfe olan Ayşe nâm hâtûn karye-i mezbûra bin yüz yedi senesinde vâkı‘ olan a‘şâr-ı şer‘iyye ve tapu (…) ve sâ‘ir rüsûmâtın yüz guruşa buna der-uhde ve temessük virmediğin sene-i merkūmede bir mikdâr yerler kānûn üzre tapuya müstahıkk olmağla ol yerlerin resm-i tapusun ben alurım diyü temessüküne mezbûr nizâ‘ etmekle men‘ u def‘ olunmak bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[123]

515

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Keşan hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karatepe nâm karye re‘âyâsı gelüp; bunlar karye-i mezbûrun defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olup üzerlerine edâsı lâzim gelen resm-i ispençlerin ve karye-i mezbûre toprağında vâkı‘ kadîmî bağlar olup defterde resm-i dönüm ve tasarruflarında olan kuvvânlarından(?) dahi Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de resm-i kübrâdan yazılmağla kānûn ve defter mûcebince virmeğe râzılar iken zâbıtları kanâ‘at itmeyüp ziyâde talebiyle ta‘addî eyledüğin bildirüp men‘ u def‘ olunup yine vech-i meşrûh üzre ta‘addî ider ise

Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kānûn ve defterden ziyâde rencîde olunmayup yine vech-i meşrûh üzre ta‘addî ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma havâle olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

516

Bostancıbaşıya ve Baba-yı Atîk kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kır nâm karyeden Ebûbekir gelüp; yine karye-i mezbûrede sâkin Durmuş nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde gice ile menziline girüp emvâl ü erzâkın gâret etmekle bundan akdem gâret olunan eşyâsının bir mikdârın alup bâkîsi(?) taleb eyledikde tüfenk ile üzerine hücûm ve da‘vet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i şer‘ itmeyüp icrâ-yı hakk olunmadığın bildirüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle mahallinde şer‘le icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

517

Çirmen nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Elvan-ı Cedîde ve Kozluca ve Ferase(?) nâm karye ahâlîleri gelüp; bin yüz sekiz senesinde üzerlerine edâsı lâzim gelen karyelerin emr ü defter mûcebince virmeğe râzılar iken karyeleri siyânetine me’mûr olan ( ) nâm kimesne emr ü defterden ziyâde kendüsiyçün ziyâde küllî akçelerin alup gadr eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk içün hüküm recâ etmeğin, şer‘le görile diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri S sene [1]108

518

Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Ahmed gelüp; bunun akrabâsından Mehmed Ali nâm kimesne kızı Emine nâm bikr-i bâliğayı şühûd mahzarında buna akd-i nikâh itmişiken bu âhar diyâra gidüp mezbûr Mehmed Ali fevtolmağla Minkaliye(?) kazâsı sâkinlerinden damadı Ali ile

dayısı Ahmed nâm yeniçeriler menkûhası mezbûreyi yine Minkaliye(?) sâkinlerinden Hacı Mustafa oğlu Ahmed nâm kimesneye nâmzed idüp hâliyâ bu dahi diyâr-ı âhardan gelüp mezbûrları da‘vet-i şer‘-i şerîf eyledikde menkûhası mezbûreyi dahi tahrîk ve bunun üzerine cem‘iyyet ile hücûm idüp ta‘addî eylediklerin bildirüp zâbıtları ma‘rifetiyle şer‘le görilüp menkûhası alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmakla şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

519

Bostancıbaşıya ve Zağra-i Cedîd kādısına hüküm ki:

Hüseyin gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin Kıbtiyân tâ’ifesinden Abdülcelil ve damadı Turak(?) ve Receb ve karındaşı ve Sungur bölükbaşı dimekle ma‘rûf Kıbtîler bin yüz ( ) senesinde sekiz re’s bârgîrin sirka idüp küllî ta‘addî vü fesâd etmeleriyle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

520

Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Derviş Ali gelüp; (…) kazâsı sâkinlerinden iken bundan akdem fevtolan mûrisi Mehmed nâm kimesnenin muhallefâtı irs-i şer‘le buna Minkaliye(?) sükkânından kızları Emine ve İsmihan ve zevcesi ( ) nâm hâtûnlara intikāl idüp lâkin(?) bu âhar diyârda bulunmağla damadı Ali ve zevcesinin karındaşı Çavuşoğlu ( ) nâm yeniçeri müteveffâ-yı merkūmun emlâk ve hayvanâtın ve sâ’ir eşyâsın fuzûlî zabt idüp bunun hisse-i şâyi‘asın virmeyüp gadr etmeleriyle zâbıtları ma‘rifetiyle şer‘le görilüp muhallefât-ı merkūmdan şer‘le müteveccih olan hisse-i şâyi‘ası alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında sen ki Mevlânâ-yı mezbûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmakla şer‘le görilüp icrâ-yı hakk eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[124]

521

Nasliç ve ( ) kādılarına ve Avlonya sancağı mütesellimi ve Avlonya'da sâkin Kaptan Paşa karındaşı Ali *zîde kadruhûmâ*ya hüküm ki:

Nasliç kazâsının İme(?) ve Zati(?) ve Kuza(?) re‘âyâsı Dergâh-ı mu‘allâma mühürlü mahzar gönderüp Kolonya(?) kazâsına tâbi‘ Isbarta(?) nâm karyede Sülü oğulları dimekle ma‘rûf Derviş ve Abdülcelil ve (…) nâm karındaşlar ve yeğenleri Durmuş ve İvaz ve Abdüllatif ve Kanber nâm şakîler hevâlarına tâbi‘ iki yüz nefer Arnavud eşkıyâsıyla bin yüz ( ) senesinde kazâların basup koyun ve sığır ve sâ’irlerin yağma vü gâret ve a‘yândan Hacı Mehmed ve Mustafa nâm kimesneleri katl ve emvâl ü eşyâların gâret itmeleriyle birkaç def‘a ahvâllerin Der-i Devlet-medârıma i‘lâm eylediklerinde şer‘le haklarında lâzim gelen cezâları tertîb olunmak üzre müte‘addid evâmir-i şerîfem ile mübâşir ta‘yîn olunmuşiken ele girmeyüp gayb ve ba‘zı zî-kudret kimesnelere istinâdla varup Hurpeşte kazâsının martolosluğun alup bunların kazâlarının martolosbaşıların dahi altı nefer âdemi ile bi-gayrı hakkın katl ve Nasliç kazâsına tâbi‘ Rumare(?) nâm karyeyi dahi basup yirmi sekiz re‘âyâ hânenin avrat ve nisvânlarına ateş ile zarar ve emvâl ü erzâkların yağma ve yine Nasliç kazâsına tâbi‘ Çerneş(?) nâm karyede yedi yüz elli re’s koyun ve Hasan nâm kimesnenin dahi sekiz yüz re’s koyunu dahi gasb idüp zulm ü ta‘addî vü fesâd etmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrdan ve refîk ve ma‘iyyetleri bi-eyyi vech-i kân ele getürilüp gâret olunan emvâlleri ashâbına alıvirildikden sonra şer‘le haklarında lâzim gelen cezâları virilmek recâsına mahzar ve Nasliç kazâsı nâ’ibi arz etmeğin vech-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

522

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Muruz(?) nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûr sâkinlerinden Papa Petko nâm zimmînin Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzârı lâzim gelmekle emr-i şerîfimle ta‘yîn olunan çavuş karye-i mezbûra vardıkda mezbûr Papa Petko (…) ve taraf-ı şer‘den (…) ile yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kargun nâm karyede yetişüp ahz etmek istedikde karye-i mezbûrun sübaşısı siz benim karyemi basdınız diyü yazıcısı Ali ve hidmetkârları bunları darb ve kimini mecrûh ve mezbûr Papa Petko'yu salıvirüp ziyâde zulm ü ta‘addî eylediklerin ve mezbûr zimmînin oğlu ve karındaşları hâlâ çavuşu

hasebinde olduğın bildirüp oğlu ve karındaşı ve Kargun sübaşısı ve yazıcısı çavuş-ı merkūm ma‘rifetiyle Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

523

Pınarhisâr nâ’ibine hüküm ki, Karıştıran ustasına dahi:

Receb gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Boyralı(?) nâm karyede mutasarrıf olduğı çiftlik yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yenice nâm karye sâkinlerinden Tarman nâm zimmî ile koyun çobanları ( ) ve ( ) nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde hammâm içinde mevcûd eşyâsıyla ihrâk-ı bi'n-nâr idüp ziyâde zulm ü ta‘addî eyledüklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki usta-i merkūmsun mübâşeretinle mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

524

Edirne bostancıbaşısına ve Edirne kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

( ) nâm karyeden derbend(?) Mehmed gelüp; karye-i mezbûre civârında vâkı‘ Ekşimik nâm karyeden Yaftim(?) oğlu Kostantin ve karındaşı ( ) nâm zimmîler bin yüz ( ) senesinde abd-i ma‘iyyeti olan Yusuf nâm kimesneyi zikrolunan karyeler beyninde bi-gayrı hakkın katl idüp ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûru şer‘le tefahhus idüp ammâ bu bahâne ile re‘âyâ fukarâları rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

525

Çağlayık kādısına hüküm ki:

Cisr-i Cedîd nâm karye ahâlîsi gelüp; bundan akdem Yenice-i Karasu kazâsında vâkı‘ Ekşi Elmalık(?) nâm mevki‘de cerîhan maktûl bulunan Mehmed bin Receb nâm kimesnenin babası mezbûr Receb ve zevcesi izlâle ve sâ’ir vârislerini bunlar ile da‘vâ ve dem diyetine müte‘allik nizâ‘ları olmayup ba‘de'l-yevm(?) husûs-ı mezbûra

müte‘allik da‘vâ sudûr ise memnû‘a ve beyyineleri dahi makbûle olmamak üzre Müslimîn muvâcehesinde ikrâr ve kıbel-i şer‘den yedlerine hüccet-i şer‘iyye virilmişiken ba‘zı ehl-i örf tâ’ifesi hilâf-ı şer‘ bunları rencîde etmeleriyle hüccet-i şer‘iyye mûcebince gerek sâhib (…) ustaları ve gerek sâ’irleri min-ba‘d müdâhale eylememek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[125]

526

İstanbul kā’im-makāmına ve monlâsına hüküm ki:

Râbia nâm hâtûn gelüp; bunun hânesinde sâkine olan ( ) nâm câriye ve mu‘takayı mahrûse-i İstanbul sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne ber-takrîb ile ayardup altı gün kapadup dürlü fesâddan sonra küfvü olmayan hidmetkârına cebr ve kesre ile nikâh itdirdiğinden mâ‘adâ bunun mezbûrede alacak akçesi var iken mezkûr Yusuf şirrete sülûk idüp mezbûrenin sende esvâb var imiş diyü dört nefer hidmetkârıyla bunun evin basup hilâf-ı şer‘ şetm ve darb ve nice ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

527

Karinâbâd kādısına ve Kastamonu sancağı mütesellimine hüküm ki:

Mustafa gelüp; bu diyâr-ı âhara gider oldukda kazâ-i mezbûrda vâkı‘ abâ-an-cedd mutasarrıf olduğı çiftliği mülhakātından tasarrufunda olan (…) yerlerin ( ) nâm kimesneye emâneten sipâriş idüp ve bunun her üç senede bir sıhhati haberi ve mektûbu gelüp ve ol yerleri tarafından mezbûr zirâ‘at ü hırâset ider iken bin yüz ( ) senesinde mezbûr fevtolup kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Deveci oğlu dimekle ma‘rûf ( ) nâm kimesne hevâsına tâbi‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil olup ol yerleri fuzûlî zabt idüp ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi olmağla fuzûlî zabt eyledüği yerleri alıvirilüp zabt etdirilüp ta‘allül ü nizâ‘ ider ise da‘vâları Dîvân-ı Hümâyûnumda görülmek içün Edirne'ye havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

528

Hayrabolu kādısına hüküm ki:

Papa Simo nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Alahan nâm karyede sâkin ammîsi oğlu Papa Hıristo nâm zimmî bin yüz ( ) senesinde mürd oldukda eytâm-ı sığârına taraf-ı şer‘den vasî nasb olunmağla eytâma irs-i şer‘le intikāl iden metrûkâtın kabz murâd eyledikde yine karye-i mezbûrdan Anderye ve Dimitri Kocaoğlu ve Kuyumcu Tanaş ve yazıcı(?) Kurd ve Damyac(?) Bolfar(?) nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil ve mürd-i mesfûr muhallefâtı Aynaroz'da vâkı‘ kiliseye vasîyyet etmiş değiller iken mürd-i mezbûr cümle muhallefâtı kiliseye vasîyyet eyledi diyü bî-vech-i şer‘ fuzûlî kabz idüp eytâma gadr itmeleriyle mahallinde şer‘le teveccüh iden hakların virmekde ta‘allül ider ise vukū‘u üzre arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

529

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrda bin yüz yedi ve yüz sekiz senelerinde hâne-i avârız ve bedel-i nuzül ve celb-i keşân ağnâmı cem‘ine me’mûr olan Mustafa ve diğer Mustafa meclis-i şer‘-i şerîf varup kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bomaşlar(?) nâm karye ahâlîsinin ba‘zı hânelerin alup lâkin karye-i mezbûrede sâkin eşirrâdan Himmet nâm kimesne ahâlî-i karye ile yek-dil olup üzerlerine edâsı lâzim gelen hâne-i avârız ve bedel-i nüzûl ve celb-i keşân ağnâmı bedeli ahâlî-i karyeden zimemâtıyla taleb eyledüklerinde mezbûr Himmet virdirmeyüp mâni‘ olmağla taraf-ı şer‘den birkaç def‘a mürâsele ve mahzar irsâl olunduğundan mâ‘adâ me’mûriyetle sekbân ve kolcular gönderilüp mezbûr Himmet şer‘-i şerîf ve emr-i münîfe(?) itâ‘at ve inkıyâdından nâşi lâzim gelen (…) sâbıkāsı ve bu sene-i mübârekenin hâne-i avârız ve bedel-i nüzûl ve bedel-i sürsat mâlların virdirmeyüp defterin (…) ta‘tîline bâ‘is olduğın ilhâhlarıyla arz eyledüğin ecilden mezbûr Himmet Dîvân-ı Edirne'ye ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

530

Tırnova kādısına hüküm ki:

Yanaki nâm zimmî gelüp; Lofça kazâsı sâkinlerinden Aci(?) Miho ile şer'î da'vâsı olmağla şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[126]

531

Zihne ve Siroz kādılarına hüküm ki:

Ze'âmet karyelerinden Zihne kazâsına tâbi' Anastaş nâm karyenin zâbıtı Mehmed gelüp; karye-i mezbûre toprağında tahrîrden sonra ba'zı kimesneler bağlar gars idüp bu şer'le müteveccih olup hâsıl olan üzümlerden öşrün taleb eyledikde resm virdik diyü ta'allül etmeleriyle hâsıl olan üzümlerin öşrün alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

532

Çağlayık kādısına ve Yenice-i Karasu nâ'ibine hüküm ki:

Yenice-i Karasu kazâsına tâbi' Merdan(?) nâm karyede vâkı' Kuru Toprağı dimekle ma'rûf arâzîde sekiz seneden berü öşrün viregeldüği yerlerinde âharın alâkası yoğiken ( ) ve ( ) nâm kimesneler fuzûlî zabt idüp taleb eyledikde (…) aldım diyü virmeyüp gadr etmekle sen ki Çağlayık kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

533

Edirne bostancıbaşına ve Edirne kazâsı muzâfâtından Ada nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki:

Nâhiye-i mezbûra tâbi' (…) nâm karyeden Hüseyin gelüp; bu menzilinde değil iken yine karye-i mezbûreden (…) Manav Ahmed ve Mustafa ve Köse Bâkî oğlu ( ) nâm şakîler bin yüz ( ) senesinde gice ile menzilin basup emvâl ü erzâkın gâret etmekle

mahallinde şer‘le görilüp üzerlerine sâbit olan mevâcib-i sicil ve hüccet ve hüccetleriyle ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

534

Edirne bostancıbaşına ve Hezargrad ve Prevadi ve Şumnu ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Şumnu sâkinlerinden Bayram gelüp; bin yüz ( ) senesinde mutasarrıf olduğı menzilde otuz mikdârı haydûd eşkıyâsı basup gümüş altuna müte‘allik beş yüz guruş mikdârı emvâlin gâret eyledikde Hezargrad sâkinlerinden Kadri ve İbrâhim ve Mustafa ve Ömer nâm kimesneler ile Lofça(?) bölüğü dimekle ma‘rûf Kıbtiyân tâ’ifesinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm Kıbtîler refîkleri olup hâlâ gâret etmeleriyle küllî ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin mezbûr haydûdlar bulundukları mahalde ahz ve sicill ü hüccetleriyle Dîvân-ı Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

535

Razlık kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ Baniska(?) nâm karyenin zimmî re‘âyâsı meclis-i şer‘-i şerîfe varup kazâ-i mezbûrdan Süleyman Ağa oğlu dimekle ma‘rûf Mustafa nâm kimesne kazâ-i mezbûrda hazinedâr değil iken bin yüz ( ) senesinde bunlardan hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i şerîf bunlardan birer altun ve ba‘zılarının dahi ikişer guruşların cebren alup ba‘dehû sene-i mezbûrda karyeleri cânibine me’mûr olana edâ idüp mezbûr Mustafa'nın aldığı zimmetinde olduğın bildirüp mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus ve şer‘le hakları alıvirmek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz eyledüği ecilden vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

[127]

536

Amed monlâsına hüküm ki:

Medîne-i Âmed'de vâkı‘ müteveffâ Mehmed Paşa binâ eyledüği câmi‘-i şerîfin mütevellîsi olan ulemâdan kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkikin(?) Mevlânâ Yusuf *zîde ilmühû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp tevliyet-i merkūm Teberdâr Veli'nin ref‘inden ders dimek şartıyla tevcîh olunup berât-ı şerîfle üzerinde ve eyyâmı talebe-i ulûma (…) ve iştigāl ile mürûr ider iken mezbûr Veli tevliyet-i merkūm evlâda meşrût ben evlâddanım vakf-ı mezbûrda dersiyye(?) yokdur ve ders dimek şartıyla virildüği(?) yokdur bu kadar câbî-i vakf vekîlim merkūm Yusuf hilâf-ı inhâ alup bana gadr eylemişdir diyü kendüye tevcîh sâdır olup ve vakf-ı merkūm tevliyetine müdâhaleden hâlî olmaduğın mesmû‘umuz olmuşdur diyü umûmen mürtezika-i vakf ve ulemâ ve sulehâdan mevsûk benim kimesnelerden cem‘a (…) tevliyet-i mezbûreyi ulemâdan ve âhar kimesneler mutasarrıflar oldukları mu‘ayyendir ve evlâda meşrût olduğı kat‘â mesmû‘umuz olmamışdır mezbûr Veli câbî-i vakf oldığı defa‘âtle sâbit ü zâhir olmuşdur bundan mâ‘adâ vakf-ı mezbûr karyelerinde Alipınarı(?) nâm karye re‘âyâsı vakf-ı merkūme Veli içün bizi (…) celb-i mâl içün ehl-i örfe gammâz ve tecrîm ve perâkende olmamıza bâ‘is olmağla tevliyet-i mezbûr mezkûr Veli'ye virilür ise biz mazlûmlar oluruz ve hâlâ mütevellîmiz olan Mevlânâ-yı mezkûr Yusuf'dan şâkir ve râzılar (…) her emirde hilâf-ı şer‘ (…) olmayup vakf-ı cibâyet ve sıyânet üzredir tevliyet-i mezbûre Mevlânâ-yı mezkûrun üzerinde bâkî olmak herbirimize ve vakfa (…) diyü meclis-i şer‘de alâ-tarîki'ş-şehâde haber virdiklerin akzâ-yı kuzâti'l-Müslimîn sâbıkā Âmed kādısı Mevlânâ Abdurrahman *zîde fezâ’ilühû* arz eyledikde mezbûr Teberdâr Veli'nin nizâ‘ı mahallinde olup derkenâr olan kayıdlardan vâkı‘ hâle kemâ-yen bağî vukûf-ı ta‘arruz cerimesine varmağla Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimden isti‘lâm olundukda vech-i meşrûh üzre i‘lâm ve ahâlî-i diyârdan dahi ma‘lûmu olanlar bu mazmûnu ihbâr etmeleriyle min-ba‘d mezbûr Teberdâr Veli müdâhale ider ise hasmıyla Dîvân-ı Hümâyûnumda murâfa‘a olunmadıkça zabt u tasarruf itdirilmemek üzre Şeyhülislâm'a i‘lâmıyla merhûm ve mağfûrun-leh ammîm Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhû* zamânında emr-i şerîf virildüğin bildirüp müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

537

Malkara nâ’ibine hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân'ın kethüdâlığı hidmetinde olan Mustafa *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhin mutasarrıfe olduğı hâslarından Gümülcine hâssının bin yüz ( ) senesinde sâbıkā zâbıtı olup hâlâ Malkara kazâsında olan bostânî hasekilerinden Ali nâm Haseki zimmetinde hâss-ı merkūm zamânından üç yüz guruş bâkî kalup taleb eyledikde (…) iltizâmına tâbi‘ iken virmekde ta‘allül üzre olduğın bildirüp mahallinde şer‘le görilüp temessükü mûcebince edâda ta‘allül ider ise zâbıtı ma‘rifetiyle Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

538

Sâbıkā Minkaliye(?) kādısı olan Mevlânâ Mehmed'e hüküm ki:

İşbu semân ve mi’e ve elf Saferi'nin evâsıtından Dimetoka kazâsının umûr-ı kuvvet-i askeriyyesi sana tefvîz ve sipâriş olunmağla târîh-i merkūmdan kazâ-i mezbûrda vâkı‘ olan müteveffâ-yı askeriyye muhallefâtın tahrîrinde ol-verese bi'l-farîzati'ş-şer‘iyye(?) tevzî‘ u taksîm idüp bu tarafa â’id olan rüsûm-ı mu‘tâdeyi ba’de’l-ahz haliyâ Mehmed (…) kassâm-ı askerî(?) olan Mevlânâ Abdullah *zîde ilmühû*ya müfredât defteriyle teslîm eyleyesin diyü Rûmili kadılarının(?) mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

539

Siroz kādısına hüküm ki:

Edirne'de vâkı‘ merhûm Sultân Murad Hân *tâbe serâhû*nun Evkāfı'ndan kazâ-i mezbûrda vâkı‘ olan icâret-i dekâkîn üç seneden berü bu âna değin tahsîl olunmayup ol tarafda câbîlik iddi‘âsında olan ( ) nâm kimesnenin muhdes olduğı vakf-ı mezbûr mütevellîsi i‘lâm idüp rukyeleri dahi olmamağla vakf-ı mezbûrun câbîsi olan Ali ol tarafa icârelerin tahsîl içün gönderilmekle mezkûr Ali kimesne ma‘rifetiyle icârelerin vakfa cem‘ u tahsîl itdirilüp muhdes olup câbîlik iddi‘âsında olan câbî ve müste’cirlerinden inâd ü muhâlefet üzre olanları câbî ma‘rifetiyle i‘lâm eyleyüp icâre-i

vakfın tahsîline gereği gibi takayyüd ve ihtimâm eyleyesin diyü Dârüssa‘âde Ağası Hacı Ali Ağa tarafından mektûb yazılmağla mûcebince hüküm yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene 1108

[128]

540

Hâssa bostancıbaşıya ve mahrûse-i İstanbul'da müfettiş olan vekîline hüküm ki:

Mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ olup Beğzâde Sinan Beğ Evkāfı'nın mütevellîsi Hacı Mustafa gelüp; mahrûse-i mezbûre sükkânından olup bunun tarafından vekîli olan Mehmed nâm kimesne bunun izin ve haberi yoğiken vakfın sakfını yıkup nakzında kendüsiyçün bir hân binâ eyledüğinden mâ‘adâ câmi‘-i merkūmun binâ ve ta‘mîrine altı yüz elli guruş harc eyledim diyü defter(?) gönderüp vaz‘-ı küllî gadr eyledüğin bildirüp şer‘le muhâsebesi görilüp zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf alıvirilmek bâbında ahvâlleri şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

541

Bursa kādısına ve Mihaliç voyvodasına hüküm ki:

İbrâhim nâm kimesne gelüp; hâlâ Hüdâvendigâr sancağı mütesellimi olan Ali nâm kimesne bunun dört re’s at ve bir çadır ve nukūd cem‘an beş kîse akçesin alup uhdesinde olan livâ-i mezbûr mütesellimliğin bin yüz yedi senesi zabtda(?) sene tamâmına değin buna der-uhde ve ilzâm(?) idüp yedine mühürlü temessük virmeğin on iki gün zabt eyledikden sonra zikrolunan mütesellimliği yine kendüsi zabt idüp buna zabt itdirmeyüp bu dahi mezbûra virdüği at ve çadır ve nukūd akçesin taleb eyledikde virmekde ta‘allül eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

542

Filibe monlâsına, Zağra-i Atîk ve Cedîd ve Çırpan kādılarına hüküm ki:

Hasan gelüp; bunun Filibe ve Zağra ve Çırpan perâkendesi Kıbtiyânı tâ'ifesinden Ramazan ve Ali ve Bâkî ve ( ) ve ( ) nâm Kıbtîler zimmetlerinde öküz(?) ve tereke bahâsından birer mikdâr alacak hakkı oldığı taleb itdikde virmekde ta'allül ve inâd eylediklerin bildirüp mezbûrlar herkangınızın taht-ı kazâsında bulunur ise şer'le görilüp müteveccih olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

543

Rodoscuk nâ'ibine ve yeniçeri zâbıtına hüküm ki:

Rodoscuk kazâsı sâkinlerinden iken bundan akdem fevtolan Hacı Hasan nâm kimesnenin zevcesi olup eytâm-ı sığârının kıbel-i şer'den mansûbe vasî olan Emine nâm hâtûn gelüp; müteveffâ-yı merkūmun Çorlu kazâsına tâbi' Gündüzlü nâm karye sâkinlerinden Hüseyin ve Osman ve Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinde hilâf-ı şer'den memhûr temessükleri mûcebince bin yüz ( ) senesinde birer mikdâr akçe alacak hakkı olup almadın fevt ve irs-i şer'le eytâmlarına intikāl idüp bu dahi vesâyeti hasebiyle taleb eyledikde virmekde ta'allül ü muhâlefet eylediklerin bildirüp mezbûrlar Rodoscuk'a ihzâr ve şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

544

Antalya nâ'ibine hüküm ki:

Hatice Sultân kethüdâsı Mustafa gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğı hâslarından kazâ-i mezbûrda vâkı' Arikan(?) ve Karikan(?) hâssı re'âyâlarından kazâ-i mezbûrda sâkin İsa ve Receb ve Himmet ve Kara Şaban ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup danabaşı(?) ve sübaşı ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi yanlarına varup ve hâss-ı mezbûr re'âyâsın tahrîk ve ıdlâl ve voyvodası umûrına karışup kānûn ve defter mûcebince hukūk u rüsûmları tahsîline mâni' ve hâssı mâlına noksân (…) olduğın bildirüp mezbûrlar ba'idü'l-yevm re'âyâ umûrına karışmayup kendü hâllerinde olup mütenebbih olmazlar ise keyfiyyet-i ahvâlleri vukū'u üzre arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

545

Dimetoka nâ’ibine hüküm [ki]:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ Tokmak nâm karyeden Dimo nâm zimmînin zevcesi Yusteline nâm Nasrâniyye ile oğlu İstanbul nâm zimmî meclis-i şer‘-i şerîfe varup kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) ve ( ) nâm karyelerden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde karye-i mezbûrdan Karnin(?) fuzûlî mezbûr Dimo'yu âlet-i harbla urup bi-gayrı hakkın katl idüp küllî ta‘addî vü fesâd eylediklerin ve (…) hüccet-i şer‘iyyeleri olduğın bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâsına ilhâhlarıyla arz eyledüği ecilden mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus ve kātilleri olan eşkıyâları buldurdup sûret-i sicilleriyle Edirne'ye ihzârlarıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

[129]

546

Ber-vech-i arpalık Amasya ve Kırşehri ve Sultanönü sancaklarına mutasarrıf olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Yusuf Paşa'ya ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Ankara nâ’ibine hüküm [ki]:

Kıdvetü'n-nüvvâb (…) Haymana-i Sağîr kasabası nâ’ibi Mevlânâ Ahmed *zîde ilmühû* Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp Haymana-i Sağîr nâhiyesine tâbi‘ Gökler nâm karyeden Hakvirdi bin Hacı Mustafa meclis-i şer‘a varup Bozulus aklâmından Tabanlı aşîretinden Yuvalı cemâ‘atinden Abdullah ve karındaşı İbrâhim bin Haydar nâm kimesneler bin yüz ( ) senesinde bunun sâkin olduğı karyede menzilin basup asel hâsıl olan aruların ihlâk eylediklerinden mâ‘adâ âlet-i câriha ile katl kasdıyla üzerine hücûm ve güçle halâs olup ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâsına ilhâhlarıyla arz etmeğin sen ki Ankara nâ’ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvellâ olup ahvâlleri şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri S sene [1]108

547

Çağlayık kādısına ve Yenice-i Karasu nâ'ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri çavuşlarından Hasan çavuş *zîde kadruhû* gelüp; bunun hilâf-ı şer' kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayup ve üzerine şühûd-ı udûl ile vech-i şer' üzerine bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken Karasu-i Yenice kazâsı sâkinlerinden Kırk Deli Halil ve Koca oğlu diğer Deli Halil nâm yeniçeriler birbirleri ile yek-dil olmalarıyla Muslu Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin menzilin müsâferet tarîkiyle konmağla ba'zı hilâf-ı şer' ahvâlimiz ifâde etmişsindir diyü hevâlarına tâbi' nâ'ibe ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelere istinâdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf bin yüz ( ) senesinde fuzûlî menzilin basup küllî gadr u ta'addî itmeleriyle bundan akdem emr-i şerîf ile da'vet-i şer' olunduklarında itâ'at-i emr-i şerîf itmeyüp muhâlefet üzre oldukların bildirüp zâbıtları ma'rifetiyle şer'le görilüp icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

548

Bereketli kādısına hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin nâ'ibin mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi' Sultan nâm karye zâbıtı Mustafa meclis-i şer'a varup karye-i mezbûr sâkinlerinden Uzunoğulları dimekle ma'rûf İbrâhim ve Abdullah ve Yusuf ve Yakub nâm şakîler fuzûlî zâbıtlığı umûrına karışup ta'addî eylediklerinden mâ'adâ kendü hâlinde konağında iken bin yüz ( ) senesinde âlet-i harble hilâf-ı şer'-i şerîf konağın basup üzerine hücûm ve bir (…) taş ile urup (…) ve mecrûh ve kendüsi (…) üzre iken şütûm-ı galîza ile şetm idüp küllî ta'addî etmeleriyle taraf-ı şer'den da'vet-i şer' olunduklarında hevâlarına tâbi' ( ) ve ( ) nâm kimesnelere istinâdıyla itâ'at-i şer' itmeyüp dâ'ima bu makūle şekavet-i âdet (…) olduğı meclis-i şer'de bî-garaz Müselmân şehâdet etmeleriyle şer'le görilüp icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz etmeğin şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

549

Kavala kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden bundan akdem küffâra esîr olup hayâtı ve memâtı nâ-ma‘lûm olan Ayşe nâm hâtûn gelüp; ammîsi kızı Havva nâm hâtûnun emvâlini hıfz içün kıbel-i şer‘den kayyim nasb olunup yedine hüccet-i şer‘iyye virilmekle istikāmet üzre hıfz üzre olup bir veçhile hakkāniyeti görülmeyüp dahlolunmak îcâb etmez iken ammîsi oğlu Abdülkadir nâm kimesne mücerred(?) ve mezbûrenin emvâlini ekl ü bel‘ içün ben kayyim nasb olundum diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî bunun umûrına karışup ta‘addî itmekle şer‘le görilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ral sene [1]108

[130]

550

Razgrad kādısına hüküm ki:

Mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ Netirmed(?) nâm karye ahâlîsinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler meclis-i şer‘a varup bunların üzerine katl husûsu şer‘an sâbit olmuş değil iken Acem tüccârından katl olunan Yakob nâm zimmînin karındaşı Matar ve hidmetkârı İstefan nâm zimmîler mezbûr Yakob'u katl ve bin guruşluk eşyâsını gasb eylediniz diyü mukaddemâ iddi‘â ve murafa‘a olındukda üzerlerine şer‘an nesne sâbit olmayup men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken itâ‘at itmeyüp bostancıbaşı mübâşeretiyle mahallinde şer‘le görilüp üzerlerine sübût bulan mevâdd sıhhati ve hüccet ve eşyâlarıyla Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre emr-i şerîfim ihrâc etmeleriyle mahallinde murâfa‘adan imtinâ‘ ve sizi divâna ihzâr itdiririm diyü ta‘addî etmeleriyle yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince vâkı‘ hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına ilhâhlarıyla arz etmeğin vech-i meşrûh üzre hilâf-ı şer‘-i şerîf müdâhale olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

551

Tatarpazarı nâ’ibine hüküm ki:

İstanbul'da vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân Evkāfı karyelerinden Razlık kazâsına tâbi‘ Baniska(?) ve Godelve(?) nâm karyeler re‘âyâsı gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Süleyman Ağa dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz ( ) senesinde emirleriyle tekâlîfleri umûru görmekle mutasarrıf olan kanâ‘at itmeyüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kendüsi içün ziyâde tevzî‘ ve küllî akçelerin almağla bunlar dahi bundan akdem mezbûrlar ile muhâsebeleri görilüp ziyâde alduğı akçeleri girü alıvirilmek üzre çavuş mübâşeretiyle emr-i şerîfim ihrâc idüp vardıklarında mezbûr gaybet ve firâr ve icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp mezbûrun şer‘le muhâsebesi görilüp kendüsi içün ziyâde alduğı akçeleri girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmakla şer‘le görilüp sübût bulan hakların alıvirildikden sonra vukū‘u üzre arz u i‘lâm eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

552

İslimye nâ’ibine hüküm ki:

Mektûb gönderüp kazândan Mevlânâ Ali *zîde fezâ’ilühû* meclis-i şer‘-i şerîfe varup babasından müntakill kasaba-i İslimye kurbunda altmış senden berü mutasarrıf olduğı mülk değirmeninde âharın alâkası yoğiken Yakub nâm kimesne ol değirmen mütevellîsi olduğum Ahmed Efendi Vakfı'ndan imiş diyü tescîl-i(?) şer‘ ve teslîm ile'l-mütevellî olunmuş değil iken hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî bin yüz yedi senesinde zabt idüp ziyâde gadr u ta‘addî etmekle şer‘le görilüp alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak içün Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Mehmed Çavuş mübâşeretiyle emr-i şerîfim virilüp merkūm Yakub mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle meclis-i şer‘-i şerîfe ihzâr ve murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında mûmâ-ileyhin iddi‘â eyledüği değirmen İslimye kazâsına tâbi‘ Tavaslı nâm karye toprağında vâkı‘ Cüsre Deresi dimekle ma‘rûf nehir ile deverân iden iki bâb asiyâb olup babası Mûsâ Efendi nâm müteveffâdan irs-i şer‘le kendüye ve bundan mukaddem fevtolan karındaşı Ahmed (…) müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in hisse-i şâyi‘ası dahi bi-hasebi’ş-şer‘-i şerîf kendüye intikāl idüp mülkiyyet üzre mutasarrıf olduğı meşhûr ve mütevâtir olup müsinn ü ihtiyâr-i Müslimîn şehâdetleriyle isbât olunup merkūm Yakub vakf-ı mezbûrdan olmak üzre iddi‘â eyledüği değirmen yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yahyalı(?) nâm karye toprağında nehir-i mezbûr cereyânı ile deverân idüp senede bin sekiz yüz akçe icâre-i mü’eccele ile tasarruf olunan değirmen

olduğı sâbit ü zâhir olmağla mûmâ-ileyh Ali'nin Çavuşlu nâm karyede nehir-i mezbûr cereyânı ile deverân eyleyen iki göz mülk değirmeni şühûd-ı udûl ile babasından müntakill olduğu sâbit ü zâhir olmağla bi-hasebi'ş-şer'-i şerîf hüküm ve zabt itdirilüp mezbûr Yakub'un kasr-ı yedine tenbîh-birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virildüğin ilhâhlarıyla arz eyledüğin ecilden vech-i meşrûh üzre şer'le zabt itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

553

(…) kādısına ve (…) mütesellimine hüküm ki:

Hacı Veli gelüp; bin yüz ( ) senesinde (…) birkaç nefer kimesneler ile develer ile ticârete gider iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Veli Ömer hevâsına tâbi' yirmi nefer eşkıyâ ile üzerlerine gelüp otuz re's develerin sürdüklerinden gayrı bunun yetmiş beş guruş ve otuz çift davarların(?) alup gadr itmekle şer'le görilüp ihkāk-ı hakk içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[131]

554

Keşan nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin ehl-i zimmet re'âyâ tâ'ifesi gelüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen cizye-i şer'iyye emr ü defter mûcebince edâ idüp kusûrları yoğiken bin yüz ( ) senesinde hâlâ cizyedârları olan Hasan ve karındaşı ( ) nâm kimesne emr ü defterden ziyâde kendüleriyçün ağalık nâmına küllî akçelerin aldığından gayrı her karyeye topdân kâğıd virdüm diyü ikişer yüz ve yüzer guruşların alup ve vakitlü vakitsiz ziyâde âdem ile üzerlerine varup yoklama nâmıyla koyun ve kuzu ve yağ ve bal ve arpa ve saman ve pirinç ve hidmetkâriye nâmıyla dahi altışar guruşların alup ta'addî etmeleriyle emr ü defterden ziyâde kendüler içün aldıkları şer'le tahsîl ve ashâb-ı hukûk alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ra sene [1]108

555

Akkirman kādısına hüküm [ki]:

Akkirman varoşunun(?) ehl-i zimmet re‘âyâsı arzıhâl idüp kasaba-i mezbûrda kadîmden berü yedlerinde terk olunup feth-i Hâkānî'den berü tasarruflarında kilisenin ba‘zı yerleri mürûr-ı eyyâm ile harâba müşrif olup meremmâta muhtâc olmağla bundan akdem kıbel-i şer‘den üzerine varılup keşfolundukda vaz‘-ı kadîmî üzre termîm olunmak üzre hüccet-i şer‘iyye virilmekle yedine virilen keşf hücceti ve fermân-ı şerîf mûcebince mesâğ-ı şer‘ mertebeye vaz‘-ı kadîmî üzre meremmât eyleyüp vaz‘-ı kadîmînden ziyâde bir şey ihdâs olunmayup sarf olunmak îcâb etmez iken ba‘zı ehl-i örf tâ’ifesi siz(?) kilisenizi ta‘mîr eylemişsiz diyü cerîme nâmına bunlardan akçe taleb idüp rencîde eylediklerin ve bu bâbda fetevâları olmağla hilâf-ı şer‘ rencîde olunmamak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

556

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kısık nâm karye sâkinlerinden Şükrullah ve Hüseyin ve Ali ve Ramazan ve Abdülgânî(?) ve Mustafa ve diğer Ali diğer Mustafa nâm kimesneler ile şer‘î da‘vâları olmağla mezbûrlar yeniçerilik iddi‘âsında olup da‘vet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i şer‘ itmeyüp icrâ-yı hakk olunmaduğın arz u i‘lâm olunmağla mahallinde şer‘le görülmek fermânım olup ocakları tarafından ( ) *zîde kadruhû* ta‘yîn olunmağla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-mezkûrsun mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle şer‘le görüp icrâ-yı hakk eyleyesin mâ‘adâ muhâlefet iderler ise vukū‘u üzre Dergâh-ı mu‘allama arz u i‘lâm eyleyesiz diyü bi'l-fi‘l Edirne'de Yeniçerim Ağası Vekîli Yusuf *zîde mecdühû* tarafından mektûb virilmekle mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

557

Edirne monlâsına ve Edirne bostancıbaşısına hüküm [ki]:

Mahrûse-i Edirne'de bağ ve bağçe ve arâzî tasarruf idenler gelüp; nefs-i Edirne'de ve civârında vâkı‘ kurâlarda sâkin ba‘zı kimesneler koyun ve inek ve sâ’ir davarların götürüp bunların bağ ve bağçe ve kök ve bostanları arasına salıvirüp yedirüp ve çiğnedüp küllî zarar u ziyân itmeleriyle vech-i meşrûh üzre olan ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak üzre bundan akdem merhûm vâlid-i ceddim Sultân Mehmed Hân *tâbe serâhû*nun zamânında emr-i şerîf virildüğin bildirüp müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

558

Mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı müfettişi vekîli olan ( ) *zîde ilmühû*ya hüküm [ki]:

Hasan *zîde kadruhû* Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; mahrûse-i İstanbul hâricinde vâkı‘ Topçular dimekle ma‘rûf mahallede bunun babası defterdâr-ı sâbık (…) Mehmed Paşa yirmi dönüm mikdârı tarlalara müstakilen mutasarrıfken fevtolup ol yerler (…) buna intikāl idüp lâkin sağîr bulunmağla Ali Paşa-yı Cedîd mütevellîsi olup sâhib-i arz olan ( ) nâm kimesne âhara tefvîz idüp ziyâde ta‘addî etmekle babasından intikāl iden yerleri alıvirilüp zabt etdirilmek bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü [yazılmışdır].

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

[132]

559

Kars kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin Buğucuk(?) cemâ‘ati kethüdâsı olan Mustafa gelüp; bu cemâ‘at-i mezbûrenin bi'l-fi‘l berât-ı şerîfimle kethüdâsı olup edâ-yı hidmet idüp âhardan bir vechile dahl ve rencîde olunmak îcâb itmez iken cemâ‘at-ı mezbûreden ( ) ve ( ) nâm kimesneler bî-vech ve bilâ-sebeb ve bilâ-berât bunun kethüdâlığı umûrına karışup ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmalarıyla men‘ u def‘ olunmak bâbında şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

560

Sakız muhâfızı paşaya ve ve monlâsına hüküm ki:

Kal‘a-i mezbûr dizdârı Hacı Ali zîde hıfza Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl gönderüp derûn-ı kal‘ada mutasarrıf olduğı mülk menzili konak değil iken muhâfaza-i mezbûrda olan zağarcıbaşı konak idüp ve dizdâr olduğı hasebiyle kal‘adan taşrada olmak dahi mümkin olmayup küllî gadr olduğın bildirüp menzil-i mezkûr konaklıkdan ihrâc olunup fîmâ-ba‘d konaklık vechi üzre bir ferde ta‘addî ve müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

561

Anadolu vâlîsine Bayramiç ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Bayramiç kazâsına tâbi‘ Çavuşlar karyesinden Hacı İvaz nâm yeniçeri arzıhâl ider karye-i mezbûrdan Hüseyin ve Tavîl el-Hâc Mustafa bizi gammâz eylemişidin diyü isnâd ve gıyâbında hüccet peydâ ve menzilin basup defa‘âtiyle murâfa‘a olundukda bunun üzerine bir nesne sâbit olmadın mezkûr Tavîl kırk guruş aldığından gayrı mezbûrlar ehl-i örfe istinâd ile tekrâr elli guruş ve bir mikdâr eşyâsın alup itâ‘at-i emr-i şer‘ itmemekle mûcebince şer‘le hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

562

Karahisâr-ı Sâhib kādısına ve sancağı mütesellimine hüküm ki:

Fatma nâm hâtûn Dergâh-ı mu‘allâma gelüp; bundan akdem bin yüz ( ) senesinde bunun sabî oğlu Ahmed'in üvey babası olup bunun zevci olan Derviş nâm kimesne sefere giderim diyü bir tarîkle aldadup götürüp abd-i memlûku olmak üzre hilâf-ı şer‘-i şerîf hâliyâ kazâ-i mezbûrdan ( ) nâm kimesneye bey‘ fürûht eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp oğlu mezbûr kimin yedinde bulunur ise alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri S sene [1]108

563

Kırkkilise kādısına hüküm ki:

Hüseyin gelüp; Edirne kazâsına tâbi‘ Suyudcek(?) nâm karyede taht-ı nikâhında olan menkûhası Ayşe nâm hâtûn vâlidesi Hatice(?) nâm hâtûn ıdlâl ve kazâ-i mezbûra götürüp bu dahi varup taleb eyledikde kazâda sâkin Mehmed ve Abdülkadir nâm kimesnelere istinâdla virmekde inâd etmekle zevcesi mezbûre aldırılup virmekde muhâlefet ider ise Edirne'ye ihzâr (…) Edirne kādısı huzûrunda murâfa‘a-i şer‘ olmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise mûmâ-ileyh (…) şer‘le görile diyü Edirne'ye ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı S sene [1]108

[133]

564

Gümülcine ve Yenice nâ’iblerine hüküm ki:

Zikrolunan kazâlarda sâkin Kıbtiyân tâ’ifesi gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen cizyeleri emr ü defter mûcebince virmeğe râzılar iken bin yüz sekiz senesinde (…) cizyeleri cibâyetine me’mûrân ( ) nâm kimesne kanâ‘at itmeyüp mukaddemâ meccânen küllî (…) olduğından gayrı emr-i defterden ziyâde kendüsiyçün küllî akçelerin alup gadr eyledüğin bildirüp hüküm recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görilüp izdiyâd aldığı vâkı‘ ise girü redd itdirilüp muhâlefet ider ise vukū‘u üzre arz oluna diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâ’ili Ra sene [1]108

565

Malkara kādısına hüküm ki:

İlyas nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Ahmed Kethüdâ Evkāfı'nın bundan akdem mütevellîsi iken vakf-ı mezbûrun meremmâta muhtâc olan yerleri izn-i şer‘le keşfolundukda be-şartu'r-rücû‘ bin yüz ( ) senesinde kendü mâlından iki yüz bin akçe harc u sarf idüp henüz istifâ eylemeden tevliyetten azl ve kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hakkı ve Ahmed nâm kimesneler mütevellî olmağla masrûfu olan meblağı virmediklerinden mâ‘adâ (…) hevâlarına tâbi‘ Mehmed ve Abdülaziz nâm kimesneler ile yek-dil olup senin temellükünde mâl-ı vakf

vardır diyü bunu ta‘addi ve habs idüp ve bu menzilinde yoğiken evin basup ba‘zı eşyâsın nehb ü gâret idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî etmeleriyle bundan akdem yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmadığın bildirüp bu def‘a dahi yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise ol-yerde hazır ve âmede Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Ra sene 1108

566

Zîrdeki esahh kaydıdır.

Kars-ı Maraş kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrdan Veli nâm kimesne gelüp; mezkûr bu sene-i mübârekede Sefer-i Hümâyûnuma me’mûr olup girü Edirne'ye geldikde Ordu-yı Hümâyûnum Belgrad'dan gelmiş bulunup varup irişmek mümkin olmamağla bu âna değin Edirne'de eğlenüp hâliyâ Sefer-i Hümâyûndan avdet olunmağla inhirâfına izin virilüp yollarda ve vilâyetinde bî-vech-i şer‘î rencîde olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

567

Edirne'den Anadolu'da vâkı‘ ( ) kazâsına varınca yol üzerinde vâkı‘ olan kādılara hüküm ki:

Veli gelüp; hemşîrem Hatice Sultân'ın mutasarrıfe olduğı hâslarından kazâ-i mezbûrda vâkı‘ ( ) nâm karye ve tevâbi‘i karyelerinin zabtı kendüye der-uhde ve ihrâc olunup zabtıyçün ol tarafa revân olmağla yollarda mezbûra mümâna‘at ve dahl ve rencîde olunmamak bâbında vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

568

Vize müftîsine hüküm ki:

Çorlu kazâsı sâkinlerinden Hüseyin gelüp; bundan akdem Rodoscuk sâkinlerinden yazıcı Mehmed nâm kimesneye hukūk-ı şer‘iyyeden olan on bir bin akçe deyni bi't-tamâm edâ idüp bunun zimmetinde bir akçe hakkı yoğiken mezbûr şirrete sâlik olup hevâsına tâbi‘ Rodoscuk nâ’ibine istinâd ile zûr şâhid ikāmetiyle hilâf-ı şerîf otuz üç bin akçe taleb idüp rencîde etmekle sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvellâ olup mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[134]

569

Bursa monlâsına ve Mihaliç voyvodasına hüküm ki:

Mehmed gelüp; bunun şer‘an kimesneye vireceği olmayup ve şer‘an üzerine nesne sâbit olmuş değil iken Hüdâvendigâr sancağı mütesellimi Ali bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘ ahz ve bastıyla bir re’s at ve simli kılıncı yaldız altunlı bir çift tabancaların bi-gayrı hakkın alup gadr etmekle şer‘le alıvirilmek bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

570

Filibe monlâsına hüküm ki:

Dârüssa‘âdetim Ağası Ali Ağa arz gönderüp Edirne'de vâkı‘ merhûm Sultân Murad Hân *tâbe serâhû* Câmi‘-i Şerîfi Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kara Re’is(?) ve (…) ve (…) ve Merdân nâm karyelerin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde öşr ü resmi taraf-ı vakfdan alınagelen yerler içün civârında vâkı‘ evkāf ve ze‘âmeti ve erbâb-ı tîmârdan ol yerler bizim karyelerimiz toprağındandır diyü kadîme muhâlif müdâhale etmeleriyle mahsûl-i vakfa gadr olunduğın bildirüp hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz etmeğin şer‘le yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

571

Ruha kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Döğerli cemâ‘atinden el-Hâc İsmâil ve Osman ve Halil ve Razi(?) aşîretinden Kürdî(?) ve ( ) nâm kimesneler gelüp; Buka(?) Beğlerbeğisi Ahmed *dâme ikbâlühû* bundan akdem bunları ahz ü habs ve nice âdemlerin katl ve emvâl ü erzâkların alup ve sû-i hâlleri vardır diyü i‘lâm etmekle bunlar habs olunup ahvâlleri Der-i Devlet-medârıma i‘lâm eylediklerinde ahvâlleri tefahhus ve ıtlak olmalarıyla hâlâ ol tarafda olan ehl ü ıyâl ve emvâl ü erzâklarına ve menzil ve anbarlarına varmalarına hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve ta‘arruz olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzre hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve ta‘arruz olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

572

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılığı pâyesiyle Saruhan sancağı mütesellimi olup ol havâlîde eşkıyâ def‘ine me’mûr olan Seyyid Ahmed *dâme mecdühû*ya ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Edirne Kā’im-makāmı Vezîrim Hasan Paşa'nın mutasarrıf oldığı hâslarından Yeni sancağında vâkı‘ gurebâ-i garîbe hâssı re‘âyâları gelüp; bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken sen ki mütesellimsin etbâ‘ından olan (…) İbrâhim dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz ( ) senesinde (…) Mehmed Paşa tarafından mühürlü kâğıd ile gelüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakkın altı yüz guruşların alup gadr etmekle bulunduğı yerde şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulundığı mahalde şer‘le görilüp ihkāk-ı hakk olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

573

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ’ibine hüküm ki:

Hatice Sultân'ın kethüdâsı Mustafa *zîde mecdühû* gelüp; müşârün-ileyhânın mutasarrıfe olduğı hâslarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karaahmedli(?) nâm karyenin sınûrı mümtâz u mu‘ayyen olup lâkin mürûr-ı eyyâm sınûrları belürsiz olmağla karye-i merkūmun mümtâz u mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr ü resmi hâssı tarafından alınagelen bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı‘ müteveffâ Malkoç Beğ

Evkāfı'ndan ( ) nâm karye zâbıtı ol yerler vakf-ı merkūm karyesinin hudûdu dâhilinde olan yerlerdendir öşr ü resmin ben alurım diyü nizâ‘ etmekle vaz‘-ı alâ’im olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

574

Kesriye kādısına ve hâssı voyvodasına hüküm ki:

David nâm râhib gelüp; Kalimis(?) nâm râhibin bin yüz ( ) senesinde kazâ-i mezbûr sükkânından ( ) ve ( ) ve ( ) nâm râhiblerin kefâletleri ile bundan akdem bin guruş istikrâz idüp mezbûr hâl-i huyûtunda bir mikdârın virüp bâkîsi zimmetinde iken mürd olmağla kefâletleri hasebiyle mezbûrlardan şer‘le taleb eyledikde virmekde bî-vech ta‘allül etmeleriyle şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

[135]

575

( ) kādısına hüküm ki:

Pive nâm zimmî gelüp; bunun babası ve karındaşı Marko nâm zimmîler ticâret tarîkiyle gezerken bin yüz ( ) senesinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karacakoyun ve Durağan(?) nâm karyeden ( ) ve ( ) nâm kimesnelerin evine misâfir olduklarında mezbûrlar mesfûr zimmîleri urup katl ve yanlarında mevcûd olan bin beş yüz guruşların alup ve lâşelerin zikrolunan kurâ kurbuna bırakup ziyâde ta‘addî vü fesâd etmeleriyle ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus ve kātilleri ele getürilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le teftîş ü tefahhus olup ve kātilleri bulunduğı mahalde ahz ve sicill ü hüccetleriyle vâkı‘-ı hâl Der-i Devlet-medârıma arz u i‘lâm olunmak bâbında yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

576

Karaman vâlîsine ve Dârende kādısına hüküm ki:

Osman gelüp; müteveffâ Karaman oğlu İbrâhim Beğ Vakfı'ndan medîne-i Dârende kurbunda taht-ı icâresinde olan bir kıt‘a bağçeye medîne-i mezbûr mahallâtından Alacasolak Mahallesi'nde kadîmü'l-eyyâmdan berü cârî olup mahsûs u müstakill sa‘y ve intifâ‘ idegeldüği suyunda âharın alâkası yoğiken medîne-i mezbûrdan Ömer Beşe oğlu dimekle ma‘rûf Ömer Çavuş ve karındaşı Osman nâm kimesneler ol suyun harkı üzerine sonradan bağçe ihdâs ve fuzûlî ol suyun harkın bozup mecrâ-yı kadîmînden ihrâc ve kendülerin bağçelerine icrâ idüp buna küllî muzâyaka virüp ta‘addî etmeleriyle hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüp mûcebince şer‘le görilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

577

Çirmen nâ’ibine hüküm ki:

Süleyman gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Elvandere ve Karabağ nâm karyeler ahâlîsinden hüccet-i şer‘iyye mûcebince cihet-i şer‘den ( ) guruş hakkı olup taleb eylediklerinde virmekde ta‘allül etmeleriyle ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer‘iyye mûcebince sâbit olan hakkı alıvirilmek emrim olmuşdur buyrdum ki.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

578

Mut cânibinde asâkir-i İslâm'a serasker olan Vezîr ( ) Paşa'ya ve Alasonya kādısına hüküm ki:

Hacı Bayram *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin metropolid olan Kaltabur(?) nâm zimmî zimmetinde bin yüz ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer‘îden hüccet-i şer‘iyye ve mecbûr-ı deyn temessükü mûcebince bin sekiz yüz doksan guruş alacak hakkı olmağla taleb eyledikde virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre olup gadr etmekle şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında hüküm recâ etmeğin, sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin yedinde olan hüccet-i şer‘iyye ve temessükü mûcebince mahallinde sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet iderse huzûrunda şer‘le görülmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[136]

579

Payas kādısına ve Payas kal‘ası dizdârına hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp Payas kal‘ası neferâtından Ali ve Hüseyin ve Mehmed ve diğer Ali ve İbrâhim ve Halil ve Durmuş nâm kimesnelerin sû-i hâlleri vardır diyü bundan akdem habs olunup lâkin mezbûrlar kendi hâllerinde olup herkes evzâ‘ u etvârlarından râzı ve şükrân üzre olmalarıyla ıtlâk olunmalarıyçün ahvâlleri şer‘le görülmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsını arz etmeğin mezbûr mahbûslar ıtlâk ve mahallinde ahvâlleri şer‘le görilüp mûcib-i şer‘îsi icrâ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

580

(…) sancakbeği ve Payas kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrda sâkin ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve sâ’irleri birileri meclis-i şer‘a varup kazâ-i mezbûrda sâkin bin yüz ( ) senesinde hâliyâ Payas mütevellîsi olan Abdi Ağa nâm kimesne bundan akdem birkaç imâm halka hüsn-i mu‘âmele ile hüsn-i hâlini müş‘ir mahzar aldıkdan sonra kendü hâlinde olan kimesneleri ifk ü iftirâ ve isnâd ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz ü habs ve gice ile beşer-altışar yüz değnek urup cebren bi-gayrı hakkın kırkar-ellişer guruşların alup ve iskelede olan bâzergânlara sizde Beytülmâl var mı diyü yüzer ve ikişer yüzer guruşların alup ve Ali nâm kimesnenin dahi kılıç ile üzerine hücûm ve şütûm-ı galîza ile şetm idüp ve Payas (…) kâtibleri Seyyid Mehmed nâm kimesne hevâsına tâbi‘ olmamağla yerlüden nâ’ib-i (…) bahânesiyle mahkemeyi (…) ve ba‘zı umûr-ı Müslimîn içün taraf-ı şer‘den virilen mürâseleyi (…) idüp ve umûr-ı şer‘iyyeyi ben görürüm diyü şâhidler istimâ‘ idüp ve bağçelerinden hâsıl olan harîr ve eşcâr-ı (…) ve sâ’ir sebzevât içün (…) diyü kānûn defterden ziyâde küllî akçelerin alup ve bundan akdem ahvâlleri şer‘le görüldükde (…) ve hüccet-i şer‘iyye virilmişiken yine kanâ‘at itmeyüp tekrâr (…) nâmıyla demirin(?) beher batmânından birer guruş taleb idüp ve tekâlîfleri içün tahsîldârlık nâmıyla yüzer ve ikişer yüz guruşların alup bunun emsâli zulm [ü] ta‘addînin nihâyeti olmaduğın bildirüp hilâf-ı şer‘ aldığı girü alıvirilüp icrâ-yı hakk

olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz itmeğin mahallinde şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ alduğı vâkı‘ ise girü ashâbına alıvirilüp ihkāk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

581

Payas kādısına hüküm ki:

Ali gelüp; üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Payas mütevellîsi Abdi sende Beytülmâl var imiş diyü mücerred celb-i mâl içün hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve rencîde eyledüğin bildirüp hilâf-ı şer‘ dahl ve ta‘arruz itdirmeyüp men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden vech-i meşrûh üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

582

Filibe kādısına hüküm ki:

Sadrazam nezâretinde olan evkāfdan ( ) Evkāfı'nın mütevellîsi olan Mehmed *zîde kadruhû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp medîne-i Filibe sâkinlerinden Mümin Ahmed nâm kimesne zimmetinde vakfın eşyâları mahsûlünden alınmış iki bin dört yüz akçe mâl-ı vakf olup taleb eyledikde virmekde ta‘allül eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp zimmetinde sübût bulan mâl-ı vakfı virmekde ta‘allül ider ise Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[137]

583

Kars-ı Zülkadriye kazâsına varınca yol üzerinde vâkı‘ olan kādılara hüküm ki:

Kars-ı Zülkadriye kazâsından Veli gelüp; Hatice Sultân'ın mutasarrıfe olduğı hâslarından ( ) kazâsında vâkı‘ ( ) nâm karye ve tevâbi‘i karyelerinin zâbıtı kendüye deruhde ve ilzâm olunup zabtıyçün ol tarafa deverân olmağla yollarda ve vilâyetinde hilâf-ı

şer‘-i şerîf dahl ve rencîde olunmamak bâbında hüküm recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

584

Yarhisâr ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Mehmed ve Osman gelüp; Yarhisâr kazâsında vâkı‘ müteveffâ İlyas Beğ Evkāfı'nın tevliyeti evlâdının batn-ı evvelde olanlar yine meşrûta olup ve bunlar batn-ı evvelde iken Yarhisâr kazâsında sâkin batn-ı sânîde olan Sulbî Mehmed bir tarîkiyle tevliyeti alup hâliyâ tevliyet-i merkūm ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ber-vech-i iştirâk bunlara tevcîh olunup berât-ı şerîfim virilmekle ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mezkûrun şer‘le muhâsebesi görilüp zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf (…) ve küllî her ne ise alıvirilmek bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

585

Vize müftîsine ve Bergos kādısına hüküm ki:

Bergos kazâsına tâbi‘ Ören Seki(?) nâm karyeden Halil nâm kimesnenin zevcesi ( ) ve kızı Ayşe nâm hâtûnlar gelüp; bundan akdem mezbûr Halil diyâr-ı âhara gider oldukda karye-i mezbûre toprağında vâkı‘ emlâk ve ba‘zı eşyâsın bunlara emâneten sipâriş idüp bunlar dahi hıfz u hırâset üzre olup mezbûrun hayâtı ve memâtı nâ-ma‘lûm olmayup ve fevti şühûd-ı udûl ile sâbit olmuş değil iken karındaşı Ahmed nâm kimesne şirrete sülûk idüp karındaşım mezbûrun emlâk ve eşyâsın ve bir mikdâr tereke mahsûlün bî-vech-i şer‘ zabt idüp ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğin ve müte‘addid fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüp mûcebince amel olunup ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun husûs-ı mezbûra müvellâ olup vech-i meşrûh üzre şer‘le göresin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

586

Maraş beğlerbeğisine ve kādısına hüküm ki:

Hatice Sultân kethüdâsı Mustafa gelüp; Elbistan ve Zamantı hâslarını der-uhde iden kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Kör Yusuf ve Kel Hasan ve Parlak ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler zimmetlerinde hâs mâlından altı yüz guruş bâkî kalup taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve bir vechile ele girmeyüp icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp temessüklerin mûcebince şer‘le tahsîl olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[138]

587

Edirne bostancıbaşısına ve Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

Sen ki nâ’ibsin Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ Paşa Yenicesi nâm karye sâkinlerinden Apostal nâm zimmî meclis-i şer‘a varup yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karaburçak ve Hatablı nâm karye sâkinlerinden ve gayrıdan yedi nefer haydûd eşkıyâsı bin yüz sekiz senesinde gice ile hânesin basup bir mikdâr eşyâsın nehb ü gâret idüp ziyâde gadr u ta‘addî itmeleriyle mezbûr Karaburçak nâm karye sâkinlerinden iki neferi ahz olunup hâlâ kasaba-i mezbûr zâbıtı yedinde habs ve bâkîleri ele girmemekle bâkîleri dahi tefahhus olunup ba‘de'l-ahz eşkıyâ-yı mezbûrun şerr ü şûru âmme-i Müslimîn üzerinden ref‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz etmeğin sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin mahbûsları ve refîklerin buldurup Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

588

Bursa monlâsına hüküm ki:

Mahrûse-i Bursa'da medfûn kutbü'l-ârifîn merhûm Üftâde Efendi kuddisi sırruhü'l-azîz Evkāfı'nın mütevellî kā’im-makāmı olan Mustafa gelüp; selâtîn-i mâziye temlîki mûcebince vakfiye-i ma‘mûlün-bihâda mukayyed koru ve bağ ve bağçe ve koru içinde olan câmi‘-i şerîfe cârî su harkı ve Pınarbaşı ve cevânib-i erba‘asında olan mezaristana ba‘zıları kadîme muhâlif sığır ve sâ’ir hayvanların götürüp salıvirüp çiğnidüp hilâf-ı şart vâkı‘ ve kadîme mugâyir ta‘addî eylediklerin bildirüp men‘ u def‘

olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, ol makūle civârında salıvirildüği vâkı‘ ise men‘ u def‘ olunmak yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

589

( ) ve ( ) kadılarına ve Tırhala mütesellimine hüküm ki:

Receb gelüp; Alasonya kazâsına tâbi‘ Manuta nâm karye re‘âyâsı tekâlîfleri umûrun görmeğe bunu vekîl ve akçe vir diyü emr etmeleriyle umûrların görüp be-şartu'r-rücû‘ ve bundan yüz elli sekiz bin beş yüz yirmi akçe harc u sarf idüp masrûfun şer‘le taleb eyledikde içlerinden ba‘zıları cem‘iyet-i memnû‘ iken cem‘iyet(?) ve hevâlarına tâbi‘ kādıya istinâd ile virmekde ta‘allül etmeleriyle şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

590

Alasonya ve ( ) kādılarına ve Tırhala sancağı mütesellimine hüküm ki:

Receb gelüp; Alasonya kazâsına tâbi‘ Mida nâm karye ahâlîsinden Papa Foti ve Kano ve Atanaş ve Aşyati ve ( ) ve dahi ba‘zıları tekâlîfleri umûrun görmeğe vekîl ve kendü mâlından akçe vir diyü emr itmeleriyle be-şartu'r-rücû‘ kendü mâlından ( ) guruş harc u sarf idüp ve masrûfun şer‘le taleb eyledikde virmekde ta‘allül üzre oldukları ve hüccet-i şer‘iyyesi olduğın bildirüp şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[139]

591

Kirmasti ve Mihaliç nâ’iblerine hüküm ki:

Müteveffâ Uzgur oğlu İsa Beğ Evkāfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre mütevellîleri olan Abdullah ve Abdülbâkî nâm kimesneler gelüp; vakf-ı mezbûr karyelerinden Kirmasti kazâsına tâbi‘ selâtîn-i mâziye temlîki ile mûcebince defterde mukayyed Sündüklü nâm karyenin mümtâz u mu‘ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden öşr

ü resmi vakf-ı mezbûr tarafından alınagelen ma‘lûmetü'l-hudûd bir mikdâr yerleriyçün civârında vâkı‘ Ebâ Eyyûb el-Ensârî Evkāfı karyelerinden Uzgur nâm karyenin zâbıtı olan ( ) nâm kimesne ol yerler zâbıtı olduğı karye-i merkūmenin sınûrı dâhilinde olan yerlerdendir diyü öşr ü resmine müdâhale ve nizâ‘ etmekle bundan akdem kānûn üzre vârid olan emr-i şerîfim mûcebince ol diyârın müsinn ve mu‘temedün-aleyh ehl-i vukûf ve bî-garaz Müslimîn ile mahall-i nizâ‘ın üzerine murâfa‘a-i şer‘ olundukda Uzgur karyesinin cânib-i garbında vâkı‘ olan arâzî Ebâ Eyyûb el-Ensârî Vakfı ve cânib-i şarkında olan arâzî Sündüklü karyesinin mümtâz u mu‘ayyen hudûdu dâhilinde cedleri Uzguroğlu İsa Beğ Vakfı olup ve kârbân-sarayı (…) dahi Sündüklü karyesinin vakfı olup ve kurbunda olan cisr dahi vakf-ı mezbûrdan oldığı meşhûr ve mütevâtir ve şer‘an sâbit ü zâhir olmağla ol yerlerin öşrü bunlara hüküm-birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp fasl-ı husûmet olmazlar iken mezbûr kanâ‘at itmeyüp ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir tekrâr nizâ‘ eyledüğin bildirüp hüccet-i şer‘iyyeleri mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

592

Edirne monlâsına hüküm ki:

Kirestemo nâm zimmî gelüp; medîne-i Edirne mülhakātından dâhil-i hisârda vâkı‘ Hacı Doğan Mahallesi'nde kuyumcu Barbam hânesi dimekle ma‘rûf mutasarrıf olduğı mülk hânesi konak yamaklarında olup küllî harâba müşrif olup kimesne rağbet eylemeyüp hâlî olmağla bundan akdem cânib-i şer‘den (…) ve bî-garaz Müslimîn ile üzerine varılup mu‘âyene ve müşâhede eylediklerinde on seneden mütecâviz içine konak girmeyüp rağbet dahi etmemeleriyle kat‘â kâbil-i süknâ olmaduğın gelüp alâ vukū‘ ihbâr eyledüğin Edirne kādısı i‘lâm etmekle hâne-i merkūmu sâhibi ta‘mîr ü termîm idüp kendüsi sâkin olmak içün konak hidmetlerinden ihrâc olunmak üzre ammîm (…) merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Ahmed Hân *tâbe serâhû*nun zamânında emr-i şerîf virilmekle müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ra sene [1]108

593

Edirne bostancıbaşısına ve Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mezkûrsun Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi' Karaca Halil nâm karye sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe varup bu tarlasında kendü hâlinde iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Sübaşı nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde değnek ile hilâf-ı şer'-i şerîf bunun sol ayağın darb ve mecrûh idüp ziyâde gadr u ta'addî ve firâr eyledüğin bildirüp şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına ilhâhıyla arz etmeğin sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin bunu mecrûh iden hasmını bulup mahallinde ahvâlleri şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

[140]

594

Mora seraskerine ve Ezdin kādısına hüküm ki:

Abdülkadir gelüp; Eğribucak nâhiyesine tâbi' Kozan nâm karye sâkinlerinden Yorgi, Papa Koli ve Mohasimo ve Dimo Sencerli ve Yahi Dukanci ve ( ) ve ( ) nâm zimmîler zimmetlerinde bin yüz ( ) senesinde tereke bahâsından hüccet-i şer'iyye mûcebince birer mikdâr akçe alacak hakkı olup birkaç def'a emr-i şerîfim ihrâc ve taleb eyledikde zî-kudret ve mütegallibeye istinâd ile virmekde ta'allül ü muhâlefet üzre olup mahallinde bir vechile ihkāk-ı hakk olunmaduğın bildirüp mezbûrlar Ezdin'e ihzâr ve şer'le görilüp hüccet-i şer'iyyesi mûcebince müteveccih olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

595

Kengırı kādısına hüküm ki:

Etıbbâ-i hâssadan Ahmed *zîde hazâkatehû*(?) gelüp; bunun babası İbrâhim'in li-eb karındaşı İsa nâm kimesne fevtoldukda verâseti mezkûr İbrâhim ile kebîre kızı Ümmühânî nâm hâtûna intikāl idüp mezbûre Ümmühânî babasından intikāl iden hisse-i şâyi'asın bi't-tamâm alup mezkûr İbrâhim'in zimmetin ibrâ eyledikden sonra hâliyâ

merkūm İbrâhim dahi fevtolmağla kazâ-i mezbûrda sâkin mezbûre Ümmühânî'nin tarafından zevci Suhte Mehmed nâm kimesne şirrete sülûk idüp müteveffâ-yı merkūm İsâ'nın sizde şu kadar eşyâsı vardır diyü kazâ-i mezbûrda sâkin küçük karındaşı Mehmed müfettiş ve Anadolu vâlîlerine hilâf-ı şer‘-i şerîf kavl-i mücerred ile ahz itmek sadedinde olup ta‘cîz vü rencîdeden hâlî olmadığın ve kendüsi seyyidetü'l-muhadderât ikliletü'l-muhassenât tâcü'l-mestûrât (…) vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ* ve *zâdet izzûhâ*nın(?) bi'l-fi‘l tabâbeti hidmetinde olup ol tarafa varmak mümkin olmamağla vech-i meşrûh üzre karındaş-ı mezkûru mezbûr Suhte Mehmed'e ol vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde vü remîde itdirmeyüp ta‘addî ider ise ahvâlleri Dîvân-ı Hümâyûnumda görülmek üzre Âsitâne-i sa‘âdetime havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

596

Kengırı kādısına hüküm ki:

Etıbbâ-i hâssadan Ahmed *zîde hazâkatehû* Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp bunun müteveffâ babası İbrâhim'in li-eb karındaşı olan İsâ fevtolup muhallefâtı irs-i şer‘le buna ve kazâ-i mezbûrda sâkin küçük karındaşı Mehmed'e ve sağîre kızları Ayşe ve Emine'ye intikāl eyledikde sağîrelerin kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ile mansûb vasîsi olan Hacı Hüseyin nâm kimesne defter-i kassâm mûcebince şer‘an sağîrelerin hisse-i şâyi‘aların alup kabz ve yedinden hüccet-i şer‘iyye alınmışiken hâliyâ kâni‘ olmayup ziyâde talebiyle ol tarafda karındaşı mezkûr Mehmed'i müfettiş olanlara ve Anadolu vâlîlerine hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz itdirmek (…) olup ta‘cîz vü rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüp ve kendüsi Vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ*nın bi'l-fi‘l tabâbeti hidmetinde olup ol tarafa varmak mümkin olmamağla vech-i meşrûh üzre be-hasbe'ş-şer‘-i şerîf hisse-i şâyi‘alarına kanâ‘at eylemeyüp bi-gayrı hakkın ziyâde talebiyle ta‘addî ider ise ahvâlleri Dîvân-ı Hümâyûnumda görülmek üzre Âsitâne-i sa‘âdetime havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

[141]

597

Ahiçelebi kādısına hüküm ki:

Ahiçelebi Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yunus Deresi nâm vakf-ı karye re‘âyâsı gelüp; karye-i mezbûr sınûrı dâhilinde Bozar dimekle ma‘rûf (…) küllî mahsûs u müstakill korularında kimesnenin alâkası olmayup bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken yine civârlarında vâkı‘ evkāf-ı mezbûr karyelerinden Demürci nâm karye ahâlîsinden Süleyman Hoca ve Durbali ve Mehmed ve Yusuf ve dahi ba‘zıları kadîme muhâlif korularının odunların kesüb ta‘addî itmeleriyle bundan akdem bir iki def‘a murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûrlar kanâ‘at itmeyüp ol hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir girü nizâ‘ ve fuzûlî korularının odunu kat‘ idüp ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince şer‘le görilüp da‘vâlarına (…) virilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunup hilâf-ı şer‘ rencîde olunmamak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

598

Hayrabolu kādısına hüküm ki:

Papa Simo nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden iken mürd olan karındaşı oğlu Hıristo nâm zimmînin bundan gayrı zâhirde vâris-i ma‘rûfu olmayup metrûkâtı buna münhasır iken kazâ-i mezbûrda Beytülmâlcı olan ( ) nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt idüp bu dahi birkaç def‘a taleb eyledikde virmekde ta‘allül ü muhâlefet idüp gadr u ta‘addî eyledüğin ve hüccet-i şer‘iyyesi olduğın bildirüp mûcebince şer‘le görilüp mezbûrun fuzûlî zabt eyledüği eşyâsı alıvirilüp edâda ta‘allül ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince mürd-i mezbûrun terekesin şer‘le kendüye teslîmde muhâlefet ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

599

Tokad nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin talebe-i ulûm gelüp; bunlar kadîmü'l-eyyâmdan beru kendülere iktizâ iden kifâyet mikdârı mum yağını kassâblardan alıgelüp bir vechile dahlolunmak îcâb itmez iken mumcu tâ'ifesi bunlara mum yağı aldırmayup cümlesini kendüler alup bunlara ziyâde bahâ ile fürûht idüp ta'addî üzre oldukların bildirüp şer'le görilüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve kadîme mugâyir ol vechile ta'addî olunmayup men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

600

Vize nâ'ibine hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Mehmed Hân *tâbe serâhû* Evkāfı mukāta'alarından kazâ-i mezbûra tâbi' Perâkende mukāta'ası ve ( ) tevâbi'i karyelerinin zâbıtı olan Hamza gelüp; mukāta'a-i mezbûre mülhakātından yine kazâ-i mezbûra tâbi' Çöçön(?) ve Kopafor(?) ve Süslemye(?) ve ( ) ve ( ) nâm vakf-ı karyeler kurbunda vâkı' Hüdâ-yı nâbit palamut eşcârlarından hâsıl olan palamut mahsûlünü kadîmde vakf tarafından cem' olunagelmişiken âharın alâkası yoğiken karye-i mezbûreler ahâlîsi mahall-i mezbûrede vâkı' Hüdâ-yı nâbit palamut mahsûlünü biz cem' idüp sana öşr virüriz diyü vekîl eylediklerin bildirüp men' u def' olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

[142]

601

Timuriçe kādısına ve Avlonya mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Varda Derbendi nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i mezbûre kadîmî derbend olup Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de derbend kayd olunmakla her ev başına birer kile-i İstanbulî buğday ve birer kile arpa defterde hâsıl kayd olunup bunlar dahi âdet-i derbendî ve ta'yîn olunduğı üzre virmeğe râzılar iken hâlâ karye-i mezbûre sipâhîsi olanlar kanâ'at itmeyüp hilâf-ı defter ziyâde talebiyle rencîde eyledüğinden gayrı (…) bâzâr olmayan mesâfe-i ba'îde götüresin diyü ta'addî eyledüğin bildirüp men'iyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra esene [1]108

602

Vize ve Pınarhisâr nâ'iblerine ve Pınarhisâr voyvodasına hüküm ki:

Papa Todoraki ve Nikola nâm zimmîler gelüp; merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Mehmed Hân *tâbe serâhû* Evkāfı mukāta'alarından Vize kazâsına tâbi' Perâkende mukāta'ası zâbıtı olan Hamza nâm kimesne mukāta'a-i mezbûre mülhakātından Vize kazâsına tâbi' ( ) nâm vakf-ı karye kurbunda ( ) nâm mahalde vâkı' (…) pelüt eşcârlarından hâsıl olan mahsûlünü bunlara bey' ve yedlerine mühürlü temessük virüp iki ay mürûrundan sonra bunlara kara (…) ol (…) götürüp ra'y murâd eylediklerinde âharın bir vechile alâkası yoğiken Papa Hıristo ve Todori ve Angeli ve ( ) nâm zimmîler şirrete sâlikler olup ol mahal bizim karyemiz kurbunda olup biz karye ahâlîsinden olmağla sizin (…) ra'y itdirmeziz bizim (…) ra'y ideriz diyü nizâ'dan hâlî olmadıkların bildirüp men'iyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

603

Kastamonu kādısına ve kazâ-i mezbûr sâkinlerinden müteveffâ Cerrâh İbrâhim nâm za'îmin muhallefâtı tahrîrine ta'yîn olunan ( ) *zîde ilmühû*ya ve Kastamonu sancağı mütesellimine hüküm ki:

Kasatamonu'da vâkı' Topçuzâde Câmi'-i Şerîfi Evkāfı'nın mütevellîsi olan Hafız Mehmed *zîde ilmühû* Dergâh-ı mu'allâma arzıhâl idüp kazâ-i mezbûrda vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed akārâtından icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile bir hân ve saraçhâneye mutasarrıf olan Süleyman nâm kimesne bin yüz beş senesinde bunun zamânında bilâ-veled fevtolup zikrolunan hân ve saraçhâne vakfa intikāl itmişiken müteveffâ-yı mezbûrun veresesinden olan merkūm Cerrâh İbrâhim mülkündür diyü fuzûlî zabt idüp hâlâ ol dahi fevtolmağla vârisleri müdâhale eylediklerin bildirüp zikrolunan hân ve saraçhâne vakfıyçün zabt itdirilüp ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre mahallinde şer'le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

604

Edirne monlâsına hüküm ki:

Nikola nâm zimmî gelüp; mahrûse-i Edirne'de derûn-ı kal‘ada Hıristos Mahallesi'nde vâkı‘ mutasarrıf olduğı Abacı Mitro menzili dimekle ma‘rûf menzili Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri konağı olduğın bildirüp konaklıkdan ihrâc olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, konak defterinden ihrâc olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

605

Edirne kādısına hüküm ki:

Venükoğlu nâm zimmî gelüp; mahrûse-i Edirne'de derûn-ı hisârda Hıristo Mahallesi'nde mutasarrıf oldığı mülk menzili bundan akdem konak defterinden ihrâc olunmuşken yine konaklık üzre rencîde olduğın bildirüp ol-bâbda hükm-i hümâyûnum recâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin hâne-i mezbûr bundan akdem konak defterinden ihrâc olduğın i‘lâm eyledüğin ecilden i‘lâmın mûcebince amel olunmak emrim olmuşdur diyü hüküm yazılmışdır.

[Fî] evâhiri Ra sene [1]108

[143]

606

Aydos kādısına hüküm ki:

Mehmed gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kadıköyü nâm karyede sâkin Süleyman nâm kimesne zimmetinde otuz guruş hakkı olmağla ta‘yîn olunan mübâşir mübâşeretiyle mahallinde sübût bulan hakkı virmekde muhâlefet ider ise ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ra sene [1]108

607

Tokad nâ’ibine hüküm ki:

Ahmed gelüp; kazâ-i mezbûrun ahâlîsinin vâkı‘ olan umûrların görmek üzre hüccet-i şer‘iyye ile kethüdâ nasb olunmağla vâkı‘ olan umûrların istikāmet üzre görüp

âhardan dahlolunmak îcâb etmez iken ashâb-ı ağrâzdan(?) ba‘zıları bî-vech ve bilâ-sebeb umûrına müdâhale etmeleriyle hüküm recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve rencîde olunmaya diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

608

Keşan nâ’ibine hüküm ki:

Hazret-i Ebâ Eyyûb el-Ensârî Evkāfı mukāta‘alarından kazâ-i mezbûra tâbi‘ Seydi ve Kadı mukāta‘alarının zâbıtı olan el-Hâc Mustafa gelüp; vakf-ı merkūm karyeleri min küllî'l-vücûh (…) olup Defter-i Cedîd-i Hâkānî'de vakfa hâsıl kayd yazılmışiken İnöz emîni vekîli olan Hasan nâm kimesne (…) toprağında (…) iki re’s deveyi ahz idüp virmedüğinden mâ‘adâ (…) serbestiyesine dahl eyledüğin bildirüp ol bâbda emr-i şerîfim recâ etmeğin, imdi evkāf-ı selâtîn-i i‘zâm karyeleri (…) ve maktû‘ (…) vücûh serbestdir hâricden dahlolunmaz mukaddemâ yedlerine virilen hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûna muhâlif (…) dahl ider ise murâfa‘a-i şer‘ içün Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

609

İslimye nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ayşe nâm hâtûn gelüp; bunun zevci Ali nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî bir çiftlik zabt eyledüğinden mâ‘adâ bin guruşluk mikdârı nukūd ve eşyâsın nehb ü gâret idüp ziyâde gadr etmekle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

610

İslimye kādısına hüküm ki:

Ahmed nâm kimesne Dergâh-ı mu‘allâma arzıhâl idüp Zağra-i Cedîd kazâsında vâkı‘ nehr-i Tunca üzerinde dâ’ir bir kıt‘a mülk değirmeni (…) sonradan Hasan nâm

kimesne fuzûlî bir değirmen ihdâs etmekle kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çayırlı nâm karye sâkinlerinden Kosta ve İstoyan ve Dimo nâm zimmîler zikrolunan değirmenin taşını ve ağaçlarını fuzûlî sirka idüp ziyâde gadr u zulmle itmeleriyle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

[144]

611

Selânik muhâfazasında olan ( ) *dâme ikbâlühû*ye ve Selânik kādısına hüküm ki:

Kadri gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Solok(?) nâm karyenin bin yüz ( ) senesinde zabtı bunun uhdesinde iken ba‘zı mevâni‘ sebebiyle mahsûlât ve rüsûmâtı alınmayup re‘âyâsı zimmetlerinde olmağla kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde ba‘zıları virmekde bî-vech ta‘allül üzre oldukların bildirüp şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, şer‘le görile diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

612

Tırnova nâ’ibine [ve] voyvodasına hüküm ki:

Edirne'de çavuşbaşı vekîli olan Ali *zîde mecdühû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bela(?) nâm karye sâkinlerinden Receb nâm za‘îm zimmetinde bin yüz ( ) senesinde memhûr temessükü mûcebince beş yüz guruş hakkı olup birkaç def‘a taleb eyledikde virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre olduğın bildirüp tarafından gönderdüği âdemine alıvirilüp virmekde inâd ider ise Dîvân-ı Hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp temessükü mûcebince sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet ider ise ihzârıyçün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

613

Ruskasrı nâ’ibine hüküm ki:

Müteveffâ Davud Paşa Evkāfı karyelerinden Mahalle-i Körkeş(?) ve Davudlu nâm karyelerin zâbıtı olan ( ) *zîde kadruhû* gelüp; vakf-ı merkūmun defterde mukayyed evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ zikrolunan karyelerin kadîmden hudûdu mümtâz u mu‘ayyen olup lâkin mürûr-ı eyyâm ile sınûrları bozulup muhtel vü müşevveş olmağla civârında vâkı‘ ( ) ve ( ) nâm karyelerin zâbıtları zikrolunan karyelerin mümtâz u mu‘ayyen sınûrı dâhilinde olan yerlerin öşr ü resmine müdâhale etmeleriyle mahsûl-i vakfa gadr eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp kadîmî hudûdları keşf ve tecdîd olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

614

Karaman vezîrine ve Konya monlâsına ve Turgudlu kādısına hüküm ki:

Şâhin nâm sipâhî gelüp; Turgud kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karye ve tevâbi‘i karyelerinin bin yüz ( ) senesinde vâkı‘ olan mahsûlün ahz ü kabzına(?) Turgud sâkinlerinden Türkmen kethüdâsı Hüsam oğlu Kethüdâ Mehmed nâm kimesneyi tarafından vekîl etmekle mezbûr dahi karye-i mezbûrların sene-i merkūmede vâkı‘ olan mahsûlü vekâleten ahz ü kabz idüp getürüp buna virmeyüp zimmetinde olmağla taleb eyledikde mezbûr mütegallibeden ba‘zı kimesnelere istinâd ile virmekde ta‘allül ve inâd eyledüğin bildirüp teveccüh iden hakkı alıvirilmek içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

[145]

615

Sivas beğlerbeğine, Sivas ve Niksar kādılarına hüküm ki:

Niksar sâkinlerinden Mustafa gelüp; Niksar kazâsı sâkinlerinden olup Niksar voyvodası olan Evliyâ Efendi dimekle ma‘rûf kimesnenin âdemîsi ( ) nâm kimesne bin yüz ( ) senesinde gice ile dükkânın açup içinde olan cümle eşyâsın sirka idüp ve kendüsi dahi ikrâr eylemişiken voyvoda-i mezbûrun senin eşyânı merkūmdan tahsîl iderim diyü sârik-i merkūmu bunun elinden alup kaçırup ve bundan mâ‘adâ bunun oğlu Mehmed nâm kimesneyi dahi darb-ı şedîd ile darb ve bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti

olmaduğın bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

616

Güzelhisâr nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden iken bundan akdem fevtolan Mehmed Emin nâm kimesnenin oğlu müteveffâ-yı mezbûrun eytâm-ı sığârına kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ile vasî olan Mehmed gelüp; müteveffâ-yı mezbûrun şer‘an kimesneye vireceği yoğiken ba‘zı kimesneler mücerred celb-i mâl içün şirret da‘vâlara sülûk ve bi-gayrı hakkın akçe mutâlebesiyle ta‘cîz vü rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp hilâf-ı şer‘-i şerîf şirret da‘vâ ile dahl ve rencîde itdirülmeyüp memnû‘ olmazlar ise Âsitâne-i sa‘âdetime havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri Ra sene [1]108

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

EK-1

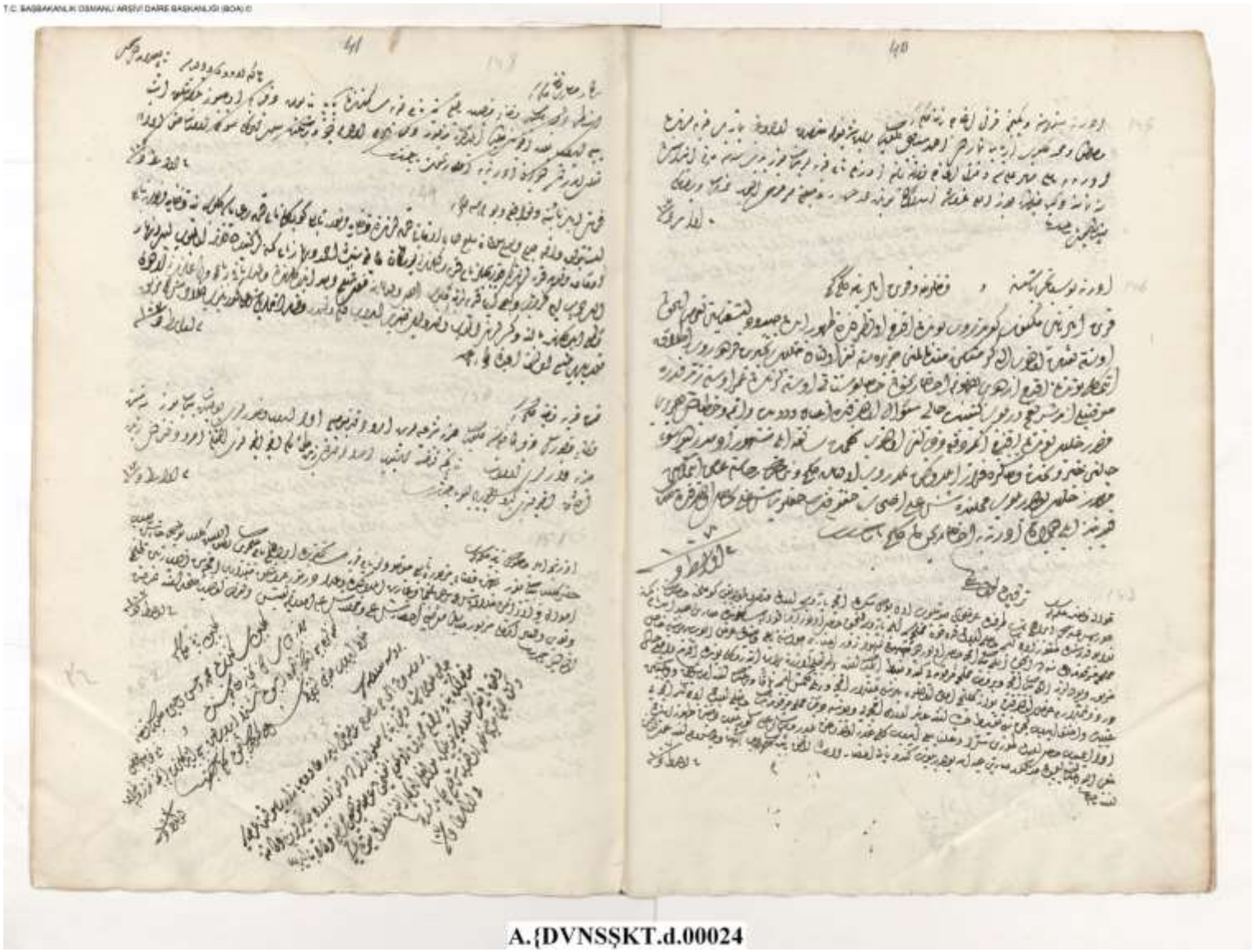

A.{DVNSŞKT.d.00024

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

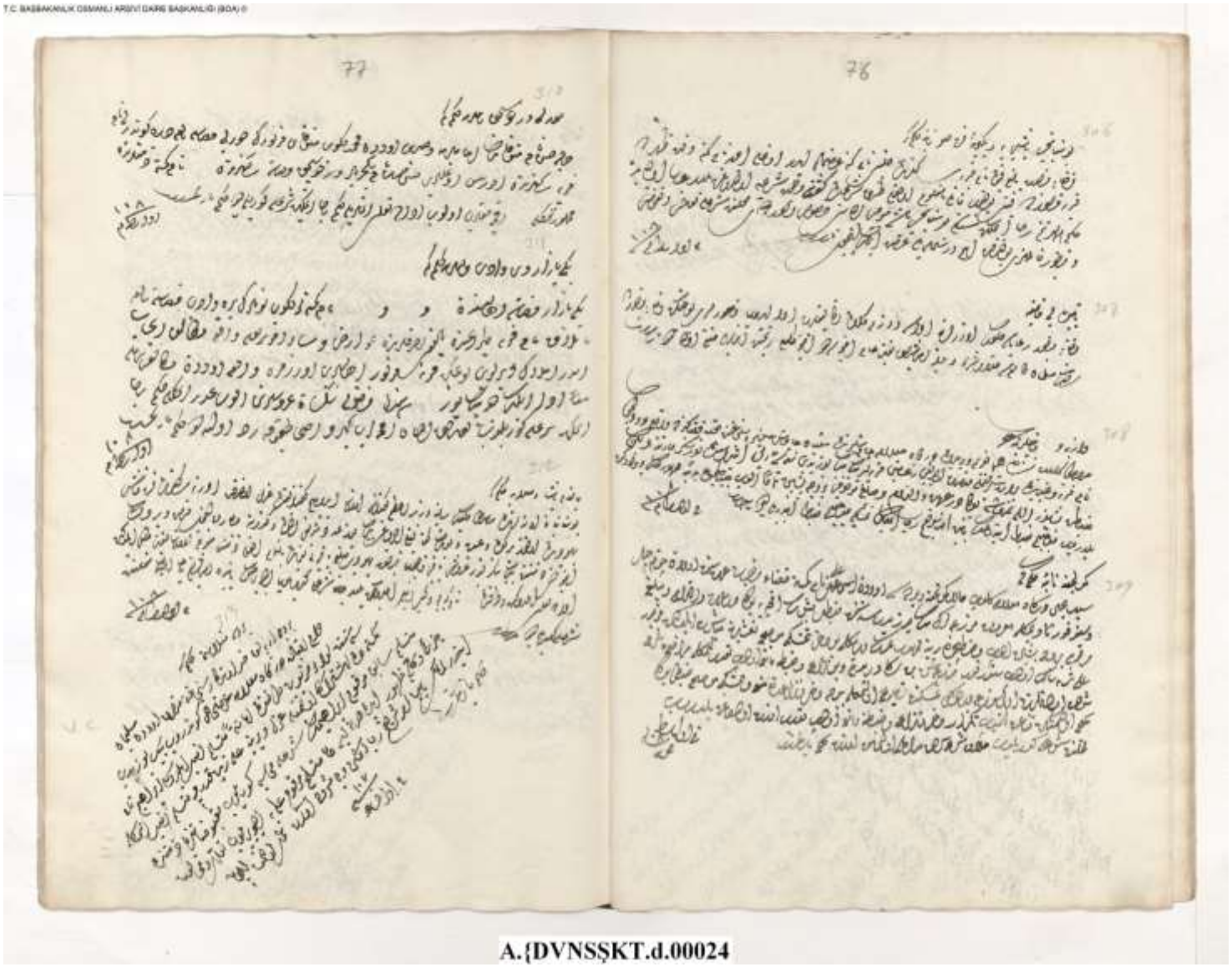

A.{DVNSŞKT.d.00024

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

